

Ellen G. White Estate

DET KRISTNE HJEM

ELLEN G. WHITE

Det Kristne hjem

Ellen G. White

**Copyright © 2014
Ellen G. White Estate, Inc.**

Information about this Book

Overview

This eBook is provided by the [Ellen G. White Estate](#). It is included in the larger free [Online Books](#) collection on the Ellen G. White Estate Web site.

About the Author

Ellen G. White (1827-1915) is considered the most widely translated American author, her works having been published in more than 160 languages. She wrote more than 100,000 pages on a wide variety of spiritual and practical topics. Guided by the Holy Spirit, she exalted Jesus and pointed to the Scriptures as the basis of one's faith.

Further Links

[A Brief Biography of Ellen G. White](#)
[About the Ellen G. White Estate](#)

End User License Agreement

The viewing, printing or downloading of this book grants you only a limited, nonexclusive and nontransferable license for use solely by you for your own personal use. This license does not permit republication, distribution, assignment, sublicense, sale, preparation of derivative works, or other use. Any unauthorized use of this book terminates the license granted hereby.

Further Information

For more information about the author, publishers, or how you can support this service, please contact the Ellen G. White Estate at mail@whiteestate.org. We are thankful for your interest and feedback and wish you God's blessing as you read.

Innhold

Information about this Book	i
Et trivelig hjem Atmosfæren i hjemmet	5
Grunntrekk ved et kristent hjem	9
Som eden-hjemmet	12
Samfunnets beste vern EN VIDTREKKENDE INNFLYTELSE	15
Et Mektig Vitnesbyrd For Kristendommen	18
Valg av ektemake DEN STORE AVGJØRELSEN	21
KJÆRLIGHETEN GJØR IKKE BLIND	26
Vanhellige Forbindelser	30
Forbudte Ekteskap	34
NØDVENDIG VEILEDNING	41
Betingelser for et lykkelig familieliv Uoverveide og umodne giftermål	45
PASSER VI SAMMEN?	48
OPPLÆRING I HJEMMET	51
SANN OMVENDELSE ER NØDVENDIG	56
Etter vielsen HØYTIDELIGE LØFTER	58
ET RIKT FELLESSKAP	62
Gjensidige Forpliktelser	68
PLIKTER OG RETTIGHETER	73
Det nye hjemmet HVOR SKAL JEG BO?	79
FAMILIEN OG BYEN	82
Fordeler ved å bo på landet.	86
HVORDAN SKAL HJEMMET VÆRE?	91
En gave fra Herren BARNA ER EN GAVE FRA GUD	97
FAMILIENS STØRRELSE	99
OMSORG FOR NØDSTEDTE BARN	103
ARVEN FRA FORELDRENE	106
En lykkelig familie EN HELLIG SIRKEL	108
BARNETS FØRSTE SKOLE	111
EN OPPGAVE SOM IKKE KAN OVERLATES TIL ANDRE	115
Kamaratskap i Familien	117
KJÆRLIGHET GIR TRYGGHET	120
HJERTETS AKER	124

LØFTER OM GUDDOMMELIG LEDELSE	127
Faren binder familien sammen FARENS STILLING OG ANSVAR	131
FELLES BYRDER	135
KAMERAT MED BARNA	138
HVORDAN EN EKTEMANN IKKE BØR VÆRE	141
Moren - en dronning i hjemmet MORENS STILLING OG ANSVAR	145
MORENS INNFLYTELSE	152
FEIL VURDERING AV HUSMORENS ARBEID	155
FEILAKTIGE MORSIDEALER	158
HUSMORENS HELSE OG UTSEENDE	161
PÅVIRKNING AV FOSTERET	164
OMSORGEN FOR SMÅ BARN	168
MORENS FREMSTE PLIKT ER Å OPPDRA BARNA	171
STEMOREN	175
EN OPPMUNTRING TIL MØDRENE	178
Barna BARNAS SANNE VERD	181
ENS HJELPERE	183
HEDRE DIN FAR OG DIN MOR	190
RAD TIL BARNA I FAMILIEN	194
Normer for familielivet LEDELSEN I HJEMMET	199
FELLES FRONT	204
KRISTENDOM I FAMILIEN	208
MORALSKE NORMER	214
SKILSMISSE	224
HOLDNING TIL EN VANTRO EKTEFELLE	230
PREDIKANTENS FAMILIE	234
NÅR FORELDRENE BLIR GAMLE	239
Familiens økonomi GUDS HUSHOLDERE	242
PRINSIPPER I FAMILIEØKONOMIEN	246
ØKONOMISK SANS I HVERDAGSLIVET	252
LÆR BARNA ØKONOMISK SANS	256
YRKESETIKK	260
OM Å SØRGE FOR FREMTIDEN	263
Sinnets innfallsporter VI MÅ VOKTE INNFALLSPORTENE	266
HVA ØRET HØRER OG HVA ØYET SER	270
HVILKEN INNFLYTELSE HAR DET VI LESER?	273

Trivselsfaktorer i hjemmet HØFLIGHET OG VENNLIGHET	279
GODT HUMØR	286
SAMTALE	289
GJESTFRIHET	297
Vennskap og omgangsformer VÅRE SOSIALE BEHOV	302
HVILKE FORBINDELSER ER TRYGGE?	305
FORELDRENE MÅ VEILEDE I VALG AV VENNER.....	310
FRIDAGER OG HØYTIDER	314
JULEFEIRING	318
FAMILIEN - ET MISSIONSSENTER	323
Avkobling og rekreasjon BETYDNINGEN AV REKREASJON	328
FRITIDSSYSLER.....	332
REKREASJON SOM GIR VARIG TILFREDSSTILLELSE	338
HVORDAN VELGER DEN KRISTNE SIN REKREASJON?	342
JAGET ETTER FORLYSTELSE	348
RÅD OM REKREASJON	352
Gud vil lønne de trofaste LØNNEN I DETTE LIV OG I DET NESTE	356
LIVET I EDEN-HJEMMET	360
GLIMT AV DEN NYE JORD	365

Et trivelig hjem

Atmosfæren i hjemmet

Hjertet i all virksomhet. - Samfunnet består av familier, og er det som de enkelte familieoverhoder gjør det til. Fra hjertet utgår livet. Hjertet i samfunnet, i menigheten og i nasjonen er de mange hjem. Samfunnets trivsel, menighetens fremgang og nasjonens styrke er avhengig av den innflytelse familien utøver.

Det er de unges moral og livsvaner som bestemmer hvordan fremtidens samfunn skal bli. Dersom de har fått den riktige undervisning i oppveksten, og har dannet en ren karakter og enkle, gode vaner, og dersom de har lært måtehold og selvbeherskelse, vil de øve en positiv innflytelse på samfunnet. Hvis de derimot har vokst opp uten å ha lært hva som er sant og rett, og har fått lov til å utvikle selvishet og ettergivenhet overfor appetitten og lidenskapene, vil de uvilkårlig sette sitt preg på omgivelsene og bidra til å fremme den moralske oppløsningen. Den omgangskrets de unge ferdes i, de vanene de danner og de prinsipper de blir opplært i, forteller mer enn noe annet hvordan samfunnet vil bli om noen år.

En forsmak på himmelen. - Hjemmet burde være alt det som ordet innbefatter. Det burde være en liten himmel på jord, et sted der de beste egenskaper og de varmeste følelser blir utviklet, i stedet for å bli fortrent. Vår felles lykke avhenger av at vi fremelsker kjærlighet, medfølelse og sann høflighet i forholdet til hverandre [14]

Det vakreste forbilde på himmelen er et hjem der Guds And er til stede. Gud lengter etter at mann og hustru skal vise respekt, kjærlighet og tillit overfor hverandre.

Atmosfæren i hjemmet? - Den atmosfære som foreldrene omgir seg med, fyller hjemmet og gjennomsyrrer alle sider ved familielivet.

I stor grad er det foreldrene som skaper atmosfæren i hjemmet. Når det oppstår uenighet mellom dem blir barna påvirket av den samme ånd. La kjærlighet og tanke fylle hjemmet med sin milde duft.

Dersom dere er kommet på avveier og har glidd bort fra Jesus Kristus, så vend om. Det er alvorlig å leve. Den karakteren vi danner i vårt daglige liv, er den vi vil ha når Jesus kommer. Dersom du vil være hellig i himmelen, må du være hellig på jorden. De karaktertrekk vi utvikler i dette liv vil ikke bli forandret ved døden eller oppstandelsen. Du vil stå opp fra graven med de samme tilbøyeligheter som kom til syne i hjem og samfunn. Jesus forandrer ikke karakteren når han kommer. Forandringen må finne sted nå. Vårt daglige liv bestemmer vår evige skjebne.

Hvordan skape en ren atmosfære? - Alle kristne hjem bør ha bestemte regler, og foreldrene bør i ord og handling overfor hverandre være et levende eksempel på det de ønsker av barna. Vi bør legge vekt på å føre en ren samtale, og vise sann, kristen høflighet. I det daglige liv bør vi lære barna og de unge å ha selvspekt, være ærlige overfor Gud og trofaste mot prinsipper, og å elske og adlyde Guds lov.

En slik holdning vil forme deres liv og gi seg utslag i forholdet til andre mennesker. De vil være omgitt av en renere atmosfære, en atmosfære som vil inspirere andre til å gå mot himmelen. Alt det vi foretar oss, burde være av en høynende og foredlende karakter, slik at vi ikke behøver å skamme oss over det som blir skrevet i himmelens bøker, og som vi en gang skal møte igjen i dommen.

[15] De barna som får en slik opplæring, vil bli rustet til å bære, større ansvar, og gjennom ord og eksempel vil de lede andre til å gjøre det som er rett. Dersom den moralske finfølelse ikke er altfor svekket, vil menneskene sette pris på riktige prinsipper. De vil etter hvert få en riktig oppfatning av sin naturlige utrustning, og utnytte sine fysiske, mentale og moralske krefter på best mulig måte. Slike mennesker har en sterk beskyttelse mot fristelser; de er omgitt av et forsvarsverk som er vanskelig å bryte ned.

Gud ønsker at våre familier skal være forbilder på familien i himmelen. Alle foreldre og barn burde ha dette friskt i minne hver eneste dag, og oppføre seg mot hverandre som medlemmer av Guds familie. Da vil deres liv være en anskuelsesundervisning for verden i hva familier som elsker Gud og holder hans bud, virkelig kan være. Kristus vil bli opphøyet. Hans fred, hans nåde og hans kjærlighet vil gjennomtrengte familiekretsen som en behagelig duft.

Det er mye som avhenger av faren og moren. De må være både faste og kjærlige i behandlingen av barna. Deres anstrengelser for å skape et harmonisk hjem må være ærlige og oppriktige. Da vil himmelens engler være til stede og spre sin milde og fredfulle innflytelse.

Et lyst og lykkelig hjem. - Glem ikke at dere skal gjøre hjemmet lyst og lykkelig for dere selv og deres barn ved å fremelske de egenskaper som preget Frelseren. Dersom Kristus får bo i hjemmet, vil dere se forskjell på rett og galt. Og da vil dere være i stand til å hjelpe barna til å elske rettferdighet og til å bære Andens frukter.

Det vil nok komme vanskeligheter, noe som er alle menneskers lodd. Men ved å vise tålmodighet, takknemlighet og kjærlighet vil solen alltid skinne i våre hjerter, uansett hvor fullt av skyer det måtte være rundt oss.

Selv om hjemmet er aldri så enkelt, kan det likevel være skueplassen for tillitsfulle, oppmuntrende ord og vennlige handlinger, et sted der høflighet og kjærlighet hele tiden rår.

Hjemmets regler bør bli håndhevet med visdom og kjærlighet, ikke med jernstav. Når kjærligheten får lov til å styre, vil barna svare med villig lydighet. Barna trenger oppmuntring. Gjør deres liv så lykkelig som mulig. . . .

[16]

Hold hjertets grobunn myk ved å vise barna kjærlighet og interesse. Da vil sannhetens sæd falle i god jord. Husk at Herren gir jorden mer enn skyer og regn. Han sørger også for vakkert, velgjørende solskinn som får såkornet til å skyte røtter og blomstene til å springe ut. Barna trenger ikke bare irettesettelse, men også oppmuntring og ros, solstrålene som kommer fra vennlige ord.

Det må ikke være splid i familien. «Men visdommen ovenfra er først og fremst ren, dernest fredsæl, forsonlig og føyelig, rik på barmhjertighet og gode frukter, upartisk og uten hykleri. Og rettferds frukt blir sådd i fred og vokser fram for dem som stifter fred.» Vi ønsker at våre hjem skal være preget av fred og vennlighet.

Bånd som binder sammen. - Familiebåndene er de sterkeste, ømmeste og helligste av alle bånd på jord. Det var Guds hensikt at familien skulle høyne menneskeheten. Dette skjer når ekteskapet blir inngått på en forstandig måte, i gudsfrykt, og nar forholdet mellom mann og hustru kjennetegnes av en sterk ansvarsfølelse.

Hvert eneste hjem burde være et sted der kjærligheten rår, der englene ferdes, og påvirker foreldrenes og barnas hjerter med sin milde og dempende innflytelse.

Vi må gjøre våre hjem til et Betel og våre hjerter til et alter. Når Guds kjærlighet får bo i menneskesinnet, vil det være fylt av fred, og strømme over av lys og glede. La Guds ord bli formidlet til familien i kjærlighet, og spør alltid: «Hva har Herren talt?»

[17] *Når Kristus er til stede.* - I et hjem som er preget av kjærlighet, hensynsfullhet og ømhet, blir Guds navn opphøyet. Engler er glade for å være gjester på et slikt sted. Den innflytelsen som et omhyggelig beskyttet hjem har på barnesinnet under hele oppveksten, er det sikreste vern mot ondskaper og fordervelsen i verden. I et slikt hjem vil barna lære å elske både sine foreldre og sin himmelske far.

Allerede fra de første barneår trenger barna et sterkt vern mot verden, slik at de ikke skal bli oppslukt av den flodbølge av nedbrytende krefter som truer dem.!

Enhver kristen familie skulle vise verden hvor sterk og opphøyet den kristne innflytelsen er. . . . Alle foreldre burde være klar over at de er ansvarlige for å holde sine hjem fri for enhver avskygning av moralsk forfall.

Hjemmet skal være helliget til Gud. . . . Både foreldre og barn bør lære seg å samarbeide med sin himmelske far. Alle deres vaner og planer, ja, hele livsmønsteret, må være i samsvar med Guds vilje.

Familielivet skal øve en helliggjørende innflytelse på den enkeltes liv. Kristne hjem som er i harmoni med Guds planer, er av uvurderlig betydning for dannelsen av en kristen karakter. . . . Foreldre og barn bør forene seg i vennlig tjeneste for ham som er kilden til all ren og edel kjærlighet mellom mennesker.

[18] Den første og viktigste oppgaven i det kristne hjem er å la Den Hellige And få bo der, slik at alle familiemedlemmer blir i stand til å ta korset opp og følge etter Jesus.

Grunntrekk ved et kristent hjem

Det beste sted i verden. - Samtidig som det ligger veldig ansvar på foreldrene når det gjelder å beskytte barnas fremtidige lykke og interesser, er det også deres plikt å gjøre hjemmet så tiltrekkende som mulig. Dette er langt viktigere enn å sikre seg materielle verdier og sosial anseelse. Solen må få skinne i hjemmet. Hjemmets atmosfære må holdes levende i barnas hjerte, slik at de kan se tilbake på hjemmet som et fredens og gledens sted, som en liten forsmak på himmelen. Når de så kommer opp i moden alder, vil de være til velsignelse og oppmuntring for sine foreldre.

Hjemmet burde være det mest tiltrekkende sted i verden for barna, og morens nærvær burde være det aller største for dem. Barna har en følsom og vennlig natur. Det skal ikke mye til for å gjøre dem glade, og de blir lett ulykkelige. Gjennom en vennlig disiplin som utøves ved kjærlige ord og handlinger, kan mødre knytte barna til seg med sterke bånd.

Renhet og ordenssans. - Renhet, enkelhet og orden er uunnværlige egenskaper hos dem som har ansvaret for hjemmet. Men når moren gjør dette til sin viktigste livsoppgave, slik at hun forsømmer barnas fysiske, mentale og moralske utvikling, gjør hun et stort feilgrep.

Alle troende burde være klar over at selv om de er fattige, er det ingen grunn til at de selv og hjemmet deres ikke skulle være rent og velstelt. De som ikke er klar over betydningen av renslighet, må få hjelp. De må lære å forstå at de som skal representere en ren og hellig Gud, må holde sinnet rent, og at dette må komme til uttrykk i den måten de kler seg på og i alt som har med hjemmet å gjøre. Da vil Guds engler se tydelige bevis på at sannheten har ført til forandringer i livet, ved å rense sinnet og foredle smaken. De som tar imot sannheten uten at det skjer noen forandring i ord og handlinger, lever for seg selv, ikke for Jesus Kristus. Han har ikke fått gjenskape dem til et rent og hellig liv. . .

[19]

Samtidig som vi bør sky all overdådighet og luksus, må vi ikke være likegyldige og skjødesløse med vart utseende. Var påkledning og våre hjem bør være preget av renhet og enkelhet og virke tiltrek-kende. De unge bør lære å forstå betydningen av en opptreden og påkledning som er hevet over enhver kritikk, og som er til ære for Gud og for sannheten.

Å forsømme renslighet vil føre til sykdom. Vi blir ikke syke uten grunn. Voldsomme feberepidemier har herjet i byer og på steder som har vært kjent for å ha god helsetilstand, og har ført til mange dødsfall og nedbrutt almentilstand. På grunn av manglende renslighet ble smitten fra dem som falt som ofre for sykdommen, overført til anme familiemedlemmer og folk i nabolaget. Det er forbausende hvor mye uvitenhet som rår på dette området, når vi samtidig vet hvilke følger en slapp og likegyldig innstilling til disse ting kan ha.

Orden i hjemmet er en forutsetning for lykke. - Gud misliker uorden, slapphet og overfladiskhet, uansett hva det gjelder. Dette er alvorlige mangler som ofte har ført til at mannens følelser overfor hustruen gradvis har avtatt, fordi han setter pris på veloppdragne barn og et ordentlig hjem. Dersom husmoren ikke har sans for orden og renslighet eller opptrer med verdighet, kan hun ikke gjøre hjemmet hyggelig. Derfor må alle som svikter på disse punkter, anstrenge seg for å rette på manglene.

Årvåkenhet og flid. - Når vi overgir oss til Gud uten forbehold, vil de enkle, dagligdagse pliktene i hjemmet tre frem i sitt rette lys. Vi vil fatte hvilken betydning de har; og vil prøve å utføre dem i samsvar med Guds vilje. Vi må alltid være på vakt mens vi venter på Menneskesønnen. Men vi må også anstrenge oss. Det er like viktig å arbeide som å vente; det er i virkeligheten to sider av samme sak. Dette skaper likevekt i den kristnes karakter, og gjør den mer grunnfestet og symmetrisk.

[20] Det er ikke meningen at vi skal forsømme alt annet, og bruke all vår tid til meditasjon, bibelstudium og bønn. På den annen side bør vi ikke være så travelt opptatt med dagliglivets plikter at vi ikke får tid til åndelig fornyelse. Vi må vente og våke og arbeide til enhver tid. «Vær ivrige og bli ikke slappe, vær brennende i Ånden, tjen Herren!»

Arbeidssparende hjelpemidler. - I mange hjem har ikke husmoren tid til å lese og på den måten holde seg informert, eller til å stå

ved mannens side og støtte ham i hans arbeid. Hun har heller ikke tid til å ta seg av barnas karakterutvikling. Det blir også liten tid til et nært fellesskap med Frelseren. Gradvis blir hun oppslukt av husarbeidet, og hennes tid og krefter blir bundet til de forgjengelige ting. For sent oppdager hun at hun er blitt en fremmed i sitt eget hjem. Mange dyrebare anledninger til å forberede barna for det høyere liv har gått tapt for alltid.

Husmødrene bør innrette seg på en fornuftig måte. Det første målet bør være å gjøre hjemmet lyst og trivelig. Derfor er det viktig å skaffe seg hjelpemidler som kan lette arbeidet og spare helsen.

Det er Gud som har gitt oss selv de minste oppgaver.- Alt arbeid som er nødvendig, enten det er oppvask, matlagning eller stell av syke, er av moralsk verdi. . . . Også de mest uanselige oppgaver skal utføres av en eller annen. Vi bør alltid føle at vi gjør et nødvendig og ærlig arbeid. Uansett hva oppgaven består i, arbeider vi for Gud like sikkert som engelen Gabriel da han ble sendt til profetene.

Alle arbeider på sin måte og på sitt spesielle felt. Når husmoren utfører sine plikter i hjemmet, både kan og bør hun vise samme trofasthet, lydighet og kjærlighet som englene viser i sin gjerning. Dersom vi utfører våre oppgaver i samsvar med Guds vilje, har alle plikter sin betydning og verdi.

Som eden-hjemmet

Gud dannet det første hjemmet. - Det var Gud som gav våre første foreldre deres hjem i Edens hage. Da han hadde utstyrt det med alt det mennesket kunne ønske seg, sa han: «La oss gjøre mennesker i vårt bilde, etter vår lignelse. . . .»

Gud var tilfreds med den siste og edleste av alle sine skapninger. Det var hans hensikt at mennesket skulle være den fullkomne innbygger i en fullkommen verden. Men han ville ikke at mennesket skulle leve i ensomhet: «Jeg vil gjøre ham en medhjelp som er hans like.»

Gud selv gav Adam en livsledsager. Han skapte «en medhjelp som er hans like» - en som han kunne oppleve virkelig fellesskap med, være ett med i kjærlighet og sympati. Eva ble skapt av et ribben fra Adam, som viser at hun ikke skulle herske over ham, og heller ikke bli behandlet som mindreverdige. Hun skulle stå ved hans side som en likeverdige, og han skulle elske og beskytte henne. Som en del av ham, ben av hans ben og kjøtt av hans kjøtt, skulle hun være en del av ham selv. Dette viser hvilke enhet og følelsmessig hengivenhet som skulle prege forholdet mellom dem. «Ingen har noen gang hatet sin egen kropp, tvert om gir en den næring og pleier den. . . .» «Derfor skal mannen forlate sin far og mor og holde seg til sin hustru, og de to skal være ett.»

Gud innstiftet det første ekteskap. - Gud viet selv det første par. Det var universets skaper som innstiftet ekteskapet. Derfor skal det «holdes i ære av alle». Det var en av de første gavene Gud gav til menneskeheten, og det var en av de to forordningene som Adam brakte med seg ut av Paradiset etter syndefallet. Dersom Guds retningslinjer ble anerkjent og etterlevd, ville ekteskapet alltid være til menneskets beste. Det er et vern om renhet og lykke; det dekker menneskets sosiale behov og høyner de fysiske, intellektuelle og moralske krefter.

[22]

Han som gav Eva til Adam som en medhjelp, utførte sitt første under i et bryllup. Kristus begynte sin offentlige virksomhet i fest-

huset, der slektninger og venner gledet seg sammen. På denne måten stadfestet han ekteskapet som en forordning han selv har innstiftet. .

..

Kristus æret også ekteskapet ved å gjøre det til et bilde på enheten mellom ham og de gjenløste. Han er selv brudgommen, menigheten er bruden som han har utvalgt. Han sier om henne: «Alt er fagert ved deg, min venninne, og det er ingen lyte ved deg.»

De fikk alt de trengte. - Adam var omgitt av alt det hjertet kan ønske seg. Alle behov var tilfredsstilt. I den vakre hagen fantes det ikke synd eller noe tegn på forfall. Guds engler samtalte åpent og kjærlig med det hellige ekteparet. Sangfuglene kvitret sin lovprisning til Skaperen. Dyrene boltret seg rundt Adam og Eva i lykkelig uvitenhet om den sterkestes rett. De var tillitsfulle og lydige overfor menneskene. Adam hadde en fullkommen skikkelse, han var den edleste av alle Guds skapninger.

Ikke en eneste skygge formørker forholdet mellom dem og deres skaper. De kjente Gud som en barmhjertig og kjærlig far, og deres liv var i harmoni med hans vilje på alle områder. Adam gjenspeilte Guds karakter, og hele naturen var en åpenbaring av Guds herlighet.

Arbeid - en forutsetning for trivsel. - Gud er glad i alt som er vakkert. I sitt skaperverk har han gitt oss tydelige bevis på dette. Han plantet den vakre hagen i Eden, og gav den til våre foreldre. Han sørget for at vakre trær av alle slag vokste opp til nytte og til pryde. Sjeldne blomster i alle former og farger fylte luften med sin deilige duft. . . . Gud ønsket at menneskene skulle oppleve sann lykke ved å ta vare på det han hadde skapt, og leve av fruktene på trærne i hagen.

Adam fikk i oppgave å stelle hagen. Skaperen visste at han ikke kunne være lykkelig uten å ha noe å gjøre. Han kunne nok fryde seg over alt det vakre i hagen, men det var ikke nok. Uten arbeid [23] kunne ikke den sinnrike organismen virke slik den skulle.

Dersom lykke hadde vært identisk med lediggang, ville Gud ha latt menneskene være lykkelig uvitende om hva arbeid er. Men han som skapte mennesket, visste hva som ville bidra til dets lykke, og så snart han hadde skapt Adam, hadde han en meningsfylt oppgave til ham. Løftet om fremtidig herlighet, og bestemmelsen om at mennesket skulle slite for det daglige brød, kom fra den samme tronen.

Kristne hjem er til Guds ære. - Når foreldrene gir Gud førsteplassen i sine hjem, og lærer barna at gudsfrykt er begynnelsen til visdom, blir Gud herliggjort i englers og menneskers øyne. En harmonisk og velordnet familie som elsker og tjener Gud i stedet for å gjøre opprør mot ham, taler Guds sak i verden. Kristus er ikke en fremmed i et slikt hjem; hans navn er velkjent, aktet og opphøyet. Englene gleder seg over hvert hjem der Gud hersker uinnskrenket, og der barna lærer å vise ærbødighet for sin kristne tro, for Guds ord og for sin skaper. Slike familier kan glede seg over løftet: «Jeg vil ære dem som ærer meg.» En far som kommer fra et slikt hjem, vil gå til dagens plikter med et mildt og kjærlig sinn, et sinn som er preget av samfunnet med Gud.

Det er bare Kristi nærvær som kan gjøre et menneske lykkelig. Bare han kan forvandle hverdagens vann til him melsk vin. Hjemmet blir da et pust fra Eden, og familien et vakkert forbilde på den himmelske familie.

[24]

Samfunnets beste vern

EN VIDTREKKENDE INNFLYTELSE

Det kristne hjem - en levende undervisning. - Hjemmets misjon omfatter langt flere enn dets egne medlemmer. Det kristne hjem skal tjene som en anskuelsesundervisning om fordelene ved å innrette sitt liv etter Guds vilje. Dette vil bidra til å fremme Guds sak i verden. . . . De unge som kommer fra slike hjem, vil spre kunnskapen om sanne prinsipper, som ringene brer seg utover vannspeilet. Andre familier blir kjent med virkelig kristendom, og en høynende innflytelse forplanter seg til stadig større deler av samfunnet.

Når familiemedlemmene er høflige og vennlige kristne, er de en mektig kraft for det gode i verden. Andre familier vil legge merke til de gode forholdene som rår i et slikt hjem. De vil følge eksemplet, og på den måten svekke Satans innflytelse. Guds engler gjester ofte det hjem som er innstilt på å følge Guds vilje. Ved Guds nåde blir et slikt hjem en kilde til fornyelse for trette pilegrimer. Ved å våke og be kan vi hindre selvet fra å opphøye seg. Riktige vaner blir dannet. Oppmerksomheten blir rettet mot andres behov. Den tro som virker ved kjærlighet og gjør sinnet rent, står ved roret og setter kursen for hele familien. Utstrålingen fra et slikt hjem vil gjøre at Bibelens brorskapstanke blir mer utbredt og etterlevd.

Innflytelsen fra en velordnet familie. - Det er ingen liten sak å være Jesu representanter og å opphøye Guds lov i omgivelser som er preget av vantro. Vi er levende brev, kjent og lest av alle mennesker. Dette medfører et stort ansvar.

[25]

En harmonisk og velordnet familie forteller mer om sann kristendom enn all verdens prekener. En slik familie er et bevis på at foreldrene har lyktes i å følge Guds forskrifter, og at barna vil tjene ham i menigheten. Deres innflytelse vokser, for etter hvert som de gir, vil de også motta for å kunne gi enda mer. Barna hjelper foreldrene idet de gir videre det de har lært i hjemmet. Nabolaget som de ferdes i, blir velsignet for tid og evighet. Hele familien blir engasjert i tjenesten for Gud, og ved den enkeltes gudfryktige eksempel blir

andre inspirert til å vise troskap mot Gud ved å ta seg av hans hjord, hans «herlige får».

Det største beviset på kristendommens makt i verden er en velordnet harmonisk familie. Dette vil være en sterkere anbefaling for sannheten enn noe annet, for det er en levende bekreftelse på hvordan det kan forandre hjertet.

Den sikreste prøve på kristendommen i et hjem er den karakter som blir utviklet under dens innflytelse. Handlinger taler høyere enn den mest høyrøstede bekjennelse av gudfryktighet.

Vårt oppdrag i verden. . . er å utvikle gode karaktertrekk hos våre barn, slik at de kan øve en positiv innflytelse på andre familier. På den måten kan vi lære dem å kjenne Gud, selv om vi aldri kommer til å stå bak noen talerstol. En harmonisk og velordnet familie er mer verdifull i Guds øyne enn lint gull, gull fra Ofir.

[26] *Vi har ubegrensede muligheter.* - Tiden her er kort. Vi lever bare en gang, og bør derfor bruke tiden på best mulig måte. Den gjerning vi er kalt til å utføre, krever ikke rikdom, sosial anseelse eller spesielle evner. Den krever en mild, selvoppofrende ånd og en urokkelig målbevissthet. Uansett hvor liten flammen er, bare lampen blir holdt brennende, kan den være et middel til å tenne andre lamper. Vår innflytelse kan synes begrenset, våre evner kan virke små, våre anledninger få og våre kunnskaper ubetydelige. Likevel ligger det ubegrensede muligheter foran oss dersom vi er trofaste der vi er. Hvis vi vil åpne vårt hjerte og vårt hjem for guddommelige livsprinsipper, vil Gud kunne bruke oss som kanaler for sin livgivende kraft. Fra vårt hjem kan det flyte strømmer av liv og skjønnhet til tørre, ufruktbare steder.

Fra sitt hjem vil gudfryktige foreldre spre en innflytelse til andre familier, som virker på samme måte som surdeigen som ble gjemt i tre skjepper mel.

Alt trofast utført arbeid innenfor hjemmet tjener som undervisning for andre. Trofasthet mot Gud er som en surdeig. Når denne holdning blir åpenbart i menigheten, vil den ha sin virkning på andre og være en anbefaling for kristendommen overalt. Den gjerning som blir utført av helhjertede Kristi stridsmenn, er like vidtrekkende som evigheten. Hvorfor er det da så stor mangel på misjonsånd i våre menigheter? Det er fordi sann fromhet er så sjelden i våre hjem.

Når hjemmet øver en dårlig innflytelse. - Også en uharmonisk og planløs familie sprer en vidtrekkende innflytelse, og den er til stor ulykke for omgivelsene. Den tårner seg opp i en flodbølge av ondskap som feier inn over familier, samfunn og øvrighet.

Det er umulig for noe menneske å leve i et vakuum. Alltid er det noen som blir påvirket av vårt eksempel. Et familiemedlem kan ikke isolere sin innflytelse fra resten av familien. Selv ansiktsuttrykket vil uvilkårlig virke positivt eller negativt på andre. Våre ord, våre handlinger og vår holdning overfor andre taler sitt tydelige språk. Dersom vi er behersker av selvskhetens ånd, omgir vi oss med en usunn atmosfære. Hvis vi derimot er fylt av Kristi kjærlighet, vil den komme til uttrykk i høflighet, vennlighet og hensynsfullhet overfor andres følelser. Vi vil spre en atmosfære av takknemlighet og fred til dem vi omgås i det daglige liv. Det vil bli kjent at vi lever for Jesus og daglig mottar ny undervisning av ham. Stadig vil vi få mer av hans lys og fred, og vi vil kunne si til Herren: «Din mildhet gjør meg stor.»

[27]

Et Mektig Vitnesbyrd For Kristendommen

Misjonærer fra kristne hjem. - De som skal gjøre tjeneste som misjonærer, blir best forberedt for dette i kristne hjem som er preget av kjærlighet og gudsfrykt, der man tilber Gud, der trofasthet er en del av det daglige liv, og alle lærer å gjøre sin plikt, og der samfunnet med Gud blir betraktet som nødvendig for å kunne utføre de daglige plikter med troskap.

Dersom hjemmets forskjellige plikter blir utført i den rette ånd vil de forberede oss til å tjene Kristus med iver og utholdenhet. Hva kan ikke en sann Kristi etterfølger utrette for evangeliet ved å være trofast i hverdagens oppgaver, ved tillitsfullt å bære korset og ikke forsømme noe arbeid, hvor mye det enn måtte stride mot våre naturlige ønsker!

Vår gjerning for Kristus skal begynne med familien, i hjemmet. . . . Det finnes ikke noe misjonsfelt som er viktigere enn dette. . . .

Mange har forsømt dette virkefelt i hjemmet, og det er på tide at guddommelige hjelpemidler blir tatt i bruk for å rette på denne beklagelige situasjonen.

De unges største plikt er innenfor deres eget hjem. Der skal de være til velsignelse for far og mor, brødre og søstre, ved å vise oppriktig interesse og hengivenhet. Her kan de lære seg selvfornektelse og selvforglemmelse ved å ha omsorg for andre. .. En søster kan øve stor innflytelse på sine brødre. Dersom hun er slik hun bør være, kan hun bidra til å forme karakteren hos dem. Hennes bønner og hennes milde, hengivne sinnelag har uvurderlig betydning i et hjem.

De familier som har tatt imot Kristus, skal vise hva hans nåde har gjort for dem. «Alle som tok imot ham, dem gav han rett til å bli Guds barn - de som tror på hans navn.» Den sanne troende blir kjennetegnet av en bevisst innflytelse som gjennomtrenger hjemmet. Dette har en gunstig virkning på alle familiemedlemmenes karakterutvikling.

[28]

Et argument som de vantro ikke kan motsi. - En velordnet kristen familie er et virkningsfullt bevis på sannheten i den kristne tro - et

argument som den vantro ikke kan motsi. Alle vil legge merke til den ånd som rår i hjemmet og påvirker barna, og at Gud er med dem. Dersom hjemmet til bekjennende kristne er av det rette slag, vil det øve en mektig innflytelse til det gode. Det vil virkelig være lys i verden.

Barna kan utbre kunnskapen om riktige prinsipper. Barn som har fått en bibelsk opplæring, som ønsker å være til nytte og å hjelpe far og mor, vil formidle kunnskap om sanne bibelske ideer og prinsipper til alle som de ferdes iblant.

Dersom våre hjem er det de skulle være, vil ikke barna vokse opp i lediggang og likegyldighet når det gjelder deres gudgitte ansvar for alle som trenger deres hjelp. Som Herrens medhjelpere vil de være i stand til å ta opp arbeidet der de er satt. Fra slike hjem vil det skinne et lys som vil lede dem som ikke kjenner Gud, til kilden for all sann kunnskap. Den innflytelse som blir utøvd på den måten, er en viktig faktor i arbeidet med å gjøre sannheten kjent.

Mange foreldre som man ikke får kontakt med på noen annen måte, blir ofte vunnet gjennom sine barn.

Lykkelige hjem sprer solskinn til naboene. - Foreldre og alle andre kristne burde spre mer solskinn rundt seg. Vi er altfor mye innelukket i oss selv. Altfor ofte glemmer vi å gi er vennlig, oppmunrende og tillitsfullt smil til våre barn, og til dem som er mismodige og nedtrykt.

Det er foreldrenes ansvar å holde lyset høyt og brennende. Spre lyset i hjemmet, og opplys den veien som barna skal gå på. Da vil lyset også skinne til dem som er utenfor familien.

Fra ethvert kristent hjem burde det skinne et hellig lys. Kjærligheten burde komme til uttrykk i handlinger. Den burde gjennomtrengte hele vår, holdning og vise seg i vennlig omtanke og uselvvisk høflighet. Det finnes hjem hvor dette er tilfelle og hvor Gud blir tilbedt og sann kjærlighet rår. Fra disse hjemmene stiger det hver dag, morgen og kveld opp bønner til Gud som velluktende røkelse, og hans nåde og velsignelse vender tilbake like sikkert som morgenduggen

Enhet bringer resultater. - Det første ansvar som hviler på alle kristne, er å sørge for harmoni i familien. Deretter skal den samme ånd bre seg til naboer og omgangskrets, nært og fjernt. Alle som har mottatt lys fra Gud, må la det skinne videre med klare stråler. Alle

ord og handlinger skal være krydret med Guds kjærlighet, som duft av liv til liv.

Jo nærmere familiemedlemmene er forent i arbeidet innenfor hjemmet, desto mer oppløftende vil deres innflytelse utenfor familie-kretsen være.

Viktigere enn skarpsindighet. - Menighetens trivsel beror på innflytelsen fra det enkelte hjem og det enkelte individ. Evige interesser avhenger av hvordan vi forholder oss til oppgavene i dette liv. Mer enn skarpsindige hjerner er verden i behov av gode menn og kvinner som er til velsignelse i sitt hjem.

Unngå feilgrep som kan stenge dører. - Når kristendommen blir åpenbart i hjemmet, vil det bli ringvirkninger i menigheten og nabolaget. Men enkelte som kallet seg kristne, har den vane å samtale med naboene om sine vanskeligheter i hjemmet. De forteller om sine plager og bekymringer på en slik måte at det skal vekke medfølelse hos dem som lytter. Men det er en stor misforståelse å bekjentgjøre våre vanskeligheter for fremmede, særlig når de som oftest skyldes vårt ukristelige sinnelag og vår mangelfulle karakter. Det ville være mye bedre at vedkommende ble hjemme og samtalte med Gud i bønn. Vi må overgi vår syndige vilje til Gud, falle på klippen og bli knust, avdø fra selvet slik at Gud kan få gripe inn og forandre oss til «ærens kar».

[30] Mangel på høflighet, et øyeblikks grettenhet, en liten uvørenhet eller et tankeløst ord, kan skjemme ditt omdømme og lukke menneskehjerner slik at du aldri senere kan nå dem.

[31] *Hjemmets kristendom når langt.* - Anstrengelsene for å gjøre hjemmet til det Gud hadde ment med det - et forbilde på himmelen - gjør oss i stand til å arbeide på større felter. Når vi lærer å vise en mild og kjærlig omtanke for hverandre, blir det mulig å nå mennesker som trenger å bli kjent med prinsippene i sann kristendom. Menigheten behøver alle de åndelige egenskaper vi kan utvikle, alle karaktertrekk som Gud så gjerne vil gi oss, slik at vi kan ta oss av de menneskene som Kristus døde for. De unge i menigheten trenger særlig omsorg. Når sannheten blir etterlevd i hjemmet, vil den gi seg utslag i uselvvisk arbeid også utenfor hjemmet, endog i fremmede land. Den som er helt avhengig av Kristus i hjemmet, vil være som et klart og skinnende lys overalt hvor han kommer.

Valg av ektemake

DEN STORE AVGJØRELSEN

Et lykkelig eller ulykkelig ekteskap? - Hvis de som tenker på å gifte seg, vil unngå triste overraskelser etter at løftet er gitt, må de nøye overveie denne viktige avgjørelsen. Dersom unge menn og kvinner velger uforstandig når det gjelder livsledsager, vil det på en tragisk måte redusere deres brukbarhet i denne verden. Livet kan bli en byrde og en forbannelse. Ingen kan på en mer virkningsfull måte ødelegge en kvinnes lykke og brukbarhet, og gjøre livet til en knugende byrde, enn hennes egen mann. Og ingen kan gjøre en brøkdell så mye for å knuse en manns håp og lengsler, lamme hans energi og legge hans inflytelse og livsoppgave i grus, som hans hustru. Livets lykke eller ulykke kan i mange tilfeller føres tilbake til bryllupsdagen, også når det gjelder håpet om et fremtidig liv.

Jeg skulle ønske at jeg kunne få ungdommen til å innse disse farene særlig faren ved et ulykkelig ekteskap.

Ekteskapet vil på mange måter påvirke ditt liv både i denne verden og i den kommende. En oppriktig kristen kan ikke følge sine egne tilskyndelser på dette område uten å være sikker på at det er til Guds ære. Han ønsker ikke å velge selv, men vil føle behovet for å la Gud velge. Vi skal ikke tilfredsstille oss selv for Kristus tenkte aldri på sitt eget behag. Ingen må imidlertid forstå dette slik at man skal gifte seg med en som man ikke er glad i. Dette ville være synd. Men våre egne luner og omskiftende følelser må ikke få lede oss ut i ulykke. Gud gjør krav på hele hjertet, på vår ømmeste hengivenhet. [32]

Forhast deg ikke. - Bare de færreste har en riktig oppfatning av ekteskapet. Mange synes å tro at det er den fullkomne lykksalighet. Men dersom de kjente til bare en brøkdell av de hjertesukk som stiger opp fra mange mennesker som ekteskapsløftet har bundet sammen med bånd som de hverken kan eller tør bryte, ville de ikke bli overrasket over at jeg skriver på denne måten. I mange tilfeller er ekteskapet et skremmende bånd. Det er hundrevis av mennesker som er gift uten i det hele tatt å oppleve noe fellesskap. All den

sorg, ondskap og alle skjellsord som er skjult under ekteskapets kappe, er nedskrevet i himmelens bøker. Det er derfor jeg vil råde alle unge som er i gifteferdig alder, til å ta seg god tid når de skal velge ektemake. Det kan synes tiltrekkende å bli gift, men kanskje blir skuffelsen like stor som for tusener andre.

De som planlegger å gifte seg, burde tenke nøye over hvordan hjemmet deres skal bli og hvilken innflytelse som skal strømme ut fra det. Dersom de blir foreldre, har de påtatt seg et hellig ansvar. Barnas trivsel i denne verden og deres lykke i den kommende er i vesentlig grad avhengig av foreldrene. I vesentlig grad avgjør de både det fysiske og moralske preg som barnet skal få. Det er hjemmet som avgjør hvordan samfunnet skal bli. Innflytelsen fra det enkelte hjem virker enten i positiv eller negativ retning.

Et viktig valg. - Kristen ungdom burde vise stor forsiktighet når det gjelder vennsforbindelser og valg av ektefelle. Ofte kan det vi i øyeblikkets beruselse tror er rent gull, vise seg å være vanlig metall. Verdslige forbindelser vil som regel legge hindringer i veien for ditt forhold til Gud, og mange har mistet sin tro gjennom uheldige forbindelser, enten forretningsmessige eller ekteskapelige, med slike som ikke øver en høynende og foredlende innflytelse.

[33] Det er viktig at du vurderer enhver følelse og legger merke til alle karaktertrekk hos den du har tenkt å dele livet med. Det steget du har tenkt å ta, er et av de viktigste i ditt liv, og krever derfor alvorlig omtanke. Om du er blitt glad i en person, så la aldri kjærligheten gjøre deg blind..

Prøv å finne ut om ditt ekteskap vil bli lykkelig. I ærlighet bør du spørre deg selv: Vil denne forbindelsen hjelpe meg på veien til himmelen? Vil den øke min kjærlighet til Gud? Vil den gjøre meg mer brukbar i denne verden? Dersom du kan svare ja på disse spørsmålene, kan du gå videre i tillit til Gud.

De fleste har inngått ekteskapspakten som om det eneste spørsmålet de måtte avgjøre, var om de var glad i hverandre. Men de burde innse at det hviler et ansvar på dem som strekker seg langt videre enn dette. De burde tenke over om deres barn ville få god helse og moralsk styrke. Men bare et fåtall har foretatt dette valg på grunnlag av høyverdige motiver og grundige overveielser. Bare få har tenkt på hva samfunnet har krav på, og hvilken betydning familien har i positiv eller negativ retning.

Ved valget av ektefelle burde vi tenke på hva som best sikrer barnas og foreldrenes fysiske, mentale og åndelige velferd. Det viktigste spørsmålet er hva som vil sette oss i stand til å hjelpe våre medmennesker og ære vår skaper.

Egenskaper hos en fremtidig hustru. - Når den unge mannen ser seg om etter en som kan stå ved hans side. Bør han overveie om hun er i stand til å bære sin del av livets byrder, om hennes innflytelse vil få frem det beste i ham, og om han vil bli lykkelig sammen med henne.

«En forstandig kvinne er en gave fra Herren.» «Hennes manns hjerte liter på henne. . . . Hun gjør ham godt og inter ondt alle sitt livs dager.» «Hun opplater sin munn med visdom, og kjærlig formaning er på hennes tunge. Hun holder øye med hvorledes det går til i hennes hus, og dovenskaps brød eter hun ikke. Hennes sønner står opp og priser henne lykkelig; hennes mann står opp og roser henne: Det finnes mange dyktige kvinner, men du overgår dem alle.» Den som finner en slik hustru, «har funnet lykke og fått en nadegave fra Herren».

[34]

Dette er ting du burde overveie: Vil den du gifter deg med, gjøre hjemmet lykkelig? Er hun økonomisk anlagt, eller vil hun bruke både der hun selv tjener og det du tjener for å tilfredsstille sin egen forfengelig og dyrke sitt eget utseende? Har hun sunne prinsipper på dette området? Er hun økonomisk uavhengig? ... Jeg er fullt klar over at disse betraktninger vil prelle av hos en mann som er forblindet av forelskelse og tanker på ekteskap. Men dette har stor betydning og bør ikke bli ignorert. Det har konsekvenser for et helt liv....

I valg av hustru bør du legge merke til hennes karakter. Vil hun bli en tålmodig og samvittighetsfull mor? Eller vil hun unnlate å ta vare på din mor og far når den tid kommer at de trenger din støtte og omsorg? Vil hun dra deg bort fra fellesskapet med dem for å tilfredsstille seg selv og sin trang til fornøyer? Vil du at dine foreldre, i stedet for å få en hengiven datter, skal miste sin sønn?

Egenskaper hos en fremtidig ektemann. - Før en kvinne gifter seg, bør hun undersøke om den som hun tenker å gifte seg med, er verd hennes hengivenhet? Hvilken fortid har han? Er hans liv rent? Er den kjærlighet han gir uttrykk for, av en edel og høyverdig karakter? Eller er det bare følelsesmessig fortryllelse? Har han slike karaktertrekk

som vil gjøre henne lykkelig? Finner hun fred og stille glede ved hans hengivenhet? Vil han tillate henne å beholde sin personlighet, eller må hun underkaste sin samvittighet og dømmekraft under hans? Kan hun sette Jesu krav høyest? Vil hun kunne bevare sitt sinn rent og sine tanker og mål hellige? Disse spørsmålene er av vital betydning for enhver kvinnes trivsel når hun går inn i ekteskapet.

[35] Alle kvinner som ønsker et fredelig og lykkelig ekteskap, som gjerne vil unngå ulykke og sorg i fremtiden burde stille visse spørsmål før hun gir til kjenne sine mest hengivne følelser. Lever hans mor? Hvordan er hennes karakter? Hvordan behandler han henne? Er han oppmerksom overfor henne? Er han interessert i hennes ve og vel? Dersom han ikke respekterer og ærer sin mor, vil han da behandle sin kone med oppmerksomhet og kjærlig omtanke? Vil han elske meg når ekteskapets første spenning er over? Vil han være tålmodig overfor mine feil, eller har han en kritisk og diktratorisk holdning? Ekte hengivenhet vil overse mange feil, kjærligheten legger ikke merke til dem.

Rene og mandige trekk. - Den unge kvinnen burde søke en livsledsager som har rene og mandige karaktertrekk, som er flittig, målbevisst og ærlig, og som frykter og elsker Gud.

Unngå dem som er uærbødige og pietetsløse. Vis fra deg dem som elsker lediggang, og som viser likegyldighet overfor hellige ting. Unngå samkvem med slike som bruker et upassende språk eller er det minste avhengige av nytelsesmidler. Hør ikke på tilbudene fra en mann som ikke forstår sitt ansvar overfor Gud. Den sannhet som gjør sinnet rent, vil gi deg styrke til å bryte forbindelsen med en som du vet ikke frykter og elsker Gud, uansett hvor sterkt følelsesmessig bundet du er. Vi kan alltid bære over med en venns svakheter og uvitenhet, men aldri med hans bevisste laster.

Det er lettere å begå en feil enn å rette på den. - De ekteskap som er grunnlagt på impulser og selviske planer, fører som regel ikke til et godt resultat. Det er altfor mange mislykte ekteskap. Begge parter finner kanskje ut at de er blitt bedratt, og ønsker av hele sitt hjerte at mye var ugjort. Det er mye lettere å gjøre et feilgrep enn å rette på feilen etter at den er et faktum.

Bedre å bryte en uheldig forbindelse. - Ofte blir det inngått forbindelser mellom unge mennesker som ikke forstår hverandres karakter og livsinnstilling. I slike tilfelle er det bedre å bryte forbin-

delsen enn å binde seg til en man ikke kan elske og respektere. Vær forsiktig med å inngå faste forbindelser. Det er langt bedre å bryte forbindelsen før ekteskapet enn å skille seg etterpå, slik mange gjør.

Du vil kanskje innvende at du allerede har gitt ditt løfte. Skal du nå tilbakekalle det? Dersom du har gitt et løfte som ikke er i samsvar med Guds ord, må du tilbakekalle det uten betenkning. I ydmykhet må du angre og bekjenne hvor forblindet du har vært. Det er langt bedre å gå fra et slikt løfte, fordi du elsker Gud mer enn noe annet, enn å holde fast ved det og vanære din skaper. [36]

Hvert eneste skritt mot ekteskapspakten bør være preget av renhet, enkelhet, oppriktighet og et ærlig forsett om å tjene Gud. Ekteskapet har avgjørende betydning både for ditt liv i denne verden og i den kommende. En oppriktig kristen vil ikke legge noen planer som Gud ikke kan anerkjenne. [37]

KJÆRLIGHETEN GJØR IKKE BLIND

Kjærligheten - en Guds gave. - Kjærligheten er en dyrebar gave som vi mottar fra Jesus. Ren og hellig hengivenhet er ikke flyktige følelser, men et prinsipp. De som er drevet av sann kjærlighet, er hverken ufornuftige eller blinde.

Ekte, selvoppofrende og ren kjærlighet er en mangelvare i dag. Det som går for å være kjærlighet, er oftest selvisk lidenskap.

Sann kjærlighet er et hellig og edelt prinsipp, helt forskjellig fra den «kjærlighet» som blir vekket av følelser, og som dør når den blir satt på prøve.

Kjærligheten er en plante av himmelsk opprinnelse. Den må pleies og tilføres næring. Hengivne hjerter og sannferdige, kjærlige ord vil skape lykkelige familier og øve en oppløftende innflytelse på omgivelsene.

Kjærlighet eller lidenskap. - Kjærligheten. .. er ikke ufornuftig eller blind. Den er ren og hellig. Men det naturlige hjertes lidenskaper er noe helt annet. Ren og ekte kjærlighet tar Gud med i alle planer og er ledet av Den Hellige And, mens lidenskapene er trassige, uoverveide og ufornuftig. De motsetter seg alle begrensninger, og gjør den utvalgte til en avgud. Når en person er ledet av sann kjærlighet, vil Guds nåde gjennomsyre alle hans handlinger. Alle skritt i retning av en varig forbindelse vil være preget av renhet, enkelhet, oppriktighet og dyp kristentro. De som på denne måten er ledet av Den Hellige And, vil ikke bli så oppslukt av hver andre at de mister interessen for bønnemøter og kristne plikter. Deres glød for sannheten vil ikke sløkne ved at de forsømmer de anledninger og privilegier som Gud i sin nåde har gitt dem.

[38] Den kjærlighet som ikke har bedre grunnlag enn sanselig tilfredsstillelse, er alltid trassig, blind og ustyrlig. Alle sinnets edlere egenskaper, som verdighet og kjærlighet til sannheten kommer under lidenskapenes herredømme. Det menneske som er bundet av disse lenker, er altfor ofte døv overfor fornuftens og samvittighetens

stemme. Hverken argumenter eller bønner kan få vedkommende til å forandre kurs.

Sann kjærlighet er ikke en heftig og voldsom lidenskap. Den er tvert imot preget av ro og sindighet. Den ser lenger enn til de rent ytre ting, og er tiltrukket av karakterens kvalitet. Den er klok og klarsynt, og dens hengivelse er virkelig og varig.

Når kjærligheten blir frigjort fra lyster og impulser blir den åndeliggjort og kommer til uttrykk i ord og handlinger. En kristen bør eie en helliggjort kjærlighet som kjennetegnes av tålmodighet og sinnsro. Alle grove og umilde trekk må bli mildnet av Kristi nåde.

Sky sentimentalitet. - Avsky dagdrømmer og elskovssyk sentimentalitet som en form for åndelig spedalskhet. Svært mange unge i dag mangler moralsk ryggrad; derfor er det nødvendig å vise stor forsiktighet. De som har bevart en ren karakter på dette område, er moralsk høyverdige, selv om de måtte mangle andre ønskelige egenskaper.

Det finnes mange som lenge har kalt seg kristne men deres livsholdning viser at de er uten Gud og uten en følsom samvittighet. De er tomme og lettsindige; deres samtale ligger på et lavt plan. Tanker på forelskelse og ekteskap fyller sinnet og fortrenger det som foredler karakteren og gjør livet rikere.

De unge er ofte trollbundet av forestillinger om frieri og ekteskap. De ånder i en atmosfære av elskovssyk sentimentalitet. Vi trenger årvåkenhet og stor innsikt for å beskytte våre unge fra disse nedbrytende innflytelsene.

Mange døtre får aldri lære selvfornektelse og selvkontroll. De blir forkjælt, og deres stolthet og forfengelighet blir næret. De får lov å følge sine egne ønsker inntil de blir selvrådige og trassige. Altfor ofte står foreldrene rådvile og hjelpeløse når det gjelder å redde sine barn fra undergang. Satan leder dem til å bli et ordspråk i vantro menneskers munn, på grunn av deres freidige opptreden og manglende beskjedenhet. På samme måte blir de unge guttene overlatt til seg selv. De er knapt kommet opp i tenårene før de begynner å interessere seg for piker på deres egen alder, følge dem hjem og forelske seg i dem. Og foreldrene er så bundet av sin egen tøylesløshet og sin misforståtte kjærlighet til barna at de ikke tør følge klare retningslinjer for å forandre barnas kurs og demme opp for en stadig økende lettsindighet.

Råd til en romantisk, elskovssyk pike. - Du er blitt offer for en beklagelig feiltagelse som er særlig fremtredende i vår degenererte kultur, spesielt blant kvinner. Du er altfor mye opptatt av det annet kjønn, og du søker deres selskap. Den oppmerksomhet du viser, virker smigrende, og du oppmuntrer til en fortrolighet som ikke alltid stemmer med apostlenes formaning: «Hold dere borte fra alt ondt. . . .»

Vend ditt sinn bort fra ting som fører til dagdrøm. Du blander din kristendom med romantikk og elskovssyk sentimentalitet som ikke opphører, men bare forflater og nedverdiger. Og det er ikke bare du som er innblandet. Ditt eksempel og din innflytelse vil også skade andre. Dagdrøm og bygging av luftslott har fortært din evne til å tjene Gud og mennesker. Du har levd i en innbilt verden, du har vært en innbilt martyr og en innbilt kristen.

Mye verdiløs sentimentalitet er blandet sammen med de unges religiøse erfaring, særlig i vår tid. Min søster, Gud krever at du skal forandre deg. Jeg ber deg om å beherske dine følelser. Bruk alle dine evner og krefter i tjenesten for din forløser. La ham helliggjøre dine tanker og følelser, slik at alt det du gjør og er må ha sitt utspring i Gud og være til hans navns ære.

[40] *Advarsel til en ung elev.* - Du er nå midt i din utdanning. La derfor ditt sinn dvele ved åndelige ting. Hold all sentimentalitet borte fra ditt sinn. Øv deg i å vise selvbeherskelse. Din karakter er under utvikling. Du må ikke betrakte noe som uvesentlig dersom det forringer din helligste og mest dyrebare interesse, en målbevisst forberedelse til det arbeid Gud har utpekt deg til.

Følgene av ukloke forbindelser. - Utallige vanskeligheter møter oss ved hvert steg vi tar. Den synd som både unge og eldre holder fast ved, og de mange ukloke og vanhellige forbindelser og ekteskap, kan ikke annet enn føre til krangel, strid, fremmedgjørelse, ettergivenhet for utemmede lidenskaper, utroskap mellom ektefeller, uvilje mot å undertrykke selviske lyster, og til likegyldighet overfor de evige interesser... .

Guds hellige råd blir ikke verdsatt særlig høyt av mange som hevder å være bibeltroende kristne. Gjennom sin løsakelige oppførsel gir de til kjenne at de foretrekker et større spillerom for sine lyster. De ønsker ikke så snevre grenser for sin tilfredsstillelse av selvet.

Vokt dine følelser. - «Derfor skal dere åndelig talt spenne beltet fast om livet,» sier apostelen. Vi må kontrollere våre tanker, og ikke gi dem fritt spillerom. Ved bevisste anstrengelser kan vi vokte vårt tankeliv. Når vi tenker riktige tanker, vil vi også handle riktig. Videre må vi vinne herredømme over våre følelser, slik at de ikke løper fritt og binder oss med uheldige bånd. Jesus har kjøpt deg med sitt eget liv; du tilhører ham. Derfor må du ta ham med på råd i alle ting. La ham styre sinnets beste krefter og hjertets dypeste følelser.

[41]

Vanhellige Forbindelser

Flørt og flyktig vennskap. - Forestillingene om frieri har sin rot i et feilaktig syn på ekteskapet. Mange følger sine innskytelser og sin blinde lidenskap. Forbindelser oppstår i en atmosfære av flørting. I mange tilfeller bryter de reglene for bluferdighet og takt, om de ikke direkte overtrer Guds bud. De taper Guds opprinnelige hensikt med ekteskapet av syne, og de utvikler ikke de rene følelser og de edle karaktertrekk.

Du burde aldri benytte et ord eller utføre en handling som du ikke ønsker at englene skal legge merke til og nedtegne i himmelens bøker. Ha alltid Guds ære for øye. Hjertet burde ikke romme annet enn rene og hellige følelser som er opphøyde og bærer et himmelsk preg, og som er verdige en Jesu Kristi etterfølger. Alt annet nedverdiger og ødelegger forholdet til det annet kjønn. Bare når ekteskapet er i samsvar med de opphøyde bibelske prinsipper, kan en ren og hellig Gud finne behag i det.

De unge stoler altfor mye på sine innskytelser. De burde ikke gi seg over så lett, eller bli så hurtig fanget av et tiltrekkende ytre eller et vinnende vesen. Forbindelser som blir inngått i ung alder, er ofte et resultat av hykleri og bevisst bedrag, og vår felles fiende er mer innblandet i disse ting enn Gud. Sunn fornuft er mer nødvendig her enn på noe annet område, men i virkeligheten blir den sjelden tatt med på råd.

De sene kveldstimer. - Vanen med å sitte lenge oppe om kvelden er svært utbredt, men Gud blir ikke æret ved det, selv om dere begge er kristne. Det nedbryter helsen, sløver sinnet og reduserer arbeidsevnen neste dag. Og enda viktigere: Det fører ofte med seg unødvendige fristelser. Min bror, jeg håper du har tilstrekkelig selvrespekt til å unngå slike forbindelser. Dersom du har dine øyne festet på det som vil ære Gud, vil du gå frem med den største forsiktighet på dette området. Du vil ikke la sentimentale følelser svekke ditt åndelige syn i en slik grad at du ikke lenger oppfatter det ansvar Gud har lagt på deg som en kristen.

Satans engler holder vakt over dem som benytter kveldene til tom flørt. Dersom de unge fikk sine øyne åpnet, ville de se en engel som skrev ned alt det som ble sagt og gjort. Slike vaner er et brudd på både helselovene og alle regler for sømmelighet. Det ville være bedre om noe av den hengivenheten som blir vist i de sene kveldstimer, ble gjemt til ekteskapet. Men vanligvis betyr ekteskapet slutten på de fleste varme følelser.

I vår umoralske tid vil den slags natterangling som regel lede til undergang for begge parter. Satan jubler, og Gud blir vanæret i slike tilfelle. Forpliktelsene overfor Gud blir ofret på fortryllesens og blindhetens alter. En hellig Gud kan ikke velsigne et slikt ekteskap. Mange blir gift fordi lidenskapene tar overhånd, og når spenningens bølger har lagt seg, vil de begynne å innse hva de har gjort.

Satan vet nøyaktig hva han har å gjøre med, og viser en skremmende innsikt når det gjelder å lede mennesker inn i selvødeleggelses garn. Han legger nøye merke til alle skritt vi tar, og kommer stadig med nye forslag. Altfor ofte blir disse fulgt fremfor Guds råd. Dette finmaskede og livsfarlige garn er laget med stor flid for å fange alle som viser den minste uoppmerksomhet. Ofte er det skjult under et dekke av lys. Men de som blir fanget i det, får på en smertelig måte oppleve hva sorg er. Overalt ser vi ødelagte liv - menneskevrak - på grunn av Satans list.

Lek med andres følelser. - Å leke med hjerter er ingen liten synd i Guds øyne. Og likevel er det mange unge menn som gir uttrykk for kjærlighet og vekker en kvinnes varmeste følelser, for så å bryte kontakten og gjemme alle de ord de har uttalt, og virkningen av dem. Et nytt ansikt tiltrekker dem i øyeblikket, og de gjentar de samme ordene og viser den samme oppmerksomhet mot det nye offeret.

Denne tilbøyeligheten vil også komme til syne i det ekteskapelige samliv. Ekteskapspakten vil ikke forandre en ustadig person til å bli bestemt og en som er vinglete, til å bli besluttsom og prinsippfast. De blir ikke i lengden standhaftige, og vanhellige tanker vil gi seg utslag i vanhellige handlinger. Derfor er det så viktig at de unge verner om sinnet, slik at ikke Satan får anledning til å lede dem bort fra rettferdighetens sti.

Bedragersk opptreden. - En ung mann som trives i en ung kvinnes selskap og vinner hennes vennskap uten at hennes foreldre kjenner til det, viser ikke en kristen oppførsel hverken mot henne eller

hennes foreldre. Ved å opprettholde en hemmelig forbindelse kan han få innflytelse over hennes sinn, men han mangler mye av den renhet og ekthet som alle Guds barn skulle eie. For å oppnå sin hensikt går de frem på en måte som ikke er preget av åpenhet og ærlighet, og som ikke er i harmoni med bibelske prinsipper. De er uærlige overfor dem som elsker dem og vil deres beste. Ekteskap som blir inngått under slike forhold, er ikke bygget på Guds ord. Den som ønsker å skille en datter fra hennes familie, og forvirre hennes forståelse av Guds bud om å elske og ære sine foreldre, vil neppe være trofast mot ekteskapets forpliktelser. . . .

Du skal ikke stjele, skrev Gud med sin egen finger på steintavlene. Hvor ofte blir ikke dette budet brutt når det gjelder andres følelser? Og hvor ofte blir ikke den slags tyveri unnskyldt? Mange unge og uerfarne personer som ikke vet hvordan ting kan utvikle seg, blir bedratt og ledet bort fra foreldrene. De blir følelsesmessig bundet til en som ikke er verd deres kjærlighet. Bibelen er streng i sin dom over alle former for uærlighet. . . .

Å knytte seg til et annet menneske på denne fordekte måten har ført til mye elendighet og ulykke. Bare Gud kjenner til det virkelige omfanget. Mange har seilt sitt livs skute på grunn i slikt farvann. Bekjennende kristne som ellers er hederlige i sin ferd og viser stor følsomhet overfor synd, begår ofte fryktelige feil på dette området. [44] De gir til kjenne en tilbøyelighet som fornuften kan gjøre lite med. De blir så fascinert av sine egne følelser, at de ikke lenger har noe klart ønske om å lese i Bibelen og komme i et nærmere forhold til Gud.

Unngå forbudt område. - Når et av de ti bud blir brutt, vil der nesten alltid gå nedover. Når først den kvinnelige finfølelse og tilbakeholdenhet er skjøvet i bakgrunnen, vil selv den verste tøylesløshet ikke lenger virke så avskyelig. Mye av vår tids umoral skyldes kvinnenens lettsindige innflytelse, . og mange tragedier er forårsaket av «fremmede kvinners» list. Mange har måttet tilbringe sitt liv innenfor fengselsmurene, og mange har begått selvmord eller gjort slutt på andres liv av samme grunn. Hvor sant er ikke det inspirerte ord: «Hennes føtter går nedover til døden; hennes skritt fører like til dødsriket.»

Mange advarsler er plassert langs livets vei for å hindre mennesket å gå inn på farlig og forbudt område. Ikke desto mindre følger

mange en livsfiendtlig kurs på tross av fornuftens råd og i likegyldighet overfor Guds lov, og uten å ense de uunngåelige følger av feilaktige valg.

Alle som vil bevare sin fysiske helse, en våken intelligens og en moralsk finfølelse, må «flykte fra ungdommens lyster». Alle som gjør målbevisste anstrengelser for å stanse ondskap og umoral som sprer seg som ringer i vannet, vil bli hatet og uglesett av dem som elsker synden. Men Gud vil ære og belønne dem.

Så ikke ugress. - Du må ikke sette ditt sinn i fare ved å så frø av fremmede planter der. Du må ikke være likegyldig i valg av kamerater.

Bare noen få ugressfrø vil gi en avling som kan forbitre hele livet. Et tankeløst øyeblikk, en eneste feilaktig handling, er med på å stake opp livskursen i gal retning. Du er ung bare en gang. Utnytt derfor tiden på den best mulige måten. Du kan ikke gå tilbake for å rette på de feil du har begått. Alle som avslår å knytte sitt liv til Gud, og utsetter seg selv for fristel

[45]

ser, kan være sikre på å falle. Gud prøver alle unge. Mange har unnskyldt sin likegyldighet og mangel på ærbødighet ved å henvise til det feilaktige eksempel som mange eldre kristne har vist. Men dette burde aldri holde noen fra å gjøre det som er riktig. Når det endelige oppgjør kommer, vil slike unnskyldninger være verdiløse.

[46]

Forbudte Ekteskap

Ekteskap mellom kristne og vantro. - Det er en forbausende og skremmende likegyldighet i kristne kretser når det gjelder Bibelens syn på ekteskap mellom troende og ikke-troende. Mange som hevder å elske og frykte Gud, velger å lytte mer til sine egne tilbøyeligheter enn til rådene fra ham som har all visdom. I et spørsmål som gjelder begge parters lykke og trivsel så vel i denne verden som i den neste, blir fornuft, sunn dømmekraft og gudsfrykt skjøvet til side. Blinde og uoverveide innskytelser og en hardnakket uavhengighet får rå grunnen alene.

Menn og kvinner som ellers er følsomme og samvittighetsfulle, lukker ørene for råd og veiledning på dette felt. De er fullstendig døde for råd og formaninger fra slekt og venner, og fra Guds tjenere. Alle advarsler og forslag om å vise forsiktighet blir betraktet som uforskammet innblanding i private saker. En venn som er trofast nok til å komme med motforestillinger, blir gjerne behandlet som en fiende. Det er nettopp slik Satan vil ha det. Han fanger sinnet i sitt garn, han trollbinder og forblinder det. Lysten overtar fornuftens tøyler og vanhellige lidenskaper sitter ved roret. En gang er det for sent. Offeret våkner opp til et liv i slaveri og ulykke. Dette er ikke fri fantasi, men livets virkelighet. Gud vil ikke godkjenne forbindelser som han uttrykkelig har forbudt.

Guds befaling er tydelig. - Gud forbød israelittene å blande seg med fremmede folkeslag. «Du skal ikke inngå svogerskap med dem; du skal ikke gi dine døtre til hans sønner og ikke ta hans døtre til hustruer for dine sønner.» Gud angir også grunnen til dette. Han vet hvilke følger slike forbindelser vil få. Derfor sier han: «For de vil få dine sønner til å vike av fra meg, så de dyrker andre guder, og da vil Herrens vrede opptennes mot dere, og han vil hastig, gjøre ende på deg.» «For et hellig folk er du for Herren din Gud; deg har Herren din Gud utvalgt av alle de folk som er på jorden, til å være hans eiendomsfolk.»

I Det nye testamente finner vi lignende advarsler mot å gifte seg med ikke-troende. I sitt første brev til korintiermenigheten skriver apostelen Paulus: «En hustru er bundet så lenge mannen lever; men når han er død, har hun frihet til å gifte seg med hvem hun vil, bare det skjer i Herren.» Og i sitt annet brev forsterker han advarselen: «Gå ikke i ulikt spann, med vantro! For hva har rettferd med urett å gjøre, og hva samfunn kan lys ha med mørke? Hva samklang er det mellom Kristus og Belial? Eller hva har den troende felles med den vantro? Hvorledes kan Guds tempel forenes med avguder? Vi er jo den levende Guds tempel, for han har sagt: Jeg vil bo og ferdes blant dem, jeg vil være deres Gud, og de skal være mitt folk. Derfor: Dra bort fra dem og skill dere fra dem, sier Herren, og rør ikke noe urent! Da vil jeg ta imot dere og være en far for dere, og dere skal være mine sønner og døtre, sier Herren, den Allmektige.»

Guds forbannelse hviler over mange av de uheldige forbindelser som blir knyttet mellom menn og kvinner i vår tid. Dersom Bibelen hadde behandlet disse spørsmål på en vag og usikker måte, ville det være større grunn til å unnskyldte den kurs mange unge følger i forholdet til det annet kjønn. Men Bibelens kraver ikke uklare. De forutsetter absolutt renhet i tanker, ord og handlinger. Vi burde takke Gud fordi han har talt til oss og opplyst vår vei. Ingen behøver å gå fei!. De unge burde gjøre det til en vane å søke råd i Bibelen. Det er når vi viker av fra dens forskrifter, at vi går vill.

Gud forbyr troende å gifte seg med vantro. - Guds barn burde aldri våge seg ut på forbudt grunn. Gud har forbudt ekteskap mellom troende og vantro. Men altfor ofte følger det uomvendte hjerte sine egne ønsker, og ekteskap som Gud ikke kan velsigne, blir inngått. Av denne grunn er det så mange menn og kvinner som er uten håp og uten Gud i verden. Deres høyeste mål er smuldret til støv. Ved hjelp av uheldige omstendigheter har Satan fanget dem i sitt garn. [48]

De som er styrt av sine lyster og lidenskaper, vil høste bitre frukter i sitt liv, og står i fare for å miste sin plass i Guds rike.

De som kjenner sannheten på dette punkt, trækker Guds vilje under føtter når de gifter seg med ikke-troende. Gud kan ikke anerkjenne dette, og selv må de kanskje angre det bittert gjennom et helt liv. Den vantro kan kanskje ha en beundringsverdig moralsk styrke, men dersom han eller hun ikke har bøyd seg inn under Guds krav og tatt imot Jesus Kristus som sin personlige frelser, er det til-

strekkelig grunn til ikke å binde seg til vedkommende. Den vantros karakter ligner kanskje karakteren til den unge mannen som Jesus tiltalte på denne måten: «En ting mangler deg ennå.» Det var det ene nødvendige.

Salomos eksempel. - Det finnes mange mennesker med mer eller mindre tilfeldig bakgrunn som Gud ønsker å dyktiggjøre til tjeneste i verden, og som han vil gi del i himmelens herlighet, men Satan arbeider uavbrutt for å kullkaste hans planer ved å knytte dem til mennesker med en karakter som absolutt ikke passer inn i Guds rike. Bare de aller færreste kommer seirende ut av slike forhold.

Satan visste godt hva lydighet resulterer i. I de første år av Salomos regjeringstid, som var en glanstid på grunn av kongens visdom, godgjørenhet og faste holdning, forsøkte Satan å bringe ham under slike innflytelser som gradvis ville undergrave hans trofasthet mot prinsipper og hans avhengighet av Gud. At Satan lyktes i sine anstrengelser, kommer tydelig frem i følgende beretning: «Og Salomo inngikk svogerskap med Faraos datter, Egyptens konge. Han tok Faraos datter til ekte og førte henne inn i Davids stad.»

[49] Ved å gå i forbund med en hedensk nasjon, og til og med forsegle paktene ved å gifte seg med en prinsesse som dyrket avguder, viste Salomo ringeakt for Gud og de forholdsregler han hadde truffet for å bevare et rent folk. Håpet om at denne egyptiske prinsessen skulle omvende seg, var en ynkelig unnskyldning for kongens synd. Ved å overtre Guds klare befaling om å holde seg atskilt fra fremmede folkeslag, forente Salomo den styrke Gud hadde gitt ham, med menneskelig svakhet..

I sin store barmhjertighet vendte Gud denne fryktelige feiltagelsen til det beste i sin tid. Salomos hustru ble omvendt, og ved å gå forstandig frem kunne kongen ha gjort mye for å snu den strømmen av ondskap og umoral som hans ubetenksomhet hadde forårsaket. Men Salomo hadde begynt å tape kilden til sin makt og visdom av syne. De naturlige tilbøyeligheter vant herredømme over fornuften. Etter hvert som selvtiliten tok overhånd, forsøkte han å gjennomføre Guds hensikt på sin egen måte. . . .

Mange bekjennende kristne deler Salomos oppfatning. De mener å kunne knytte nære forbindelser med de ikke-troende, fordi deres egen innflytelse er sterkere. Men ofte er det stikk motsatt tilfelle. Det er de selv som blir bedratt og overvunnet, slik at de til slutt

oppgir sin tro og ofrer hellige prinsipper. De blir fremmede for den Gud de engang elsket. Ett skritt i gal retning bestemmer kursen, inntil de kommer i en slik stilling at de ikke har håp om å bryte de bånd som binder dem.

Min forlovede stiller seg positivt til min religion. - Hvor ofte har vi ikke hørt unnskyldningen om at den ikke-troende er positivt innstilt overfor kristendommen. Ja, han er i besittelse av alle gode egenskaper man måtte ønske, unntatt det aller vesentligste - han er ikke en personlig kristen. Selv om den kristnes sunne dømmekraft sikkert advarer ham eller henne mot å gifte seg med en vantro, vil de naturlige tilbøyeligheter seire i ni av ti tilfelle. Det åndelige forfall begynner allerede mens vedkommende står foran vigselmannen. Ilden brenner ned og blir til aske og forsvarsverkene synker i grus, inntil de står sammen under Satans sorte banner. Til og med i bryllupsfestlighetene vinner denne verdens ånd seier over samvittigheten, over sannheten og troen. Bønnestundene blir forsømt. To mennesker har «funnet» hverandre, og Jesus er blitt utestengt. [50]

Forandringen skjer hos den troende ektefelle. - Til å begynne med viser kanskje ikke den vantro noen motvilje mot kristendommen. Men etter hvert som Bibelens sannhet naturlig nok blir brakt på bane, er det mange som reagerer på denne måten: «Du giftet deg med meg i full forståelse av min holdning. Jeg ønsker ikke å bli forstyrret. La oss ikke snakke mer om dine spesielle synspunkter.» Dersom den troende viser oppriktighet og glød i sin kristne tro, vil det bli oppfattet som manglende hensynfullhet av den som ikke har noen interesse for kristendommen og den kristne erfaring.

Den troende vil gjerne dele sin erfaring med sin ektefelle, men føler samtidig at det er nødvendig å gjøre visse innrømmelser. Verdslike fornøyelser og sosiale forbindelser blir etter hvert godtatt. Den første tiden vekker dette motvilje, men etter som tiden går, blir interessen for sannheten mindre og mindre. Troen blir svekket, og til slutt er det nesten utrolig at den som engang var en varm og oppriktig kristen, kunne bli forandret til den vaklende og usikre personen han eller hun nå er. En skjebnessvanger utvikling har funnet sted på grunn av det uheldige ekteskapet.

Det er farlig å gå i forbund med verden. Satan vet godt at det øyeblikket som er begynnelsen til det ekteskapelige liv, ofte betyr slutten på mange menneskers kristne erfaring og deres brukbarhet i

denne verden. De er tapt for Kristus og sannheten. Riktignok vil de kanskje i en tid forsøke å leve et kristent liv, men de kjemper hele tiden mot en mektig innflytelse som går i motsatt retning. En gang var det en glede og forrett for dem å vitne om sin tro og sitt håp. Men etter hvert blir det en byrde å nevne disse tingene, fordi de vet at den de har knyttet sin skjebne til, er fullstendig uinteressert i det som en gang var deres eget kjæreste eie. Følgen er at troen visner bort og sannheten blir fremmed. Satan har fanget dem i vantroens garn.

[51] *Evigheten står på spill.* - «Går vel to sammen uten at de har avtalt det med hverandre?» «Alt det som to av dere her i verden blir enige om å be om, det skal min Far i himmelen gi dere.» Det er trist å legge merke til at det motsatte er tilfelle i mange hjem. Mens den ene av ektefellene er i bønn til Gud, er den andre likegyldig og uinteressert. Mens den ene ønsker å leve Jesu liv, er den andre på veien som fører til evig død.

Mange har ofret Kristus og Guds rike fordi de har giftet seg med uomvendte personer. Er kjærligheten til Kristus og samfunnet med ham av så liten verdi for dem at de foretrekker fellesskapet med dødelige mennesker? Verdsetter de løftet om et evig liv så lavt at de gjerne setter himmelens glede på spill for å binde seg til en som ikke elsker Frelseren?

Å binde seg til en vantro er å gå inn på Satans område. Du bedrøver Den Hellige And og unndrar deg Guds beskyttelse. Våger du å utsette deg for slike farer, når du skal danne en karakter som passer inn i Guds rike?!

Spør deg selv: «Vil ikke en vantro mann lede mine tanker bort fra Jesus? Han setter jo sine egne lyster høyere enn Gud. Vil han ikke også dra meg i samme retning»? Den veien som fører til evig liv, er bratt og ujevn. Ta ikke med deg unødvendige byrder som vil hindre deg.

Et hjem der solen aldri slipper til. - Hjertet lengter etter menneskelig kjærlighet. Men denne kjærligheten er ikke sterk nok, eller ren nok, eller tilstrekkelig verdifull til å erstatte Jesu kjærlighet. Bare hos sin frelser kan en hustru finne styrke, visdom og nåde til å møte livets plikter, ansvar og sorger. Hun burde gjøre Jesus til sin hjelper og rådgiver i alle ting. Alle kvinner burde overgi seg til Kristus før de binder seg til en jordisk venn, og unngå alle forbindelser som

kan ødelegge deres forhold til ham. De som vil finne virkelig lykke, må ha himmelens velsignelse over alt de har og alt de gjør. Det er ulydighet mot Gud som fyller så mange hjerter og hjem med ulykke. Min søster, dersom du skal unngå å få et hjem der skyene aldri letter, så bind deg ikke til en som står Gud imot.

Hvordan bør den kristne tenke? - Hvordan skal en kristen forholde seg i vanskelige situasjoner som setter hans trofasthet mot guddommelige prinsipper på prøve? Med en fasthet som er verd å etterligne, burde han svare åpent og ærlig: «Jeg vil være en samvittighetsfull kristen. Jeg tror at ukens syvende dag er Bibelens sabbat. Vår tro og våre prinsipper peker i hver sin retning. Vi kan ikke bli lykkelige sammen, for etter hvert som jeg fortsetter å vokse i kunnskap om Guds vilje, vil jeg bli stadig mer fremmed for verden og dens skikker. Jeg ønsker å ligne Kristus.

[52]

Dersom du fremdeles ikke finner noe tiltrekkende ved Jesus Kristus og sannheten, vil du komme til å sette verdens gleder høyest, mens jeg ikke kan sette noe foran det som hører Guds rike til. Åndelige ting kan bare oppfattes med åndelige øyne. Uten åndelig innsikt kan du ikke forstå hvilke krav Gud har på mitt liv, eller godta mine forpliktelser overfor den herre jeg tjener. Du vil føle at jeg forsømmer deg til fordel for religiøse interesser. Du vil ikke bli lykkelig. Den hengivenhet jeg viser overfor Gud, vil vekke misunnelse hos deg. Du vil være fremmed for min kristne tro. Men dersom du forandrer oppfatning, dersom ditt hjerte svarer ja til Guds krav, og du lærer å elske min frelser, kan vi tenke på å gjenoppta forbindelsen.»

Den troende ofrer på denne måten noe for Kristus, og viser lydighet mot samvittighetens stemme. Ved vår villighet til å ta opp korset viser vi om vi virkelig verdsetter det evige liv. For en kristen er det bedre å forbli ugift enn å knytte sitt liv til en som elsker verden høyere enn Jesus, og som vil lede ham bort fra Kristi kors.

Et trygt ekteskap. - Der er bare i Kristus at et ekteskap kan bli inngått på betryggende måte. All menneskelig kjærlighet burde være forbundet med den guddommelige kjærlighet. Ekte og uselvvisk hengivenhet finnes bare der Kristus har førsteplassen.

Når en av partene blir omvendt etter giftermålet. - Den som har inngått ekteskap med en uomvendt, har på grunn av

[53]

sin kristne tro påtatt seg et stort ansvar når det gjelder å være trofast mot sin ektefelle, uansett hvor forskjellige deres oppfatninger

er. Likevel er Guds krav hevet over alle jordiske forhold, selv om det skulle føre til motstand og forfølgelse. Dersom den troende alltid legger en mild og kjærlig ånd for dagen, vil denne innflytelsen kunne virke i retning av å vinne den vantro.

NØDVENDIG VEILEDNING

Råd fra Bibelen. - Ekteskapet er en hellig ordning som er innstiftet av Gud, og må aldri bli inngått på selvisk grunnlag. De som overveier et slikt steg, bør med alvor og under bønn til Gud granske sine egne motiver, for å finne ut om den kurs de følger, er i samsvar med Guds vilje. De råd som er gitt i Guds ord, bør studeres grundig. Det er glede i himmelen hver gang et ekteskap blir inngått ut fra et ærlig ønske om å følge den veiledning som er gitt i Bibelen.

Hvis det finnes et område der sunn fornuft og uhildet dømmekraft er nødvendig, så er det nettopp i de spørsmål som har med ekteskapet å gjøre. Dersom det noensinne er påkrevd å følge Bibelens råd, så er det i forbindelse med en avgjørelse som binder to mennesker sammen for et helt liv.

Den alminnelige oppfatning går ut på at følelsene bør være bestemmende på dette felt, og i altfor mange tilfelle tar elskovssyk sentimentalitet over roret og seiler skuta på grunn. Ikke på noe annet område viser de unge så liten innsikt og forstand som i forholdet til det annet kjønn. Alle fornuftsgrunner preller av. Alt som har med forlovelse og ekteskap å gjøre, synes å trollbinde sinnet. De nekter å la Gud ta avgjørelsen. Sansene er lenket, og de går frem i den største hemmelighet, som om de fryktet at noen skulle gripe inn og velte deres planer.

Mange seiler i et farlig farvann. De trenger en los, men har bare forakt til overs for den nødvendige hjelpen. De føler seg dyktige nok til å føre sin egen skute, og innser ikke at de når som helst kan støte på et skjult skjær. Mange har lidt skibbrudd i disse brenningene og mistet både tro og livslykke. . . . Det er bare et grundig studium av Guds ord som kan forhindre at sørgelige feilgrep skjemmer deres eget og andres liv for tid og evighet.

Betydningen av bønn. - Dersom unge menn og kvinner pleier å be to ganger hver dag, bør de be fire ganger når de planer på å gifte seg. Ekteskapet bestemmer i en stor grad hvordan ditt liv skal bli, både i denne verden og i den kommende....

[55]

Størstedelen av alle ekteskap i dag, og måten de blir inngått på, er et av tegnene på at vi lever i de siste dager. Både menn og kvinner er så hardnakkede i sin selvtilstrekkelighet at Gud ikke har noen mulighet for å påvirke dem. Kristendommen blir lagt til side, som om den ikke hadde noe med dette viktige valget å gjøre.

Blind og døv for rettleiding. - To personer blir kjent med hverandre; de blir forelsket, og er blinde for andre ting. Fornuften har mistet gangsynet og all dømmekraft er kastet over bord. De vil ikke høre på råd og tilrettevisning, men insisterer på å gjennomføre sine egne forsett for enhver pris. Som en epidemi, eller et smittestoff som sprer seg, tar forelskelsens blindhet dem mer og mer i eie, og ingenting synes å kunne stoppe denne utviklingen.

Kanskje er det flere i deres omgangskrets som innser at dersom de ble gift, ville det føre til livsvarig ulykke og selvbebreidelse. Men alle bønner og formaninger er til ingen nytte. Mange som Gud ville bruke i sin tjeneste, får kanskje sitt sinn forkrøplet og ødelagt på grunn av feilaktige valg. De enser ikke et eneste råd fra erfarne menn og kvinner, ingenting synes å kunne få dem fra å følge sine egne ønsker. De mister gradvis interessen for bønnemøter og glemmer sitt kristne ansvar. De er så trollbundet av hverandre at de forsømmer hverdagens plikter, som om de var av liten betydning.

[56] *De unge trenger erfaringens visdom.* - Hvordan kan det være at de unge vender det døde øret til de vise råd, til tross for at så mange ekteskap ender galt? Hvorfor avslår de fremdeles like trassig å ta imot råd fra de eldre og mer erfarne? I forretningssaker legger man som regel stor forsiktighet og omtanke for dagen. Før et tiltak blir satt ut i livet, gjør man grundige forberedelser. For å sikre et godt resultat satser man både tid og penger og foretar grundige analyser.

Man burde være langt mer forsiktig når det gjelder kjærlighet og ekteskap - forhold som er bestemmende ikke bare for ens eget liv, men også for kommende slektledd. Hvor ofte synes ikke spøk og lettsindighet, blinde innskytelser og utemmet lidenskap å rå grunnen alene? Den eneste forklaring på dette er at Satan ønsker å spre ulykke og ødeleggelse. Overalt legger han ut sitt garn for å fange menneskesinnet. Han fryder seg over å frarøve unge mennesker glede og fred i denne verden og borgerskapet i Guds rike.

Verdien av den modne dømmekraft. - Skal barna følge sine egne tilbøyeligheter uten å rette seg etter foreldrenes råd og veiledning?

Det virker som om mange unge aldri ofrer en tanke på sine foreldres ønsker og forslag. Langt mindre verdsetter de deres innsikt og modne dømmekraft. Selviskheter har lukket deres hjerte for foreldrene. De unges samvittighet må bli vekket på dette punkt. Det femte bud er det eneste som er forbundet med et løfte, men hvor ofte blir det ikke tilsidesatt fordi den man er forelsket i krever det-Å glemme en mors kjærlighet eller en fars omsorg, er en synd som mange unge en gang må stå til regnskap for.

En av de største misforståelser på dette felt er påstanden om at man ikke må forstyrre følelsene til unge og uerfarne mennesker. Ingen må gripe inn i deres kjærlighetsforhold. Men dersom det er noe emne som trenger å bli belyst fra alle sider, så er det spørsmålet om kjærlighet og ekteskap. Råd fra mer erfarne mennesker, og en klar og fornuftig avveining av alle sider ved saken, er like nødvendig. Det er altfor mye lettsindighet og mangel på omtanke blant de unge. Ta gudfryktige foreldre med på råd, og be ofte til Gud. Det er mitt råd til alle unge.

Tillit til kristne foreldre.-Dersom du re blitt velsignet med gudfryktige foreldre, bør du alltid søge kråd hos dem. Fortell dem om dine håp og planer, og lær af deres erfaring.

Dersom barna ville være mer åpne overfor sine foreldre, og dersom de ville ha tiltro til dem og dele sine sorger gleder med dem, ville de unngå bekymringer i fremtiden. Når de er usikre på hvilken kurs de skal følge, bør de legge saken frem for sine foreldre akkurat slik de ser den, og be om deres råd. Hvem er bedre i stand til å peke på farene som ligger foran, enn gudfryktige foreldre? Hvem forstår barnets temperament bedre enn de? Alle barn som elsker Kristus, vil sette foreldrenes kjærlighet og samtykke over alle verdslige fordeler. Foreldrene bør vise forståelse overfor barnas problemer, og be for dem og sammen med dem om at Gud må lede og beskytte dem. Fremfor alt bør de henvise dem til den vennen og rådgiveren som aldri tar feil.

Foreldrene bør rettlede de unges følelsesliv. - Alle foreldre burde føle det som sin plikt å rettlede de unges følelsesliv og hengivenhet når det gjelder valg av ektefelle. Det er et hellig ansvar å være med på å forme barns karakter. Gjennom sine ord og sitt eksempel, og ved Guds nåde, kan foreldrene påvirke barnesinnet allerede fra den

aller tidligste tid, slik at rene og edle trekk blir dannet. Like barn leker best. De har felles interesser.

Dersom kjærlighet til sannhet, renhet og godhet tidlig får feste rot i sinnet, vil de unge føle seg tiltrukket av dem som har de samme idealer.

Isaks eksempel. - Foreldre må aldri glemme sitt ansvar for barnas fremtidige lykke. Isaks tillit til farens dømmekraft var resultatet av en oppdragelse som hadde lært ham verdien av et liv i lydighet.

[58] Isak ble høyt æret av Gud. Han ble arving til de løfter som skulle bli til velsignelse for hele verden. Da han var førti år gammel, stolte han fortsatt helt og fullt på farens dømmekraft da den erfarne og gudfryktige tjeneren ble sendt for å finne en hustru til ham. Bibelen tegner et vakkert bilde av dette ekteskapet: «Og Isak førte henne inn i sin mor Saras telt; han tok Rebekka hjem, og hun ble hans hustru, og han hadde henne kjær. Så ble Isak trøstet i sorgen over sin mor.»

[59] *Kloke foreldre viser forståelse.* - Du spør kanskje om det er meningen at foreldrene skal velge ektefelle for sine barn, uten å ta hensyn til de unges egne meninger og følelser? Jeg vil stille spørsmålet slik: Bør en sønn eller datter velge livsledsager uten først å rådspørre foreldrene, all den stund en slik avgjørelse betyr så meget for foreldre som virkelig elsker sine barn? Skal barnet tviholde på sine egne planer til tross for foreldrenes råd og formaninger? Jeg vil svare et avgjort nei! Det femte bud forbyr en slik fremgangsmåte. «Hedre din far og din mor, så dine dager må bli mange i det land Herren din Gud gir deg.» Dette bud er knyttet til et løfte som Gud vil oppfylle for alle som er lydige. Forstandige foreldre vil aldri velge ektefelle for sine barn uten å ta hensyn til deres ønsker.

Betingelser for et lykkelig familieliv

Uoverveide og umodne giftermål

Faren ved «barneforelskelser». - Altfor tidlige giftermål bør unngås. En avgjørelse som har så vidtrekkende følger, burde ikke bli tatt uten grundig overveielse, og ikke før vedkommende er moden til det både fysisk og mentalt.

Mange unge mennesker avgir ekteskapsløftet før de er tilstrekkelig modne i kjærlighet og dømmekraft, og uten edle og opphøyde følelser. Ledet av sine ungdommelige lidenskaper påtar de seg et ansvar som de ikke kan bære. . . .

Forbindelser som blir knyttet i ung alder, har ofte ført til ulykkelige ekteskap eller beklagelige skilsmisser. Slike «barneforelskelser», som ikke skjer med foreldrenes samtykke, har sjelden ført til noe godt. De unge burde lære å legge bånd på sitt følelsesliv inntil de blir gamle og erfarne nok til å gi uttrykk for sine mest hengivne følelser. De som ikke vil høre om noen begrensninger på dette området, står i fare for å ødelegge sitt eget og andres liv.

En tenåring er ikke i stand til å avgjøre om en jevnaldrende er den rette å forene sitt liv med. Etter at de er blitt mer modne i dømmekraft, forstår de at de har bundet seg til hverandre for hele livet, og kanskje er de overhodet ikke i stand til å gjøre hverandre lykkelige. I stedet for å gjøre det beste ut av situasjonen, begynner de kanskje å klandre hverandre for det som er skjedd. Motsetningene blir større og større, og ender i gjensidig forsømmelse og likegyldighet. Det er ikke lenger noe dyrebart og hellig ved ordet «hjem».

[60]

De forgifter atmosfæren rundt seg med uvennlige ord og bitre anklager.

Umodne ekteskap er årsak til mye av den ondskapen vi ser rundt oss i dag. Ekteskap som blir inngått i altfor ung alder, er uheldig både fysisk og mentalt. Fornuften synes ofte å være forvist fra dette området. Mange unge følger blindt sine innskytelser. Denne avgjørelsen, som betyr så mye for dem, og som kan gjøre liver til en velsignelse eller en forbannelse, blir ofte tatt for hurtig. Følelsene

går av med seieren. Mange nekter å lytte til råd og veiledning fra et kristent synspunkt.

Satan forsøker stadig å lede uerfarne unge inn i et for tidlig ekteskap. Jo mindre vi lovpriser mange av de giftermål vi ser rundt oss i dag, desto bedre.

Som en følge av for tidlige ekteskap, selv blant dem som kaller seg Guds barn, er det en flodbølge av separasjoner og skilsmisser, og det fører til stor forvirring i menigheten.

Hvilken slående forskjell er det ikke mellom livsløpet til Isak og den kurs de unge velger i dag, selv blant bekjennende kristne: Unge mennesker synes ofte å tro at de har enerett til sine følelser, at hverken Gud eller deres foreldre har noe de skulle ha sagt. Lenge før de er blitt voksne, mener de å være i stand til å foreta sitt eget valg, uten hjelp fra foreldrene. Etter noen få år oppdager de som regel at de har tatt feil. Men da er det gjerne for sent til å unngå de tragiske følgene av deres overilte handling. Deres mangel på fornuft og selvkontroll samler stadig flere mørke skyer, inntil ekteskapet fortoner seg som et skremmende bånd. Mange har på denne måten ødelagt lykken i dette liv og håpet om et evig liv i Guds rike.

Fremtidige misjonsarbeidere kan også bli besnæret.-- Ofte har unge mennesker tatt imot sannheten og gledet seg over samfunnet med Gud, men etter en tid har Satan fanget dem i sitt garn gjennom ukloke forbindelser og ulykkelige ekteskap. Han så at dette var den mest virkningsfulle måten å lokke dem bort fra hellighetens sti.

[61] Det er blitt vist meg at de unge i dag ikke har noen klar forståelse av den faren de står overfor. Det finnes mange som Gud gjerne vil bruke på forskjellige steder i sitt verk, men Satan binder dem så fast i sitt garn at de blir fremmede for Gud og ubrukelige i hans verk. Satan er skarpsindig og utholdende. Han vet nøyaktig hvor han skal angripe den som er uforsiktig og uoppmerksom, og det er en skremmende kjensgjerning at bare de færreste unnslipper hans grep. Mange ser ikke faren og tar ikke de nødvendige forholdsregler. Så slår fienden til og får dem til å binde sine varmeste følelser til hverandre, uten å søke råd hos Gud eller hos dem han har sendt for å advare, irettesette og formane. De føler seg selvtilstrekkelige og vil ikke høre om noen begrensninger.

Råd til en tenåring. - Dine gutteaktige forestillinger om kjærlighet vil bare nedbryte andres respekt for deg. Når du lar sinnet

være opptatt med slike tanker, vil din evne til å forstå åndelige ting bli mindre og mindre. Ditt indre liv vil bli mer og mer urent, til skade for både deg selv og andre. Dette er det intrykk jeg har av din situasjon, og så lenge du fortsetter i samme spor, vil du møte alle forsøk på å råde, påvirke eller begrense deg, med en avvisende holdning, fordi du ikke elsker sannhet og rettferdighet.

Aldersforskjell. - Selv om de to som gifter seg, mangler jordisk gods, burde de i alle fall kunne nyte fordelene av en god helse. Og i de aller fleste tilfelle burde det ikke være for stor aldersforskjell mellom dem. Å overse denne regelen kan medføre at helsen til den yngste blir alvorlig svekket, og ofte blir barnas fysiske og mentale styrke nedsatt. En aldrende far eller mor kan ikke gi de unge den omsorg og oppmerksomhet de trenger. Og vedkommende kan dø på et tidspunkt da barna har mest behov for kjærighet og veiledning. [62]

PASSER VI SAMMEN?

Om å tilpasse seg hverandre. - I mange familier er det lite av den høflighet, omtanke og gjensidige respekt som skal forberede de yngre familiemedlemmene til å stifte sine egne hjem. I stedet for tålmodighet, mildhet, omsorg og kristen sympati og kjærlighet, er det harde ord, motstridende meninger og en kritisk og herskesyk atmosfære.!

Ofte har de to partene hatt liten anledning til å bli kjent med hverandres vaner og holdninger før ekteskapet, og når det gjelder det daglige liv, er de fremmede for hverandre også etter at de har begynt samlivet. For sent finner mange ut at de ikke passer sammen, og resultatet er et helt liv i fortvilelse og elendighet. I mange tilfelle lider hustruen og barna under mannens lathet, manglende tiltakslust og fordervede vaner.

Det er mye av den elendighet og synd vi ser rundt oss, som skyldes mislykte ekteskap. Ofte tar det bare noen få måneder å oppdage at man ikke passer sammen. Det fører til splid i hjemmet der himmelsk kjærlighet og harmoni skulle råde.

Uenighet om daglige ting skaper en uforsonlig ånd i famielien. Der kjærlighetens bånd skulle binde sammen, hersker det oppløsning og grenseløs ulykke. Utallige menn og kvinner har gått til grunne som en følge av ufornuftige ekteskap. Mange er blitt ledet inn på fortapelsens sti på grunn av uheldige forhold i familien.

Motsetninger i hjemmet. - Ekteskapets lykke og fremgang avhenger av i hvilken grad de to partene er enige. Hvordan kan det kjødelige selvopptatte sinn harmonere med det sinn som er knyttet til Kristus? Den ene sår i kjødet og tenker og handler ut fra hjertets ønsker. Den andre sår i ånden og forsøker å kue selvisheten, overvinne syndige tilbøyeligheter og leve i lydighet mot den herre han tjener. Derfor vil det alltid være forskjell i smak, ønsker og tilbøyeligheter.

[63] Ja, man har forskjellig hensikt med livet. Dersom ikke den troende vinner den andre for Kristus, vil han miste motet og gi avkall på sine

kristne prinsipper, for å opprettholde fellesskapet med en som ikke kjenner Gud.

Skilsmisse på grunn av uenighet. - Mange ekteskap som blir inngått i dag, kan ikke føre til annet enn elendighet. Likevel blir de unge grepet av tidsånden. Satan får dem til å tro at de må bli fortest mulig gift dersom de skal bli lykkelige, selv om de hverken er i stand til å styre seg selv eller forsørge en familie. De som ikke er villige til å jenke seg etter hverandre, burde ikke gå til et slikt alvorlig steg. Dette er en av de farligste fallgruber i vår tid, og mange får ødelagt både dette liv og det evige.

Følgene av blind kjærlighet. - - Alle evner som blir angrepet av den blinde kjærlighetens smittsomme sykdom, blir slavebundet og forkrøplet. Mange synes å miste all sunn fornuft, og deres oppførsel vekker motvilje hos alle som kjenner dem. . . . I mange tilfeller fører sykdomskrisen til et forhastet og umodent etkeskap. Når den første spenningen er over, når forelskelsens fortryllende kraft har forlatt dem, våkner de kanskje opp og ser sin virkelige situasjon. De passer ikke sammen, men er bundet til hverandre med livsvarige bånd. Et høytidelig løfte binder dem sammen, og det er med tungt hjerte de ser fremtiden i møte. I stedet for å gjøre det beste ut av situasjonen, vil mange svikte sitt ekteskapsløfte eller gjøre det åket som de frivillig har tatt på seg, så tungt og plagsomt som mulig. Det er ikke få som har tatt sitt eget liv i fortvilelse over sin skjebne.

Både mann og hustru burde gjøre det til sitt livsstudium å finne ut hvordan man kan unngå alt som skaper strid, og hvordan man skal oppfylle ekteskapspakten.

Ta lærdom av andres erfaring. - A har egenskaper som Satan utnytter med stort hell. Hans erfaring kan lære den unge en verdifull lekse om ekteskapet. Hans kone fulgte sine egne følelser og innskytelser i valget av ektefelle og ikke fornuftige overveielser. Var deres ekteskap en følge av sann kjærlighet? På ingen måte, det var et resultat av innskytelser og blind, vanhellig lidenskap. Ingen av dem var i stand til å påta seg det ansvar som ekteskapet fører med seg. Ble deres kjærlighet sterkere og deres hengivelse dypere da det første rosenrøde skjæret var visket bort og de ble bedre kjent med hverandre? Smelter deres liv sammen til et vakkert og fullkomment fellesskap? Nei, det stikk motsatte skjedde. De laveste trekk ved de-

res karakter begynte å utvikle seg, og i stedet for å gjøre livet rikere og lykkeligere, førte ekteskapet med seg større og større problemer.

I lang tid har jeg mottatt brev fra ulykkelige ektefeller, og de mange opprørende tilfeller jeg er blitt kjent med, er nok til å gjøre hjertet sorgtungt. Det er ikke lett å finne ut hvilke råd disse trenger, eller hvordan deres harde livsskjebne kan bli enklere å bære. Men

[65] deres sørgelige erfaring burde være en påminnelse til alle andre.

OPPLÆRING I HJEMMET

Forberedelse for ekteskapet er en vesentlig del av utdannelsen.

- Ikke i noe tilfelle burde man inngå ekteskap uten å ha kjennskap til de daglige pliktene i hjemmet. Moren burde ha en indre og ytre dannelse som vil gjøre henne i stand til å oppdra de barn som Gud måtte gi henne.

Mange unge kvinner som har god utdanning og utmerkede eksamener, er skammelig uvitende om hverdagslivets praktiske oppgaver. De mangler fullstendig evnen til å styre sine egne hjem og gjøre familielivet harmonisk og lykkelig. De kan tale høyt om kvinnens overlegenhet og gjøre krav på sine rettigheter, men ved sitt eget eksempel gjør de skam på alle idealer for kvinnelighet.

Alle Evas døtre har både rett og plikt til å få et grundig kjennskap til hjemmets plikter og hvordan de enkelte oppgaver skal utføres. Alle unge kvinner burde ha en slik utdanning at dersom de ble kalt til å være hustru og mor, kunne de fylle sin plass som en dronning i sitt rike. De burde kunne rettlede sine barn med kjærlyghet og styre sitt hus med innsikt og forstand. Det er også en mors rett å vite hvordan den menneskelige organisme fungerer, å kjenne til de hygieniske prinsipper, de riktige mat- og klesvaner, forholdet mellom arbeid og avkobling og en mengde andre ting som er nøye forbundet med familiens trivsel. Videre bør hun sette seg inn i hvordan man skal behandle visse slags sykdommer, slik at hun kan ta seg av sine barn dersom de skulle bli syke, i stedet for å overlate dem til fremmede.

Forestillingen om at uvitenhet og ukyndighet når det gjelder nyttig og skapende praktisk arbeid, er et tegn på dannelse, har ingen hjemmel i Guds ord. Gud skapte ikke mennesket for at det skulle tilbringe sine dager i uvirksomhet. Lathet er synd, og uvitenhet når det gjelder alminnelige plikter, er en følge av dårskap. Slik forsømmelse vil alltid bære dårlige frukter.

[66]

Mange unge kvinner synes å tro at det er nedverdiggende å lage mat og utføre andre former for husarbeid. Nettopp av denne grunn

har mange som gifter seg og får en familie å ta seg av, liten forståelse av hvilke plikter som hviler på en hustru og mor.

Det burde være en uskreven lov for unge mennesker at de ikke gifter seg før de vet hvordan de skal ta seg av sine egne barn. De skal forvalte et hjem som Gud har gitt dem. Med mindre de kjenner til de lover som Skaperen har lagt i dem, kan de ikke ha noen virkelig forståelse av sitt ansvar overfor Gud og seg selv.

En del av skolens pensum. - Den opplæring som unge menn og kvinner burde få i våre skoler når det gjelder pliktene i hjemmet, fortjener mer oppmerksomhet. Det er av vesentlig betydning for karakterdannelsen at elevene lærer å utføre det arbeidet de blir satt til, uansett hvilke naturlige tilbøyeligheter de har. De trenger å bli kjent med dagliglivets forskjellige oppgaver, og utføre dem grundig og samvittighetsfullt, uten for mye ståk og støy. Alt de gjør, burde vitne om flid og ordenssans. Så vel kjøkkenet som alle andre rom i huset skal holdes rene og i orden. Bøkene bør settes pent på plass til de skal benyttes igjen, og lesningen må ikke skje på bekostning av pliktene i hjemmet. Sinnets beste krefter må ikke bli så beslaglagt av studier at pliktene i hjemmet blir forsømt og familiens velvære satt i fare.

Når disse pliktene blir utført på en ærlig og oppriktig måte, vil vi overvinne skjødesløshet, forsømmelse og andre dårlige vaner. For dersom slike trekk ikke blir overvunnet, vil det gi seg utslag på alle områder i livet, og lamme våre evner og vår brukbarhet.

[67] *Uunnværlige kunnskaper.* - Mange av de fagene som opptar elevenes tid, gjør dem hverken lykkelige eller nyttige, men det er av stor betydning for alle unge å ha et grundig kjennskap til hverdagens plikter. Sannsynligvis kan en kvinne klare seg uten å beherske fransk eller matematikk, eller uten å kunne spille piano. Men det er absolutt nødvendig .at hun kan bake godt brød, holde familiemedlemmenes klær i orden og ellers utføre alle oppgaver i hjemmet på den riktige måten.

Ingenting er av større betydning for familiens lykke og velvære enn innsikt og dyktighet når det gjelder matlagning. Dårlig og usunn mat kan gjøre mye for å ødelegge barnets utvikling og den unges brukbarhet. Ved å tilberede næringsrik og velsmakende mat kan en mor være til like stor velsignelse som hun kan være til skade

dersom det motsatte er tilfelle. På mange måter er lykke og tilfredshet avhengig av hvordan vi utfører dagliglivets forskjellige oppgaver.

Vær nøye med renslighet. - Helsesaken burde få langt større oppmerksomhet enn tilfellet er, både når det gjelder kosthold, kroppsøving, barnestell, omsorg for syke og mange andre ting.

Når det gjelder å lære elevene prinsippene for renslighet, vil enhver ærlig og oppriktig lærer utnytte alle anledninger til å overbevise elevene om hvor viktig det er å ha riktige vaner på dette området. ... Lær elevene at et helseriktig soverom, et rent kjøkken og et bord som er smakfullt dekket med sunn mat, har større betydning for familiens trivsel og omdømme hos andre, enn de fineste og mest kostbare møbler. At «livet er mer enn maten, og kroppen mer enn klærne», er en lekse vi trenger å lære i dag også, kanskje i enda større grad enn da den store lærer underviste for atten hundre år siden.

Ung pike blir oppfordret til å være flittig. . - Du har karaktertrekk som må bringes under kontroll og forandres før du bør tenke på å gifte deg. Du kan ikke bli noen god hustru før du har rettet på dine karaktertrekk. Du har forsømt å skaffe deg kjennskap til systematisk husarbeid. Du har ikke forstått hvor nødvendig det er å være arbeidsom. Evnen til å glede seg over nyttig arbeid kan du beholde gjennom hele livet. Da vil du være i stand til å møte alle hvets forhold og påta deg alle oppgaver. Du vil like å være i aktivitet og glede deg over nyttig arbeid. Tankene vil være opptatt med det du gjør, og det vil ikke være tid til dagdrømmer. [68]

Kjennskapet til nyttig arbeid vil forandre ditt rastløse og utilfredse sinn. Det vil gi deg kraft og overskudd, virketrang og en rolig verdighet, som vil vekke respekt.

Yrkesutdannelse for piker. - Mange som mener at det er mest nødvendig at deres sønn får grundig opplæring for å kunne forsørge en familie, synes å være helt likegyldige når det gjelder datteren. Det blir oftest overlatt til henne selv å avgjøre om hun vil lære seg å bli uavhengig og selvforsørget. Vanligvis lærer hun lite på skolen som kan hjelpe henne å tjene til livets opphold. Og dersom hun ikke får noen opplæring hjemme i matlaging og andre av hjemmets plikter, vil hun bli helt hjelpeløs, en byrde for sine foreldre. . . .

En kvinne som har lært å ta vare på seg selv, vil også være i stand til å ta vare på andre. Hun vil aldri bli til byrde for sin familie eller for samfunnet. I motgangstider vil hun ikke stå hjelpeløs. Det vil

alltid være en oppgave for henne, der hun kan tjene til livets opphold og være i stand til å hjelpe dem som er avhengige av henne. Alle kvinner burde lære seg et yrke, slik at de kan forsørge seg selv om nødvendig. Men fremfor alt burde enhver pike lære å ta hånd om sitt eget hjem, hvordan hun skal stelle huset, lage mat og stelle familiens klær. Hun burde ha kjennskap til alle de ting som kreves av en god husmor, uansett materielle kår. Da vil hun være i stand til å møte vanskelige tider, og hun er i en viss grad uavhengig av ytre forhold.

[69] Et grundig kjennskap til hjemmets plikter er av uvurderlig betydning for alle kvinner. Lykken i mange familier er blitt ødelagt på grunn av morens manglende evne til å styre sitt hjem. Det er ikke så viktig at våre døtre lærer malerkunst, musikk og høyere matematikk, eller får innsikt i talekunstens hemmelighet, som at de lærer å lage sine egne klær eller tilberede sunn og velsmakende mat. Når en liten pike kommer opp i tiårsalderen, burde hun begynne å ta del i de daglige sysler i hjemmet, så langt hun er i stand til, og være ansvarlig for hvordan hun utfører arbeidet. En far ble spurt hvordan han ville oppdra sine døtre, og svarte: «Jeg vil sette dem i lære hos deres dyktige mor, slik at de får øvelse i å utnytte tiden, og i å utvikle seg til å bli gode hustruer og mødre som kan bli til velsignelse for sine familier, og nyttige samfunnsborgere.»

En ektemann bør være driftig og foretaksom. - I gamle dager var det vanlig at før det kom på tale å holde bryllup, skulle brudgommen gi en viss sum penger eller andre verdisaker til brudens far. Dette ble betraktet som en slags garanti for at ekteskapet skulle bli vellykket. Faren mente, det var utrygt å overlate datterens fremtid til en mann som ikke viste evne til å forsørge en familie. Dersom han ikke var dyktig og foretaksom nok til å hevde seg i arbeidslivet eller skaffe seg jord og husdyr, kunne det være fare for at han heller ikke kunne ta seg av en familie. Det var imidlertid anledning for dem som ikke var i stand til å betale for sin kone, å bevise sin ærlighet og flid. De kunne få arbeide hos brudens far til de hadde tjent inn den summen som var fastsatt. Dersom den unge mannen var trofast i sitt arbeid, og på alle måter viste seg verdig en slik tillit, fikk han gifte seg med datteren: Den summen som faren hadde krevd i medgift, ble vanligvis gitt til bruden i bryllupsgave. . . .

Til tross for at denne skikken stundom ble misbrukt, som i tilfellet med Laban, hadde den mye for seg. I de tilfelle der mannen måtte

arbeide for å sikre seg sin utkårede, ble det ikke et forhastet giftermål. Kvaliteten av hans følelser ble satt på prøve, samtidig som han fikk bevise sin evne til å forsørge en familie. Meget i vår tid er et direkte resultat av den motsatte fremgangsmåten.

Det er ingen unnskyldning for en mann som ikke er i stand til å forsørge seg selv og sin familie. Det kan sies om mang en mann at han er snill, gavmild, omgjengelig, at han er et godt menneske og en oppriktig kristen. Men han kan ikke holde rede på penger. På dette området er han som et barn. Han er ikke blitt oppdratt til å forsørge seg selv.

[70]

SANN OMVENDELSE ER NØDVENDIG

Kristentroen verner om familiens lykke. - Det er en vidunderlig kraft i familiekristendom. Forholdet mellom mann og hustru kan være slik at familielivet blir en forberedelse for det himmelske hjem.

Hjerter som er fylt med Kristi kjærlighet vil aldri skille lag. Kristendom er kjærlighet. I et kristent hjem finner den uttrykk i ord og handlinger som er preget av vennlighet og omtanke.

Kristentroen er uunnværlig i hjemmet. Bare den kan hindre mange av de skjebnesvangre feilgrep som formørker ekteskapet. Bare der Kristus har førsteplassen, finnes det ekte, dyp og uselvvisk kjærlighet. Hjerter blir knyttet til hjerter, og to liv smelter sammen. Guds engler vil være gjester i et slikt hjem og holde vakt over ektesengen. Urene tanker og følelser vil bli bannlyst. Sinnet vil være vendt mot Gud, og hjertets dypeste hengivenhet vil stige opp til ham.

I enhver familie der Kristus er til stede, vil det være en øm kjærlighet og ekte interesse for hverandre, ikke en krampaktig kjærlighet som kommer til uttrykk i kjærtegn, men en kjærlighet som er dyp og varig.

En avgjørende innflytelse. - Kristentroen burde øve en avgjørende innflytelse på ekteskapsforbindelsen, men altfor ofte er motivene for samlivet ikke i harmoni med kristne prinsipper. Satan prøver stadig å befeste sin makt over Guds barn ved å få dem til å forene seg med dem som er på hans side. For å oppnå dette nører han stadig opp under de følelser som ikke er helliget til Gud. I sitt ord har Gud tydelig advart sitt folk mot å forene seg med dem som ikke har hans kjærlighet i sitt hjerte.

[71] *Råd til et nygift par.* - Ekteskapet, en forening som skal vare hele livet, er et symbol på forholdet mellom Kristus og menigheten. Den samme ånd som Kristus viser mot menigheten, skal mann og hustru vise mot hverandre. Dersom de elsker Gud mer enn noe annet, vil de også vise kjærlighet og omtanke for hverandre. Ved sin gjensidige selvfornektelse og selvoppofrelse vil de være til velsignelse i hjemmet. . . .

Dere trenger en omvendelse begge to. Ingen av dere forstår virkelig hva lydighet mot Gud betyr. Legg merke til ordene: «Den som ikke er med meg, er mot meg; og den som ikke samler med meg, han sprer.» Jeg håper inderlig at dere begge vil bli trofaste Guds barn, tjenere som han kan overlate ansvaret til. Da vil dere få oppleve hva fred, tillit og tro er. Ja, dere vil bli lykkelige og rettlinjede kristne. Legg vinn på å utvikle et åndelig klarsyn slik at dere kan velge det gode og avvise det onde. Gjør Guds ord til deres daglige lesning. Jesus lengter etter å frelse dere. Han har alltid hegnet om deg, min bror, for at ditt liv skulle bli til velsignelse. Gjør hva du kan for at det skal skje.

Dersom dere ikke har et oppriktig ønske om å bli Guds barn, vil dere heller ikke kunne forstå hvordan dere skal hjelpe hverandre. Vær alltid ømme og omtensomme overfor hverandre. Gi avkall på egne ønsker for å gjøre den annen part lykkelig. Dag for dag kan dere få en klarere selvforståelse. Dag for dag vil dere lære å forandre de dårlige karaktertrekk. Jesus vil være deres lys, styrke, og glede, fordi dere overgir deres vilje til hans vilje. . . .

Dere trenger kraften av Guds nåde i deres liv. Unngå et makelig liv i uvirksomhet. Alle som er i Herrens gjerning, må stadig være på vakt mot selviskhet. Hold lampen brennende. Da vil dere være forsiktige med hva dere sier og gjør. Dere vil bli lykkelige i den grad dere forsøker å glede hverandre. Hold sinnets vinduer lukket mot verden, men åpne mot himmelen.

Alle menn og kvinner kan nå langt dersom de vil anerkjenne Kristus som sin personlige frelser. Våk og be. Overgi dere stadig til Gud. Vissheten om at dere kan oppnå evig liv, vil styrke og trøste dere. I tanker, ord og handlinger skal dere være klare lys i verden. Hold dere nær til Gud, for han

[72]

har betrodd dere et hellig ansvar som dere ikke er i stand til å bære uten den fasthet i karakteren som bare han kan gi. Ved å tro på Jesus vil dere ikke bare bli forandret selv men gjennom deres eksempel vil også andre bli dratt til Gud. Ha Jesus som det store forbilde. Opphøy ham som den eneste som kan gi dere kraft til å seire. Fjern alle selviskhetens røtter; Fortell deres barn om Guds storhet. Herliggjør Frelseren, så vil han gi dere en plass i sitt rike.

[73]

Etter vielsen

HØYTIDELIGE LØFTER

Guds plan for mann og hustru. - Av mannen skapte Gud en kvinne som skulle være hans venn og medhjelp. Hun skulle være ett med ham, og være til glede, oppmuntring og velsignelse. Han skulle være hennes støtte og trygghet. Alle som går inn i ekteskapet med edle og hellige motiver, mannen for å vekke hustruens reneste hengivenhet, kvinnen for å mildne og høyne mannens karakter og gi den det rette preg, oppfyller Guds hensikt med dem.

Kristus kom ikke for å oppheve ekteskapet, men for å opphøye det og gi det den opprinnelige hellighet tilbake. Han kom for å gjenreise Guds moralske bilde i mennesket, og han begynte sin gjerning ved å hellige ekteskapet.

Han som gav Eva til Adam som en medhjelp, utførte sitt første mirakel under en bryllupsfest. I festrommet, der venner og slektninger gledet seg sammen, begynte Jesus sin offentlige virksomhet. På denne måten anerkjente han ekteskapet, som han selv hadde innstiftet. Han bestemte at mann og kvinne skulle bli forent i det hellige ekteskapet for å danne familier til Guds ære, og som skulle tilhøre Guds egen familie.

[74] *Jesus ønsker lykkelige ekteskap.* - Guds kjærlighet som strømmer ut fra Jesu liv, ødelegger aldri den menneskelige kjærlighet. Den lutrer, renser, foredler og opphøyer den. Kjærligheten kan ikke bære gode frukter før den blir forent med Guds egen natur og får vokse mot himmelen. Jesus lengter etter å se lykkelige ekteskap, lykkelige hjem.

I likhet med alle de andre gaver som Gud har gitt menneskene, er ekteskapet blitt tilsølt av synd. Men det er evangeliets mål å gjenreise det til den opprinnelige renhet og skjønnhet. . . .

Bare Kristi nåde kan gjøre ekteskapet til det Gud hadde tenkt - et middel til å velsigne og opphøye menneskeheten. På den måten kan familiene på jorden, i renhet og kjærlighet, være et forbilde på den himmelske familie.

Den tilstand som samfunnet er i, er en sørgelig kontrast til himmelens idealer. Og likevel er det oppmuntring i Kristi evangelium for alle som bare fant bitterhet og skuffelse der de håpet å finne fellesskap og glede.

En lykkelig begivenhet. - Bibelen gjør det klart at både Jesus og hans disipler var innbudt til bryllupsfesten i Kana. Kristus har ikke gitt de kristne noen grunn til å si når de blir bedt i bryllup, at de ikke kan delta i en så gledelig begivenhet. Ved å være til stede ved denne festen ville han lære oss at vi skal glede oss sammen med dem som opplever gleden i hans forordninger. Han avviste aldri uskyldige gleder når de foregikk i harmoni med himmelens lover. Vi kan trygt være til stede ved en sammenkomst som Kristus anerkjente og æret ved sitt nærvær. Senere var han til stede ved flere lignende anledninger og helliget dem ved sine ord og sitt eksempel.

Unngå overdrivelser og løssluppenhet. - De fleste bryllupsfester er preget av fremvisning, overdådighet og selvtilfredsstillelse. Men dersom de to som gifter seg, deler den samme kristne tro, og dersom de er oppriktige og vielsesseremonien foregår på en enkel og verdig måte, behøver ikke ekteskapet være til vanære for Gud.

Det er ingen grunn til å gjøre bryllupet til en overdådig utstilling, uansett hvor fullkomment de to synes å passe sammen.

Jeg har alltid betraktet det som svært upassende å innlede ekteskapet med løssluppen lystighet. Det Gud har innstiltet, må vi se på med alvor og ærefrykt. Når en familie blir dannet her på jorden, er det for å vise hvordan den himmelske familie skal være. Vi må sette Guds ære høyest i alt det vi sier og gjør.

[75]

Bryllup i Ellen Whites hjem. - Omkring klokken elleve tirsdag formiddag var den store spisestuen vår pyntet for bryllupet. Bror B. ledet den hellige handlingen, som foregikk på en verdig måte. Det ble spurt. . . om søster White ville holde avslutningsbønn. Gud gav meg spesiell frihet. Mitt hjerte var påvirket av Guds And. Ved denne anledningen forekom det ikke noen form for tom spøk eller lettsindige talemåter. Alt foregikk på en høytidelig og verdig måte. Den ånd som rådet under hele festen, gjorde et dypt inntrykk på alle som var til stede. Gud selv godkjente og helliget dette ekteskapet, og de to arbeider nå sammen på misjonsmarken for å søke å frelse mennesker fra fortapelsen. Gud vil velsigne dem i deres gjerning så lenge de vandrer ydmykt med ham og stoler på hans løfter.

Når to liv blir forent. (Tale av E. G. White under et bryllup i California i 1905.) - Dette er et viktig øyeblikk i livet til de to som har valgt å dele interesser, gleder, kjærlighet og plikter med hverandre i arbeidet med å gjøre andre mennesker kjent med Gud. Ekteskapet er et steg av avgjørende betydning. To liv er nå blitt til ett.

Det er i samsvar med Guds vilje at mann og kvinne blir knyttet sammen i gjerningen for ham, for å fullføre den i hellighet og helhet. Dette er mulig for dem.

I et hjem som er stiftet på dette grunnlag, strømmer Guds vel-signelser inn som himmelsk solskinn. Det er Guds vilje at mann og hustru skal være knyttet sammen med hellige bånd i Jesus Kristus, og med Den Hellige And til å lede deres skritt. . . .

[76] Gud ønsker at hjemmet skal være det lykkeligste sted på jord, et forbilde på hjemmet i himmelen. Når de bærer det ansvaret ekteskapet pålegger dem, og når de knytter sine interesser og beste krefter til Jesus Kristus og stoler helt på ham, vil mann og hustru få oppleve glede og tilfredsstillelse i et fellesskap som englene fryder seg over.

Ekteskapet gjør dem ikke mindre nyttige, men øker deres brukbarhet. Foreningen mellom dem kan være et kall til å gjøre andre kjent med Jesus Kristus. Jeg vet hva jeg snakker om, for i de 36 år jeg og min mann levde sammen, var vi alltid der Gud ville ha oss. Fra dette synspunkt vet jeg at ekteskapet hår Guds anbefaling. Det er en hellig pakt. . . .

Ved denne anledning kan jeg trykke denne vår brors hånd, . . . og også din, hans hustrus, hånd og inntrengende be dere om i fellesskap å føre Guds verk videre. Gjør Gud til deres rådgiver. Stå sammen og vær ett.

Råd til et nygift par. - Min kjære bror og søster: Dere er nå knyttet sammen med en pakt som gjelder hele livet. Utdannelsen i ekteskapet er nettopp begynt. Det første året er en opplevelsesrik tid, et år da dere lærer den andres forskjellige karaktertrekk bedre å kjenne, på samme måte som et barn lærer stadig nye ting det første skoleåret. I denne første tiden må det ikke være kapitler som kan ødelegge den fremtidige lykke. . . .

Min bror: Din hustrus tid og krefter og lykke er nå knyttet til ditt eget liv. Din innflytelse over henne kan være en duft av liv til liv eller av død til død. Vær forsiktig så du ikke ødelegger hennes liv.

Min søster: Du skal nå lære de første lekser når det gjelder ekteskapets ansvar. Vær en trofast elev fra dag til dag. . . Vær stadig på vakt mot å gi etter for selviske ønsker.

I denne livslange foreningen skal all deres hengivenhet være viet den andres lykke. Begge skal tenke mer på den annen enn på seg selv. Det er slik Gud vil at forholdet mellom dere skal være. Men ingen må være så avhengig av den annen at det går ut over vedkommendes personlighet og egenart. Husk at det er Gud som eier din personlighet. Det er ham du må spørre: Hva er rett? Hva er galt? Hvordan kan jeg best oppfylle hensikten med mitt liv?

[77]

Et løfte som englene er vitne til. - Gud ønsker at alle som avlegger ekteskapsløftet, skal elske hverandre med en fullkommen kjærlighet. Med hele himmelen som vitne lover de å elske hverandre slik det var Guds opprinnelige hensikt. . . . Hustruen skal ære sin mann, og mannen skal elske og beskytte sin hustru.

Når de begynner sitt ekteskapelige samliv, burde de overgi seg på nytt til Gud.

Vær fast som stål når det gjelder ekteskapsløftet. Ingen tanke, intet ord, ingen handling, må få lov å skjemme ditt omdømme. Du skal være kjent som et menneske som frykter Gud og holder hans bud.

[78]

ET RIKT FELLESSKAP

En livslang erfaring. - Det tar en hel levetid å få en riktig forståelse av hva ekteskapet innbefatter. De som gifter seg, begynner på en skole som ikke har noen avgangseksamen i dette liv.

Uansett hvor forstandig man har gått frem før ekteskapet ble inngått, er det bare de færreste par som er fullstendig forent når vielse-seremonien er over. Et virkelig fellesskap blir utviklet gjennom mange års samliv.

Når det nygifte par møter hverdagslivets vanskeligheter og krav, fordufter ofte det romantiske skjæret som vår fantasi gjerne forbinder med ekteskapet. De to blir kjent med hverandres karakter på en måte som var umulig på et tidligere tidspunkt. Dette er et avgjørende avsnitt i deres erfaring. Den kurs de velger nå, bestemmer i stor grad om de skal bli lykkelige og nyttige i fremtiden. Ofte oppdager de uventede svakheter og feil hos hverandre. Men de hjerter som er knyttet sammen i ekte kjærlighet, vil også oppdage fortrinn som de tidligere ikke kjente til. Både mann og hustru bør forsøke å sette pris på de gode sider ved den andre, fremfor å dvele ved alle feil og mangler. Ofte er det vår egen holdning, den atmosfære vi omgir oss med, som avgjør hvilke egenskaper som vil komme til syne hos dem vi lever sammen med.

Kjærligheten settes på prøve. - Ren hengivenhet kan være vakker som krystall, men den kan også være overfladisk og flyktig dersom den ikke er blitt satt på prøve. Kristus må være den første og siste og beste i deres liv. La sinnet stadig dvele ved ham, og for hver dag som går, vil deres kjærlighet til ham bli sterkere og dypere. Hver vanskelighet dere møter, vil knytte dere nærmere til ham. Og etter hvert som deres kjærlighet til Jesus øker, vil dere også elske hverandre mer oppriktig.

[79] Selv når vanskelighetene blir mange og skuffelsene tårner seg opp, må hverken mann eller hustru gi rom for tanker om at deres ekteskap er et feilgrep eller en misforståelse. Dere må ofre dere for hverandte. Vis hverandte den samme oppmerksomhet som i be-

gynnelsen. Prøv å oppmuntre hverandre i hverdagens kamp. Forsøk stadig nye ting for å gjøre den andre lykkelig. Oppelsk gjensidig kjærlighet og overbærenhet. I stedet for å bety slutten på all kjærlighet, vil ekteskapet være kilden til en stadig rikere kjærlighet. Varmen som stråler ut fra virkelig vennskap, og kjærligheten som binder hjertene sammen, er en forsmak på himmelen.

Alle burde legge vinn på å utvikle et tålmodig sinn. Når vi viser vennlighet og overbærenhet, vil kjærligheten stadig holde seg varm i vårt hjerte, og egenskaper som himmelen kan godkjenne, vil bli utviklet.

Fienden vil gjøre oss fremmede for hverandre. - Satan er klar til å benytte seg av alle uoverensstemmelser mellom ektefeller. Ved å spille på alle nedarvede og utviklede karaktermangler hos den enkelte, forsøker han å fremmedgjøre dem som har forent sine liv med en hellig pakt. De har lovet å være ett. Hustruen skal elske og respektere sin mann, mannen skal elske og beskytte sin hustru. Dersom Guds bud blir overholdt, vil all strid bli holdt utenfor hjemmet, ingen interessemotsetninger vil forbitre atmosfæren, og ingen behøver å bli fremmede og ufølsomme for hverandre.

Råd til et selvbevisst ektepar. - Hverken mann eller hustru bør være for dominerende. Gud har gitt oss klar undervisning om disse forhold. Mannen skal elske sin hustru på samme måte som Kristus elsker menigheten. Og hustruen skal elske og respektere mannen. Begge bør søke å fremelske en mild og kjærlig ånd, og bestemme seg for aldri å skade eller bedrøve den andre. . . .

Forsøk aldri å tvinge den andre til å føye seg etter dine ønsker. Dette vil alltid kvele kjærlighetens flamme. Å tviholde på sin egen vilje er alltid en fare for freden og tilfredsheten i hjemmet. La ikke strid og motsetninger få prege ekteskapet. Det vil føre til ulykke for begge parter. Vær mild og vennlig i ord og handling. Gi gjerne avkall på personlige ønsker. Vær nøye med deres ord. De betyr mer enn vi tror - til godt eller ondt. Ikke under noen omstendighet må dere være harde og bitre i stemmen. La den milde duften fra Kristi karakter få fylle familielivet.

Kjærlige ord og handlinger. - Mange betrakter det som en svakhet å gi uttrykk for kjærlige følelser, og de inntar en reservert og avvisende holdning. Denne ånd undertrykker all vennlighet og sympati. Alle sosiale egenskaper vil etter hvert visne bort, og hjertet blir

kaldt og øde. Vi burde vokte oss for dette feilgrep. Kjærligheten kan ikke leve dersom den ikke kommer til uttrykk. La ikke hjertet hos dem som står deg nærmest, lide av mangel på vennlighet og sympati.

...

Alle burde tenke mer på å gi kjætlighet enn på å ta imot. La dine beste egenskaper komme til syne, og vær snar til å oppdage gode sider hos andre. Følelsen av å være verdsatt er både oppmuntrende og ansporende. Sympati og respekt stimulerer til større anstrengelser for å utvikle karakteren, og kjærligheten vokser når den inspirerer den annen part til å sikte mot høyere mål.

Grunnen til at det er så mange hardhjertede mennesker i verden i dag, er at sann hengivenhet blir betraktet som svakhet, og blir derfor undertrykt og motarbeidet. Noe av det aller fineste ved menneskenaturen er blitt forkrøplet allerede i barndommen, og dersom de guddommelige lysstråler ikke får smelte kulde og hardhjertet selviskhet, vil lykken forsvinne. Dersom vi ønsker å vise ømhet, slik som Jesus da han gikk omkring på jorden, og nære en helliggjort medfølelse på samme måte som englene overfor syndige mennesker, må vi utvikle barnets beste egenskaper som er det enkle og umiddelbare. Da vil vi bli foredlet og opphøyet, og bli styrt etter himmelske prinsipper.

[81] Familiene blir belastet med mye syt og mange beskyldninger, og det blir lagt for liten vekt på naturlig enkelhet, fred og tilfredshet. Vi burde legge mindre vekt på hva andre sier om oss, og vie mer oppmerksomhet på familiens behov. Vi burde overse mye av verdens skikk og bruk, mange kunstige former og regler, til fordel for mer ekte ømhet, tillit, kjærlighet og kristen omtanke innenfor familien. Mange trenger en klarere forståelse av hvordan de skal gjøre hjemmet mer tiltrekkende, et sted der man er glad for å være. Takknemlighet og vennlighet er av langt større verdi enn velstand og luksus. Det er kjærlighet og tilfredshet som gjør hjemmet lykkelig.

Betydningen av de små ting. - Det er i dagliglivet at Gud prøver oss. I de små ting kommer hjertets skjulte egenskaper til syne. Det er de små oppmerksomheter og den jevne elskverdigheten som utgjør summen av livslykke. Når vi unnlater å si vennlige, oppmuntrende og ømme ord og vise elskverdighet i det daglige, skaper vi grunnlag for livets ulykke. Hver gang vi forneker oss selv for å hjelpe dem vi omgås, blir det nedtegnet i himmelens bøker. Og hver gang vi er

opptatt av å pleie selvet uten hensyn til andres behov, bedrøver vi Gud.

En ektemann som ikke viste sine følelser. - Et hjem der kjærligheten viser seg i ord, ansiktsuttrykk og handlinger, er et sted englene gjerne oppholder seg for å spre stråler av guddommelig lys. Selv de enkleste daglige plikter virker tiltrekkende. Ingen av livets forskjellige oppgaver vil føles som en byrde for din kone under slike forhold. Hun vil utføre dem med glede og utstråle varme og solskinn til alle rundt seg. I hennes hjerte vil det bli slått an toner som gleder Gud. I dag føler hun at du ikke viser henne oppmerksomhet og hengivenhet. Det er din skyld at hun føler slik. Selv om du er trofast i dine plikter som familiens overhode, er det noe vesentlig som mangler. Du har ikke latt kjærlighetens milde innflytelse få prege atmosfæren i hjemmet. Sann kjærlighet vil merkes i våre ansiktsuttrykk og vår oppførsel, og prege måten vi bruker stemmen på.

En selvopptatt hustru. - Når to mennesker forener seg i ekteskapet, vil det alltid ha en stor innflytelse på begge parters karakterutvikling og moralske finfølelse, som enten vil virke positivt eller negativt. En primitiv, bedragersk, selvisk og ubehersket natur vil komme til syne så snart vielsesseremonien er over. Dersom den unge mannen gjør et klokt valg, vil han kanskje få en hustru som bruker sine beste krefter til å bære livets byrder sammen med ham, som vil få frem det beste i hans karakter og gjøre ekteskapet lykkelig. Men dersom hustruen har en ustadig karakter, dersom hun er selvopptatt og dømmesyk og tillegger sin mann motiver og følelser som skriver seg fra hennes eget forvrengte sinn, dersom hun ikke har evne til å oppdage og verdsette hans kjærlighet, men er utakknemlig og misfornøyd fordi han ikke føyer seg etter alle hennes luner, vil sikkert det hun beklager så sterkt, bli tilfelle i deres samliv. Hun vil gjøre sine oppdiktede anklager til virkelighet.

Kjennetegn på en god hustru og mor. - Det er av stor betydning at moren ikke blir helt oppslukt av de daglige pliktene i hjemmet, men at hun også får tid til å lese og følge med i det som skjer, slik at hun kan være på bølgelengde med sin mann, og være i stand til å prege barnas karakterutvikling. Hun bør gjøre forstandig bruk av alle muligheter til å forberede sine barn for det evige liv. Ingenting er viktigere enn å gjøre Jesus til en nær venn. Alle mødre bør ta tid til å lese Guds ord, til å samtale med Gud i bønn og til å ta bana

med ut i naturen og undervise dem om Gud gjennom skaperverkets skjønnhet.

En mor bør være tillitsfull og livsglad. I stedet for å benytte alle øyeblikk til å strikke og sy, bør hun bruke mer tid til å knytte familien sammen. Særlig kveldene er egnet til dette. Mange ektemenn som nå tilbringer mye av tiden utenfor hjemmet, ville da velge å være sammen med hustruen og barna. Mange gutter ville bli holdt borte fra gaten. Mange piker ville bli reddet fra å innlede farlige bekjenskaper som fører til tøylesløshet og ulykke. Både for foreldre og barn kan hjemmets innflytelse bli til det Gud hadde planlagt en livs lang velsignelse.

[83]

Ekteskapet består ikke utelukkende av romantikk. Det byr også på vanskeligheter og nødvendige plikter. Hustruen må ikke se på seg selv som en dukke som bare skal bli kjelt med, men som en kvinne. Hun skal ikke ta på seg innbilte byrder, men virkelige. I sitt liv skal hun gi til kjenne forståelse og omtanke, og alltid huske at det er viktigere ting å tenke på enn seg selv. ... Livet har sine skygger og sorger. Ingen unngår vanskeligheter. Satan arbeider utrettelig for å svekke troen og tilintetgjøre alt håp og livsmot hos menneskene.

Råd til et ulykkelig par: - Deres ekteskap ligner mest på en ørken - med svært få oaser å se tilbake på med takknemlighet. Det trenger ikke være slik.

Kjærligheten vil dø dersom den ikke får utfolde seg i ord og handlinger, på samme måte som ilden ikke kan holdes ved like uten brensel. Du, bror C, har alltid følt at det var under din verdighet å vise ømhet ved vennlige handlinger og ved å benytte alle anledninger til å gi uttrykk for hengivne følelser i ord og kjærlig omtanke. Dine følelser er ustabile, du er altfor mye avhengig av ytre forhold. . . . Når du er ferdig med dagens arbeid, skal du glemme alle problemer og ergrelser. I familiekretsen bør hele ditt vesen være preget av tillit, ømhet og kjærlighet. Det er langt bedre enn å bruke penger til legebehandling eller medisin for din kone. Det er helse for kroppen og styrke for sinnet. Dere har levd et ynkelig liv. Og dere er begge skyld i at det er blitt slik. Gud blir ikke æret ved slike ulykkelige tilstander, som skyldes mangel på selvkontroll.

Du lar uriktige følelser herske over deg. Du tror det er under din verdighet å vise kjærlighet, å bruke vennlige og hengivne ord. Du

tror det er unødvendig og tegn på svakhet. I stedet er dine ord preget av grettenhet, misnøye, strid og dømmesyke. . . .

Du eier ikke de egenskapene som kjennetegner en tilfreds og stille ånd. Du lar ditt sitt dvele ved innbilte vanskeligheter og behov som ligger langt inn i fremtiden. Følgelig føler du deg tynget, forpint og forvirret. Det er som det brenner i ditt sinn, og du blir nedtrykt. Du nærer ikke kjærlighet og takknemlighet til Gud for alle de velsignelser som din himmelske far har gitt deg. Du legger bare merke til livets skyggesider. Verdens avsindighet omgir deg som tunge skyer av ugjennomtrengelig mørke. Satan triumferer fordi du velger det som bringer ulykke, når fred og lykke er innenfor rekkevidde.

[84]

Gjensidig kjærlighet og overbærenhet lønner sig. - Uten gjensidig overbærenhet og kjærlighet kan ikke noen jordisk makt bevare det kristne fellesskapet mellom deg og din mann. Forholdet mellom dere burde være nært og varmt, hellig og opphøyet. Det burde gi åndelig kraft til å leve slik Gud ønsker. Når dere blir slik Gud ønsker dere skal være, vil dere få en forsmak på himmelen og merke Guds nærvær og velsignelse.

Glem aldri, min kjære bror og søster, at Gud er kjærlighet, og ved hans nåde kan dere gjøre hverandre lykkelige, slik dere engang lovte.

Alle menn og kvinner kan vokse opp til Guds mønster for dem, dersom de vil gjøre Jesus til sin venn og hjelper. Det som menneskelig visdom ikke er i stand til, vil han ved sin nåde gjøre for alle dem som overgir seg helt og fullt til hans kjærlige omsorg. Hans innsikt kan knytte hjerter sammen med bånd som er av himmelsk opprinnelse. Kjærligheten blir da ikke en ren utveksling av vakre og smigrende ord. Himmelenes vevstol inneholder finere og likevel sterkere bånd enn noen jordisk vev. Og resultatet blir ikke en dusinvarer men en tekstil som tåler å bli satt på prøve. Hjerter vil bli knyttet til hjerte med gyldne bånd av ekte og varig kjærlighet.

[85]

Gjensidige Forpliktelser

Den enkeltes ansvar. - De to som forener sine interesser, har forskjellige egenskaper og forskjellig ansvar. Hver av dem har sine plikter å utføre, men en kvinne må aldri bli verdsatt etter hvor mye arbeid hun kan utføre - som et alminnelig trekkdyr. Som en klok og forstandig manns hustru skal hun spre en mild og fredfull ånd i familien. Til enhver tid burde hun spørre seg selv: «Er jeg slik en kvinne bor være?» Hvordan kan min innflytelse bli gjennomtrengt av Kristi ånd? Mannen burde vise at han verdsetter hustruens arbeid.

Hustruen skal respektere sin mann. Mannen skal elske og beskytte sin hustru. På samme måte som ekteskapsløftet har forent dem, skal deres tro på Jesus Kristus gjøre dem til ett i ham. Det er ikke noe Gud gleder seg mer over, enn at ektefeller går sammen om å lære Jesus bedre å kjenne, og å bli stadig mer fylt av hans ånd.

Dere har nå plikter som dere ikke hadde før dere ble gift. «Så skal dere da . . . kle dere i et varmt hjertelag, i godhet og ydmykhet, i mildhet og tålmod!» «Lev i kjærlighet, liksom Kristus elsket oss.» Legg merke til dette rådet: «De gifte kvinner skal underordne seg under mennene sine som under Herren selv. For mannen er kvinnens hode, slik Kristus er kirkens hode. ... Liksom kirken underordner seg under Kristus, skal en kvinne underordne seg under sin mann i alt. Dere menn skal elske hustruene deres, slik Kristus elsket kirken og gav seg selv for den. »

Guds undervisning til Eva. - Eva ble gjort kjent med den sorg og lidelse som skulle være hennes del. Herren sa: «Til din mann skal din attrå stå, og han skal råde over deg.» Gud hadde skapt henne lik Adam. Dersom de hadde vært lydige mot Gud og i harmoni med kjærlighetens lov, ville de for alltid ha vært ett med hverandre. Men synden forstyrret dette forholdet, og nå kunne fellesskapet bare bli opprettholdt ved at den ene måtte underkaste seg den andre. Eva var den som først gjorde opprør mot Gud, hun falt i fristelse fordi hun hadde fjernet seg fra sin mann - i strid med Guds befaling. Det var på grunn av hennes tilskyndelse at Adam syndet, og derfor

ble hun nå underordnet sin mann. Dersom den falne rase hadde elsket prinsippene i Guds lov, ville denne bestemmelsen vært til velsignelse for dem, selv om den kom som en følge av synd. Men mannens misbruk av sin opphøyde stilling har ofte gjort kvinnens skjebne tung å bære.

Eva var fullkomment lykkelig ved sin manns side i Edens hage. Men i likhet med sine rastløse medsøstre i dag, ble hun smigret av håpet om å nå et høyere nivå enn det Gud hadde bestemt. I forsøket på å heve seg over sin opprinnelige tilstand, falt hun langt under den. Dette vil bli følgen for alle som nekter å ta opp livets plikter i tillitsfull tro, og i samsvar med Guds plan.

Kjærlighet og gjensidig respekt. - Ofte møter vi spørsmålet: «Skal en hustru oppgi sin egen vilje?» Bibelen understreker med all tydelighet at mannen er familiens overhode. «Dere som er hustruer: Vær deres menn underordnet.» Dersom dette påbudet endte her, ville alle være enige om at kvinnens stilling var lite misunnelsesverdig. Og i svært mange tilfeller er den vanskelig og full av prøvelser, og det ville vært bedre om det var færre ekteskap. Mange menn leser bare disse første ordene: «Dere hustruer skal underordne dere under deres menn.» Men for å forstå meningen må vi ta med begrunnelsen: «Som det sømmer seg for kristne.»

Gud ønsker at alle hustruer skal frykte og elske ham. Fullstendig underkastelse skal bare skje under Jesus Kristus som skapte oss alle til sine barn med en uendelig pris, sitt eget liv. Ingen kvinne kan ustraffet handle imot den samvittighet som Gud har gitt henne. Hennes personlighet må ikke gå opp i mannens, for hun er Kristi eiendom. Det er en stor feiltagelse å tro at hun i b ind hengivenhet skal gjøre som mannen ønsker i alle ting, når hun vet at dette vil være til skade både for hennes kropp og sinn. Hun er jo frikjøpt fra Satans slaveri. Det er en som har mer å si enn hennes mann. Det er hennes frelser, og hun må vise lydighet mot mannen på den måten som Gud har beskrevet - «som det sømmer seg for kristne».

Når mannen krever at hustruen skal være fullstendig underkastet under hans vilje, når han fratrar henne retten til å gi uttrykk for sin mening innenfor familiekretsen, frarøver henne all selvstendighet, er dette stikk i strid med Bibelens lære på dette punkt. Ved å tolke Guds ord på den måten øver han vold mot ekteskapets opprinnelige hensikt. Hans forståelse går ganske enkelt ut på at han har rett til å

styre etter eget forgodtbefinnende. Det har han imidlertid ingen rett til. Vi leser videre: «Dere menn skal elske deres hustruer og ikke være harde mot dem.» Hvorfor skulle mannen være hard mot sin hustru? Selv om han har oppdaget mange feil hos henne, vil ikke en bitter og hard ånd rette på dette.

I samme grad som mannen er underordnet Gud: Mange menn gir verden er grunnfalskt bilde av Jesu Kristi forhold til menigheten ved den måten de behandler sin hustru på. De holder seg ikke til Herrens ord. De krever at hustruen skal være lydige i alle ting. Men det har aldri vært Guds hensikt at mannen som overhode for familien skulle være enerådende når han ikke selv har underordnet seg under Kristus. Han må la Jesus Kristus ta ledelsen i sitt liv dersom han skal gi andre et riktig bilde av forholdet mellom Kristus og menigheten. Dersom han er hard og rå, fremfusende, egoistisk og hovmodig, skulle han aldri nevne med et eneste ord at mannen er hustruens hode, og at hun derfor må underkaste seg under ham i alle ting. For han er ikke Gud, og heller ikke ektemann i ordets sanne betydning. .

..

[88] Alle ektemenn burde studere mønsteret og prøve å forstå betydningen av symbolet med Kristus og menigheten, slik det blir fremstilt i brevet til efeserne. Mannen skal representere Kristus i familien. Vil han fylle dette hellige ansvar: og stadig dra hustruen og barna nærmere Gud? Vil han omgi seg med en ren og høynende atmosfære? Vil han ikke være like omhyggelig med å fremelske Jesu kjærlighet som et stadig prinsipp i hjemmet, som han vil fremheve sin egen autoritet?

Alle menn og familiefedre burde sette seg grundig inn i Jesu ord, ikke på en ensidig måte, ved å dvele ved hustruens plikter, men i lyset fra korset søke å forstå sin oppgave som overhode i familien. «Dere menn skal elske hustruene deres slik Kristus elsket kirken og gav seg selv for den for å hellige den og renske den med badet i vann i kraft av et ord.» Jesus døde på korset for å fri oss fra synd, og holde vårt sinn rent ved Den Hellige Andes innflytelse.

Gjensidig overbærenhet. - Uten at Guds And får gjennomtrengne vårt liv, vil det aldri bli virkelig fred og fellesskap i familien. En hustru som har Kristi And, vil være nøye med hva hun sier. Hun vil styre sitt sinn og være underdanig, uten å oppfatte seg selv som en slave, men som mannens ledsager. Dersom mannen tjener Gud av

et oppriktig hjerte, vil han ikke ønske å herske over sin kone. Han vil aldri være streng eller vilkårlig. Vi kan ikke vie atmosfæren i hjemmet for mye omtanke, for et hjem der Den Hellige Ånd er til stede, er et forbilde på himmelen. . . . Dersom den ene av ektefellene gjør en feil, bør den andre ikke vise en kald skulder, men kristelig overbærenhet⁷

Hverken mann eller hustru burde forsøke å herske over hverandre på en vilkårlig måte og tvinge hverandre til å gi etter for egoistiske ønsker. Ingen kan gjøre dette uten at den andres kjærlighet slokner. Vær vennlig, tålmodig og overbærende, omtenkstom og høflig. Ved Guds nåde kan dere gjøre hverandre lykkelige og oppfylle ekteskapsloftet.

Gjensidig føyelighet. - Det er mange ektefolk som oppfører seg mot hverandre som uoppdragne og slemme barn. Begge tviholder på sin egen vilje, og ingen er villig til å gi etter. Slike forhold kan ikke føre til annet enn ulykke. Både mann og hustru burde vise langt større føyelighet. Lykken trives ikke i en atmosfære der den enkelte er opptatt av å tilfredsstille seg selv.

Dersom vi ikke har lært Kristi mildhet og ydmykhet, vil ofte barnets impulsive og tankeløse holdning komme til syne og skape motsetninger. Den sterke og ukontrollerte viljen overtar styringen. De trenger å studere Paulus' ord: «Da jeg var barn, talte jeg som et barn, tenkte jeg som et barn, dømte jeg som et barn. Men da jeg ble mann, la jeg av det barnslige.»

Om å løse familieproblemer. - Selv om ektefellene forsøker å dele pliktene på en rettferdig måte, er det ikke lett å rette på vanskeligheter innenfor familien, hvis de ikke har overgitt sitt hjerte til Gud. Hvordan kan mann og hustru trekke i forskjellig retning og samtidig bevare kjærligheten og samholdet? De burde ha felles interesser i alt som har med hjemmet å gjøre. Hustruen burde gjøre alt hun kan for å støtte sin mann, for han skal stå som familiens overhode.

Råd til uharmoniske familier. - Du har en feil innstilling. Når du gjør deg opp en mening, tenker du ikke ordentlig igjennom saken og overveier følgene av å holde fast på dine oppfatninger. Du knytter dem på en uoverveid måte inn i samtaler og bønner, selv om du vet at din hustru er uenig i dine synspunkter. I stedet for å vise respekt for hennes følelser og unngå å komme inn på de emner

der motsetningene er størst, har du med overlegg dvelt ved ømtålige synspunkter. Med en nærmest ufølsom stahet har du gitt uttrykk for dine meninger, uten å ta hensyn til dem du omgås. Du har følt at andre ikke hadde noen rett til å hevde synspunkter som var forskjellige fra dine. Slike frukter vokser ikke på det treet som Kristus har plantet.

[90] Min bror og søster, lukk opp hjertets dør så Jesus kan komme inn. La ham få bo i sinnets tempel. Hjelp hverandre å overvinne de hindringer som finnes i ethvert ekteskap. Det kreves kamp for å overvinne fienden som er djevelen, og dersom dere venter at Gud skal hjelpe dere i denne kampen, må dere stå sammen, fast bestemt på å seire. Dere må forsegle leppene for ikke å tale et eneste unyttig og skadelig ord, selv om dere må falle på kne og rope høyt: «Herre, fri meg fra Satans angrep.»

[91] *Kristus skaper samhold.* - Dersom Guds vilje blir oppfylt, vil mann og hustru respektere hverandre og utvikle kjærighet og tillit. Alt som truer freden og samholdet i familien, burde lukes bort med fast hånd, slik at vennlighet og tillitsfull kjærighet kan få vokse fritt. Når vår omgang med andre mennesker er preget av ømhet, overbærenhet og kjærighet, vil den samme ånd bli gjenspeilt og lyse opp vår vei. Når Guds Ånd får sette sitt stempel på hjertene, vil ingen være uskikket for ekteskapet. Dersom Kristus får vinne skikkelse i oss, han som er håpet om herlighet, vil hjemmet være preget av kjærighet og samhold. To hjerter der Kristus bor, vil alltid være enige. De er begge på vei mot det sted som Kristus er gått bort for å gjøre i stand til alle som elsker ham.

PLIKTER OG RETTIGHETER

Jesus innførte ikke sølibatet. - De som ser på ekteskapet som en av Guds hellige forordninger som er beskyttet av hans hellige ord, vil alltid lytte til fornuftens stemme.

Jesus tvang ikke en eller flere grupper mennesker til å leve ugift. Han kom ikke for å ødelegge ekteskapet, men for å opphøye det og gi det tilbake den opprinnelige hellighet. Han gleder seg over alle ekteskap som er grunnlagt på ren og uselvvisk kjærlighet.

Ekteskapet er hellig. - Det er i seg selv ikke noe galt i å spise og drikke, gi til ekte eller ta til ekte. Det var tillatt å gifte seg på Noahs tid, og det er tillatt å gifte seg i dag, dersom det som i seg selv er riktig, ikke blir drevet til syndige ytterligheter. På Noahs tid giftet menneskene seg imidlertid uten å søke Gud om råd og ledelse. . . .

Den kjensgjerning at alle menneskelige forbindelser er midlertidige, burde få oss til å være varsomme med det vi sier og gjør. I Noahs dager var det overdrivelsen av det som i seg selv var tillatt, når det ble praktisert på riktig måte, som gjorde ekteskapet syndig i Guds øyne. Det er mange som lammer sine beste krefter og tar skade på sitt sinn ved å la tankene kretse altfor mye om kjærlighet og ekteskap.

Ekteskapet er helliget av Gud, men i vår fordervede tid gir det ofte rom for det usleste og skammeligste ved menneskenaturen. Det er misbrukt i en slik grad at det i dag er blitt en forbrytelse, og er et av de sikreste tegn på at vi lever i de siste dager, på samme måte som de fleste ekteskap før vannflommen var en hån mot Gud. . . . Dersom ekteskapets hellige karakter og de forpliktelser det fører med seg, blir forstått og vinner innpass i vårt liv, vil himmelens Gud fremdeles se med glede på denne foreningen. Det vil føre til lykke for begge parter, og Guds navn vil bli æret.

[92]

Ekteskapelige privilegier. - Alle som kaller seg kristne . . . burde omhyggelig overveie følgene av alle ekteskapelige privilegier, og legge rene og hellige prinsipper til grunn for alt det de gjør.

I mange tilfelle har foreldrene misbrukt sine ekteskapelige privilegier, og ved å tilfredsstille seg selv har de gitt dyriske tilbøyeligheter fritt spillerom.

Unngå overdrivelse. - Ved å overdrive det som i seg selv er tillatt, gjør vi det til en alvorlig synd.

Mange foreldre får aldri den nødvendige kunnskap om ekteskapet. De mangler beskyttelse mot Satans angrep. Dersom de ikke er på vakt, vil han utnytte deres uvitenhet og ta makten over deres sinn og deres liv. Mange innser ikke at Gud krever at de skal beskytte det ekteskapelige samliv mot overdrivelse. De færreste oppfatter det som en kristenplikt å undertvinge lidenskapen. De fleste synes å tro at ekteskapet gir rett til selvtilfredsstillelse, til å gi de laveste lyster og lidenskaper fritt løp. Selv menn og kvinner som gir skinn av å være gudfryktige, har fullstendig mistet herredømmet over seg selv på dette området, og tenker ikke på at Gud vil kreve dem til regnskap for den livskraft de har sløst bort. Ettergivenhet når det gjelder disse ting svekker vårt grep på livets oppgaver og nedbryter hele organismen.

Selvfornektelse og måtehold. - Jeg skulle ønske jeg kunne gi alle en klar forståelse av det ansvar vi har overfor Gud når det gjelder å holde kropp og sinn i den best mulige tilstand, til ære for vår skaper og for å tjene våre medmennesker. Alle hustruer burde, i ord og handling, unngå å vekke de dyriske lidenskaper hos mannen. Mange har ikke råd til å sløse bort krefter på dette området. Helt fra de var ganske unge har de svekket sin tankekraft og nedbrutt sin helse ved å gi etter for dyriske lyster. Samlivet mellom mann og hustru burde være kjennetegnet av selvfornektelse og måtehold.

[93] Det er en hellig forpliktelse å holde sinnet rent og kroppen sunn, for å være til velsignelse for menneskeheten og tjene Gud på beste måte. Apostelen advarer oss på denne måten. «La altså ikke synden herske i deres dødelige legeme, så dere følger dets lyster.» Han gjør det enda klarere når han sier at «en idrettsmann må nekte seg alt. Han gjør det for å vinne en krans som visner, vi for å vinne en krans som ikke visner.» Han formaner alle som kaller seg kristne til «å bære legemet fram som et levende og hellig offer som er Gud til behag.» Og videre: «Jeg kjemper mot meg selv og tvinger kroppen til å lystre, for at ikke jeg som har forkynt for andre, selv skal være en som ikke holder mål.»

Det er ikke ren kjærlighet som får en mann til å utnytte sin hustru for å tilfredsstille sine lyster. Det er de dyriske lidenskaper som krever sin rett. Det er få menn som gir uttrykk for sin kjærlighet på den måten apostelen beskriver: «Dere menn skal elske hustruene deres, slik Kristus elsket kirken og gav seg selv for den for å hellige den og rensen den. . . . Slik ville han stille den fram for seg i herlighet, uten flekk eller rynke eller noe slikt; hellig og uten feil skulle den være.» Slik kjærlighet er hellig i Guds øyne. Sann kjærlighet er et rent og hellig prinsipp; mens det lidenskapelige begjær ikke kjenner noen grenser og nekter å lytte til fornuftens stemme. Det er blindt for alle følger, og vil ikke høre et ord om årsaks- og virkningslovene.

Hvorfor Satan forsøker å svekke selvkontrollen. - Satan prøver stadig å senke kravene til renhet og svekke selvkontrollen hos dem som inngår ekteskap. Han vet at dersom de lavere drifter får herredømmet i et menneskes liv, vil den moralske styrke etter hvert bli lammet, og han behøver ikke å ofre mer omtanke på hvordan han skal forhindre den åndelige vekst. Han vet også at det er den mest virkningsfulle måten når det gjelder å prege sitt eget onde bilde på deres barn, og at han til og med kan forme deres karakter enda lettere enn foreldrenes.

Hva overdrivelse fører til. - Alle menn og kvinner vil før eller senere lære hva sanselig lyst er, og hvilke følger det får dersom den blir tilfredsstilt. De laveste lidenskaper er like mye til stede i ekteskapet som utenfor. [94]

Hva blir følgene av å gi sine lavere drifter fritt løp? ... Soverommet, som overvåkes av Guds engler, blir vanhelliget ved vanhellige handlinger. Og fordi skammelig dyriskhet har overtatt styringen, blir menneskekroppen fordervet. Motbydelig selvtilfredsstillelse fører til motbydelige sykdommer. Det Gud gav oss som en velsignelse, er blitt en forbannelse.

Seksuelle utskeielser vil på en virkningsfull måte slokke interessen for bibelstudium og bønn. De vil svekke organismen og bruke opp overskuddet. Ingen kvinne burde støtte sin mann når det gjelder slike selvødeleggende vaner. Hun vil heller ikke gjøre det dersom hun er opplyst og har sann kjærlighet til ham.

Jo mer vi gir etter for de dyriske lyster, desto sterkere vil de bli, og etter hvert vil det bli vanskeligere og vanskeligere å temme dem. Alle gudfryktige menn og kvinner må våkne opp og forstå

sin plikt. Mange bekjennende kristne lider av lammelser i hjerne og nervesystem på grunn av mangel på måtehold i disse forhold.

Ektemannen bør vise hensyn. - Ektemannen bør være varsom, oppmerksom, stabil og trofast. Hans vesen bør være preget av kjærlighet og medfølelse. Dersom han lever opp til Kristi ord, vil hans kjærlighet ikke være av en lav, jordisk og sanselig art, en kjærlighet som bryter ned hans egen helse og gjør hustruen svak og sykelig. Han vil ikke gi etter for de lavere drifter, samtidig som han holder fast på at hustruen skal være underdanig i alle ting. Dersom mannen har en edel karakter, et rent hjerte og et opphøyet sinn, som alle sanne kristne burde ha, vil det gi seg utslag i det ekteskapelige samliv. Dersom han ser tingene slik Kristus ser dem, vil han ikke ødelegge kroppen. Men hans hjerte vil være fylt av øm kjærlighet som tar sikte på å ligne Kristus mest mulig.

[95] *Når tvilen sniker seg inn.* - Ingen mann vil virkelig elske og verdsette sin hustru dersom hun i blind tålmodighet godtar å være slave under hans fordervede lyster. En slik passiv underkastelse gjør at hun mister den verdi hun engang hadde for ham. Han legger merke til hvordan hun etter hvert mister sansen for alt som er opphøyet, og snart begynner han å tenke at hun like villig vil la seg fornede også av andre. Han begynner å tvile på hennes trofasthet og renhet. Han blir trett av henne, og søker andre offer for å tilfredsstille sine onde lidenskaper. Guds bud blir fullstendig glemt. Slike menn er verre enn villdyr. De er demoner i menneskeskikkelse. De er helt fremmede for sann og helliggjort kjærlighet og for alle edle prinsipper.

Hustruen vil også etter hvert begynne å mistenke mannen og går ut fra at dersom anledningen bød seg, ville han like gjerne gjøre kur til andre enn henne. Hun skjønner at han ikke lar seg styre av samvittighet og gudsfrykt. Alle stengsler er brutt ned av hans grenseløse begjær, alle egenskapet som Gud kunne foredle, er forkrøplet av primitive drifter.

Hvordan skal man møte urimelige krav? - Det spørsmålet vi må ta stilling til, er følgende: Skal hustruen føle seg forpliktet til å gi etter for mannens krav når hun er klar over at de lavere lidenskaper har herredømmet over ham, og når hennes fornuft og dømmekraft sier henne at det er til skade for hennes kropp, som hun har fått for å ære sin skaper, og som hun skal bevare som et levende tempel for Gud?

Det er ikke ren og hellig kjærlighet som får hustruen til å gi etter for mannens dyriske tilbøyeligheter, på bekosning av liv og helse. Dersom hun eier sann kjærlighet og visdom, vil hun forsøke å vende hans sinn bort fra å tilfredsstillе sitt blinde begjær, til det som kan foredle menneskelivet. Hun vil dreie samtalen inn på åndelige ting. Det kan kanskje være nødvendig å gjøre det klart for ham at hun ikke kan nedverdige seg selv ved å gi etter for hans seksuelle overdrivelser selv. om det vil vekke hans misnøye. På en vennlig og forsiktig måte bør hun minne ham om at Gud har førsteretten til hennes liv, og at hun ikke kan ringeakte Skaperens krav uten å måtte svare for det på oppgjørets dag. . . .

[96]

Dersom hennes vesen er preget av ren og opphøyet hengivenhet og helliggjort kvinnelig verdighet, kan hun øve en høynende innflytelse på sin mann, og på denne måten fylle sin oppgave. Hun kan frelse både seg selv og sin mann. I slike vanskelige og ømtålige forhold trenges det mye sjelsstyrke og moralsk mot. Gjennom bønn kan vi få kraft og styrke. Oppriktig kjærlighet må få omforme hjertet. Kjærlighet til Gud og kjærlighet til mannen må være beveggrunnen til alle handlinger. . . .

Når hustruen overgir sinn og kropp til mannens herredømme, når hun føyer seg etter hans vilje i alle ting og ofrer sin samvittighet, sin verdighet og til og med sin identitet, vil hun miste alle muligheter til å påvirke ham i riktig retning. Hun kunne mildne hans harde natur, og hennes foredlende innflytelse kunne forfine og rense hans karaktertrekk. Hun kunne inspirere ham til å arbeide ærlig for å vinne herredømme over sine lidenskaper og utvikle en større åndelig innsikt. Da ville Gud kunne gi dem begge del i sin natur, etter at de «har sloppet bort fra forfallet i verden, det som kommer av begjæret». Vår makt til å påvirke andre mennesker kan på en virkningsfull måte lede sinnet inn på edle tanker som er høyt hevet over den lave, sanselige tilfredsstillelse som det uomvendte hjerte naturlig søker. Dersom hustruen føler at hun må tilfredsstillе sin mann og føye seg etter hans moralske standard, all den stund dyriske tilbøyeligheter er roten til hans kjærlighet og styrer hans handlinger, vanærer hun Gud. Hun øver ikke en foredlende innflytelse over sin mann. Om hun føler at hun må gi seg inn under hans dyriske lidenskaper uten motforestillinger, har hun ikke forstått sin plikt mot sin mann og mot Gud.

Vår kropp tilhører Gud. - De lavere drifter har sitt sete i kroppen og virker gjennom den. Ordene «kjødet» eller «kjødelig» eller «kjødelige lyster» betegner vår fordervede natur. Den menneskelige organisme kan ikke av seg selv handle mot Guds vilje. Gud krever at vi skal korsfeste «kjødet» med alle dets lyster og lidenskaper.

[97] Hvordan skal vi gjøre dette?

Skal vi pine og plage oss selv? Nei, vi skal tilintetgjøre alle syndige fristelser. Alle lastefulle tanker må drives ut, og alle tanker må tas til fange under lydighet mot Jesus Kristus. Alle dyriske tilbøyeligheter må underkastes sinnets edlere krefter. Kjærligheten til Gud må ha førsteplassen i livet, og Kristus må sitte alene på hjertets trone. Vår kropp er hans eiendom, kjøpt med hans blod. Alle

[98] legemets lemmer skal være rettferdighets våpen.

Det nye hjemmet HVOR SKAL JEG BO?

Valg av bosted. - Når vi skal velge et sted å bo, ønsker Gud at vi først og fremst skal tenke nøye over den moralske og religiøse innflytelse vi blir omgitt av.

Vi burde velge de omgivelser som er mest gunstige for vår åndelige utvikling, og søke all den hjelp som står til vår rådighet. Satan vil skape mange hindringer for å gjøre veien til himmelen så vanskelig som mulig. Kanskje møter vi prøvelser og skuffelser, for det er ikke alle som fritt kan velge bosted. Men vi burde ikke frivillig utsette oss for innflytelser som er skadelige for dannelsen av en kristen karakter. Når forholdene gjør dette nødvendig, burde vi imidlertid holde oss nær til Gud og gjøre krav på hans løfter, slik at vi ved Kristi nåde kan holde vårt sinn uplettet.

Evangeliet lærer oss å verdsette ting for hva de virkelig er og å gjøre de største anstrengelser for å oppnå det som har størst verdi - de varige verdier. Dette er en lærdam som er særlig viktig for dem som skal velge et hjem for sin familie. De burde alltid ha blikket festet på de høyeste idealer. . . .

Når man skal avgjøre hvor et hjem skal ligge, bør disse overveielserne veie tyngst. Ingen må la seg villedes av ønsket om rikdom, av bekvemmelighetshensyn eller av det som er skikk og bruk ellers i samfunnet. Det er grunn til å foretrekke slike forhold som fremmer enkelhet, renhet, helse og virkelige verdier.

I stedet for å bo der man bare ser det mennesker har gjort, der syns- og hørselsinntrykkene gir dårlige tanker og der all slags forstyrrelser og forvirring tærer på våre krefter og gjør oss urolige, er det langt å foretrekke å flytte til et sted hvor man kan betrakte Guds skaperverk. Naturens skjønnhet og fred gir hvile for sinnet og løfter tankene oppover. Fest blikket på de grønne markene, skogholtene og fjellene. . . . Se opp mot den blå himmelen, uten byens røk og støv, og pust inn den forfriskende og livgivende luften.

[99]

Det første hjemmet - et forbilde. - Hjemmet til våre første foreldre ble gitt som mønster for deres etterkommere når de skulle stifte sine egne hjem. Hjemmet i Eden, som Gud selv hadde bygd, var ikke et overdådig palass.

Det stolte menneskehjertet gleder seg over å reise storslåtte og kostbare bygninger, og ser med tilfredshet på det de selv har utført. Men Gud lot Adam bo i en hage. Det var hans bolig. Himmelen dannet en mektig kuppel over den, og jorden, med alle de vakre blomstene og med et dekke av levende grønt, var gulvet. De løvrrike grenene på de mektige trærne utgjorde veggene. Hjemmet var smykket med alle tenkelige kunstverker, vakrere enn alt det menneskelige kunstnere har frembrakt. I alt det som omgav det lykkelige paret, var det en lærdom for alle tider; at ekte tilfredshet ikke finnes i selvtilfredsstillelse og overdådig luksus, men i samfunnet med Gud gjennom hans skaperverk.

Dersom menneskene ville gi mindre akt på det som er kunstig, og utvikle større enkelhet, ville de komme nærmere Guds ideal for dem. Stolthet og ærgjerrighet blir aldri tilfredsstilt men de som lar seg påvirke av Guds stille And, vil få oppleve ekte og høynende glede ved å drikke av de kilder med klart og friskt vann som Gud lar sprudle frem innenfor alles rekkevidde.

[100] *Da Gud valgte et jordisk hjem for sin Sønn.* - Jesus kom til denne verden for å utføre det største oppdrag som er blitt utført blant mennesker. Han kom som Guds sendebud for å lære oss å leve rett. Hvilke omgivelser valgte Gud for sin Sønn? Et avsidesliggende hjem i Galileas fjellskråninger, og en familie som tjente til livets opphold ved ærlig, skapende arbeid; den daglige konfrontasjon med vanskeligheter og slit; selvoppofrelse, sparsommelighet, glad og tillitsfull tjeneste; daglig studium ved morens side, med skriftrullene utslått; skumringen og soloppgangen over den fredfulle dalen; naturens inntrykksfulle tale; studiet av Guds skaperverk og hans daglige omsorg for oss; og sinnets stadige samfunn med Gud. Det var dette som kjennetegnet Jesu oppvekst.

Landlige omgivelser. - Når israelittene vendte tilbake til løftets land, fortsatte den undervisningen de hadde fått i ørkenen under forhold som var gunstige for dannelsen av riktige vaner. Folket ble ikke trengt sammen i byer, men hver enkelt familie hadde sitt eget

jordstykke som gav dem alle de velsignelser som følger med et naturlig og enkelt liv.

Omgivelsene satte preg på døperen Johannes' karakter. Døperen Johannes, Jesu forløper, fikk sin første opplæring av foreldrene. Størstedelen av sitt liv tilbrakte han ute i ødemarken. Han valgte å holde seg borte fra bylivets fornøyelser og overdådighet, og foretrakk det barske livet i ødemarken. Omgivelsene lå vel til rette for å utvikle enkle og selvfornektende vaner. Uforstyrret av verdens larm og kravmentalitet kunne han studere naturens lærdommer, fordype seg i Guds åpenbarte ord og hans ledelse i menneskenes liv. . . . Helt fra de første barneår var han blitt kjent med sin livsoppgave, og han godtok den i tro og tillit. Han oppsøkte ensomheten ute i villmarken, borte fra det myldrende liv og fra den stadig økende mistenksomhet, vantro og urenheter. Han stolte ikke på sin egen makt til å motstå fristelse, og han unngikk å ha stadig forbindelse med synd, for at han ikke skulle miste forståelsen for dens avskyelige natur.

Andre verdier som blir fremelsket i landlige omgivelser. Slik har det vært med de fleste store menn i verden. Les beretningene om Abraham, Jakob og Josef, om Moses, David og Elisa. Studer livsløpet til dem som i senere tid på en verdig måte har båret stort og krevende ansvar. [101]

De fleste ble oppdratt i landlige omgivelser. De kjente ikke til luksus. De brukte ikke sin tid til tomme fornøyelser. Mange måtte kjempe mot fattigdom. De lærte tidlig å arbeide, og et virksomt liv ute i frisk luft styrket alle deres evner. Og fordi de måtte stole på seg selv, stod de ikke hjelpeløse overfor vanskeligheter og hindringer, men utviklet mot og utholdenhet. De lærte å klare seg selv og å styre sitt sinn. Beskyttet mot nedbrytende innflytelse forstod de å verdsette naturlige gleder og trofaste venner. De stilte ikke store krav, og var måteholdne i alle sine vaner. Hele deres liv var styrt av sunne prinsipper. De vokste opp til å bli rene og sterke og sannferdige. De tok fatt på sin livsoppgave med fysisk og åndelig styrke og med freidig mot. De hadde evne til å planlegge og gjennomføre ting, og hadde en fasthet til å motstå og seire over synd som gjorde dem til mektige forsvarere av det som er rett. [102]

FAMILIEN OG BYEN

Bylivets farer. - Livet i byene er falskt og kunstig. Det intense jaget etter penger, jakten etter fornøyelser og avveksling, tørsten etter kunstig spenning, all luksus og overdrivelse - er krefter som på en virkningsfull måte vender menneskenes sinn og tanker bort fra livets sanne hensikt. Det åpner døren til mye ondt og har en nesten uimotståelig makt over ungdommen. En av de mest snikende og lumske fristelser som både barn og ungdom møter i byene, er trangen til fornøyelser. Det er mange fridager. Sportsbegivenheter og andre former for underholdning trekker tusener av mennesker. Jakten etter spenning og avveksling lokker dem bort fra pliktens vei, fra livets virkelige oppgaver. Penger som burde vært brukt til bedre formål, blir ødslet bort på fornøyelser.

Hensynet til helsen. - Det som omgir oss i byene, er ofte en fare for helsen. At man stadig er utsatt for smittefare, puster inn forurenset luft, drikker urent vann, spiser usunn mat og ferdes i overfylte gater og helsefarlige lokaler, er noen av de onder vi står overfor.

Det var ikke Guds mening at mennesker skulle bli trent sammen i byer, i små leiligheter. I begynnelsen satte han våre første foreldre i omgivelser der de fikk slike syns- og hørselsinntrykk som han ønsker at vi også i dag skal glede oss over. Jo nærmere vi kommer Guds opprinnelige plan, desto bedre vil sinnet, tankene og kroppen være beskyttet mot nedbrytende innflytelse.

Syndens drivhus. - Byene er fylt med fristelser. Vi burde planlegge vårt arbeid slik at vi så langt som mulig kan holde våre barn borte fra denne fordervelsen.

[103] Vi må på en omhyggelig måte beskytte våre unge. De må holdes borte fra syndens utklekningssteder som finnes i byene.

Bråk og forvirring. - Det er ikke Guds vilje at hans folk skal slå seg ned i byene, der det er bråk og forvirring til enhver tid. Barna burde bli spart for dette, for hele den menneskelige organisme tar skade av det oppjagede livet og all uro og forvirring.

Problemer i arbeidslivet. - På grunn av uroen i arbeidslivet med streiker og lønnskonflikter blir det stadig vanskeligere å bo i byene. Store kriser ligger foran oss, og for mange familier vil det bli helt nødvendig å flytte fra byen.

Nært forestående ødeleggelser. - Tiden nærmer seg da de store byene vil bli ødelagt, og alle burde bli advart om de kommende katastrofer.

Om bare Guds folk ville forstå hvilken skjebne som venter tusener av byer som nå nesten fullstendig har gitt seg gudløsheten i vold!

For verdslig vinnings skyld. - Mange foreldre er ikke omhyggelige nok når det gjelder å omgi barna sine med de rette innflytelser. I valget av bosted tenker de mer på rent verdslige interesser enn på den moralske atmosfære, og barna knytter forbindelser som motvirker utviklingen av ekte fromhet og rene, kristelige karaktertrekk. . .

Dere foreldre som fordømmer kananittene fordi de ofret barna sine til Molok, hva er det dere selv gjør? Dere ofrer noe av det mest verdifulle dere har på materialismens alter, til mammoguden. Når så barna vokser opp uten kjærlighet og uten gode karaktertrekk, og i stedet viser tendenser til ugudelighet og vantro, legger dere skylden på den kristentro dere bekjenner dere til, fordi den ikke kunne frelse dem. Men dere høster som dere har sådd. Det er følgene av deres selviske kjærlighet til verden som nå blir tydelige, og den mangel på tro som har preget deres livsholdning. Dere bosatte dere på steder der barna stadig var omgitt av fristelser, og de midler som Gud har gitt for å frelse oss, anså dere for å være uvesentlige. Gud utfører ikke mirakler for å beskytte våre barn mot nedbrytende innflytelser. [104]

Bylivet har ingen virkelige fordeler. - Det finnes ikke en familie blant hundre som vil bli styrket fysisk, mentalt og åndelig ved å bo i byen. Tro, håp, kjærlighet og lykke trives langt bedre på tilbaketrukne steder, der øynene kan glede seg over grønne marker, fjell og skyggefulle trær. La barna bli spart for byens sanseinntrykk, bråket fra trafikken all uroen og forvirringen, og deres sinn vil bli sunnere. Og sannhetene i Guds ord vil lettere vinne innpass i deres hjerte.

Om å flytte til byen. - Mange flytter fra sitt hjem på landet og inn til byen, fordi det synes mer bekvemmelig og økonomisk fordelaktig. Men ved denne forandringen utsetter de sine barn for mange og store fristelser. Guttene har ikke noe nyttig å bruke kreftene til. De får

sin utdannelse på gatehjørnet og synker stadig lengre ned i moralsk forfall til de mister all interesse for det som er rent og hellig. Hvor mye bedre ville det ikke vært om foreldrene hadde fortsatt å bo på landet, hvor forholdene er de beste for å oppnå fysisk og mental styrke. Lær barna nyttig arbeid ved å la dem dyrke Jorda, og la dem gå trette til ro og sove de uskyldiges søvn.

På grunn av foreldrenes forsømmelser går ungdommer i byene inn på farlige veier og forurenses sitt sinn slik at Guds And ikke slipper til. Dette vil alltid være frukten av ledig gang. Barnehjemmene, fengslene og de psykiatriske sykehusene forteller på en tragisk måte om foreldrenes forsømte plikter.

Det er bedre å ofre alle verdslige fordeler enn at de dyrebare individer som er overgitt i din varetekt skal utsettes for fare. De vil bli utsatt for fristelser og burde lære hvordan de skal møte dem. Men det er din plikt å hindre enhver innflytelse, sette en stopper for alle vaner og løsne alle bånd som hindrer en fri og helhjertet overgivelse til Gud.

[105] I stedet for å bli boende i den myldrende byen, bør dere dra til et sted der barna så vidt mulig er beskyttet mot fristelser. Der kan dere lære dem å bli nyttige mennesker. Profeten Esekiel regner opp de faktorene som førte til Sodomas synd og ødeleggelse: «Se, dette var Sodomas, din søsters misgjerning: overmot, overflod av brød og trygg ro hadde hun og hennes døtre; men den elendige og fattige hjalp hun ikke.» Og dersom vi ikke skal bli dømt på samme måte, må vi unngå å følge den kurs som fremkalte Guds vrede over den onde byen.

Da Lot slo seg ned i Sodoma, var han fast bestemt på å leve et rettferdig liv og lære sin familie å hate synd. Men han maktet det tydeligvis ikke. De nedbrytende innflytelsene rundt ham tærte stadig på hans tro, og barnas forbindelser med innbyggerne i Sodoma førte til at han ikke lenger var helt uavhengig. Vi kjenner følgene altfor godt. Utallige foreldre gjør lignende feil i dag.

Gjør det til en livsoppgave å linne ut hvordan du kan bygge ditt hjem så langt fra Sodoma og Gomorra som mulig. Hold din familie borte fra de store byene. Dersom det er mulig, burde vi slå oss ned i rolige og landlige omgivelser, selv om en slik fremgangsmåte aldri vil gjøre oss rike på jordisk gods. Langt viktigere enn alle materielle fordeler er forhold som fremmer den åndelige utvikling.

Herren har gitt meg i oppdrag å advare vårt folk mot å flokke seg sammen i byene. Til alle foreldre har jeg dette budskap: Gi barna de beste forutsetninger for å utvikle en kristen karakter.

Tiden er inne til å flytte fra byene. - Ta din familie bort fra byen. Dette er mitt budskap.

Tiden er nå kommet da Gud vil åpne veien, slik at våre familier kan flytte fra byene. Barna burde få oppholde seg ute på landet. Foreldrene burde skaffe seg et så egnet sted som deres økonomi tillater. Langt viktigere enn å eie et stort hus, er at det finnes dyrkbar jord på eiendommen, der barna kan plante blomster og grønnsaker

Før de store plagene skal ramme jordens innbyggere, innbyr Gud alle sanne israelitter til å forberede seg for denne begivenheten. Til alle foreldre sender han denne advarselen: Hold deres barn langt borte fra dem som ringeakter Guds bud, som gjør det onde og lærer andre å følge i deres fotspor. Dra bort fra de store byene så fort som mulig.

[106]

Gud vil hjelpe sitt folk. - Alle foreldre bør sikre seg mindre boliger ute på landet, der de kan dyrke jorden, plante frukttrær og dyrke grønnsaker. Vegetabilsk mat bør erstatte kjøtt, som ødelegger blodsirkulasjonen og forgifter organismen. På slike steder er ikke barna omgitt av byens nedbrytende innflytelse. Gud vil hjelpe sitt folk til å finne slike tilfluktssteder utenfor byene.

[107]

Fordeler ved å bo på landet.

Et jordstykke og et hyggelig hjem. - Dersom det er mulig, er det foreldrenes plikt å la barna oppholde seg på landet!

Fedre og mødre som er så heldige å eie et stykke jord og et hyggelig hjem, er konger i sitt eget rike.

Dere må ikke betrakte det som et tap å forlate byene, og dra ut på landlige steder. De som følger Herrens råd, vil ikke angre på det.

Bidrar til økonomisk trygghet. - Gud har igjen og igjen oppfordret sitt folk til å flytte bort fra byene med sine familier, og slå seg ned på landet. I fremtiden vil det bli vanskelig å kjøpe og selge. Derfor er det viktig at vi kan forsørge oss selv. Vi burde gi akt på rådet som Gud har gitt oss gjentatte ganger: Dra ut fra byene og slå dere ned i landlige omgivelser, der menneskene ikke bor så tett innpå hverandre, og dere ikke så lett blir hindret av motstandere. (Mer utfyllende stoff om dette finnes i boken «County Living».)

Råd til en som bor i byen. - Du ville stå deg på å legge til side alle bekymringer som forvirrer deg, og finne et tilfluktssted på landet, hvor det ikke er så mye som forkrøpler de unges sinn og ødelegger deres moral. Selvfølgelig vil dere ikke bli kvitt alle bekymringer og vanskeligheter ved å flytte på landet. Men dere vil unngå mange truende farer, og lukke døren mot en flom av fristelser som ellers ville ta barnesinnet til fange. Barna trenger å ha noe å bruke kreftene til. De trenger avveksling i det daglige liv. Ensformigheten i byen gjør dem utilfredse og rastløse. De begyrmer å omgås dårlige kamerater, og får på den måten sin utdanning på gaten... .

[108] Alle barn vil ha fordel av å bo på landet. Et aktivt liv i frisk luft vil styrke både kroppens og sinnets helse. De burde ha et jordstykke der de kan dyrke forskjellige blomster og grønnsaker, og på denne måten kombinere skaperglede og trivsel med nyttig arbeid. Barna vil utvikle smakssans og dømmekraft ved dette arbeidet. Kjennskapet til alt det vakre og nyttige Gud har skapt, vil løfte sinnet opp til ham som er alle tings skaper og herre.

Løfter til dem som bor på landet. - Det ligger store skatter skjult i jorden for dem som har mot og vilje og utholdenhet til å grave dem frem. Alle vil høste rike frukter, både materielt og åndelig, av å arbeide med det Gud har skapt. . . . Mange bønder har ikke høstet det de kunne, fordi de har undervurdert sitt arbeid som om det var noe mindreverdige. De har ikke forstått hvor fordelaktig det er for dem og deres familier.

Et arbeid som vil skjerpe tanken og utvikle karakteren. Den som dyrker jorden på en fornuftig måte, vil finne uante skatter. Ingen vil lykkes som jordbruker eller gartner uten å ha et grundig kjennskap til de lover som gjelder på dette området. Vi må sette oss inn i den enkelte plantes behov.

De forskjellige arter krever forskjellig jordbunn og dyrkningsmetode, og kunnskap om disse ting er en av forutsetningene for å oppnå et godt resultat. Man må være varsom under omplanting for at ikke en eneste rotfiber skal bli ødelagt. Omsorgen for de unge plantene krever at de blir beskåret og vannet, og at de beskyttes mot kulden om natten og solsteken om dagen. Videre må de vernes mot ugress, sykdommer og insekter. Dette gir oss ikke bare en dypere forståelse av karakterens utvikling, men arbeidet i seg selv er utviklende. Når det gjelder å fremelske oppmerksomhet overfor de små ting, forsiktighet, tålmodighet og lovlidighet, kan vi lære mange ting. Det innblikk vi får i livets hemmeligheter, alt det vakre og tiltrekkende vi legger merke til i naturen, så vel som den kjærlighet og omsorg vi må vise i behandlingen av Guds skaperverk, tjener til å oppløfte sinnet og foredle karakteren.

Gud vil undervise oss. - Han som lærte Adam og Eva å røkte Edens hage, er like villig til å undervise oss i dag. Det er mye visdom [109] å hente for den som pløyer og sår. Jorden har mange skjulte skatter, og Gud ønsker at tusener og titusener av dem som nå er trent sammen i byene, skal flytte på landet og arbeide med det han har skapt. . . . De som bosetter seg i landlige omgivelser, beskytter sine familier mot mange fristelser. Når foreldrene elsker og frykter Gud på alle måter, kan barna mye lettere lære av ham som er den største læreren, han som er kilden til all visdom. De kan mye lettere utvikle en karakter som passer inn i Guds rike.

Guds plan med løftets land. - Fordi Adam og Eva var ulydige mot Gud, måtte de forlate Edens hage, og på grunn av synden ble

hele jorden forbannet. Men dersom Guds utvalgte folk hadde fulgt hans råd, ville deres land igjen ha blitt fruktbart og vakkert. Gud lærte dem hvordan de skulle dyrke jorden, og de skulle samarbeide med Skaperen i denne gjenreisningsplanen. Hele landet skulle være en anskuelsesundervisning for åndelige sannheter. På samme måte som lydighet mot Guds naturlover forandret hele landskapet og gav rike frukter, ville lydighet mot hans moralske lover forandre syndige mennesker, slik at de guddommelige karaktertrekk ble gjenspeilt i deres liv.

Åndelige sannheter i det daglige liv. - Gud har skapt alt det vakre og formfullendte i naturen for at det skal tiltrekke vår oppmerksomhet og prege vårt sinn. Han ønsker at alt det som fengsler våre sanser i naturen, skal få oss til å tenke på hans fullkomne karakter. Dersom vi trofast tilegner oss naturens lærdommer, vil det være en kilde til forståelse av Guds uendelige kjærlighet og makt.

[110] Kristus vil lære oss noe nytt hver eneste dag. Det er ikke bare sabbaten som skal minne oss om ham. . . . Når vi pløyer, sår og høster, vil han at vi skal forstå hvordan han arbeider med menneskehjertet. I alt nyttig arbeid og på alle livsområder vil han vise oss nye sider ved sannheten. Da vil det daglige strev ikke lenger legge beslag på all vår oppmerksomhet og få oss til å glemme Gud. Det vil stadig minne oss om vår skaper og forløser. Alt det vi er opptatt med, vil lede tankene våre til Gud. I naturen vil vi se glansen fra hans ansikt. Hvert øyeblikk kan vi få et dypere innblikk i himmelens sannheter, og Jesu karakter vil bli gjenspeilt i vårt liv.

Naturen og menneskene styres av de samme lover. - Den største av alle lærere benyttet naturopplevelsen i sin undervisning. Han lærte oss å lytte til den stemmen som taler til oss gjennom de skapte ting. Når tilhørernes hjerter ble mildnet og deres sinn mottagelige, hjalp han dem til å forstå den åndelige betydning av de naturfenomener som hadde fanget deres oppmerksomhet. . . . I hans undervisning var det noe som interesserte alle. De daglige oppgaver ble opplyst av åndelige sannheter og gjort verdifulle fordi de minnet om Gud, den usynlige. Ingen plikt var lenger perspektivløst og plagsomt slit som var frarøvet alt som kan lede tanken inn på høyere ting.

Slik burde vi også undervise. - Lær barna å finne uttrykk for Guds kjærlighet og visdom i naturen, og å tenke på ham når de ser

fugler og blomster og trær. Lær dem å se det usynlige gjennom det synlige. Alt det vi møter i livet, kan lære oss nye ting om Gud.

Etter hvert som de oppdager nye lærdommer i naturen og i det de opplever hver dag, bør vi vise dem at det hersker lover for alle ting. De er gitt til vårt beste, for å styre vårt liv, og det er bare når vi er lydige mot dem, at vi får oppleve sann lykke og fremgang.

Undervisning i jordbruk. - Av alt det de forskjellige naturprosesser lærer oss, er kanskje lignelsen om såkornet noe av det aller vesentligste. Både gamle og unge kan lære mye om det kristne liv ved å studere utviklingen fra frø til plante.

Såkornets spiring symboliserer begynnelsen til det åndelige liv, og plantens vekst er et bilde på karakterutviklingen. . . . Når foreldre og lærere skal forsøke å lære barna dette, burde undervisningen legges opp på en praktisk og anskuelig måte. La barna arbeide med jorden og så frøene. Mens de arbeider, kan læreren eller foreldrene fortelle dem om hjertets hage, hvor det blir sådd både god og dårlig sæd. Og på samme måte som grunnen må bli bearbeidet før kornet blir sådd, må hjertet bli bearbeidet for at sannhetens frø kan spire og vokse. Ingen slår seg ned på en upløyd utmark og venter at den skal bære en rik avling. Det kreves samvittighetsfullt og tålmodig arbeid. Vi må bearbeide jorden, så kornet og stelle plantene. De samme lover gjelder på det åndelige område,«

[111]

Feilaktige vaner er som ugress. - Dersom det er mulig, bør man bo utenfor byen, slik at barna har mulighet til å dyrke jorden. La hver av dem få et stykke jord for seg selv. Samtidig som du lærer dem hvordan de skal bearbeide jorden, hvordan de skal plante og så og hvor viktig det er å holde alt ugress borte, bør du lære dem betydningen av å leve rent og unngå alle nedbrytende ord og handlinger. Lær dem å luke bort feilaktige vaner, på samme måte som de luker bort ugresset i hagen. Kanskje vil det ta tid å lære dem dette, men det vil gi gode resultater i det lange løp.»

Hjemmet skal vitne om vår tro. - Gud vil at alt det vi omgir oss med, skal vitne om vår kristne tro. Foreldrene har plikt til å gi barna den rette undervisning, slik at de oppfatter hjemmet som et forbilde på det himmelske hjem. Familien her på jorden skal så langt det er mulig ligne familien i himmelen. Da vil fristelsen til å gi etter for det som er lavt og nedverdiggende, miste mye av sin makt. Barna burde få inntrykk av at livet er en prøvetid, og at vi skal lære å bo på det

stedet Kristus er gått bort for å gjøre i stand for alle dem som elsker ham og holder hans bud. Den største oppgaven foreldrene har fått, er å utdanne sine barn til å bli innbyggere i Guds rike.

[112] *Flytt ut på landet.* - Så lenge Gud gir meg kraft til å tale til vårt folk, vil jeg fortsette å oppfordre alle foreldre til å flytte fra byene og få seg et hjem på landet. Der kan de dyrke jorden og lære renhet og enkelhet fra naturens uutømmelige bibliotek. Naturen er Guds tause budbærer. Den underviser oss om de største åndelige sannheter. Den forteller oss om Guds kjærlighet og gir oss et innblikk i Skaperens visdom.

[113] Jeg fryder meg over de vakre blomstene. De minner meg om Eden og peker fremover til løftets land. Dersom vi er trofaste, skal vi få bo der for alltid. Der er Gud som lar mitt sinn dvele ved naturens lærdommer, ved skjønnheten i blomster og trær.

HVORDAN SKAL HJEMMET VÆRE?

Luft, lys og varme. - Når en bygning blir reist, er det av aller største betydning å sørge for at luft og solskinn får slippe inn. Dette gjelder både boliger og offentlige lokaler. Kirker og skolehus er ofte svært mangelfulle når det gjelder disse ting. Dårlig ventilasjon må ta mye av skylden for den tretthet og sløvhet som frarøver mange prekenere den virkningen de skulle ha, og gjør lærerens arbeid slitsomt og vanskelig.

Der det lar seg gjøre, bør alle bygninger som mennesker skal bo og ferdes i, plasseres på høytliggende og tørre steder. . . . Det blir ofte lagt altfor lite vekt på dette. Fuktige og usunne omgivelser fører som regel til dårlig helse, alvorlige sykdommer og mange dødsfall.

Når vi skal bygge et hus, er det særlig viktig å sørge for at rikelig med luft og solskinn slipper inn. La en strøm av lys og luft fylle alle rom. I alle soverom burde det være en jevn sirkulasjon av frisk luft både dag og natt. Et rom der luft og sollys ikke slipper inn, er ikke egnet til å sove i. I de fleste land er det nødvendig å varme opp soverommene i kaldt og rått vær.

Gjesterommet bør være utstyrt på samme måte som de andre rommene, som er beregnet på daglig bruk. Det må være godt ventilert og ha oppvarmingsmuligheter for å fjerne fuktigheten som er karakteristisk for rom som sjelden blir brukt. Når man sover i rom der solen ikke slipper inn, og der sengetøyet ikke er tørket og luftet, skjer det på bekostning av helsen, og ofte kan det endog være livsfarlig.

De som har eldre mennesker i sitt hjem, bør huske at de i særlig grad trenger varme og behagelige rom. Livskraften svinner med årene, og kroppens evne til å tilpasse seg helsefarlige omgivelser blir mindre. Derfor trenger de eldre mye frisk luft og solskinn.!

[114]

Opp i høyden. - Dersom vi ønsker helse og livslykke i våre hjem, må vi unngå lavlandets fuktige og helsefarlige luft, og la himmelens livgivende krefter slippe inn. Trekk gardinene fra og la vinduene være åpne mot solen. La ingen trær skygge for solstrålene, uansett

hvor vakre de er. Sollyset kan nok falme møblene og gulvteppet og ta glansen av bilderammene, men det vil også få barnas kinner til å gløde av sunnhet og velvære.

Hagen og tunet. - Spredte trær og litt kratt og kjerr i god avstand fra huset vil øke familiens trivsel. Dersom de blir tatt vare på og riktig beskåret, vil de hellet ikke være til skade. Men dersom huset er omringet av buskas vil det hindre luft og solskinn å slippe inn, og familiens helse blirsatt i fare. Luften inne i huset blir for fuktig, særlig når klimaet er rått.

Skjønnhet og trivsel. - Gud elsker alt som er vakkert. Han har kledd jorden og himmelen i skjønne farger, og med en fars glede legger han merke til at de tingene han har skapt, er til nytte for oss. Han ønsker at vi skal omgi våre hjem med naturens egen skjønnhet.

Nesten alle som bor på landet, selv om de er fattige, kan ha en liten hagefleck rundt huset, noen skyggefulle trær, litt buskas og en del blomster. Dette er av langt større betydning for familiens lykke og trivsel enn all kunstig utsmykning. Det vil gjennomtrenge hjemmet med en mild og høynende inflytelse, styrke naturopplevelsen og dra familiemedlemmene nærmere hverandre og nærmere Gud.

Enkelt utstyr. - Alle våre kunstige vaner gjør livet fattigere og svekker evnen til å hjelpe våre medmennesker. Å innrede huset med flotte, dyre møbler er å sløse, ikke bare med penger, men også med det som er langt mer verdifullt. Det fører mye ufred og bekymring inn i hjemmet.

[115] Hjemmet bør være utstyrt med enkle og praktiske ting som tåler å bli brukt, som er lette å holde rene og som er rimelige. Med smak og omtanke kan selv det enkleste hjem virke koselig og tiltrekkende, dersom en kjærlig og tilfreds ånd får spre sin milde duft.

Lykken trives ikke i utstillingslokaler. Jo renere og enklere et hjem er, desto lykkeligere vil familiemedlemmene være.

Hold konkurranseånden borte. - For mange er livet fylt av skuffelser og slit. De pålegger seg selv en mengde unødvendig arbeid for å sikre seg de samme statussymboler som naboen har. Deres sinn blir belastet med bekymringer på grunn av behov som har sine røtter i stolthet, konkurranseånd og motegalskap.

Utgifter, omsorg og anstrengelse som ofres på det som er unødvendig eller endog skadelig, kunne vært brukt på viktigere ting, til fremme av Guds sak i verden. De fleste mennesker er så opptatt av

luksus at det går ut over helsen. Sinnets beste krefter blir lammet. Det er ikke vanskelig å legge merke til den ødeleggende konkurranseånden som gjør seg gjeldende i dag. Det gjelder for enhver pris å ha de beste klærne og det dyreste utstyret. Det vakre ordet «hjem» har utartet til å bety «noe med fire vegger, fylt med elegante møbler og prydgjenstandet». De som bor der, strever gjerne livet av seg for å møte tidens krav og for ikke å bli liggende etter naboene på noe felt.

Mange er ulykkelige fordi de strever så hardt for å beholde fasaden. De investerer store pengesummer og arbeider utrettelig for å gjøre inntrykk på dem de omgås og som ikke bryr seg det aller minste om dem eller deres velstand. Flere og flere ting blir betraktet som uunnværlige i husholdningen, mens sannheten er at de blir anskaffet for å oppfylle stolthetens og ærgjerrighetens krav. Familien har ingen nytte eller glede av dem. Og likevel har de lagt beslag på krefter og tålmodighet. Dyrebar tid som kunne vært brukt i tjeneste for Gud, er blitt sløst bort.

Guds nåde kommer i skyggen av det som ikke har noen virkelig betydning, og mange som samler på ting som skal øke trivselen, mister all evne til å være lykkelige. Det de har slitt for, oppfyller på ingen måte forventningene. Denne tredemøllen av unødvendig arbeid, alle bekymringene med å forskjønne hjemmet for å høste anerkjennelse fra tilfeldige gjester, vil aldri gi lønn for strevet. Det er en tung og unødvendig byrde.

[116]

Kontrasten mellom to hjem. - I noen familier har man det altfor travelt. Renhet og orden er nødvendig for å gjøre et hjem hyggelig og tiltalende. Men disse dyder må ikke bli drevet til slike ytterligheter at livet blir et sammenhengende slit. Dette øker ikke familiens trivsel. I mange hjem som vi beundrer, er det så strenge regler for hvordan alt skal være, at barna nesten ikke kan bevege seg. Det er ikke bedre enn om alt hadde vært et eneste rot. En slik plagsom ordenssans gjør det umulig å slappe av slik man burde.

Når vi besøker nære venner, er det lite hyggelig om de benytter tiden til å feie og pynte i huset. Den tiden du hadde sett frem til å tilbringe sammen med dem i hyggelig samtale, blir brukt til å lete etter det minste støvfnugg i bortgjemte kroker. Selv om de gjør det for din skyld, sitter du uvilkårlig med en følelse av at ditt nærvær betyr mindre enn deres egne forskrudde ideer om orden.

Helt forskjellig fra slike hjem var et vi besøkte sist sommer (1876). De få timene vi oppholdt oss der, ble ikke brukt til unyttig arbeid eller til å gjøre ting som like gjerne kunne bli gjort senere. Tiden ble benyttet på en hyggelig og avslappet måte, til hvile for både kropp og sinn. Det var et hjem i ordets virkelige betydning, selv om det ikke var utstyrt på en overdådig måte. Alle rommene var lyse og luftige, noe som er mer verdifullt enn det flotteste utstyret. Dagligstuen var ikke møblert så regelmessig at det virket kjedelig, men det var forskjellige slags møbler.

[117] Stolene var for det meste gyngestoler og lenestoler, ikke av samme størrelse og fasong, men avpasset etter det eukelte familiemedlems behov. Det var lave stoler med puter og høye med rett rygg, små og store kose stoler og praktiske sofaer. Alle syntes å innby til en avslappet stund. Det var bord med bøker og papir. Alt sammen var enkelt og tiltalende, uten det korrekte og pedantiske preg som synes å advare alle mot å røre noe, slik at det kommer ut av stilling.

De som eide dette hyggelige hjemmet, kunne godt ha møblert og utsmykket det på en kostbar måte, men de hadde foretrukket det hjemmekoselige fremfor å gjøre huset til et utstillingslokale. Ingenting var for verdifullt til alminnelig bruk. Vinduene ble ikke holdt lukket og gardinene trukket for slik at teppene ikke skulle falme og møblene miste sin glans. Sollyset og den friske luften som Gud har girt oss, fikk fritt slippe inn sammen med duften fra blomstene i hagen.

Familiemedlemmenes oppførsel stemte selvfølgelig overens med det inntrykket vi hadde fått av hjemmet., De var vennlige og selskapselige og gjorde det hyggelig for oss på alle måter, uten å vise oss så mye oppmerksomhet at vi følte oss brydd. Hele atmosfæren virket avslappende. Det var et hjem i ordets virkelige betydning.

Hvordan skal vi pynte hjemmet? - Det altfor korrekte preg vi finner i så mange hjem, er ikke i samsvar med den orden som finnes i naturen. Gud lot ikke blomstene på marken vokse i snorrette rader med klart opptrukne grenser, men han spredte dem utover det grønne teppet for at de skulle forskjønne jorden med sin mangfoldighet av former og farger. Trærne i skogen er ikke ordnet etter et bestemt mønster. Det gir hvile for øyet og styrke for sinnet å betrakte naturen med skog og fjell, elver og daler. Overalt er det avveksling. Trær og blomster, mose og kratt vokser sammen og danner en vakker og

harmonisk helhet. Både unge og eldre kan finne hvile og glede i Guds skaperverk.

Denne loven om variasjon kan også til en viss grad anvendes i hjemmet. Innredningen bør være praktisk og ha den riktige fargesammensetning. Men det er ikke nødvendig at alle møblene i et rom er av samme materiale, og har samme stil og farge. Det er behageligere å se en harmonisk variasjon av formerssssss og farger. [118]

Men uansett om hjemmet er rikt eller sparsomt utstyrt, om det er stort eller lite, vil familiemedlemmene bare være lykkelige i den grad Guds vilje er rettesnoren i deres liv. Alle burde være glade og tilfredse.

De beste deler av huset, de hyggeligste og mest solrike rommene og de behageligste møblene burde daglig brukes av dem som bor i huset. Dette vil gjøre hjemmet tiltrekkende for alle familiemedlemmene og for alle venner som virkelig bryr seg om familien og ønsker å bli beriket og være til berikelse.

Hensynet til barna. - Det trenges ikke storslåtte omgivelser og kostbart inventar for å gjøre barna lykkelige og tilfredse. Det som virkelig betyr noe, er foreldrenes kjærlighet og oppmerksomhet.

Fire vegger og kostbare møbler, flotte tepper og verdifulle malerier skaper ikke et «hjem», dersom kristen kjærlighet og omtanke manglet. Dette hellige ordet passer ikke sammen med imponerende bygninger der familielivets gleder er ukjente begrepet.

Barnas trivsel er ofte det som blit ofret minst omtanke i slike hjem. Moren har ikke tid til å ta seg av dem. Hun er travelt opptatt med å holde huset i best mulig stand for å møte samfunnets krav. Deres sinn er som en upløyd åker, de dannet feilaktige vaner og blir rastløse og utilfredse. Fordi de ikke finner noen ekte livsglede i sitt eget hjem, bryter de ut fra familie-kretsen så fort som mulig. De nøler ikke med å kaste seg ut i verdslighet fordi hjemmet aldri lærte dem å leve etter sunne prinsipper.

Vi burde aldri snakke til barna slik jeg har hørt at mange mødre gjør: «Dere får ikke lov å leke i dagligstuen. Ikke sitt i den fine sofaen, den er altfor kostbar til det.» Og når de går ut i et annet rom: «Nå må dere ikke lage noe bråk.» Dersom de våger seg ut på kjøkkenet, blir de møtt med den samme stenge stemmen: «Dere går i veien for meg. Gå ut og lek, og plag meg ikke mer.» Hvor får slike barn sin utdannelse? På gaten. [119]

Kjærlighet og omsorg viktigere enn luksus. - Det er for mange plager og bekymringer i mange familier, og for lite naturlig enkelhet, fred og tilfredshet. Vi burde tenke mer på familiens trivsel enn på hva andre sier om oss. Langt viktigere enn å følge verdens regler for skikk og bruk, er at familielivet er preget av ømhet og kjærlighet, tillit og kristen omtanke. Mange trenger å lære hvordan hjemmet kan gjøres tiltrekkende, et sted barna liker å være. Takknemlige hjerter og vennlige blikk er av større verdi enn rikdom og luksus, og når kjætligheten får råde, vil vi være lykkelige og tilfredse i enkle omgivelser.

Vår frelser gikk omkring med en konges verdighet. Likevel var han mer ydmyk og beskjeden enn noe annet menneske. I alle hjem han besøkte, var han til lys og glede, fordi han omgav seg med en tillitsfull atmosfære og gav nedtrykte mennesker håp og livsmot. Dersom vi bare kunne være tilfredse med enklere ting, dersom vi kunne være mindre kravfulle og ikke sløse bort våre krefter i jaget etter å utsmykke våre hjem, og i stedet legge mer vekt på å utvikle det Gud setter høyere enn juveler - en stille og takknemlig ånd. Guddommelig enkelhet, ydmykhet og hengivenhet kan gjøre selv det enkleste hjem til et paradys. Det er bedre å utholde alle vanskeligheter i ti tillitsfullt samhold enn å savne fred og fordragelighet.

[120]

En gave fra Herren

BARNA ER EN GAVE FRA GUD

Familien - en guddommelig ordning, - Han som gav Eva til Adam for at hun skulle støtte og hjelpe ham. . . hadde til hensikt at kvinner og menn skulle forenes i et hellig løfte. De skulle danne familier til ære for Gud, og de skulle være medlemmer av den himmelske familie.

Barn er en arv fra Herren, og vi skal gjøre regnskap for hvordan vi har behandlet hans eiendom. Foreldrene burde oppdra barna i troskap og kjærlighet og under bønn til Gud, slik at de kan tre frem for Gud og utbryte med glede: «Her er jeg og de barna du har gitt meg.»

Et barnløst hjem er et øde sted. De som bor der, har lett for å bli selvopptatte og følge sine egne ønsker. De traker ofte etter oppmerksomhet og medfølelse, men har lite å gi til andre.

Råd til et barnløst ektepar. - Selvisheten gir seg utslag på mange måter, alt etter omstendighetene og den enkeltes spesielle innstilling. Hvis du hadde barn og var nødt til å se bort fra deg selv for å ta deg av dem, undervise dem og være et eksempel for dem, ville det ha vært en fordel for deg. . . .

Når to mennesker stifter hjem, som i deres tilfelle, og ikke har barn som krever oppmerksomhet, tålmodighet, overbærenhet og ekte kjærlighet, er det bare en stadig årvåkenhet og åndelig innsikt som kan hindre selvisheten å ta makten. Det er lett å sette seg selv i høysetet og kreve at andre skal være hensynfulle og sympatiske, uten at vi selv føler oss forpliktet til å vise den samme oppmerksomhet. [121]

Mange blir svekket både fysisk, åndelig og moralsk fordi de hele tiden tillater tankene å kretse omkring selvet. De kan komme ut av denne stagnasjonen ved å få kontakt med yngre mennesker som tenker annerledes og med barn som strutter av virkelyst.

Omsorgen for barna utvikler edle trekk, - Jeg er oppriktig interessert i alle barn, fordi jeg selv var en taper da jeg var liten. Jeg har tatt mange barn til meg, og er blitt beriket av deres enkle tillit.

Den omtanke, overbærenhet og kjærlighet vi må behandle barna med, er en velsignelse for ethvert hjem. Omgangen med barn mildner uforsonlige karaktertrekk og gir oss glede og fred. Sinnet blir åpent og fritt. Et barn som blir oppdratt etter Guds bud, er en velsignelse.

Å måtte ta seg av hjelpeløse små barn fjerner de harde trekk ved vår karakter, gjør oss mer ømme og medfølende og lokker frem de beste egenskaper i oss.

Hvordan Enok ble forandret. - Enok fikk en dypere åndelig erfaring etter at hans første sønn var født. Han ble dratt nærmere til Gud og så klarere hvilket ansvar han hadde som Guds barn. Når han la merke til barnets tillitsfulle kjærlighet til faren, og kjente hvordan hans eget hjerte ble fylt av hengivne følelser for den førstefødte sønnen, forstod han mer av den grenseløse kjærlighet som fikk Gud til å ofre sin egen Sønn, og den tillit som Guds barn kan ha til sin himmelske far.

Et hellig ansvar. - Barn er en dyrebar gave fra Gud. En gang vil han komme og spørre etter dem. Vi burde bruke mer tid og omtanke på oppdragelsen av våre barn og be mer for dem. De trenger mer av den riktige opplæring. . . .

Husk at dine barn er yngre medlemmer av Guds familie. Han har betrodd dem til deg for at du skal utdanne dem for himmelen. Du skal gjøre regnskap for den måten du har tatt vare på hans eiendom.

FAMILIENS STØRRELSE

En urett mot mødrene, barna og samfunnet. - Det finnes foreldre som fyller hjemmet med hjelpeløse, små barn som er helt avhengige av foreldrenes omsorg og opplæring, uten å tenke på om de kan forsørge og oppdra en stor familie. . . . Dette er en stor urett, ikke bare mot moren, men også mot barna og mot samfunnet.

Foreldrene burde alltid tenke på barnas beste i fremtiden. De burde ikke være tvunget til å bruke det meste av tiden til anstrengende arbeid for å forsørge familien.!

Før vi setter barn til verden, bør vi finne ut om Gud blir æret eller vanæret ved det. Alle som tenker på å gifte seg, bør huske at ekteskapet skal ære og opphøye Gud fra første stund og hvert eneste år av deres samliv.

Hensynet til morens helse. - Det hviler et stort ansvar på foreldrene. Derfor bør de nøye overveie om det er riktig å sette barn til verden. Er moren sterk nok til å ta seg av barna? Er faren i stand til å oppdra og utdanne dem på den rette måten? Barnets egen fremtid teller ikke alltid med i vurderingen. Ofte har behovet for å tilfredsstillе egne lyster og lidenskaper en mer fremtredende plass. På mange mødre legges det tunge byrder som undergraver deres livskraft og lammer deres åndelige styrke. Mismodig og med nedbrutt helse må hustruen ofte ta seg av en flokk med små barn. Naturligvis er hun ikke i stand til å gjøre det slik hun burde. Barna får ikke den opplæring de burde ha og vokser opp til vanære for Gud. De sprer en dårlig innflytelse rundt seg og drar mange med seg inn under Satans herredømme.

Andre faktorer som bør telle med. - Gud ønsker at alle foreldre skal handle som fornuftsvesener og leve slik at alle barna får en oppdragelse etter Guds vilje, og slik at moren har tilstrekkelig tid og overskudd til å oppdra dem så de engang kan ferdes sammen med himmelens engler. Det kreves både mot og karakterstyrke å gjøre sin plikt i kjærlighet og gudsfrykt, og oppdra barna til gode familiemedlemmer og samfunnsborgere.

[123]

Alle ektemenn burde ha dette i tanke slik at ikke husmoren blir overanstrengt og overmannet av mismot. Han er ansvarlig for at hun er i stand til å ta seg av de små på en fullgod måte, og oppdra dem som Guds barn.

Foreldre må ikke øke familien hurtigere enn at de kan gi barna den tid og oppdragelse de trenger. Det er dypt urettferdig at en mor skal føde et barn hvert år. Det hindrer henne i å være sammen med andre mennesker, legger en demper på livsgleden og skaper ofte ulykkelige forhold i hjemmet. Barna får ikke den omsorg og opplæring de har krav på, og som foreldrene burde føle som sin plikt å gi dem.

Råd til foreldrene i en stor familie. - Det er viktig å spørre seg selv om barna oppdras til å styrke innflytelsen hos mørkets makter og fylle deres rekker, eller om de oppdras for Kristus. Dersom dere ikke makter å ta dere av barna og forme deres karakter etter Guds mønster, er det til alles beste at færrest mulig av disse hjelpeløse små må lide under en mangelfull oppdragelse.

Dersom moren ikke er i stand til å oppdra barna på en klok og samvittighetsfull måte helt fra de er små, og til å styre hjemmet i sann tro og gudsfrykt og utvikle rene karaktertrekk hos sine barn, er det synd å øke familien. Gud har gitt dere fornuft, og han krever at dere skal bruke den.

Når dere som foreldre er klar over at dere mangler kunnskap om hvordan dere skal oppdra barna for Kristus, hvorfor studerer dere ikke da dette viktige emnet? Hvorfor fortsetter dere å sette barn til verden som fyller Satans rekker? Tror dere Gud gleder seg over en slik utvikling?

[124] Når dere vet at en stor familie tærer på overskuddet, når dere ser at moren får en stor barneflokk å ta seg av, og at det er for kort tid mellom fødslene til at hun kan gjøre det arbeidet som hviler på henne hvorfor tenker dere da ikke mer på alle disse sikre følgene? Hvert eneste barn tærer på morens overskudd, og når foreldrene ikke bruker sin fornuft på dette området, har de ikke noen mulighet til å oppdra sine barn etter sunne prinsipper. Gud vil at alle foreldre skal betrakte dette i evighetsperspektiv.

Økonomiske betraktninger. - Alle foreldre må være sikre på at de kan forsørge sine barn. De har ingen rett til å sette barn til verden dersom de blir til byrde for andre. Har de en sikker levevei slik at

de kan være økonomisk uavhengige? Dersom dette ikke er tilfelle, begår de en forbrytelse ved å sette barn til verden uten å kunne gi dem det de trenger av mat, klær og kjærlig omsorg.

Ofte er det de som har minst forstand på å behandle penger og til å forsørge en familie, som fyller hjemmet med barn, mens de som er bedre skikket til det, ikke har flere barn enn de kan ta hånd om. De som ikke er i stand til å ta vare på seg selv, burde ikke sette barn til verden.

Problemenes overføres til menigheten. - Mange som knapt kan brødfø seg selv når de er alene, velger å gifte seg og få familie, selv om de vet at de ikke har noe å underholde den med. Og det verste av alt er at de heller ikke kan styre en familie. Hele livet - også familielivet - er preget av deres utøylede og slappe vaner. De mangler selvkontroll, er lidenskapelige, utålmodige og irritable.

Når slike kommer inn i menigheten, føler de seg ofte berettiget til hjelp fra dem som er bedre stilt, og dersom deres forventninger ikke blir oppfylt, anklager de gjerne menigheten for ikke å leve opp til sin tro. Hvordan skal vi stille oss i slike situasjoner? Skal vi ta midlene fra Guds verk og bruke dem for å støtte disse store familiene? Nei. Foreldrene må selv bære sitt ansvar. I alminnelighet vil de ikke bli dårligere stilt etter at de begynte å holde sabbaten enn de var før.

Hvem skal være misjonærer? - Når man skal sende misjonærer til fjerne land, bør man velge slike som kan behandle penger, som ikke har for stor familie og som innser hvor kort tiden er og hvor mye arbeid som venter på å bli utført. Alle som ser på sitt liv fra denne synsvinkelen, vil ikke fylle sitt hjem med barn, men gi avkall på alt som kan hindre i den viktigste av alle oppgaver. Dersom hustruen vier sitt liv helt til Gud og er fri til å gjøre en innsats, kan hun stå ved sin manns side og utføre like mye som ham. Gud har gitt kvinnen særlige talenter, og hun kan ære sin frelser ved å oppdra sønner og døtre til å bli Guds barn. Men mange som kunne vært dyktige arbeidere, blir holdt hjemme for å ta seg av de små.

Vi trenger misjonærer som fyller sin oppgave i ordets rette betydning, som vil legge alle selviske betraktninger til side og gi Guds sak første-plassen i livet, slike som vil gå dit Herren sender dem og gjøre alt de kan for å spre kunnskap om sannheten. På misjonsmarken er det behov for menn med hustruer som elsker og frykter Gud og som kan hjelpe dem i arbeidet.

Mange som har familie, reiser ut for å virke, men de vier seg ikke helt og fullt til arbeidet. Deres sinn blir dratt i to retninger. Hustru og barn legger beslag på tiden og avholder dem ofte fra å dra til steder der Gud har en gjerning for dem, fordi de føler at de må være i nærheten av hjemmet.

[126]

OMSORG FOR NØDSTEDTE BARN

Foreldreløse barn. - Mang en far som er lagt til hvile i troen, og i tillit til Guds evige løfter, har overlatt sine kjære i Guds varetekt. Hvordan sørger så Gud for slike ulykkelige små barn? Han sender ikke manna fra himmelen, eller ravner med brød, men han gjør et annet under som er like stort. Han forandrer menneskesinnet, driver selvisheten ut, og åpner medmenneskelighetens kilder. Han prøver sine etterfølgeres kjærlighet ved å la dem ta seg av en av disse ensomme og hjemløse små.

De som har tatt imot Guds kjærlighet, bør åpne sitt hjerte og sitt hjem for disse barna. . . .

Det er en stor oppgave å ta seg av dem som har mistet sine kjære foreldre og ikke lenger er under hjemmets stille og mildnende innflytelse. Mange av dem har kanskje arvet dårlige karaktertrekk, og dersom de blir overlatt til å vokse opp i uvitenhet, vil de etter hvert knytte forbindelser som leder dem ut i urenhet og forbrytelse. De må komme inn i gunstige forhold for å utvikle en karakter etter Guds mønster. Vi må hjelpe dem til å bli Guds barn.!

Menighetens ansvar. - De barn som har mistet far eller mor, er overlatt til menighetens omsorg og beskyttelse. Kristus ber sine etterfølgere om å ta seg av disse hjelpeløse barna og oppdra dem for ham. De som gjør det, skal ikke miste sin lønn.

Jeg har lagt merke til mye selvishet på dette området. Mange er uvillige til å ta seg av foreldreløse barn, dersom det ikke kan tjene deres egne interesser. De synes ikke å bry seg det aller minste om barnets skjebne. De unndrar seg sitt ansvar. I likhet med Kain sier de: «Ær jeg min brors vokter?» De ønsker ikke å bli forstyrret i sin selviske fred, og vil ikke gi avkall på sin makelighet for å ta imot et av disse foreldreløse barn i sitt hjem. Med stor likegyldighet overlater de dem i armene til verdslige mennesker, som ofte er mer villige til å ta seg av dem enn mange som kaller seg kristne.

På Guds store dag vil det bli spurt etter dem som de hadde mulighet til å redde. Da vil ikke noen av de unnskyldningene de fant

[127]

på, være gyldige lenger. De har unnlatt å gjøre sin plikt fordi det ikke var til deres egen fordel. Det er blitt vist meg at de som ikke benytter disse anledningene til å gjøre noe for Jesus, vil fa høre ordene: «Det dere ikke gjorde mot en av disse minste, har dere heller ikke gjort mot meg.»

En oppfordring til barnløse ektepar: - Noen av dem som ikke har barn selv, burde lære seg å vise kjærlighet og omsorg for andre barn. Kanskje blir de ikke sendt som misjonærer til fjerne himmelstrøk, men Gud har likevel en gjerning for dem der de bor. I stedet for å vise så stor oppmerksomhet og hengivenhet mot umælende kjæledyr, kan de utnytte sine beste krefter og mest verdifulle egenskaper i forholdet til mennesker, som har en himmel å vinne og ,et helvete å unnfly. De bør ofre sin oppmerksomhet på små barn, på å forme deres karakter etter det guddommelige forbilde.

Det er mange hjemløse som trenger din kjærlighet. I stedet for å lukke ditt hjerte for medlemmer av den menneskelige familie, bør du forsøke å hjelpe dem til å bli kjent med Gud og til å elske hans bud. Det er nok av oppgaver for dem som ønsker å gjøre noe. Menigheten vil bli beriket ved et slikt arbeid, både når det gjelder medlemsantall og åndelig trivsel. Alle kan være med på å hjelpe de hjemløse og foreldreløse.

Hvis de som ikke har barn, men som Gud har gitt midler å forvalte, ville åpne sitt hjerte og ta seg av ulykkelige barn som trenger kjærlighet, omsorg, hengivenhet og materiell hjelp, ville de være langt lykkeligere enn de er i dag. Så lenge et ungt menneske, som ikke har en fars omsorg eller en mors ømme kjærlighet å støtte seg til, blir utsatt for våre dagers malstrøm av ødeleggende innflytelse, er det alltid en eller annens plikt å overta foreldrenes plass. Vi [128] bør lære oss å gi uttrykk for kjærlighet, hengivenhet og hjertevarm medfølelse.

Alle som kaller Gud sin far, og tror at han engang vil ta dem hjem til seg, bør føle det som sin hellige plikt å være venner med de venneløse og foreldre til de foreldreløse. De bør hjelpe dem som sitter alene med en barneflokk og være til nytte og hjelp i all menneskelig nød.

Bør predikantfamilier adoptere barn? - Der er mange som har spurt meg om en predikanthustru bør ta til seg små barn. Jeg vil svare at hun kan utføre et verdifullt arbeid ved å ta seg av og oppdra

hjemløse barn, dersom hun ikke har til hensikt eller har mulighet for å delta i evangelisk arbeid utenfor hjemmet. Men hun bør først og fremst ta seg av barn etter trosfeller. Gud vil lønne dem som åpner sitt hjem for foreldreløse barn.

Dersom predikanthustruen kan være med på å undervise andre om frelsen, bør hun vie sine krefter til dette arbeidet. Hun bør være en støtte for sin mann, hjelpe ham i arbeidet, og styrke sin forståelse og evne til å bringe evangelier til andre. Alle ydmyke og målbevisste kvinner som er blitt forandret ved Kristi nåde, kan utføre et stort arbeid ved å besøke dem som trenger hjelp og spre lys til motløse mennesker. De kan oppmuntre dem som er nedtrykt ved å be sammen med dem og lede deres oppmerksomhet til Kristus. Slike kvinner burde ikke ofre all sin tid og styrke på et eneste lite hjelpeløst menneske som krever stadig omsorg og oppmerksomhet. Det er å binde sine hender med altfor sterke bånd.

Gi foreldreløse barn et hjem. - Så langt det står i din makt, bør ditt hjem være et tilfluktssted for de hjemløse. Dette er en oppgave alle kan ta del i. Jesus oppfordret Peter om å fø hans lam. Disse ordene er like mye rettet til oss, og ved å åpne våre hjem for dem som trenger det, er vi med på å oppfylle vår frelsers oppfordring. La ikke Jesus bli skuffet over din holdning.

Disse barna kan du oppdra til Jesu etterfølgere. De er Guds eiendom. Be om hans hjelp til å forme deres karakter etter Jesu forbilde. Skal vi ikke ta på oss denne hellige oppgaven? (For videre studium av dette, se «Welfare Ministry».)

[129]

Guds folk vil bli prøvd. - For mange år siden ble det vist meg at Guds folk ville bli prøvd nettopp på dette punktet. Mange vil miste sitt hjem fordi de tar imot sannheten. Motstand og forfølgelser vil frarøve mange troende deres hjem, og Gud forventer at vi skal åpne dørene for disse ulykkelige menneskene. Ved en senere anledning er jeg igjen blitt minnet om at Gud vil prøve sine barn på en særskilt måte når det gjelder dette ansvaret. Kristus ble fattig for vår skyld, for at vi skulle bli rike ved hans fattigdom. Han ofrer mye for å skape et hjem for dem som er fremmede og utlendinger i verden, på vei mot et himmelsk fedreland.

[130]

ARVEN FRA FORELDRENE

Arvelighetsloven. - Foreldrenes fysiske og åndelige særtrekk vil bli videreført til barna. Dette er en kjensgjerning som det blir lagt altfor lite vekt på. Når foreldrene dyrker vaner som er i strid med de fysiske lover, vil de skader de påfører seg selv, også gi seg utslag hos kommende slektledd... .

For å kunne samarbeide med Kristus, må vi danne riktige vaner på alle områder - fysisk, mentalt og åndelig. Svært mye avhenger av foreldrene. I stor grad avgjør de om barna skal bli til nytte eller skade i verden.

Jo bedre foreldrenes helsetilstand er, jo høyere de står mentalt og åndelig og jo edlere deres mål er, desto bedre vil barna deres stå rustet. Ved å fremelske de beste trekk hos seg selv, kan foreldrene øve innflytelse over samfunnet og være med på å høyne senere slektledd.

Mye uvitenhet. - De som forvalter Guds eiendom og skal være med på å forme et mottagelig barnesinn etter Guds bilde, burde beskytte seg selv mest mulig mot den sanselige tøylesløshet som ødelegger så mange menneskers helse og moralske finfølelse. Der-som vi kjente de egentlige årsaksforhold til de mange forbrytelsene i dag, ville vi fort innse at foreldrenes likegyldighet og uvitenhet på dette felt har mye av skylden. Liv og helse blir ofret på grunn av denne beklagelige uvitenheten. Alle foreldre som unnlater å gi barna den opplæring som det er deres hellige plikt å gi dem, må stå til rette for sin forsømmelse overfor Gud. Følgene av dette begrenser seg ikke bare til barna. De vil kunne etterspores i flere slektledd. På samme måte som en eneste tistel som får lov å gro i åkeren, vil føre til en rik høst av sitt slag, vil også den synd og urenheter som skyldes forsømmelse, etter hvert spre seg vidt utover. 130 side

[131] *Følgene av tøylesløshet føres videre.* - Overdådige spisevaner og bruk av alkoholholdige drikker forgifter blodet, oppflammer lidenskapene og fører til mange forskjellige sykdommer. Men elendigheten slutter ikke her. Barna arver ofte sykdommene fra foreldrene.

Vanligvis vil alle som ikke har lært å vise måtehold, oppdra barna til å følge i samme spor. De blir slaver under sitt sanselige begjær og ødelegger sitt liv og sin helse. Tøylesløshet, alle slags sykdommer, til og med åndsvakhet, er den skjebnesvangre arv som foreldrene gir sine barn, og som gir seg utslag i flere slektledd fremover. Vi er vitne til en tragisk gjentakelse av menneskets fall, og verden blir fylt med sorg og lidelse.

Gjennom fråtseri og drukkenskap gir menn og kvinner etter for sine lyster uten å ofre den minste tanke på hvilke følger dette vil få. Den arv de gir sine etterkommere, består av en mengde sykdommer, et forkrøplet sinn og en fordervet moral.

Behov for større forståelse og tålmodighet. - Foreldrene vil finne igjen mange av sine egne karaktertrekk hos barna. Det er ofte en ydmykende erfaring å gjenkjenne sine egne feil og mangler hos andre. I forsøket på å luke bort nedarvede tilbøyeligheter til det onde, trenger foreldrene dobbelt så mye tålmodighet, utholdenhet og kjærlighet som ellers.

Foreldrene bør minst av alt bli oppbrakt og rasende over å se sine egne ufullkommenheter gjenspeilt i barnets karakter. De bør tvert imot være forsiktige i alt det de sier og gjør, og stadig være på vakt mot alle uvennlige og harde ord, slik at ikke også disse svakhetene skal komme til syne hos barnet.

Vi trenger mer av Kristi milde og vennlige vesen i behandlingen av disse små. Det er så lett å glemme at de har arvet sine dårlige trekk fra foreldrene, og at vi derfor bør behandle dem med omtanke, tålmodighet og kjærlighet.

De som er foreldre, bør sette sin lit til at Kristus kan forandre de onde tilbøyelighetene som er blitt overført til deres barn. side 131

Jeg vil oppfordre alle foreldre til å vise stor tålmodighet. Forsømmelser i den tiden som er gått, kan ofte gjøre arbeidet vanskelig. Men Gud vil hjelpe alle som stoler på ham. Å oppdra barn krever både visdom og kjærlighet.

En lykkelig familie **EN HELLIG SIRKEL**

Familiens hellighet. - Rundt hver eneste familie finnes det en hellig sirkel som vi ikke må bryte. Ingen andre har rett til å trenge seg innenfor denne sirkelen. Ektefellene bør være åpne og fortrolige med hverandre. Mannen må ikke holde noe skjult for sin hustru, som han betror andre. Og hustruen må heller ikke dele hemmeligheter med andre, som mannen ikke får vite. Hennes hjerte bør være en grav som skjuler mannens ufullkommenheter. På samme måte bør mannen dekke over hustruens feil og mangler, slik at de ikke er så lett synlige for andre.

Ingen av dem bør si ting som kan såre den andres følelser. Hverken mann eller hustru bør på noen måte uttale nedsettende ting om hverandre, selv om det skjer i en spøkefull tone. Dersom vi stadig gir etter for slike tendenser, vil det trolig oppstå motsetninger etter hvert. Kulden vil snike seg inn og gjøre oss fremmede for den vi har knyttet vårt liv til. Jeg er blitt undervist om at alle familier burde være omgitt og beskyttet av en hellig atmosfære.

Alle burde betrakte hjemmet som et hellig sted, et forbilde på himmelen, et trygt tilfluktsted. Selv om vi har venner og omgangsfeller som vi stoler på, bør vi ikke la dem blande seg opp i det som har med hjemmet vårt å gjøre. Hjemmet er familiens spesielle eiendom [133] der man kan finne fred, hvile, tillit, trøst og oppmuntring.

Fullstendig helliggjørelse. - Alle familiemedlemmer bør i fellesskap be Gud om å helliggjøre deres tunge, øyne og ører, og om å gi dem et rent sinn. Når vi møter det onde, er det ikke nødvendig å lide nederlag. Jesus har gjort det mulig for oss å forme en ren karakter og å leve et liv som kjennetegnes av gode frukter. . . .

Mange vanærer Kristus i familielivet og gir andre et feilaktig bilde av hans karakter. Ofte glemmer vi å vise tålmodighet, overbærenhet og kjærlighet og et mildt og tilgivende sinn. Mange lytter altfor mye til sine egne følelser, sine sympatier og antipatier, fremfor å la Kristus bestemme alle tanker, ord og handlinger. Han vil fylle

vårt liv med en mild og kjærlig innflytelse. Vokser vi slik at vi får del i guddommelig natur?

Fellesskap, k;ærlighet og fred. - Alle foreldre bør i hellig alvor love Gud at de ved hans nåde vil elske og tjene ham i enighet og kjærlighet, og fremelske den ånd i sitt liv som de ønsker å se hos sine barn.

La ikke uenighet og strid komme inn i hjemmet, for det er et av Satans beste midler til å sette sitt preg på karakteren. Dersom foreldrene oppriktig prøver å skape fellesskap og enhet på grunnlag av de prinsipper som preget Kristi liv, vil uenigheten bli drevet ut til fordel for kjærlighet og fred. Både barn og foreldre vil få Den Hellige Andes gave.

Foreldrene bør ikke øke sine byrder ved å la uenighet og strid formørke livet. Uansett hvor liten motsetningen er, gir den Satan innpass i hjemmet. Barna blir smittet av tilbøyeligheten til å trette om småting, og onde krefter får fritt spillerom til å bryte ned vår trofasthet mot Gud.

Selv om det til tider kan oppstå uenighet i forholdet mellom mann og kone, bør de holde fast på Guds kjærlighet. Mannen bør se på hustruen som en som virkelig fortjener å bli behandlet med mildhet, ømhet og kjærlighet. 133side

Hemmeligheten ved familiefellesskapet. - Den egentlige grunnen til splid og uenighet i familien og i menigheten er at forholdet til Kristus ikke er i orden. Når vi kommer nærmere ham, vil vi også komme nærmere hverandre. Hemmeligheten ved sant fellesskap i hjem og menighet består ikke i smidig diplomati, i takt og klokskap, ikke i de beste menneskelige anstrengelser for å overvinne vanskeligheter uansett hvor nødvendige disse ting kan være. Hemmeligheten består i et nært samfunn med Kristus.

[134]

Tenk deg en stor sirkel med mange rette linjer inn mot sentrum. Jo nærmere de kommer sentrum, desto nærmere kommer de hverandre.

Slik er det også i det kristne liv. Jo nærmere vi kommer Kristus, desto nærmere kommer vi også hverandre. Gud blir æret når hans folk samarbeider i enighet og kjærlighet.

Alle må hjelpe hverandre. - Familien er et hellig fellesskap der hvert enkelt medlem skal støtte og hjelpe de andre. De skal samarbeide på samme måte som delene i en maskin.

Alle familiemedlemmer burde innse at det hviler et stort ansvar på dem når det gjelder å skape orden og samhold i hjemmet. Ingen må motarbeide de andre, men heller være til trøst og oppmuntring i hverdagens vanskeligheter. De bør vise mildhet, overbærenhet og tålmodighet, snakke med et vennlig tonefall og unngå all forvirring og oppstyr. Ingen lever for seg selv, vi skal bære hverandres byrder.

Det hviler et ansvar på alle medlemmer i familien. Alle fra seks år og oppover må være med på å bære livets byrder. Vi trenger en klarere forståelse av de oppgaver Gud har lagt på oss når det gjelder samholdet i familien.

En god heslutning. - Uansett hvor jeg oppholder meg, må jeg vokse i Guds nåde, slik at det kan ligge moralsk kraft og overbevisning bak alle mine handlinger. I hjemmet må jeg være forsiktig med hvilken ånd og hvilke ord og handlinger jeg legger for dagen. Jeg må ta tid til å oppdra meg selv, til å utdanne og öve meg i de riktige prinsipper. Jeg skal være et eksempel for andre. Jeg må grunne på Guds ord dag og natt og la det forme mitt daglige liv. Andens sverd, som er Guds ord, er det eneste sverd jeg trygt kan bruke.

[135]

BARNETS FØRSTE SKOLE

Guds opprinnelige utdannelsesplan. - Utdannelsen i Edens hage var bygd opp rundt familien. Adam var «Guds sønn» (Luk. 3, 38), og det var Gud som gav sine barn den første undervisning. Hjemmet var deres første skole.

Gud måtte forandre sin plan etter menneskets fall, slik at Kristus kom til å ta plassen hans. Jesus Kristus er bindeleddet mellom Gud og mennesker, han er menneskehetens store lærer. Han har kalt foreldrene til å samarbeide med seg, til å være hans representanter. Familien er skolen, og foreldrene er lærerne.

Den utdannelsesform som er sentrert om familien, ble holdt ved like under de store patriarkene. I de skolene som ble opprettet på den tiden, la Gud forholdene best mulig til rette for å utvikle en rettlinjet karakter. De menneskene som lot seg lede av ham, fulgte fremdeles det livsmønster han hadde planlagt fra begynnelsen av.

De som hadde vendt seg bort fra Gud, bygde store byer og stimlet sammen i dem. De gledet seg over de storslåtte bygningene og den overdådige rikdommen, men også over tøylesløshet og ondskap. Det er de samme ting som gjør byene i dag til verdens stolthet og forbannelse. Men de menneskene som holdt fast på de prinsipper Gud hadde lært dem, fortsatte å bo på de grønne slettene oppe mellom fjellene. De dyrket jorden og drev med fedrift. Ved et slikt fritt og uavhengig liv med rike muligheter til arbeid, studium og meditasjon, lærte de Gud å kjenne, og kunne undervise sine barn om hans skaperverk og hans vilje med menneskelivet. Det var denne utdannelsesform Gud ønsket gjennomført i Israel.

I det daglige liv tjente familien både som skole og kirke, derfor underviste i både verdslige og religiøse emner.

Familien som skole. - I sin store visdom har Gud latt familien spille den største rollen i all utdanning. Det er i hjemmet barnet får sin første opplæring. Her begynner skolegangen, med foreldrene søm lærere. Her tilegner barnet seg den kunnskap søm skal lede det gjennom livet - respekt, lydighet, ærbødighet og selvbeherskelse. Det

[136]

er her grunnlaget blir lagt til godt eller ondt. Hjemmets innflytelse er i de fleste tilfelle stille og gradvis, men ingenting kan på en bedre måte fremme sannhet og rettferdighet. Dersom barnet ikke får den rette oppdragelsen i hjemmet, vil Satan etter hvert overta utdannelsen og utnytte alle midler til å vende sinnet nedover. Av denne grunn er familien den viktigste av alle skoler.

Det er i familien barna skal lære å gjøre sine plikter i hjemmet, i samfunnet og i menigheten.

Den viktigste utdannelsen. - Det er en sørgelig kjensgjerning, som de fleste er klar over og beklager, at oppdragelsen og utdannelsen i hjemmet er blitt forsømt.

Ingen har større oppgaver å utføre enn de som har stiftet sitt eget hjem. Ikke noe arbeid er av større betydning enn det som er betrodd foreldrene.

Det er dagens barn og ungdom som bestemmer hvordan fremtiden skal bli, og det er hjemmets innflytelse som bestemmer hvordan de unge skal bli. Det er den mangelfulle oppdragelsen i hjemmet som har mye av skylden for all den sykdom og elendighet og alle de forbrytelser som formørker vår tilværelse. Dersom hjemmet var preget av renhet og sannhet, og dersom de unge ble forberedt til å møte livets forskjellige ansvar, ville verden se helt annerledes ut enn den gjør i dag.

Alt annet er av underordnet betydning. - Jesus har eiendomsretten til hvert eneste barn som blir født inn i verden, og han ønsker at de ved ord og eksempel skal bli oppdratt til å elske Gud og holde hans bud. Men de fleste foreldre har forsømt denne gudgitte oppgaven, som burde begynne allerede når barnet viser de første spede tegn til selvstendig tenkning. De har unnlatt å lære barna hvordan Jesus er og å lære dem å elske hans karakter. Foreldrene bør gjøre bevisste anstrengelser for å omgi det åpne og mottagelige barnesinnet med de riktige innflytelser. Alt annet arbeid i hjemmet er av underordnet betydning i forhold til den plikt som Gud har pålagt alle foreldre - å oppdra barna i Herrens frykt.

[137]

Foreldrene burde aldri la økonomiske bekymringer eller verdens skikker og krav, ta makten over sinnet, slik at barna blir forsømt mens de er små og ikke får den kjærlighet og opplæring de trenger i oppveksten.

En av de viktigste grunnene til at det er så mye ondskap i verden i dag, er at foreldrene sløser bort sin tid med det som har mindre betydning, fremfor å bruke sine beste krefter til å lære barna hva som er Guds vilje. Dersom vi kunne trekke forhenget til side, ville vi se at mange går fortapt på grunn av at foreldrene har forsømt å rettlede dem mens de var små og mottagelige. Vil du at dette også skal bli din erfaring? Det finnes ikke noe arbeid som er så viktig at det bør utføres på bekostning av den tiden du trenger til å lære barna å forstå hva det vil si å lyde Gud og stole helt og fullt på ham. . . .

Du vil bli rikt belønnet for disse anstrengelsene. Barna vil like å være sammen med deg, og de vil samarbeide med deg i det du ber dem om. Arbeidet i hjemmet vil bli lettere.

Guds «hjelpelærere,» i hjemmet. - I likhet med Abraham burde foreldrene på en særskilt måte betrakte seg som sendebud fra Gud. De skal lære barna å gå på hans veier. De må daglig lese i Guds ord for å kunne lære sine barn hva som er hans vilje. «Hva krever Herren av deg uten at du skal gjøre rett og gjerne vise kjærlighet og vandre ydmykt med din Gud,» sier profeten Mika. (Mika 6, 8.) For å kunne være lærere må foreldrene også til stadighet være elever. De må daglig ta imot nytt lys fra Gud, og gjennom ord og eksempel gi det videre til barna.

Gud har vist meg at foreldrene skal være både forkynnere, leger, sykepleiere og lærere. Med varige bånd skal de knytte barna til seg og til Gud, lære dem å unngå alle vaner som motvirker Guds hensikt med kroppen og ta vare på alle deler av den levende organismen. [138]

Moren må føre an i arbeidet med å oppdra barna, fordi hun nesten alltid er sammen med dem, særlig i løpet av de første viktige årene. Selv om det hviler alvorlige og betydningsfulle plikter på faren, er det moren som har de beste forutsetninger for å vinne barnas tillit, og å være deres fortrolige venn og rådgiver. Hun burde sørge for å utvikle ordenssans og finfølelse hos barna og hjelpe dem til å danne riktige vaner. Hun burde lære dem å være virksomme, selvstendige og hjelpsomme, og til å leve og handle som om Gud alltid stod ved deres side og merket seg deres ord og handlinger.

Eldre søstre kan øve en sterk innflytelse over yngre medlemmer av familien. Små barn har en forbausende evne til å legge merke til andres oppførsel, og de lærer mer av å følge i de eldres spor enn ved å lytte til regler og forskrifter som stadig blir gjentatt. Det er den

eldste datterens kristne plikt å hjelpe moren med å bære hverdagens byrder.

Foreldrene burde være mye hjemme. Gjennom deres ord og eksempel skal barna lære å elske og frykte Gud. De skal oppøve barnas intelligens og lære dem å være utadvendte og omsorgsfulle. De skal oppdra dem til å bli flittige, sparsommelige og selvfornektende. Dersom barna blir møtt med kjærlighet og oppmuntring i hjemmet, vil de alltid ha et sikkert tilfluktssted der de er beskyttet mot verdens fristelser.

Forberedelse til menighetsskolen. - I hjemmet skal våre barn bli forberedt til å begynne på menighetsskolen. Foreldrene burde alltid ha dette i sine tanker, og vie alle sine krefter til Gud for å kunne gjennomføre sitt høye og hellige oppdrag. Foreldrenes omhyggelige opplæring i hjemmet er den beste forberedelse for all videre skolegang.

[139] *Guds bud må danne mønster.* - Bibelen er full av råd og veiledning til alle, både foreldre og barn. Vi må aldri tape dens mål av syne. Guds forskrifter må være vår rettesnor. Alle foreldre burde granske Guds ord, og i oppriktighet spørre ham som kjenner hjertene: «Hva vil du jeg skal gjøre?»

Lær barna å elske sannheten fordi det er sannhet, og fordi de skal bli helliggjort i sannheten. Bare ved å elske sannheten av hele sitt hjerte kan de bli stående i dommen og få rett til å bli medlemmer av den kongelige familie, den himmelske konges sønner og døtre.

[140] *Forberedelser for de kommende vanskeligheter.* - Satan samler sine tropper. Er vi personlig forberedt for den kampen vi snart skal utkjempe? Forbereder vi våre barn for de vanskeligheter de vil møte i fremtiden? Får vi en stadig klarere forståelse av hvordan vår fiende arbeider og hva han vil oppnå? Danner våre barn vaner som er preget av fasthet og sikkerhet, slik at de i alle ting vil følge pliktens vei? Min bønn er at vi må forstå tidenes tegn, og lære å leve helt avhengige av Gud. Han skal være vårt vern og vår tilflukt når vanskelighetene møter oss.

EN OPPGAVE SOM IKKE KAN OVERLATES TIL ANDRE

Foreldreansvaret. - Det hviler et ansvar på foreldrene som ikke kan bli overlatt til andre. Så lenge de lever er de ansvarlige overfor Gud. . . . Alle foreldre som setter sin lit til Guds ord, og forstår i hvilken grad barnas karakterdannelse er avhengig av dem, vil sette alt inn på å leve slik at barna trygt kan følge i deres spor.

Faren og moren er ansvarlige for barnets trivsel, for dets fysiske og åndelige tilstand og for utviklingen av en karakter etter Guds vilje. Ingen andre kan påta seg dette. Når vi blir foreldre, er det vår plikt å samarbeide med Gud for å lære barna faste og sunne prinsipper.

Hvor trist er det ikke at mange foreldre har unndratt seg sitt gudgitte ansvar for barna, og overlatt det til fremmede. De er villige til å la andre ta seg av barna, og hvorlater sine forpliktelser til dem.

Mange som klager over barnas egenrådighet, har ingen andre enn seg selv å klandre. Dersom de ville søke råd i Bibelen, ville de snart finne ut hva Gud forventer av dem som foreldre og oppdragere. Det er på tide å ta opp igjen de plikter som så lenge er blitt forsømt. De trenger å ydmyke seg for Gud i anger fordi de har forsømt å følge hans retningslinjer i oppdragelsen av barna. De må forandre kurs og følge Bibelens råd fullt ut.

Menigheten kan ikke oppdra barna. - Om bare barna og de unge ville gi sitt hjerte til Jesus! Hvilken mektig hær ville ikke da gå ut i verden og kjempe for rettferdighetens prinsipper! Arbeidet med å oppdra barna som Kristi etterfølgere burde aldri overlates til menigheten alene.

Heller ikke predikanten. - Dere legger et altfor stort ansvar på predikanten når dere krever at han skal svare for barnas åndelige tilstand, samtidig som dere hverken ser eller føler deres egne forpliktelser som foreldre og oppdragere. . . . Deres sønner og døtre blir ført på avveier på grunn av deres eget dårlige eksempel og deres slappe leveregler. Men til tross for den mangelfulle opplæringen i hjemmet, venter dere at predikanten skal motvirke den daglige innflytelsen

[141]

dere har over barna, og utføre et mirakel ved å lære dem dyd og fromhet.

Når predikanten har gjort alt som står i hans makt å gjøre for menigheten ved trofaste og oppriktige advarsler, ved tålmodig irettesettelse og vedholdende bønn for å vinne tilbake det fortapte, og likevel ikke lykkes, er det mange foreldre som klandrer ham fordi deres barn ikke er blitt omvendt. Oftest skyldes det deres egne forsømmelser. Ansvar et hviler på foreldrene. Er de villige å påta seg den oppgaven som Gud har betrodd dem, og utføre den i oppriktighet og tro? Vil de gå fremover og oppover, arbeide tålmodig og samvittighetsfullt for at Guds hensikt med deres liv skal bli oppfylt? Vil de oppmuntre barna til å følge i samme spor?

Det er altfor mange foreldre som overlater sitt ansvar til andre. Mange er av den oppfatning at predikanten skal overta deres forpliktelser og oppdra deres barn, slik at Gud kan sette sitt segl på dem.

Heller ikke sabbatsskolen. - Det er foreldrenes forrett å gi sine barn den kunnskap som de skal ta med seg ut i livet. Men av en eller annen grunn misliker mange foreldre å gi sine barn undervisning i det som har med kristendommen å gjøre. De ser gjerne at lærerne i sabbatsskolen underviser dem om deres ansvar overfor Gud. Men Gud ønsker at alle foreldre skal oppdra og undervise sine barn, og alltid minne dem om at de skal forme en karakter både for dette liv og for det liv Gud vil gi alle som elsker ham.

[142] Stol ikke på at lærerne i sabbatsskolen gjør det arbeidet dere skulle ha gjort, og lærer barna hvilken vei de skal gå. Sabbatsskolen kan være til uvurderlig hjelp for foreldrene, men den kan aldri utfylle deres plass. Gud har bedt alle foreldre, om å lede sine barn til Jesus og lære dem å be og stole på hans ord.

[143] I oppdragelsen av barna må dere ikke legge Guds ords sannheter til side og stole på en sabbatsskolen vil utføre de plikter dere forsømmer. Bibelen er ikke for hellig og opphøyet til å bli brukt daglig. Den skal nettopp gi rettledning i hverdagens småting. Dersom vi daglig grunner på Bibelens sannheter, vil de opplyse vårt liv og tillskynde oss til å arbeide for å forme en rettlinjet karakter.

Kamaratskap i Familien

Foreldrene bør bli kjent med barna. - Det finnes mange foreldre som ikke forstår sine barn, og heller ikke er ordentlig kjent med dem. Ofte er det en stor kløft imellom dem. Dersom foreldrene gikk nær inn for å forstå barnas følelser og alt det som rører sig i deres sinn, ville de kunne øve en varig og høynende innflytelse på dem.

Faren og moren burde samarbeide i full gjensidig forståelse for å bli mer fotrolige med barna.

Foreldrene bør finne ut hvordan de lettest kan vinne barnas kjærlighet og tillit, slik at de kan lede dem på rett vei. De bør gjenspeile kjærlighetens solstråler i familiekretsen.

Ros og oppmuntring. - Barn setter pris på å være sammen med andre, og er sjelden tilfreds med å være overlatt til seg selv. De lengter etter ømhet og omtanke. Det som vekker glede hos dem, tror de vil være til glede også for moren, og det er naturlig for dem å dele sine små gleder og sorger med henne. Moren på sin side burde ikke såre de følsomme barnehjertene ved å innta en likegyldig holdning til ting som synes uvesentlige for henne, men som har stor betydning for barna. Hennes kjærlige oppmersomhet har stor verdi for de små.

Foreldrene bør ha barnas fortrolighet. Foreldrene burde fremelske en tillitsfull holdning hos sin barn. De burde oppmuntre dem til å fortelle om sine hjertesorger og alle små, daglige prøvelser og bekymringer.

Undervis dem på en vennlig måte og knytt dem til dere. Det kommer en vanskelig periode i barnets oppvekst. Det er omgitt av innflytelser som gradvis vil trekke det bort fra foreldrene. Dere må [144] motvirke disse kreftene. Vinn barnas tillit lær dem å betro sine sorger og gleder til dere.

Dersom barna var mer på talefot med foreldrene, ville de være beskyttet mot mye ondt. Foreldrene burde oppmuntre dem til å være åpne og ærlige og til å gå til far eller mor med sine vanskeligheter. Når de er usikre på hva som er rett og galt kan de legge saken frem

for foreldrene akkurat slik de ser den, og spørre om deres råd. Hvem er bedre i stand til å oppdage og peke på farene de står overfor, enn foreldrene? Hvem kan bedre sette seg inn i barnets temperament?

Ingen kan bedre gi råd til sine barn enn moren. Hun har hvordan barnesinnet har utviklet seg fra de tidligste år, og kjenner til alle de naturlige tilbøyeligheter. Ingen er bedre i stand til å avgjøre hvilke karaktertrekk som bør lukes bort hos barnet enn nettopp hun, støttet av faren.

«*Har ikke tid*» - «Jeg har ikke tid til å oppdra barna og ære sammen med familien.» Hvor mange fedre sier ikke gjennom sin oppførsel? Men slike menn burde ikke påta seg ansvaret med å stifte familie. De stjeler ikke bare den som familien har rettmessig krav på, men de forer også å gi barna den opplæring de trenger. Foreldrenes viktigste oppgave består i å forme barnas karakter.

Fra mange mødres munn kommer den samme falitterklæring : «Jeg har ikke tid til å være sammen med mine barn.» Men Kristus ville langt heller foretrekke om de brukte mindre å tenke på hva de skal kle seg med, eller hvordan de skal være på sitt utseende. Det er bedre å sløyfe avtaler og oppgaver utenfor hjemmet, eller la være å tilberede en mengde forskjellige retter hver dag, enn å unnlate å gi barna den oppmerksomhet de trenger. De må alltid komme i første rekke. Hva er agnene i forhold til hveteakset? Ingenting må hindre deg i å tjene barnets sanne interesser.

[145] På grunn av altfor mange bekymringer, føler mange mødre fra til annen at de ikke kan ta tid til å undervise sine barn på en tålmodig og samvittighetsfull måte, og gi dem kjærlighet og omtanke. Men de burde huske at dersom barna ikke finner den oppmerksomhet og forståelse de søker i hjemmet, vil de lete andre steder - og sette sinnet og sin karakter i fare.

Sammen i lek og alvor. - Brnk mer av fritiden sammen med barna. Ta del i deres lek, og få på den måten deres fortrolighet. Vinn deres vennskap.u

Alle foreldre butde tilbriuge kveldene sammen med familien, og glemme hverdagens problemer og vanskeligheter.

Råd til diktatoriske foreldre. - Det er ofte fare for at så vel foreldre som lærere er altfor bestemte og selvrådige, og får ikke den nødvendige kontakt med barna eller elevene. Ofte holder de barna på avstand, og utøver sin autoritet på en lite tiltalende måte. De vinner

ikke barnas fortrolighet på den måten. Dersom de ville samle barna rundt seg og vise at de er glad i dem og har interesse for det de gjør, også når de leker, ville de glede dem og vinne deres kjærlighet og tillit. Og barna ville lettere læte å verdsette og respektere foreldrenes og lærernes myndighet.

Dårlige kamerater motvirker hjemmets innflytelse. - Satan og hans engler gjør bevisste anstrengelser for å vinne herredømme over barnesinnet. Derfor må vi behandle våre barn med kristen ømhet og kjærlighet. Dette vil øke vår innflytelse over dem og få dem til å føle at de kan ha tillit til oss.

La hjemmet være preget av en tiltrekkende atmosfære. Da vil ikke barna ha så stort behov for å være sammen med sine kamerater til enhver tid. . . . På grunn av de tilstander som rår i verden i dag, og de innskrenkninger som dette nødvendigvis må føre til for barnas frihet, burde foreldrene vise dobbelt omsorg, vinne barnas fortrolighet og la dem forstå at de er elsket.

Bli kjent med barna. - Det må aldri oppstå noen mur av kulde og tilbakeholdenhet mellom barn og foreldre. Foreldrene bør bli kjent med barna, og prøve å forstå deres smak og holdninger. De bør sette seg inn i deres følelser og finne ut hva som rører seg i deres sinn.

[146]

Foreldrene bør gi barna en forståelse av at de elsker dem og vil gjøre alt som står i deres makt for at de skal bli lykkelige. Dersom dere gjør dette, vil de innskrenkninger dere er nødt til å foreta, ha større vekt og betydning. Oppdra barna med ømhet og medfølelse, og glem ikke at «deres engler i himmelen ser alltid min himmelske Fars åsyn». Dersom dere ønsker at englene skal utføre den gjerning Gud har gitt dem, må dere samarbeide med dem og gjøre deres del.

Når barna blir oppdratt på en forstandig måte i et virkelig kristent hjem, vil de ikke utvikle noen trang til å gå bort fra Gud for å finne fellesskap og fornøyelse andre steder. Det onde vil ikke tiltrekke dem. Den ånd som preger hjemmet, vil forme deres karakter. Fra dag til dag vil de danne vaner og prinsipper som er et sterkt vern mot de fristelser de møter når de forlater det trygge hjemmet og står ansikt til ansikt med verden.

[147]

KJÆRLIGHET GIR TRYGGHET

Kjærlighetens makt. - Sann kjærlighet er en vidunderlig makt, for den er av guddommelig opprinnelse. Det milde svaret som «stiller harme», kjærligheten som «utholder alt», som «er velvillig» og som «dekker over en mengde syndet» - er noe vi alle burde lære. Da ville det stråle ut en helbredende kraft fra vårt liv. Alt omkring oss ville bli forandret, og jorden ville bli en forsmak på himmelen.

Disse leksene er så enkle at selv små barn kan forstå dem. Barnehjertet er ømt og blir lett preget av inntrykk utenfra. Og når vi som er eldre blir som «små barn», når vi lærer enkelhet, mildhet og ren kjærlighet av vår frelser, vil det ikke synes vanskelig å påvirke de små barna og lære dem noe om kjærlighetens helbredende makt.

Fra et verdslig synspunkt er penger makt, men fra den kristnes synspunkt er kjærligheten en mye større makt. Kjærlighetens prinsipp innbefatter også intellektuell og åndelig styrke. Når kjærligheten er ren, kan den ikke gjøre noe annet enn der som er riktig. Den er et vern mot splittelse og uenighet, og fører til sann lykke. Materiell rikdom har en tendens til å nedverdige og ødelegge. Maktmisbruk har såret og knust mange menneskehjerter, men ren og ekte kjærlighet bærer sannhetens og godhetens frukter.

Kjærlighetens plante trenger næring. - I hjemmet skal den rene og mest opphøyde hengivenhet komme til uttrykk. Fra dag til dag må vi fremelske fred, renhet og tilfredshet, inntil disse dyrebare karaktertrekk finnes hos alle familiemedlemmene. Kjærlighetens plante må få næring hver dag, ellers vil den visne og dø. Hver eneste dag må vi pleie de gode vanene og prinsippene, for at de skal trives i vårt sinn. Alt det Satan sår i hjertet vårt - misunnelse, sjalusi, smålighet, baktalelse, utålmodighet, fordom, selviskhet, begjær og tomhet i tanker og ord - må vi rykke opp med roten. Dersom disse uønskede plantene får feste rot i vårt sinn, vil de bære frukter som kan ødelegge mange menneskers liv. Mange dyrker disse giftige plantene som etter hvert ødelegger og forurensner sinnet.

[148]

Glem ikke din egen barndom. - Dersom vi glemmer at vi også en gang har vært barn, kan vi komme til å behandle våre barn altfor strengt. Vi må ikke vente at de skal oppføre seg på en fullkommen måte, eller forsøke å gjøre dem voksne for tidlig. En slik behandling vil stenge døren til deres hjerte, og etterlate dem uten noe vern mot alle de nedbrytende innflytelser de er omgitt av. Andre slipper til og forgifter det unge og mottagelige sinn, uten at vi legger merke til den snikende faren.

De som er blitt foreldre, burde ikke glemme sine egne barn-domsår, hvordan de lengtet etter medfølelse og kjærlighet, og hvor ulykkelige de var når de ble klandret eller irettesatt på en avvisende måte. Foreldrene burde bevare noe av barnets sarte følelsesliv og åpne sinn, slik at de er i stand til å forstå sine egne barn.

Barna trenger å høre milde og oppmuntrende ord. Mødre har god anledning til å tale vennlige og kjærlige ord som vil sende solstråler inn i barnesinnet og få dem til å glemme sine vanskeligheter.

Alle foreldre burde omgi sine barn med kjærlighet, fra de er helt små og til de forlater hjemmet. Møt dem ikke på en uforsonlig måte, med rynket panne og truende blikk. La ditt utseende alltid bære preg av mildhet og fred.

En solfylt atmosfære. - Små barn trenger å høre beroligende ord når de er i vanskeligheter. Ofte får de ikke den oppmerksomhet de har krav på i hjemmet. Alle mødre burde behandle sine barn slik at de føler seg som en del av familien. De burde ta tid til å samtale med dem om deres gleder og sorger. Vi må aldri glemme at barna har større krav på oppmerksomhet enn fremmede. Vi burde omgi dem med en solfylt atmosfære, der moren er midtpunktet.

[149]

Hjelp dine barn til å vinne seier. . . . Dersom du behandler dem med kjærlighet, vil det bli langt lettere for dem å overvinne onde tilbøyeligheter.

Mangel på kjærlighet - ikke på mat. - Mange mødre forsømmer sine barn på en skammelig måte. De bruker heller ikke tiden til å stelle klærne til barna slik at de kan ta seg godt ut i andres øyne. Når barna er trette og motløse og virkelig trenger omsorg og forståelse, blir de ofte forsømt, eller de får noe å spise for at de skal tie stille. De trenger ikke mat, og det er mer til skade enn til gagn for dem. Det de trenger, er morens kjærlige og beroligende oppmerksomhet.

Alle mødre burde ta seg tid til å gi barna bevis på at de elsker dem. Daglige små kjærtegn er av uvurderlig betydning i løpet av de første barneårene. Barna blir knyttet til moren med sterke bånd, og hun blir for dem det Gud er for oss.

Tilfredsstilt rimelige ønsker. - Du burde alltid minne barna om at du er glad i dem, at du arbeider for deres beste, at du gleder deg når de er glade og at du alltid ønsker å ta hensyn til deres sanne interesser. Du burde så vidt mulig oppfylle ønsker når det er til deres eget beste.

Vi bør aldri behandle barna ut fra øyeblikkets innskytelser. Foreldremyndigheten må alltid være forent med kjærlighet og hengivenhet.

Fremelsk det som er godt og vakkert, og lær barna å verdsette de virkelige verdier ved at du åpenbarer Kristus for dem.

[150] Samtidig som vi holder dem borte fra alt som vil skade, bør vi la dem forstå at vi elsker dem og vil deres beste. Jo vanskeligere de er, desto større anstrengelser bør vi gjøre for å vise at vi er oppriktig glade i dem. Dersom barna er sikre på at vi ønsker å gjøre dem lykkelige, vil kjærlighetens makt bryte ned alle murer som skiller oss fra dem. Det er slik vår frelser behandler menneskene, og dette prinsippet må få innpass også i menigheten.

Kjærligheten må komme til uttrykk. - I mange familier unnlater man å vise hengivenhet mot hverandre. Samtidig som vi bør sky all sentimentalitet, bør vi ikke glemme å gi uttrykk for ømhet og kjærlighet på en ren og verdig måte. Det finnes altfor mange mennesker som utvikler et hardt sinn, og lar de sataniske sider ved sin karakter komme til uttrykk i ord og handlinger. Forholdet mellom mann og kone, mellom brødre og søstre og mellom foreldre og barn bør være preget av vennlighet og hengivenhet. Alle overilte ord bør undertrykkes, slik at det ikke et noe som tydet på motsetninger og mangel på kjærlighet i hjemmet. Det er en plikt for alle i familien å være omgjengelige og å snakke vennlig til hverandre.

Vi bør fremelske ømhet, hengivenhet og kjærlighet, og la det komme til uttrykk i vår tale og i vår omgang med andre mennesker.

Den beste måten å lære barnet å vise respekt for foreldrene, er å la det se at faren har kjærlig omtanke for moren, og at moren respekterer farens myndighet. Det er ved å legge merke til at foreldrene er glade i hverandre at barna læret å verdsette det femte bud og følge

oppfordringen: «Dere barn skal være lydige mot foreldrene detes for Herrens skyld, for det er rett.

Jesu kjærlighet gjenspeilt hos foreldrene. - Når moren har vunnet barnas fortrolighet og lært dem å elske og lyde henne, har hun gitt dem de første lekser i kristen livsførsel. Barna må ha samme kjærlighet og tillit til sin frelser som de har til sine foreldre. Den kjærligheten som trofaste og omsorgsfulle foreldre viser mot barnet, er et svakt gjenskinn av den kjærlighet som Jesus har til sine sanne etterfølgere.»

[151]

HJERTETS AKER

En utfordring til foreldre. - Herren har betrodd alle foreldre en stor og hellig gjeming. De skal omhyggelig bearbeide hjertets jordbunn. De skal være Guds medarbeidere i denne oppgaven. Han forventer at de skal vokte og stille barnehjertet på en samvittighetsfull måte. De skal så den gode sæd og fjerne alle former for ugress. Alle mangler ved karakteren, alle feilaktige holdninger, må lukes bort, for dersom de får lov til å vokse opp, vil de skjemme karakteren og hindre de edle trekk i å utvikle seg.

Foreldrenes første og viktigste arbeidsplass er hjemmet. De dyrebare plantene i hjemmets åker krever den største omtanke. Alle fedre og mødre skal stå til ansvar for de små som er overlatt til deres varetekt. Derfor bør de nøye overveie hvordan de på beste måte skal kunne utføre dette arbeidet.

Innenfor din egen dør har du en åker å ta deg av, og Gud vil kreve deg til regnskap for det han har overlatt til deg.

Stell hjertets åker. - Den sterkeste innflytelse de unge er omgitt av i dag, er den som vil lede dem til å følge de naturlige tilbøyeligheter. Dersom de oppfører seg mindre pent, trøster foreldrene seg ofte med at det vil rette seg etter en tid. Når de blir seksten eller atten år og er mer fornuftige, vil de ta avstand fra sine feilaktige vaner og bli nyttige menn og kvinner. Hvilken misforståelse! I årevis har de tillatt Satan å så til hjertets åker med ugress. Grunnlaget et blitt lagt for et ødeleggende livsmønster, og i mange tilfelle vil alt det som senere blir gjort for å rette på skadene, være til liten nytte. . . .

Mange foreldre har tillatt barna å danne feilaktige vaner, og følgene av dette vil vise seg gjennom et helt liv. Det er foreldrene som er ansvarlige for denne synden. Barna kan gjerne kalle seg kristne, men dersom Guds nåde ikke får bearbeide hjertet på en særlig måte, vil de inngrodde vanene komme til syne under alle livsforhold.

[152]

De unge burde opplæres til å skjelne mellom godt og ondt i tidlig alder, for det er en grunnfalsk forestilling at en gang i fremtiden vil

det gode få overhånd og det onde slippe taket. Det onde vil alltid vokse fortere enn det gode. Det er selv sagt mulig at de onde vaner og tilbøyeligheter de har tilegnet seg, en gang kan bli forandret. Men hvem vil ta en slik sjanse?

Tiden går så fort. Det er lettere og langt tryggere å så ren og god sæd i barnehjertet enn å luke ugress etterpå. Det er vanskelig å fjerne de merkene som er preget inn i det mottagelige barnesinnet. Hvor viktig er det da ikke at alle inntrykk som de blir utsatt for, virker i riktig retning, at de unges uferdige og bøyelige evner blir formet på den rette måten.

Sæd og høst. - I barnets første leveår er det av største betydning at hjertet blir bearbeidet for å kunne ta imot Guds nådes regnskurer. Sannhetens såkorn må bli sådd og omhyggelig heget om. Gud belønner alt som blir gjort til hans navns ære. Først blir det blad, deretter aks og så korn i akset.

På grunn av foreldrenes syndige forsømmelser får Satan ofte rik anledning til å så sin sæd i barnehjertet, og det fører til en tragisk høst. I dag holder verden på å forgå av mangel på sann godhet, og dette skyldes at foreldrene har forsømt å ta seg av barna. De har ikke holdt dem borte fra nedbrytende forbindelser. Derfor går barna ut i verden og sår en sæd som fører til død.

Arbeidet med å lære barna riktige prinsipper, og å luke bort unyttige og giftige planter, er av aller største betydning. Dersom disse ugressplantene blir overlatt til seg selv, vil de nemlig vokse helt til de kveler alle de plantene som har verdi.

Dersom en åker blir liggende brakk, vil det uten unntak vokse opp ugress som er vanskelige å fjerne. Jordbunnen må bearbeides nøye, og ugresset må lukes bort før verdifulle planter kan vokse opp og bære frukt. Sæden må bli sådd med omtanke. Dersom moren unnlater å så sannhetens dyrebare sæd, og likevel venter en rik høst, vil hun bli sørgelig skuffet. Hun vil ikke høste noe annet enn torner og tistler. Satan er på ferde til stadighet, og sår frø som gir en sikker høst av hans eget slag, av hans egen sataniske karakter.

Vi må alltid være på vakt når det gjelder våre barn. På utallige utspekulerte måter bearbeider Satan deres sinn og viljekraft allerede fra fødselen av. Det er bare foreldrenes visdom og stadige omtanke som kan beskytte dem. I tillit til Gud må de stille hjertets grobunn

med innsikt og kjærlig. her, og så en sæd av kjærlighet, glede og fred, riktige vaner og avhengighet av Gud.

Naturlig skjønnhet kommer til syne. - Alle foreldre og lærere burde ærlig og oppriktig søke å få del i den visdom Jesus alltid er villig til å gi, for de stiller med menneskesinnet på det mest interessante og mottagelige utviklingsstadium. De burde sette alle sine krefter inn på å lede barnas evner og anlegg i en slik retning at de gradvis kan utfolde den naturlige skjønnhet som hører til hvert enkelt alderstrinn, og utvikle seg på samme harmoniske måten som blomstene i en hage.

[154]

LØFTER OM GUDDOMMELIG LEDELSE

Gud er vår venn. - Du kan alltid være sikker på at Frelseren våker over deg med kjærlighet og uendelig ømhet. Han er aldri for opptatt til å høre på dine bønner, og er mer enn villig til å sende deg den hjelpen du trenger. Han kjenner alle de byrder som tynger en mors hjerte, og er hennes beste venn i alle vanskeligheter. Hans evige armer støtter alle gudfryktige og trofaste mødre. Da han var her på jorden, hadde han en mor som daglig kjempet mot fattigdom og ugunstige forhold, og har medfølelse med alle kristne mødre i deres engstelse og omsorg.

Den samme frelser som engang foretok en lang reise for å hjelpe den fortvilte moren som hadde en datter som var besatt av en ond ånd, vil alltid høre en mors bønner og hjelpe hennes barn.

Han som gav enken hennes eneste sønn tilbake da gravferden var begynt, blir fremdeles beveget av sukkene til en mor som er blitt frarøvet det dyreste hun eide. Han gråt av medfølelse ved Lasarus' grav og gav ham levende tilbake til de to søstrene, Marta og Maria. Han tilgav Maria Magdalena. Han husket på sin mor midt i de forferdelige lidelsene på korset. Han viste seg for de sørgende kvinnene og sendte dem av sted med det glade budskapet om at Frelseren hadde stått opp fra de døde. Han er alle mødres beste venn også i dag, og er villig til å hjelpe i alle livets forhold.!

Det finnes ikke noen gjerning som kan måle seg med den en kristen mor utfører. Hun tar fatt på arbeidet i vissheten om at hun må oppdra barna til å bli Kristi etterfølgere. Hvor ofte føler hun ikke at ansvaret er større enn hun kan bære? Men hvor godt det da er å vite at man kan betro alt til vår kjære frelser i bønn! Hun kan legge alle sine byrder ned ved hans føtter, og i hans nærvær vil hun bli styrket. Når det synes aller mørkest, når vanskelighetene tårner seg opp, vil han gi henne mot og håp, visdom og tillitsfull fred. Hvor godt er det ikke for den utslitte mor å ha en slik venn! Dersom alle mødre ville vende seg langt oftere til Kristus og stole mer fullt og fast på ham, ville byrdene føles lettere, og de ville få 154 fred i sinnet.

[155]

Gud hører dine bønner. - Du kan ikke oppdra dine barn slik du burde uten Guds hjelp, for vår falne natur, som vi har arvet fra Adam, kjemper alltid for å beholde herredømmet. Hjertet må bearbeides for å kunne ta imot sannhetens prinsipper, slik at de kan feste rot og finne næring i barnesinnet.

Alle foreldre burde være klar over at de når de følger Guds rettleiding i oppdragelsen av barna, vil de få hjelp og kraft fra det høye. De vil høste rike fordeler, for samtidig som de underviser, vil de selv lære. Barna vil seire på grunn av den kunnskap de får når de går på Guds veier. De vil etter hvert få overhånd over naturlige og nedarvede tilbøyeligheter til det onde.

Arbeider dere til enhver tid med utrettelig iver for å hjelpe deres barn? Himmels Gud legger merke til deres ærlige arbeid, alle bekymringene og den stadige omtanke og årvåkenhet dere legger for dagen. Oppdra barna som for Herren, med tålmodighet og ømhet. Hele himmelen er intetessert i dette. . . . Gud selv vil samarbeide med dere, og la det lykkes.

Når dere forsøker å forklare frelsens plan for barna, og peker på Jesus Kristus som alle menneskers personlige frelser, vil englene stå ved deres side. Gud vil i sin nåde gi fedre og mødre evnen til å vekke interesse hos de små for de dyrebare fortellingene om barnet fra Betlehem som er verdens eneste håp.

[156] *Be, så skal dere få.* - For å kunne utføre sitt ansvarsfulle arbeid må foreldrene stadig be om hjelp fra Gud. Selv om deres karakter, deres vaner og livsmønster har fått utvikle seg i feilaktig retning på grunn av en vanskelig oppvekst, behøver de ikke fortvile. Gud har makt til å forandre oss, til å utslette alle nedarvede og tilegnede tilbøyeligheter til det onde. Kjennskapet til Jesus Kristus vil alltid ha en høynende innflytelse på vårt liv. Den nye fødsel i Kristus Jesus betyr en forvandling av karakteren, vi blir født til å leve et nytt liv, Jesu liv.

La oss undervise barna om alt det Bibelen lærer oss. Den som ber, vil få svar. Gud vil si: «Her er jeg; hva vil du jeg skal gjøre for deg?» Himmelen og jorden er lenket sammen, slik at hvert eneste menneske skalvære i stand til å utrette det Gud forventer. Herren elsker alle barna. Han ønsker at de skal læres opp til å forstå hvilket mål han har satt for dem.

Under Åndens ledelse. - Moren burde forstå sitt behov av Den Hellige And's ledelse, slik at hun selv kan ha en sann og ekte erfaring i hva det vil si å være avhengig av Gud og leve i harmoni med hans vilje. Da kan hun ved Kristi nåde oppdra barna i kjærighet, og være en vis og forstandig lærer.

Gud har gjort det mulig for alle foreldre som lar seg lede av Den Hellige And, å være lærere i sitt eget hjem. Denne undervisningen i hjemmet vil ha en avgjørende innflytelse.

Samspill mellom guddommelig makt og menneskelig flid. - Uten menneskelig medvirkning er Guds anstrengelser forgjeves. Gud vil styrke alle som setter sin lit til ham, og som innser sitt hellige ansvar: å lære barna å leve rett. Han vil samarbeide med de foreldre som i oppriktighet og i bønn til sin skaper søker å lære barna frelsens vei. Han vil hjelpe dem til å ville og å gjøre hans vilje.

Menneskelige anstrengelser alene kan ikke hjelpe dine barn til å forme en karakter som passer inn i Guds rike. Men med Guds hjelp kan en stor og hellig gjerning bli utført.

Gud ser med glede og takknemlighet på alle foreldre som tar fatt på sine plikter i Herrens kraft, fast bestemt på aldri å slappe av eller forlate sin post før barna er der Gud vil ha dem. Han vet at de gjør sitt beste og vil gi dem av sin egen styrke. Han vil gjøre den delen som moren og faren ikke kan gjøre selv. Han vil samarbeide med gudfryktige mødres tålmodige anstrengelser og la dem lykkes. [157]

Gud har aldri sagt at han vil overta det arbeidet han har gitt foreldrene å gjøre i hjemmet. Dere må aldri gi etter for lathet, dere må ikke være unyttige tjenere. Dere må arbeide utrettelig for å beskytte deres barn mot de farer som omgir dem i denne verden.

Hold dere nær til Jesus når prøvelsene kommer. - Som foreldre bør dere ta vare på alle stråler av guddommelig lys som skinner langs livsveien. Vandre i lyset på samme måte som Kristus vandret i lyset. Når dere tar fatt på arbeidet med å frelse deres barn, og når dere ønsker å gå på hellighetens vei, vil dere møte store prøver. Men tap aldri Jesus av syne. Grip fatt i ham. Han har sagt at vi «skal søke vern hos ham, og gjøre fred med ham». Se på Jesus når vanskelighetene tårner seg opp. Hold blikket festet på ham når det kommer hindringer i veien. Når situasjonen er kritisk, skal du spørre Herren om hva du skal gjøre.

Jo hardere kampen er, desto større er foreldrenes behov for guddommelig hjelp, og desto større vil seieren bli.

Gå frem i tro. - Som tålmodige, kjærlige og trofaste forvaltere over Kristi nådes rikdommer skal foreldrene utføre det arbeidet som er pålagt dem. Gud forventer at de skal vise trofasthet. De må gjøre alt i tro, og stadig be Gud om å gripe inn i barnas liv med sin nåde og kraft. De må aldri gå trette eller bli utålmodige og irritable i arbeidet, men holde seg nær til Gud og til sine barn.

Når foreldrene i tålmodighet og kjærlighet anstrenger seg for å hjelpe sine barn til å utvikle rene og hellige karaktertrekk, vil det lykkes for dem.

[158]

Faren binder familien sammen

FARENS STILLING OG ANSVAR

Hva er en ektemann? - Det er Gud som har innstiftet hjemmet. Det er hans vilje at familiekretsen - far, mor og barn - skal være en fast grunnvoll i en skiftende verden.

Det er ikke bare morens oppgave å gjøre hjemmet lykkelig. Faren har også sin del å utføre. Han skal forvalte hjemmets skatter. Ved sin sterke, ærlige og oppriktige hengivenhet, skal han binde familien sammen med de sterkeste bånd av samhörighet og fellesskap.

Det gamle navnet «husbond» (gl. eng.: «house-band»(husbånd) - binde sammen) uttrykker på en interessant måte hva som er farens oppgave. . . . Det er imidlertid bare de færreste fedre som forstår hvilket ansvar de har.

Overhode i familien. - Faren er familiens overhode. Hustruen forventer at han skal vise henne kjærighet og sympati, og at han skal ta del i oppdragelsen av barna. Og slik skal det være. Barna er like mye hans som hennes, og han burde være like mye interessert i deres trivsel. De trenger farens hjelp og veiledning. Derfor bør han ha den rette forståelsen av livet og sin egen oppgave, og hvilke forbindelser og innflytelser familien bør være omgitt av. Men fremfor alt bør han være ledet av Gud, og la alle handlinger være i samsvar med Bibelens råd, slik at han kan lede sine barn på rett vei. . . .

[159]

Faren må også bidra til å gjøre hjemmet lykkelig. Uansett hvilke sorger og økonomiske problemer han har, bør han ikke tillate dem å kaste skygger over livet i hjemmet. Når han kommer hjem, bør det være med smil og vennlige ord.

Prest og lovgiver. - Faren er familiens midtpunkt. Han er lovgiveren, og gjennom sin mandige holdning skal han vise sterke og helstøpte trekk - handlekraft, ærlighet, tålmodighet, mot, utrettelig iver og praktisk sans. I en viss forstand er han også familiens prest, som legger morgen- og aftenofferet på alteret. Han må få moren og barna til å delta i disse ofringene og til å synge lovsanger i takknemlighet til himmelens Gud.

Hver morgen og kveld burde faren bekjenne sine egne og barnas synder. Dette gjelder både de åpenlyse synder og alle de hemmelige, som bare Guds øyne har oppfattet. Dersom husfaren trofast praktiserer dette handlingsmønsteret når han er hjemme, og husmoren i hans fravær, vil det være til velsignelse for familien.

Faren representerer den guddommelige lovgiver innenfor familiekretsen. Han er Guds medarbeider som utfører hans vilje og danner riktige livs vaner hos barna, og hjelper dem til å forme rene og rettlinjede karakterer. Detre er bare mulig dersom han har fylt sitr sinn med det samme som vil sette hans barn i stand til å vise lydighet, ikke bare mot jordiske foreldre, men også mot vår himmelske far.

Faren må ikke forsømme sin hellige oppgave. Han må ikke på noe punkr oppgi sin foreldremyndighet.

Å vandre med Gud. - Faren. . . kan binde barna til Guds trone gjennom levende tro. Når han føler seg utilstrekkelig, vil han vende sitt hjelpeløse sinn til Jesus og motta den høyestes styrke.

[160] Jeg vil oppfordre alle fedre til å be sammen med familien morgen og kveld. Be ærlig og oppriktig i lønnkammeret og mens dere er opptatt med det daglige arbeidet. Lukk opp sinnet for Gud i bønn. Det var slik Enok vandret med Gud. Den stille, inntrengende bønner fra dypet av menneskehjertet stiger som hellig røkelse opp for nådens trone og blir godtatt av Gud, på samme måte som røkelsen som ble ofret hver dag i helligdommen.

Kristus er mer enn villig til å hjelpe alle som søker ham, uansett hvilke vanskeligheter de er i. De vil stå sterkt i prøvelsens stund.

Betydningen av modenhet og erfaring. - Faren må ikke være som et barn som lar seg drive hit og dit av sine innskytelser. Han er bundet til familien med hellige bånd.

Hans innflytelse i hjemmet vil være bestemt av det kjennskap han har til den eneste sanne Gud og Jesus Kristus som han har utsendt. «Da jeg var barn,» sier Paulus, «talte jeg som et barn, tenkte jeg som et barn, dømte jeg som et barn. Men da jeg ble mann, la jeg av det barnslige.»

Faren skal være familiens overhode, ikke en forvokst, uskikkelig guttunge, men en mann med mannlige trekk og med herredømme over alle lidenskaper. Han må lære seg å forstå hva sann moral er. Hans opptreden i hjemmet skal være styrt og begrenset av Guds

ords rene prinsipper. Da vil han vokse til manns modenhet i Jesus Kristus.

Underkastelse under Guds vilje. - Alle ektemenn og fedre burde omgi sitt sinn og sitt tankeliv med en ren og hellig atmosfære. . . . Daglig må dere lære av Kristus. Aldri må dere vise en egenrådig og tyrannisk holdning i, hjemmet. Den husfaren som gjør dette, samarbeider med sataniske krefter. Lær barna å underkaste seg under Guds vilje. Gjør alt som står i din makt for å gjøre livet lyst og lykkelig for din hustru.

Søk råd i Guds ord. La hans undervisning være rettesnor for alt som foregår i hjemmet. Da vil din oppførsel også ha en høynende innflytelse i menighetslivet og på arbeidsplassen. Himmelske prinsipper vil forskjønne alt det du gjør. Guds engler vil samarbeide med deg for at du kan vise verden hvem Jesus Kristus er.

[161]

Bønn fra en ubehersket ektemann. - La ikke de problemer du møter på arbeidsplassen kaste skygge over familielivet. Dersom du ikke bevarer tålmodigheten når det oppstår forviklinger, og dersom du forsømmer å være overbærende, mild og kjærlig, viser det at du ikke vandrer sammen med ham som gav sitt liv for deg, for at du skulle bli ett med ham.

I hverdagslivet vil du stadig møte overraskelser, skuffelser og fristelser. Hva sier Guds ord? «Stå djevelen imot» i fast tillit til Gud, «så skal han flykte fra dere.» «Hold dere nær til Gud, så skal han holde seg nær til dere.» De skal «søke vern hos meg, gjøre fred med meg, ja, gjøre fred med meg».

Se opp til Jesus til enhver tid og på ethvert sted. Send opp en stille bønn fra et oppriktig hjerte, og be Gud rettlede deg i hva som er hans vilje. Når fienden angriper deg som en flodbølge, vil Herrens Ånd løfte opp et banner foran deg. Når du er i ferd med å gi opp og holder på å miste både tålmodigheten og selvkontrollen, når du er fristet til å opptre hardt og anklagende og til å dømme og finne feil hos andre, er det tid til å be: «Hjelp meg, Gud, til å seire over fristelsene, til å rense hjertet for all bitterhet, vrede og ondsinnet snakk. Gi meg ditt milde, ydmyke, tålmodige og kjærlige vesen. Hjelp meg til ikke å vanære min skaper, å feiltolke ordene og motivene til min hustru og barn eller mine brødre og søstre i Herren. Lær meg å være mild og medfølende, ømhjertet og overbærende. Hjelp meg til å være et

virkelig overhode i mitt hjem, og til å gjenspeile Kristi karakter for andre.»

Myndighet og ydmykhet. - Det er ikke tegn på mandighet at ektemannen stadig terper på sin rett til å være overhode for familien. Han vinner ikke respekt ved å sitere Skriften i tide og utide for å bevise sin myndighet. Det er hverken verdig eller mandig å kreve at hustruen, mor til hans barn, skal føye seg etter hans vilje i alle ting, som om han ikke kunne ta feil.

[162] Gud har bestemt at mannen skal være kvinnens overhode for at han skal beskytte henne. Han er familiens leder for at

han skal binde de enkelte medlemmer sammen, på samme måte som Kristus er hodet for menigheten og inneslutter alle i sin kjærlighet og frelsende makt. Alle ektemenn som vil være Kristi etterfølgere og som hevder å elske Gud, bør sette seg grundig inn i hva hans ord lærer på dette viktige område. Kristus utøver sin myndighet på en vis og forstandig måte, med mildhet og omtanke. Slik skal mannen utøve sin myndighet, og følge i sporene til ham som er hodet for

[163] menigheten.

FELLES BYRDER

En far kan ikke fraskrive seg sitt ansvar. - Farens forpliktelser overfor barna kan ikke legges på moren. Dersom hun oppfyller sine egne plikter, har hun mer enn nok å gjøre. Bare ved å samarbeide kan foreldrene utføre de oppgaver Gud har lagt på dem.

Faren burde aldri forsøke å finne unnskyldninger for ikke å bære sin del av ansvaret med å oppdra barna. Han må oppfylle sine forpliktelser. Det stilles krav både til fedre og mødre. De må vise kjærlighet og respekt for hverandre, dersom de ønsker å se disse egenskaper igjen hos barna.

Med vennlige ord og et glad ansikt burde mannen støtte og oppmuntre sin hustru i arbeidet med å ta seg av barna.

Forsøk å hjelpe din hustru i de vanskeligheter hun har å stri med. Vær forsiktig med dine ord. Prøv å få frem de beste trekk, som høflighet og mildhet. Du vil bli rikt belønnet.

Velvillig støtte vil lette morens byrder. - Uansett hvilket ansvar faren har og hvor store vanskelighetene er, bør han møte familien like smilende og hyggelig som han omgås fremmede. Hustruen bør føle at hun kan stole på mannens hengivenhet, at han vil styrke og hjelpe henne i alle vanskeligheter, og at han vil støtte henne med sin innflytelse. Da vil byrdene føles mye lettere. Er ikke barna like mye hans som hennes?

Mange mødre tar på seg frivillige byrder som de mener er av større betydning enn å hjelpe sin mann til å bære sin del av ansvaret. Det samme gjelder ektemenn. Gjensidig støtte er en viktig faktor. Ofte har faren en tendens til å komme og gå som om han var en fremmed, mens han burde se det som sin fremste oppgave å ta seg av hjemmet.

Hjemmets plikter er hellige og betydningsfulle, men de blir ofte utført på en kjedelig og uinspirert måte. Talløse små bekymringer og fotviklinget kan bli plagsomme uten den avkobling og forandring som mannen ofte har. . . anledning til å gi henne hvis han vil- eller snarere hvis han mener det er nødvendig og ønskelig. Morens

[164]

tilværelse i stadig selvoppofrelse kan synes triviell og blir ofte enda hardere fordi mannen ikke verdsetter hennes strev og gir henne sin støtte.

Hensyn til en svak hustru. - Ektemannen burde vise stor interesse for familien. Særlig burde han ta hensyn til de lett omskiftelige følelsene hos en svak kone. Han kan lukke døren mot mye sykdom. Vennlige, oppkvikkende og oppmuntrende ord har ofte langt større virkning enn medisiner. De vil gi nytt mot til de motløse og fortvilte. Den lykke og de solstråler som oppmuntrende ord og vennlige handlinger sprer i hjemmet, vil gi tifold igjen.

Mannen burde aldri glemme at det største ansvaret for oppdragelsen av barna hviler på moren, at hun har en veldig oppgave i å forme deres sinn. Dette burde vekke hans innerste og ømmeste følelser, og med den største omtanke burde han prøve å lette byrdene for henne. Han burde oppmuntre henne til å stole på hans hengivenhet, og vende hennes oppmerksomhet mot himmelen hvor de trette skal få styrke, fred og hvile. Han burde ikke komme hjem med rynket panne; hans nærvær skulle sende milde solstråler inn i hjemmet. Han burde forsøke å vende hustruens blikk oppover og styrke henne i troen på en kjærlig Gud. I fellesskap kan de gjøre krav på Guds løfter og be ham være deres hjelp og styrke.

«Dra langsomt etter.» - Mange ektemenn og fedre kan lære en nyttig lekse av den trofaste patriarken Jakobs omsorgsfulle holdning. Da det var tale om å foreta en hurtig og vanskelig reise, sa han:

Min herre vet at barna er svake, og småfeet og storfeet har nylig båret hos meg; og driver en dem bare en eneste dag for sterkt, så dør alt småfeet. Vil ikke min herre dra foran sin tjener, så vil jeg dra langsomt etter, som det kan passe for buskapen som drives foran meg, og for barna.

[165] På livets møysommelige vei bør mannen «dra langsomt», alt etter som hans ledsager på ferden kan klare det. Midt i verdens intense jag etter rikdom og makt bør han innstille seg på å gå langsomt og å trøste og støtte henne som er kalt til å gå ved hans side. . . .

Mannen bør støtte og hjelpe sin hustru ved å vise en utrettelig medfølelse og hengivenhet. Dersom han ønsker å beholde henne frisk og glad, slik at hun kan spre solskinn i hjemmet, må han hjelpe til med å bære hennes hyrder. Hans milde og kjærlige oppmerksom-

het vil alltid være en verdifull oppmuntring for henne, og den lykke han gir henne, vil også fylle hans eget hjerte med glede og fred. . . .

Dersom moren ikke får den hjelp og beskyttelse hun burde få, og dersom hun trekker for store vekslers på sitt overskudd gjennom altfor hardt arbeid eller på grunn av engstelse og mismot, vil barna bli berøvet den livskraft og den sinnets bevegelse og tillitsfulle fred som de skulle arve fra henne. Ville det ikke være langt bedre å gjøre morens tilværelse lys og full av glede, fylle hennes savn og beskytte henne mot slit og trykkende omsorg? Da vil barna arve en god helse, og seire i livets vanskeligheter på grunn av den kraft de har fått.

[166]

KAMERAT MED BARNA

Vær sammen med barna. - Gjennomsnittsfaren sløser bort mss-sange verdifulle anledninger til å vinne barnas tillit og binde dem til seg med varige bånd. Når han kommer hjem fra arbeidet, burde han se det som en kjærkommen avveksling å være sammen med barna noen timer.

En far bør ikke forsøke å holde på en kunstig verdighet. Han bør ikke bruke fritiden bare på seg selv, men være mer sammen med barna. Han bør vise forståelse for deres vanskeligheter, binde dem til seg med kjærlighetens sterke bånd og øve en slik innflytelse over de mottagelige barnesinnene at de vil sette pris på hans råd.

Faren bør særlig ta seg av guttene. - Den som er blitt far til en eller flere sønner, bør søke å komme i så nær kontakt med dem at de kan nyte fordeler av hans lange erfaring. Han bør samtale med dem på en enkel, tillitsfull måte, slik at han etter hvert knytter dem nærmere og nærmere til seg. Han bør la dem forstå at han vil deres beste, og alltid har deres trivsel for øye.

Den som har mange gutter i familien, må være klar over at han ikke har noen unnskyldning for å forsømme dem som er overlatt til hans omsorg, uansett hva han ellers har å gjøre. Han har vært med på å sette disse barna inn i verden, og er ansvarlig overfor Gud for å gjøre alt det som står i hans makt for å holde dem borte fra ødeleggende forbindelser, fra dårlig kameratskap. Han bør ikke overlate små, livlige gutter utelukkende til moren. Det er for stort ansvar for henne å bære. Han må legge forholdene best mulig til rette for både moren og barna. Det kan ofte være svært vanskelig for moren å utøve selvkontroll og behandle barna på en klok og forstandig måte. Dersom dette er tilfelle, bør faren ta en større del av ansvaret. Han bør gjøre bevisste anstrengelser for å frelse sine barn.

[167]

Oppdra barna til nyttige samfunns borgere. - Som overhode for familien bør faren ha en klar forståelse av hvordan han skal lære barna å bli nyttige mennesker. Dette er hans spesielle oppgave fremfor alt annet.

De aller første årene i barnas liv er det særlig moren som former deres holdninger. Men hun bør føle at mannen samarbeider med henne i dette. Dersom han er så opptatt med forskjellige oppgaver utenfor hjemmet at han ikke har tid til å ta seg av familien, bør han heller se seg om etter et annet arbeid som er mindre tidkrevende. Når han forsømmer barna, er han ikke tro i det kall Gud har gitt ham.

Faren kan øve en innflytelse over barnesinnet som er sterkere enn verdens tillokkelser. Han bør forsøke å sette seg inn i barnas holdning og karaktertrekk, slik at han bedre kan forstå deres behov og de farer de står overfor, og være i stand til å undertrykke det som er feilaktig og oppmuntre det som er riktig.

Uansett hva han ellers er opptatt med, er det ikke av så stor betydning at han er unnskyldt for ikke å oppdra og undervise sine barn etter Guds vilje.

Bli kjent med barnas holdninger. - Faren burde aldri bli så opptatt med arbeidet sitt, eller med lesning, at han ikke har tid til å sette seg inn i barnas naturlige legning og spesielle behov. Han burde forsøke å legge forholdene til rette for at barna kan være opptatt med forskjellige slags nyttig arbeid, alt etter evner og anlegg.

Jeg vil oppfordre alle fedre til å benytte så mye tid som mulig sammen med barna. Forsøk å bli kjent med deres forskjellige holdninger, slik at dere kan oppdra dem i samsvar med Guds ord.

La aldri et mistrøstig ord slippe over leppene dine. La det ikke bli mørkt i hjemmet. Vær vennlig og full av hengivenhet i forholdet til barna, men ikke dumsnill og ettergivende. La dem bære sine små skuffelser, slik det er alle menneskers lodd å gjøre. De bør ikke oppmuntres til å klage for enhver ting. Lær dem å bære over med hverandre og til å ha gjensidig tillit og respekt.

[168]

Fellesskap i lek og arbeid. - I sin holdning hurde faren forene hengivenhet med myndighet - vennlighet og medfølelse med fasthet og ro. Tilbring en del av fritiden sammen med barna og bli kjent med dem. Delta i deres lek og vinn deres tillit. Dyrk vennskapet med dem, særlig med dine sønner. Dette vil gi deg rike anledninger til å påvirke dem i riktig retning.

Lærdommer fra naturen. - Mannen bør forsøke å lette hustruens byrder. Han bør vende barnas oppmerksomhet mot de høye trærne og de vakre blomstene, og lære dem å se Guds kjærlighet i blomstrenes fargeprakt og i det mektige løvverket. Han bør fortelle dem at den

Gud som skapte alt dette, elsker alt som er rent og vakkert. Kristus pekte på liljene på marken og fuglene i luften for å vise disiplene hvordan Gud sørger for det han har skapt. Han brukte dette som et bevis på at han også har omsorg for mennesket, og at han tenker mer på oss enn på fugler og blomster.

Vi bør fortelle barna at uansett hvor mye tid og penger vi bruker på oss selv, kan vårt utseende på ingen måte måle seg med de minste blomstene på marken. På denne måten kan deres tanker bli ledet fra det overfladiske og kunstige til det naturlige og ekte. De vil forstå at det er Gud som har gitt oss alt det vakre vi ser rundt oss, for at vi skal glede oss over det, og han ønsker at vi skal gi de innerste og helligste følelser til ham.

Faren kan ta barna med ut i hagen og vise dem hvordan knoppene springer ut, og la dem se de utallige fargetonene i blomsterprakten. Ved å åpne naturens store lærebook, der Guds kjærlighet står skrevet i hvert eneste tre, hver blomst, hvert blad og gresstrå, kan barna få verdifull kunnskap om Skaperen.

På denne måten kan faren prege inn i barnesinnet forvissningen om at når Gud bryr seg så mye om trær og blomster, er han langt mer interessert i mennesker som han har dannet etter sitt eget bilde.

[169] Allerede mens de er ganske små, kan han

la dem forstå at Gud foretrekker det enkle og naturlige, at han setter karakterens skjønnhet langt høyere enn all verdens kunstig pryde, og at han lengter etter å se vennlighet og hengivenhet i barnas oppførsel. Det vil få de små hjertene til å banke av glede og

[170] tilfredshet.

HVORDAN EN EKTEMANN IKKE BØR VÆRE

Når hustruen bærer dobbel byrde. - I de fleste familier er det barn på forskjellige alderstrinn, og noen av dem trenger ikke bare morens oppmerksomhet, men også farens faste men likevel kjærlige innflytelse. Bare de færreste fedre er tilstrekkelig klar over dette. De forsømmer sin plikt og legger tunge byrder på moren, samtidig som de føler seg fri til å kritisere henne.

Under denne tunge byrden av ansvar og kritikk blir hustruen ofte plaget av skyldfølelse og anger fordi hun ikke strekker til. Og likevel har hun kanskje gjort alt som stod i hennes makt. I stedet for at hennes anstrengelser burde bli verdsatt og rost, så hun kunne føle seg glad og tilfreds, må hun leve under tykke skyer av sorg og fordømmelse, fordi hennes mann forsømmer sin plikt. Han forventer at hun skal oppfylle både hans og hennes forpliktelser på en tilfredsstillende måte, uansett hvilke hindringer som måtte ligge i veien.

Mange ektemenn forstår ikke de bekymringer og plager som hustruen har når hun hele dagen er henvist til den daglige tredemølle av huslige gjøremål. Ofte kommer mannen hjem sur og gretten og sprer ikke en eneste stråle av solskinn inn i hjemmet. Dersom måltidene ikke er ferdige til rett tid, blir den trette husmoren - som ofte må være både husholder, sykepleier, kokk og tjenestepike - belønnet med kritikk.

Den fordringsfulle mannen burde heller ta barnet ut av hustruens armer, slik at hun kunne få tid til å gjøre maten ferdig. Men dersom barnet er viltert og urolig i armene hans, føler han det sjelden som sin plikt å forsøke å trøste og berolige det. Han tenker ikke på alle de timene moren har måttet prøve å stagge barnet, men blir fort utålmodig og roper på henne for at hun skal ta seg av det. Er det ikke like mye hans barn som hennes? Er det ikke hans selvfølgelige plikt å dele ansvaret med å oppdra barna?

Råd til en tyrannisk ektemann. - Du ville bli langt lykkeligere dersom du ikke holdt fast på en absolutt myndighet, bare fordi du er

[171]

far og overhode i familien. Din oppførsel viser at du har misforstått din oppgave i livet. Du er nervøs, oppfarende og selvrådig, og viser altfor ofte at du mangler sunn dømmekraft. Uansett hvordan du selv betrakter ditt atferdsmønster i slike tilfelle, vil det neppe virke helstøpt og ekte i barnas øyne.

Når du en gang har tatt en bestemmelse, er du sjelden villig til å fire det minste. Du er fast bestemt på å gjennomføre dine egne forsett, selv om du ofte følger en feilaktig kurs, og burde innse det. Mer enn noe annet bør du vise en større, langt større kjærlighet og overbærenhet, og være mindre oppsatt på å få din vilje i ord og handling. Den kurs du følger nå, vil ikke gjøre deg til en klok familieforsørger. Du vil være til plage og fortvilelse for andre. . . .

Ved å forsøke å tvinge andre til å gå med på dine planer på alle områder, gjør du ofte større skade enn om du lot det være. Dette er også tilfelle mange ganger når dine synspunkter er riktige i seg selv. Det er ikke riktig å sette dem ut i livet på grunn av din særlige holdning. Du går til ytterligheter på en krass og ufornuftig måte.

Du har merkelige synspunkter når det gjelder å styre din familie. Du utøver din myndighet på en uavhengig og vilkårlig måte, som legger bånd på all frihet rundt deg. Du tror deg selv i stand til å være overhode i familien, og føler deg klok og innsiktsfull nok til å bestemme over alle familiemedlemmer, på samme måte som man styrer en maskin. Du er for selvrådig, og tillegger deg selv altfor stor myndighet. Dette skaper sorg i himmelen. Du bedrøver Guds engler. Du har oppført deg som om du var i stand til å være enehersker i familien. Ofte har du følt deg oppbrakt over at din hustru våget å åpne munnen for å motsi dine meninger eller sette spørsmålstegn ved dine avgjørelser.

[172] *Kranglevorne ektemenn.* - Alle ektemenn bør legge forholdene til rette for hustruens åndelige liv. . . . Hos mange har tilbøyeligheten til å klage og ergre seg fått lov til å feste rot, slik at de til slutt ligner mest på forvokste barn. De har ikke lagt disse barnslige trekk bak seg. De fremelsker tvert imot slike svakheter, inntil de omfatter hele livet. De forkrøpler alle edle evner ved sin uopphørlige klaging og klynking. Og dette får etter hvert ringvirkninger og brer seg til andres liv. De bærer med seg Ismaels ånd, han som stod imot alle, og som alle stod imot.

En selvisk og gretten ektemann. - Bror B har ikke et vesen som sprer solskinn i hjemmet. Det er der han må begynne. Han ligner mer på en sky enn på en lysstråle. Han er for selvopptatt til å tale oppmuntrende ord til de andre i familien. I særlig grad gjelder dette den personen som i særlig grad har krav på hans kjærlighet og ømme respekt. Han er gretten, hovmodig og selvrådig. Hans ord er som piler, de skjærer seg dypt inn i andres følelsesliv og etterlater mange sår. Ved å vise mildhet og ved å tilstå at han har handlet galt, og bekjenne sin synd, ville han gjøre mye for å lege disse sårene. Men også dette er han for stolt til. . . .

Bror B må bli mildere. Han burde prøve å utvikle høflighet og dannelse. Hustruen er hans like på alle måter, og har krav på at han behandler henne på en øm og vennlig måte. Han burde ikke ytre et eneste ord som kan kaste skygger inn i hennes sinn. Arbeidet med å forandre karakteren begynner som regel i hjemmet. Her burde han fremelske hengivenhet og seire over alle harde, ufølsomme og uvennlige trekk.

En familiefar som er gretten, selvisk og hovmodig, er ikke bare ulykkelig selv, men han sprer mørke og tungsinn til alle de andre familiemedlemmene. Han vil bittert få erfare følgene av en slik fremferd ved at hustruen blir sykelig og uten åndelig overskudd, og også barnas karakter blir vansiret på grunn av hans ukristelige temperament.

En egoistisk og intolerant ektemann. - Du stiller for høye krav til din kone og dine barn. Du dømmer og klandrer for mye. Dersom du ville oppmuntre til en glad og tillitsfull innstilling og snakke i en øm og vennlig tone, ville hjemmet bli opplyst av klare solstråler, i stedet for tykke skyer, misnøye og elendighet. [173]

Du er altfor mye opptatt av dine egne meninger. Ofte har du inntatt ekstreme holdninger, og ikke vært villig til å lytte til din kones råd. Du har ikke oppmuntret til respekt for henne, og heller ikke lært dine barn å sette pris på henne og høre på det hun sier. I stedet for å behandle henne som din like har du tatt tøylene i dine hender for å tviholde på dem. Dette er ikke uttrykk for en mild, hengiven og forståelsesfull holdning. Det er slike karaktertrekk du må utvikle dersom du vil bli seiervinner, og å opphøye Gud i din familie.

Kristen høflighet og oppmerksomhet. - Du har betraktet det som et tegn på svakhet å være vennlig og medfølende, og ansett det for å være under din verdighet å tale ømt og kjærlig til din kone. Men du har helt misforstått hva sann mandighet og verdighet egentlig er.

Tilbøyeligheten til ikke å gi uttrykk for vennlige følelser er en absolutt svakhet, en mangel ved din karakter. Det du ser på som svakhet og ettergivenhet, er en styrke i Guds øyne, en vesentlig side ved sann høflighet som burde kjennetegne alle kristne. Det var denne ånd Kristus la for dagen.

Ektmenn bør gjøre seg fortjent til hengivenhet. - Dersom ekte mannen er tyrannisk og dømmesyk, og kritisk innstilt til alt det hustruen gjør, kan han ikke vinne hennes respekt og hengivenhet. Hun vil forakte forholdet mellom dem. Kjærligheten til ham vil slakne fordi han ikke gjør noe forsøk på å holde den ved like.

Karaktertrekk som varsomhet, oppmerksomhet, trofasthet og følsomhet bør kjennetegne alle ektmenn i forholdet til dem de har bundet seg til. De bør gi uttrykk for kjærlighet og medfølelse. . . . Dersom mannen har en edel karakter, et rent hjerte og et opplyst sinn - egenskaper som det er alle kristnes forrett å eie - vil det gi seg klare utslag i forholdet til hans kone. . . . Han vil prøve å bevare hennes helse og livsmot, legge vinn på å tale trøstende ord og skape en fredens atmosfære i hjemmet.

Moren - en dronning i hjemmet

MORENS STILLING OG ANSVAR

Ved mannens side. - Kvinnen burde fylle den plass Gud opprinnelig gav henne - som mannens like. Verden trenger mødre som oppfyller sin hensikt i ordets virkelige betydning. Vi kan trygt hevde at husmorens særlige oppgave er av en mer opphøyet og hellig karakter enn mannens. Derfor burde hun forstå hvor hellig og betydningsfull hennes gjerning er, og ta fatt på sin livsoppgave i avhengighet av Gud. Hun skal lære sine barn å bli nyttige mennesker i denne verden og forberede dem til å bli innbyggere i en bedre verden.

Moren bør ikke gi avkall på sin naturlige styrke og tillate sine krefter å ligge i dvale, ved å overlate alt til mannen. Hun må ikke tape sin personlighet i hans. Som mannens like bør hun stå ved hans side, like trofast mot sin oppgave som han mot sin. Hennes gjerning med å oppdra barna er på alle måter av minst like opphøyd og edel karakter som hvilken som helst annen oppgave hun kunne få, ja, like verdifull som å være med i landets øvrighet.

Hjemmets dronning. - En konge har ikke noen større livsoppgave enn moren. Hun er som en dronning i sitt hjem. Det er hennes forrett å forme barnas karakter og forberede dem for det evige liv. Ikke engang engler kan tenke seg en større oppgave. Hennes gjerning er en virkelig tjeneste for Gud. Dersom moren kunne fatte fullt ut hvilken høyverdig oppgave hun er kalt til, ville det gi henne mot og styrke. En sann forståelse av oppgavens verdi ville få henne til å ta Guds fulle rustning på, for å kunne motstå fristelsen til å følge skikk og bruk i verden. Hennes gjerning har følger for tid og evighet. [175]

Moren er som en dronning i hjemmet, og barna er hennes undersåtter. Hun skal styre sitt hus på en forstandig måte, med en mors verdighet. Hennes oppførsel og innflytelse i hjemmet skal danne mønster, og hennes ord skal være lov. En kristen mor som er ledet av Gud, vil vinne barnas respekt.

Barna bør bli opplært til å se på moren som en dronning som skal rettlede dem og gi dem råd, og ikke som en slave som alltid skal gå dem til hånd. Hun skal lære dem bud på bud, litt her og litt der.

Hvilke verdier setter Gud høyest? - Hustruen verdsetter sjelden sitt arbeid høyt nok, hun ser ikke hvilken veldig oppgave hun er satt til, og oppfatter seg ofte som en slave i sitt eget hjem. Er det ikke en evig gjentakelse, dag etter dag, uke etter uke? Hvor blir det av resultatene? Ved slutten av dagen kan hun neppe føre en liste over alle de småting hun har utrettet. Sammenlignet med mannens dagsverk føler hun at det ikke er verdt å nevne.

Mannen kommer ofte hjem med en selvtilfreds mine og forteller stolt om alt det han har utrettet i løpet av dagen. Han forventer å bli oppvartet av hustruen, for hun har jo ikke gjort stort annet enn å ta seg av barna, lage mat og holde huset i orden. Hun har ikke vært kjøpmann og kjøpt eller solgt. Hun har ikke vært jordbruker og plantet og sådd. Og hun har heller ikke vært mekaniker. Hvorfor skulle hun så være trøtt? Han kritiserer og dømmer og bestemmer som om han skulle være skapningens herre. Dette er en ekstra stor belastning for hustruen. Hun er trøtt etter dagens slit, og likevel kan hun ikke forstå hva hun har gjort. Er det rart at hun blir motløs?

[176] Dersom forhenget kunne bli trukket til side, slik at mann og kone kunne få se sitt arbeid i løpet av dagen fra Guds synsvinkel, og få et innblikk i hvordan han sammenligner det de har utrettet, ville de bli forbauset.

Mannen ville se sitt arbeid i et mer beskjedent lys, mens hustruen ville få nytt mot og ny styrke til å fortsette å utføre sine plikter med visdom, utholdenhet og tålmodighet. Hun ville få en sann forståelse av sin egen livsoppgave. Mannen har vært opptatt med ting som falmer, som ikke har varig verdi. Hustruen har brukt sine evner og krefter til å bli kjent med barnesinn og til å forme karakterer. Hennes arbeid strekker seg ut over tiden og inn i evigheten.

En gudgitt oppgave. - Jeg ønsker at alle mødre kunne innse hvor store plikter de har, hvilket ansvar som hviler på dem, og hvilken lønn som venter dem som alltid er trofaste.

En hustru som med glede utfører de plikter som ligger i hennes vei, vil oppleve at livet er dyrebart fordi Gud har gitt henne en livsoppgave, en plass å fylle. I denne gjerningen behøver ikke hennes sinn å bli forkrøplet eller hennes forstandsevner svekket.

Arbeidet med å oppdra barna i Herrens frykt, er en gudgitt oppgave. Moren skal prege kjærlighet og tillit til Gud inn i de mottagelige barnesinnene. Hun skal lære dem å respektere hans bud. Når hun irettesetter dem, bør hun gi dem inntrykk av at det er Gud som på denne måten formaner dem, fordi han er bedrøvet over alt som er svikefullt og usant, over alle feilaktige handlinger. Etter hvert vil deres sinn bli så nært knyttet til Gud at de ønsker å ære ham i alt det de sier og gjør. I moden alder vil de ikke være som siv i vinden som stadig svaier mellom plikt og tilbøyelighet.

Det er mer å gjøre enn å lede dem til Jesus. . . . Barna må også lære å følge ham, «for at våre sønner må være som planter, høyt vokset i sin ungdom, våre døtre som hjørne stolper, hugget som til et slott.»

Dette arbeidet er lagt i morens hender. Det er først og fremst hun som skal danne, foredle og høyne barnekarakteren. På hjertets tavler kan hun skrive lærdommer som vil vare gjennom hele evigheten. Gud er bedrøvet når denne hellige gjerning blir forsømt, eller når noe annet kommer i første rekke. . . . Den kristne mor har fått anvist sin oppgave av Gud, og dersom hennes liv er nært knyttet til ham, og dersom hun er ledet av Den Hellige Ånd, vil hun ikke forsømme den.

[177]

En hellig oppgave. - Anledninger av uvurderlig verdi, og interesser av evig og uendelig karakter, er blitt betrodd alle mødre. De enkle, daglige pliktene som mange har lært å betrakte som et verdiløst slit, er i virkeligheten en stor og edel gjerning. Gjennom sin innflytelse kan en mor være til nytte og glede i verden, og ved å gjøre det som er rett vil også hennes eget hjerte bli fylt med tilfredshet. Hun kan jevne stiene for barnas føtter, slik at de kan gå trygt så vel i sol som i skygge på veien mot løftets land. Men det er bare når hun i sitt eget liv forsøker å følge i Jesu fotspor, at hun er i stand til å forme barnas karakter etter det guddommelige forbilde.

Midt i livets travle jag er morens fremste plikt alltid å ta seg av barna. Men hvor ofte glemmer hun ikke dette, og benytter tiden til å tilfredsstille seg selv. Foreldrene er ansvarlige for barnas timelige og evige interesser. De skal styre sin familie og lede hver enkelt til å sette Guds ære først i livet. Guds lov burde være deres rettesnor, og sann kjærlighet burde gjennomsyre alt som foregår i hjemmet. Ingen gjerning er større. - Når en ektemann går til dagens arbeid,

og hustruen blir alene hjemme for å ta seg av barna, utfører hun er like stort og verdifullt arbeid i hjemmet som han gjør på arbeidsplassen. Og selv om den ene skulle være opptatt på misjonsfeltet, er den andre like mye en misjonær innenfor hjemmets fire vegger. Ja, hennes omsorg, bekymringer og byrder, overstiger ofte hans. Det er en alvorlig opp gave som er lagt på henne. . . .

Ingen gjerning er større. - Når en ektemann går til dagens arbeid, og hustruen blir alene hjemme for å ta seg av barna, utfører hun et like stort og verdifullt arbeid i hjemmet som han gjør på arbeidsplassen. Og selv om den ene skulle være opptatt på misjonsfeltet, er den andre like mye en misjonær innenfor hjemmets fire vegger. Ja, hennes omsorg, bekymringer og byrder, overstiger ofte hans. Det er en alvorlig oppgave som er lagt på henne. . . .

[178] Mannen, som er opptatt med direkte misjonsarbeid, blir ofte sett opp til av mennesker, mens den som sliter med hjemmets plikter, kanskje ikke høster verdens ære og anerkjennelse. Men dersom hustruen arbeider for familiens beste, og forsøker å forme barnas karakter etter det guddommelige forbilde, vil himmelens engler skrive hennes navn i sine bøker blant de største misjonærer i verden. Gud ser ikke tingene fra menneskets begrensede synsvinkel.

Hustruen er Guds medarbeider når det gjelder å kristne familien. Hun skal anskueliggjøre hva Bibelens religion dreier seg om og vise hvordan den kan lede våre skritt midt i hverdagens plikter og gleder. Hun skal lære barna at det bare er ved Guds nåde de kan bli frelst, ved tro på Jesus, og at også det er en gave fra Gud. Denne stadige undervisning om hva Gud er for oss og for dem; hans kjærlighet, hans godhet og hans nåde, slik den kommer til uttrykk i frelsesplanen, vil gjøte et hellig inntrykk på hjertet.

Barneoppdragelsen er en vesentlig del av Guds plan for å vise hvilken makt det er i sann kristendom. Det hviler et hellig ansvar på foreldrene når det gjelder å oppdra barna slik at de går ut i verden med en oppriktig avsky for synd og med et hjertevarmt ønske om aldri å gjøre annet enn det som er riktig mot sine medmennesker.

Predikantens medarbeider. - Predikanten har sitt arbeid, og husmoren har sitt. Hun skal lære barna å kjenne Jesus og hans frelsende makt. I sitt hjerte skal hun gjemme alt der vår frelser har sagt, og gi det videre til sine barn. Allerede fra de tidligste barneår skal hun lære dem selvbeherskelse og selvfornektelse, orden og renslighet.

Moren kan oppdra sine barn slik at de vil ta imot Guds ord med åpne, mottagelige sinn. Herren har bruk for mødre som er villige til å utvikle sine gudgitte evner på alle områder i livet, og forberede sine barn til å bli opptatt i den himmelske familie.

Gjennom trofast arbeid i hjemmet kan vi tjene Gud like mye, ja, kanskje enda mer enn ved å forkynne hans ord fra talerstolen. I like høy grad som lærerne i våre skoler, bør foreldrene være levende interessert i sin oppgave med å undervise sine barn.

En kristen mors brukbarhet i denne verden bør ikke begrenses av hjemmets fire vegger. Den sunne innflytelsen hun utøver i hjemmet, kan hun også gjøre gjeldende i større sammenhenger - i nabolaget og i Guds menighet. Hjemmet skal ikke være som et fengsel for den oppriktige hustru og mor.

[179]

En stor livsgjerning. - Enhver kvinne bør ha en klar forståelse av hvor hellig hennes oppgave er, og i tillit til Gud ta fatt på sin livsgjerning. Hun skal læte barna å bli nyttige i denne verden og forberede dem for en bedre verden. Jeg henvender meg til alle kristne mødre, og ber dere innstendig om at dere må leve dere inn i det store ansvaret som hviler på dere. Dere lever ikke for å tilfredsstille selvet, men for å ære Gud. Kristus tenkte ikke på seg selv. Han kom i en tjeners skikkelse.

Verden er full av nedbrytende innflytelser. Skikk og bruk, det som er vanlig blant de andre, har en sterk makt over de unges sinn. Dersom moren kommer til kort i sin oppgave med å undervise, rettlede og styre, vil barna ganske naturlig gå med på det som er galt og vende seg bort fra det som er rett. Alle mødre bør vende seg til sin frelser og be ham om hjelp til å oppdra barna på rette måte. Når de følger de råd Gud har gitt i sitt ord, vil han gi dem den visdom de trenger.

Guds bilde skal komme til syne. - Det er en Gud i himmelen, og lyset og herligheten fra hans trone hviler på den trofaste mor i hennes forsøk på å lære barna å motstå det ondes dragende makt. Det finnes ikke noen annen gjerning som har så stor betydning. Hun skal ikke male et vakkert bilde på lerret, slik kunstneren gjør. Heller ikke skal hun meisle ut en statue i marmor. Hun skal ikke kle en edel tanke med formfullendte ord, i likhet med forfatteren, eller uttrykke en vakker følelse i toner, slik en komponist gjør det. Avhengig av

Gud skal hun forme et menneskesinn slik at det gjenspeiler Guds bilde.

[180] Den mor som virkelig verdsetter denne forretten, vil betrakte alle anledninger som umistelige. Ærlig og oppriktig vil hun ved sitt eget eksempel og gjennom måten hun underviser barna på, forsøke å rette oppmerksomheten mot de høyeste idealer. Fylt av mot og tro vil hun tålmodig streve etter å utvikle sine evner for å kunne utnytte sinnets beste krefter i oppdragelsen av barna. For hvert steg hun tar, vil hun spørre etter hva Gud har sagt. Dag for dag vil hun gjøre hans ord til sitt studium. Midt i hverdagens plikter og ansvar vil hun feste blikket på Kristus, slik at han som er det sanne liv, kan komme til syne i hennes erfaring.

Hennes navn i livets bok. - Vi må daglig ta opp korset og fornekte selvet. Det er vår lodd i livet. Er vi villige til det? Vi har ingen grunn til å tro at når de siste store prøvelser kommer, vil vi bli grepet av en selvfornektende og edelmodig ånd fordi det er nødvendig. Nei, denne holdning må vokse i vår daglige erfaring og prege vårt liv og eksempel, slik at også barnas sinn og hjerte kan bli fylt av den samme ånd. En mor i Israel skal kanskje ikke gå ut i krigen selv, men hun skal oppfostre krigere som er beredt til å ta den fulle rustning på, gå ut i kampen og sette alle sine krefter inn på Guds side.

Barnets skjebne ligger hovedsakelig i morens hender. Dersom du ikke gjør din plikt, vil dine barn kanskje slutte seg til Satans rekker og støtte ham i arbeidet med å ødelegge menneskesinn. Men ved et gudgitt eksempel og gjennom trofast undervisning kan du lede dem til Kristus og gjøre dem til redskaper i hans hånd for å frelse mennesker.

Dersom den kristne mor er trofast i sitt arbeid og stoler på Gud, vil hennes anstrengelser bære udødelig frukt. De som er bundet til denne verdens skikk og bruk og denne verdens tankegang, vil aldri se eller skjønne den udødelige verdi av en slik mors innsats, og de har bare hån og spott til overs for hennes gammeldagse begreper og hennes enkle klær. Men himmelens Gud vil skrive hennes navn i livets bok med uutslettelig skrift.

[181] *Uvurderlige øyeblikk.* - Det liv Moses levde, og det store livsverk han utførte som leder for Israel, er et eksempel på hvilken viktig gjerning den kristne mor har. Det finnes ikke noen gjerning som kan sidestilles med den. . . . All oppdragelse og undervisning av

barna, fra de første leveår og gjennom hele oppveksten, burde ha som siktemål å gjøre dem til sanne kristne. De er blitt overlatt til oss for at vi skal oppdra dem som konger for Gud, ikke som arvinger til jordisk makt og herlighet. Sammen med Kristus skal de regjere gjennom evigheten.

Alle mødre burde ha en klar følelse av hvor uvurderlige de enkelte øyeblikk er. Hennes gjerning vil bli undersøkt på den store dagen da vi alle skal gjøre regnskap for vårt liv. Da vil det bli klart at mange av de feilgrep og forbrytelser som er begått av menn og kvinner, skyldes at de som skulle lede dem på rett vei, har forsømt sin plikt. Da vil det bli klart at mange av dem som har opplyst verden med sannhet og en hellig livsførsel, kan takke en bedende, kristen mor for de prinsipper som var drivkraften i deres liv.

[182]

MORENS INNFLYTELSE

Morens innflytelse har evighetsverdi. - Hennes oppgave kan ofte synes enkel og ubetydelig. Men hennes innflytelse, sammen med farens, strekker seg gjennom hele evigheten. Nest etter Gud er hun den som er best skikket til å fremme det gode i verden.

Morens innflytelse tar aldri slutt, og dersom den alltid blir utøvd i riktig retning, vil barnas karakter avspeile hennes moralske ærlighet og verdi. Hennes smil og oppmuntring kan være en kilde til inspirasjon og fremdrift. Hun kan spre mildt solskinn i barnets hjerte ved å tale ord i kjærlighet og ved oppmuntrende smil. . . .

Når hun setter sin innflytelse inn på sannhetens og renhetens side, og når hun stadig blir ledet av guddommelig visdom, vil hennes liv være en mektig kraft for å fremme Kristi sak. Hun vil påvirke sine barn for tid og evighet. Den er en stor tanke at morens blikk, ord og handlinger vil bære frukt inn i evigheten, og at hennes innflytelse vil bestemme om andre skal bli frelst eller gå til grunne.

Ofte er moren ikke klar over at den innflytelsen som blir utøvd gjennom en forstandig oppdragelse av barna, trenger seg så sterkt inn i livets vekslende forhold, og til og med gir seg utslag i det evige liv. Å forme en karakter etter det himmelske mønster krever trofaste, ærlige og utholdende anstrengelser. Men det vil gi rik lønn, for Gud belønner alt oppriktig og målbevisst arbeid for å frelse mennesker.

Som moren, så barna. - Moren og barna er bundet sammen med de ømmeste jordiske bånd. Morens liv og eksempel betyr mer for dannelsen av barnets karakter enn farens, for det er et sterkere og ømmere fellesskap mellom dem.

[183] Morens tanker og følelser vil i stor grad bestemme hvilken arv hun skal gi sine barn. Dersom hun tillater sitt sinn å dvele ved sine egne flyktige følelser, dersom hun gir etter for selviskhet, og dersom hun er gretten og fordringsfull, vil dette gi seg utslag i barnets holdning. På denne måten er det mange som allerede fra fødselen bærer med seg nesten uovervinnelige tendenser til det onde. Menneskets fiende forstår dette langt bedre enn mange foreldre. Han

vil angripe moren med mange fristelser, fordi han vet at dersom hun ikke motstår dem, kan han påvirke barna gjennom henne. Morens eneste håp er Gud. Hun kan ta sin tilflukt til ham og finne nåde og styrke. Hun vil ikke søke forgjeves.

En kristen mor vil alltid ha øynene vidt åpne for de farer som omgir hennes barn. Hun vil ikke utsette sitt sinn for annet enn rene og hellige innflytelser. Hennes holdning og hennes prinsipper vil være bestemt av Guds klare ord. Hun vil utføre sine plikter i trofasthet og være hevet over de små fristelser som alltid vil true henne.

En tålmodig mor øver god innflytelse. - Mange ganger om dagen må moren ta seg av den ene etter den andre av barna som roper på henne. En av dem er kanskje kommet i vanskeligheter og trenger hennes innsikt og forståelse. En annen er så begeistret over sine egne påfunn at han ønsker å gjøre moren oppmerksom på dem, fordi han tror at de vil glede henne like mye som de gleder ham. Et oppmuntrende og anerkjennende ord vil glede barnesinnet i flere timer. Moren kan spre mange dyrebare solstråler blant sine kjære. Hun kan binde dem så nært til sitt hjerte at hennes nærvær gjør hjemmet til det mest solrike sted i verden.

Men langt oftere blir morens tålmodighet redusert på grunn av ubetydelige prøvelser, som knapt synes å være verd oppmerksomhet. Viltre hender og føtter fører til mye unødig arbeid for henne. Hun må holde et fast grep i selvkontrollens tøylar. Ellers vil utålmodige og uoverveide ord slippe over hennes lepper. Fra tid til annen kan hun nesten glemme seg bort, men en stille bønn til vår omsorgsfulle frelser vil berolige hennes nerver, og hun vil kunne bevare selvkontrollen med rolig verdighet. Når hun taler med vennlig og avbalansert stemme, må vi huske at det har kostet store anstrengelser å holde tilbake harde ord, og å undertrykke nedbrytende følelser som ville ha ødelagt hennes innflytelse dersom de var kommet til uttrykk. Det ville kanskje ha tatt lang tid å demme opp for følgene av dem.

[184]

Barna er raske til å oppfatte ting, og de skjelner lett kjærlige og tålmodige toner fra utålmodigse og sinte befalinger som uttørker barnehjertet for kjærlige, hengivne og medfølende trekk. En kristen mor vil ikke skremme sine barn fra seg ved sin grettenhet og mangel på sympati og kjærlighet.

Hvordan skal man forme barnesinnet? - Den største del ansvaret hviler på moren. Det er hun som nærer barna og gir dem deres

fysiske utrustning. Hennes mentale og åndelige innflytelse er i stor grad med på å skape deres karakter.

Dette var tilfelle med Jokebed, den hebraiske mor som var sterk i troen og ikke fryktet kongens befalinger. Hun ble mor til Moses, Israels befrier. Det var tilfelle med Hanna, en kvinne som var fortrolig med bønn og selvoppofrelse og med himmelsk inspirasjon. Hun fødte Samuel, barnet som fikk sin opplæring av Gud, og ble den ubestikkelige dommer som grunnla profetskolene i Israel. Det samme gjaldt Elisabet, den kjødelige og åndelige slektingen til Maria fra Nasaret, og som var mor til Frelserens forløper.

Hva verden skylder kristne mødre. - Guds store dag vil vise hvor mye verden skylder gudfryktige mødre, fordi de har oppdratt menn som ble utrettelige forsvarere for sannhet og reform, menn som har hatt mot til å stå alene og utrette noe, og som har stått uberørt midt i prøvelser og fristelser. De har stått fast på sannhetens høye og hellige idealer, og har satt Guds ære høyere enn alle verdslige interesser, ja, høyere enn livet selv.

Alle mødre bør våkne opp og se at deres innflytelse virker bestemmende inn på barnas karakter og skjebne. På grunn av det store ansvaret som hviler på dem, bør de fremelske et avbalansert sinn og en ren karakter som gjenspeiler det sanne, gode og vakre.

FEIL VURDERING AV HUSMORENS ARBEID

Fristelsen til å tro at arbeidet er mindreverdig. - Ofte kan det være vanskelig for moren å innse hvor viktig arbeidet hennes er. Det er en oppgave som sjelden blir verdsatt fullt ut. Andre vet lite om hennes byrder og bekymringer. Hennes dag er ofte en tredemølle av små plikter som krever tålmodighet, selvkontroll, takt, visdom og selvpoppofrende kjærlighet. Og likevel kan ikke husmoren skryte av å ha utført noen bragd. Hun har bare sørget for at alt i hjemmet har forløpt knirkefritt.

Ofte er hun trøtt og oppgitt etter igjen og igjen å ha forsøkt å tale vennlig til barna, holde dem virksomme og glade og lede dem på rett vei. Kanskje føler hun at hun ikke har utrettet noe. Men dette er ikke tilfelle. Himmelske engler holder vakt over den utslitte husmoren og legger merke til de byrder hun bærer dag etter dag. Kanskje ble ikke hennes navn påaktet i dette liv, men det står skrevet i livets bok hos Lammet.

Den samvittighetsfulle husmoren vil alltid utføre sine plikter med glede og tilfredshet. Hun ser ikke på det daglige arbeid som noe nedverdiggende, men villig og glad utfører hun med sine egne hender alt som er nødvendig for å holde hjemmet i orden.

Sammenlignet med annet misjonsarbeid. - Hvor viktig er ikke dette arbeidet! Og likevel er det mange mødre som lengter etter å delta i aktivt misjonsarbeid. Dersom de bare kunne få reise til fremmede land, ville de føle at de utrettet noe. Å ta på seg de daglige plikter i hjemmet på en samvittighetsfull måte synes å være en altfor slitsom og utakknemlig oppgave.

Den mor som lengter etter å bli kalt til et eller annet misjonsfelt, har en stor oppgave i hjemmet. . . . Er ikke hennes egne barn like mye verd som ukjente hedninger? Med øm omsorg burde hun våke over de voksende barnesinnene, og lede alle deres tanker til Gud. Hvem er bedre i stand til dette enn en kjærlig mor som frykter Gud?

Det er mange som innbiller seg at dersom de ikke er direkte engasjert i aktivt misjonsarbeid, utfører de ikke Guds vilje. Men

[186]

dette er en stor feiltagelse. Alle har en gjeming å gjøre for Herren, og det finnes ikke et mer verdifullt arbeid enn å gjøre hjemmet tiltalende, slik Gud ønsker det skal være. Dersom vi er mottagelige for det Gud vil gi oss, behøver vi ikke å være så rikt begavet for å gjøre hjemmet slik Gud vil ha det. En hellig tjeneste for Gud vil kaste klare stråler rundt omkring oss. Alle menn og kvinner kan tjene sin herre på en helhjertet måte, ved oppriktig og ærlig å gi akt på det de har lært, og ved å lære sine barn å leve rett og ikke bringe vanære over Gud. Dette arbeidet er like viktig som det predikanten utfører fra talerstolen.

De mødre som er villige til å ta fatt på den gjerning som er innenfor deres rekkevidde, og med en glad og tillitsfull ånd hjelper sine menn til å bære byrdene og oppdra barna for Gud, er misjonærer i ordets dypeste mening.

Menighetsarbeidet må ikke prioriteres fremfor omsorgen for familien. - Dersom du forsømmer dine plikter som hustru og mor, og ønsker at Gud skal gi deg en annen tjeneste, kan du være sikker på at Gud ikke vil motsi seg selv. Han vil peke på de oppgaver du har i hjemmet. Dersom du mener at du er blitt utsett til en høyere og helligere gjerning, er du helt sikkert blitt offer for et bedrag. Ved å vise trofasthet i hjemmet og arbeide for de mennesker som står deg nærmest, vil du utvikle deg til å kunne bære stadig større ansvar for Kristus. Vær klar over at de som forsømmer sine plikter i hjemmet, ikke er skikket til å arbeide for andre mennesker.

[187] Herren har ikke kalt deg for at du skal forsømme hjem, mann og barn. Han arbeider ikke på denne måten, og vil heller aldri gjøre det. . . . Aldri må du forestille deg at Gud har gitt deg et arbeid som krever at du skiller lag med dine nærmeste. Du må ikke la dem bli nedverdiget gjennom upassende forbindelser, og at de forherder seg i sitt forhold til moren. Det er å la lyset skinne i helt feilaktig retning, og det blir vanskeligere for barna å bli det Gud ønsker og til slutt bli innbyggere i Guds rike. Gud har omsorg for dem, og som hans barn må du følge i hans fotspor.

De første barneårene er den beste tiden til å arbeide og til å våke og be for å fremelske alle gode tilbøyeligheter. Dette må fortsette uten avbrudd. Kanskje vil du fra tid til annen bli oppfordret til å delta i mødreforeninger og syklubber, eller til å gjøre misjonsarbeid. Men dersom du ikke kan overlate barna til en trofast og forståelsesfull

medhjelper, er det din plikt å svare at Gud har gitt deg en annen oppgave som du på ingen måte kan forsømme. Når du overdriver et eller annet arbeid, vil det alltid gå ut over din evne til å oppdra barna slik Gud har sagt. Som Kristi medarbeider er det din plikt å oppdra dem som hans eiendom.

Mange av de feilaktige karaktertrekk hos et barn som ikke er oppdratt på den rette måten, må føres på morens konto. Hun bør ikke ta på seg oppgaver i menigheten som tvinger henne til å forsømme barna. En mors første oppgave er å hindre at det kommer kjepper i hjulene for oppdragelsen av barna....

Det finnes ikke noen annen måte en mor kan være til større nytte i menigheten på enn ved å vie sin tid til dem som er avhengige av hennes nærvær, og av den opplæring og oppdragelse hun kan gi.

Det er galt å ønske seg større misjonsoppgaver. - Enkelte mødre lengter etter å ta del i misjonsarbeid, samtidig som de forsømmer de enkleste og mest opplagte plikter som kommer i deres vei. De tar seg ikke tilstrekkelig av barna, og de unnlater å gjøre hjemmet tiltrekkende. Skjenn og klager er vanlige foreteelser, og de unge kommer etter hvert til å oppfatte hjemmet som det minst trivelige sted i verden. Følgelig ser de med utålmodighet frem til den dagen da de kan forlate det, og de føler ikke den minste motvilje mot å dra ut i den store verden, der hjemmets innflytelse ikke lenger begrenser dem, og foreldrenes råd ikke lenger når dem.

[188]

Foreldrene burde alltid ha som sitt mål å vinne barnas hjerte, knytte dem til seg og lede dem på rett vei. Men hvor ofte ødsler de ikke bort gudgitte muligheter! Hvor ofte er de ikke blinde overfor de viktigste plikter i livet, fordi de har et forfengelig ønske om å arbeide på et større misjonsfelt.

[189]

FEILAKTIGE MORSIDEALER

En innbilt martyr: - Den ulykkelige tilstanden i mange hjem skyldes ofte husmorens utilfredshet, at hun avskyr husarbeidet som er en del av hennes liv i hjemmet. Den omsorg og de forpliktelser hun må bære, ser hun på som en plage. De oppgavene som ville være interessante og hyggelige dersom hun hadde vist en glad og tillitsfull holdning, fortøner seg som det reneste slaveriet. Hun ser med uvilje på sin slavetilværelse, og betrakter seg selv som en martyr.

Det er sant at hjulene i hjemmets maskineri ikke alltid fungerer like lett. Det er mye som setter tålmodigheten på prøve og tærer på kreftene. Men samtidig som moren ikke er ansvarlig for omstendigheter hun ikke rår over, er det nytteløst å nekte for at de forhold hun arbeider under, spiller en stor rolle. Det er likevel grunn til å laste henne når omstendighetene får overtaket og til og med kullkaster hennes prinsipper, når hun går trett og ikke lenger er trofast mot sitt høye tillitsverv, og når hun forsømmer soleklare plikter.

Når en husmor overvinner vanskeligheter der andre gir tapt fordi de mangler tålmodighet og sinnsro, vil hun ikke bare bli sterkere selv ved å utføre sine plikter. På grunn av sin erfaring med å overvinne fristelser og hindringer vil hun gjennom ord og eksempel også være i stand til å hjelpe andre. Mange som har en prikkfri oppførsel under gunstige forhold, synes ofte å forandre seg fullstendig når de møter prøvelser og motgang. Deres fremferd forringes i samme forhold som vanskelighetene øker. Men det har aldri vært Guds hensikt at vi skulle være prisgitt omstendighetene.

Om å nære syndig misnøye. - Mange ektemenn og barn Som ikke synes at hjemmet er noe tiltrekkende sted fordi de alltid blir møtt med skjenn og bebreidelser, søker gjerne trøst og atspredelse utenfor hjemmet, på restauranter og i mange forskjellige forlystelsesformer. Fordi moren går så altfor mye opp i huslige gjøremål, kan hun fra

[190]

som sprer lykke i hjemmet, selv om hun ikke tar frem sine personlige problemer i deres nærvær. Mens hun er opptatt med å lage mat eller stelle klærne deres, går mannen og barna inn og ut i hjemmet som fremmede.

Selv om husmoren utad kan synes å utføre sine daglige plikter på en nøyaktig og omhyggelig måte, kan hun likevel stadig klage over det slaveriet hun er dømt til, og overdimensjonere sitt ansvar og sine plikter ved å sammenligne sin situasjon med det hun oppfatter som et høyverdig liv. . . . Hennes nytteløse lengsel etter et annerledes liv gir næring til en syndig misnøye i hennes sinn, og gjør hjemmet utrivelig for mann og barn.

Opptatt med verdens dårskap. - Satan forsøker hele tiden å fange både foreldrenes og barnas oppmerksomhet. Han er klar over at dersom han får lov til å øve sin bedragerske makt over moren, vil mye være vunnet. Verdens veier er fulle av synd og bedrag, og fører alltid til elendighet og ondskap. Men Satan gjør alt han kan for å få dem til å virke tiltrekkende. Dersom de unge ikke blir oppdratt på en samvittighetsfull måte, vil de helt sikkert komme på avveier. Uten faste prinsipper er det alltid vanskelig å motstå fristelse.

Unødvendige byrder. - Mange mødre bruker tiden til å foreta seg unødige og intetsigende ting. De konsentrerer sin oppmerksomhet om det timelige, og gir seg ikke tid til å tenke på det som har evighetsinteresse. Hvor mange er det ikke som forsømmer barna, og lar dem vokse opp uten kristen dannelse og med harde og uforsonlige karaktertrekk.

Dersom foreldrene, og særlig mødrene, hadde en sann forståelse av sitt ansvar, og var klar over betydningen av det arbeidet Gud har lagt på dem, ville de ikke blande seg så mye opp i naboens forhold og alt det som ikke angår dem.

Da ville de ikke gå fra hjem til hjem og være opptatt med uvesentlige ting. De ville ikke bry seg om naboens feil og mangler. De ville føle en slik byrde for sine egne barn at det ikke ville være tid til å klandre naboene.

Dersom moren vender seg til Gud for å få trøst og styrke, og prøver å utføre sine daglige plikter i Herrens frykt, vil hun vinne mannens respekt og tillit, og hun vil oppleve at barna vokser opp som hederlige menn og kvinner med moralsk ryggrad til å gjøre det som er rett. Men de mødre som forsømmer dagens anledninger,

og skyver sine plikter over på andre, vil ikke bare etter hvert finne ut at deres ansvar fortsatt er det samme, men de vil bittært få høste fruktene av det de har sådd i uforsiktighet og forsømmelse. Livet er ikke sammensatt av tilfeldigheter. Vi vil høste som vi sår.

HUSMORENS HELSE OG UTSEENDE

Vern om hennes helse. - Det er viktig å ta godt vare på husmorens helse. I stedet for at hun skal bruke opp kreftene på hardt slit, bør man forsøke å gjøre hennes daglige byrder lettere. Ofte kjenner ikke ektemannen til de fysiske lover som familiens trivsel krever at han skal ha en klar forståelse av. Fordi han er opptatt med å skaffe det daglige levebrød eller oppsatt på å karre til seg rikdom og er nedtrykt av problemer og bekymringer, legger han ofte altfor store byrder på hustruen. Dette tærer på kreftene hennes i den mest kritiske tiden og fører til svekkelse og sykelighet.

Både for husmoren og for resten av familien er det best om hun forsøker å unngå å slite seg ut med unødig arbeid, og gjøre alt som står i hennes makt for å bevare liv og helse og den styrke Gud har gitt henne. Hun vil trenge alle sine evner og alt sitt overskudd i den viktige oppgaven hun har. En del av sin tid bør hun benytte ute i frisk luft og skaffe seg den mosjon hun trenger, slik at hun får ny kraft til å ta fatt på arbeidet innendørs, og kan være til lys og glede i hjemmet.

Husmoren bør gå inn for helsereformen. - Det er klart og tydelig hva Gud ønsker av alle husmødre. Han vil at de både i ord og handling skal forfekte helsereformen. De bør ha klare prinsipper og være fast bestemt på at de ikke under noen omstendigheter vil overtre de fysiske lover som Gud har lagt ned i oss. Dersom husmoren er standhaftig og aldri taper målet av syne, vil hun få nåde og moralsk styrke fra himmelen til å la lyset skinne i verden, både gjennom sin egen rettlinjede livskurs og gjennom barnas edle karakter.

Selvkontroll i matvaner. - Det er viktig at husmoren viser fullstendig selvkontroll. For å oppnå det må hun ta sine forholdsregler og unngå tilfældigheter og uorden både på det fysiske og mentale området. Hun bør innrette sitt eget liv etter Guds moralske lover og etter de lovene som gjelder for helsen. [193]

Fordi det vi spiser har en klar innvirkning på vår sinnstilstand, bør husmoren være svært omhyggelig med kostholdet. Hun bør fore-

trekke det som er næringsrikt, men samtidig ikke virker opphissende, slik at hun kan ha gode nerver og et avbalansert sinn. Da vil det bli mye lettere for henne å være tålmodig i behandlingen av barna. Hun vil bedre kunne forstå deres egenart, og lettere kunne styre hjemmet på en fast, men likevel kjærlig og vennlig måte.

Å spre lys under alle forhold. - I stor utstrekning både kan og bør moren styre sitt sinn når hun er nedtrykt og forvirret. Dersom hun gjør bevisste anstrengelser for å oppdra seg selv, kan hun selv under sykdom være tilfreds og tillitsfull, og kan tåle mer støy enn hun tidligete tenkte seg muligheten av. Hun bør ikke la barna få innblikk i hennes svakheter, og formørke deres unge og folsomme sinn ved å vise seg nedtrykt, slik at de opplever hjemmet som et dystert sted og rommet der moren er, som det aller tristeste.

Ved å bruke viljen på den rette måten, kan vi styrke både sinn og nerver. Viljekraften kan i mange tilfelle berolige nervene og stilne uroen som nager oss. Vi bør aldri møte barna med rynket panne.

Til glede for mann og barn. - En husmor burde ikke kle seg som et fugleskremsel når hun er opptatt med sitt daglige arbeid. Det er viktigere at mannen og barna ser henne i nette klær enn det noen gang vil være for tilfeldige fremmede og besøkende.

Enkelte husmødre innbiller seg at det ikke spiller noen rolle hvordan de ser ut sammen med sine egne, mens de er veldig nøye med å kle seg smakfullt når de skal være sammen med andre mennesker som ikke er så nært knyttet til dem. Er ikke mannens og barnas glede og trivsel langt viktigere enn å høste anerkjennende ord fra fremmede, fra venner og kjente? Alle hustruer og mødre burde sette familiens lykke høyere enn alle andre medmenneskelige forhold.

[194]

Kle deg i nette og pene klær som passer deg. Det vil øke barnas aktelse for deg. Vær også nøye med at de har pene og passende klær. Unngå at de venner seg til uorden.

Bry deg ikke om hva andre mener. - Altfor ofte er husmødre unaturlig følsomme overfor hva andre måtte mene om deres vaner, klær og meninger. I stor grad er de slavser under tanken på hvordan andre ser på dem. Er det ikke trist at mennesker som engang skal stå for den evige domstol, er mer opptatt av hva naboene mener om dem enn av hvilke forpliktelser de har overfor Gud? Ofte går vi på akkord med sannheten for ikke å skille oss ut fra mengden. Vi kunne jo bli til spott og spe....

En mor må ikke bli bundet av tradisjonelle oppfatninger. Hun skal oppdra barna både for dette livet og for det evige liv. Når det gjelder klesdrakt, burde hun unngå alt som er overdådig og unødvendig.

Legg vekt på enkelhet og renhet. - Dersom husmoren er likegyldig med hvordan hun kler seg når hun er hjemme, vil også barna lære seg til å kle seg på en sjuskete måte. Mange mødre innbiller seg at alt er godt nok til hjemmebruk, uansett hvor lurvete det er. De vil sjelden eller aldri kunne påvirke barna i riktig retning. Barna er flinke til å sammenligne måten moren går kleddt på, med andre mennesker, og respekten for henne blir svekket.

Jeg vil oppfordre alle mødre til å te seg så tiltrekkende som mulig, ikke ved å bruke lang tid på å pynte seg, men ved å kle seg på en enkel og tekkelig måte. Dette vil lære barna enkelhet og renhet. Barnas kjærlighet og respekt burde ha den største verdi for alle mødre. Alt ved moren burde være preget av renslighet og orden, slik at barnas tanker blir rettet mot det som er rent og sunt.

Alle barn har en sterk følelse av hva som er riktig og passende og hva som hører sammen. Hvordan kan de bli tiltrukket av renhet og hellighet når de daglig ser sjuskete klær og uryddige rom? Hvordan kan vi tilby de himmelske gjester som kommer fra et hjem der alt er rent og hellig, til å gjeste oss under slike forhold? [195]

Renhet og orden er himmelens lover. For å komme i harmoni med Guds planer må vi sørge for å omgi oss med det som er rent og smakfullt. [196]

PÅVIRKNING AV FOSTERET

Om å kvalifisere seg som mor. - Alle kvinner trenger å lære seg tålmodighet før de blir mødre. Gud forventer at de skal være skikket til denne store oppgaven. Når moren har et personlig samfunn med Kristus, har hennes arbeid evighetsverdi. Dets betydning er større enn vi fatter. Moren har et hellig kall fra Gud.

Jesus bør være til stede i hjemmet. Når han får gjennomsyre hennes kjærlighet, kan hjemmet bli et Betel. Mann og hustru bør samarbeide. Hvor annerledes ville ikke verden være dersom mødre overgav seg selv og barna til Gud, både før og etter fødselen

Påvirkningene før fødselen. - Den innflytelse moren har på barnet i tiden før fødselen, blir ofte ikke tillagt så stor betydning som den fortjener. Men det ser annerledes ut fra himmelens synspunkt. Det budskap som ble overbrakt av Guds engel, og gjentatt på den mest høytidelige måte, viser at disse forhold krever samvittighetsfull omtanke.

Gjennom de ord som ble talt til den hebraiske mor (hustruen til Manoah) , taler Gud til mødre i alle tidsaldre. «Alt det jeg har nevnt for kvinnen, skal hun ta seg i vare for.» Morens livs vaner har stor betydning for barnets fremtidige trivsel. Hun må styre sin appetitt og sine lidenskaper etter sunne prinsipper. Det er alltid noe hun må uungå og noe hun må motarbeide, dersom Guds hensikt med å gi henne et barn skal bli oppfylt.

Verden er full av snarer som ligger gjemt i de unges vei. Den store mengde er tiltrukket av et liv i selvisk og sanselig nytelse. De aller fleste mennesker er ikke i stand til å se de skjulte farene, og forstår heller ikke hvilke fryktelige følger det vil få å gå på den veien som de tror fører til lykke og fred. Ved å gi etter for appetitten og lidenskapene sløser de bort sine krefter og utallige menneskers liv blir ødelagt for tid og evighet. Foreldrene bør ikke glemme at barna vil møte disse fristelsene. Til og med før barnet blir født, er det nødvendig å legge forholdene til rette for at det skal kunne gå seirende ut av kampen mot det onde.

[197]

Dersom moren gir etter for sine egne lyster i tiden før barnet blir født, og dersom hun er selvisk, utålmodig og dømmesyk, vil disse trekk gjenspeiles i barnets holdning. På denne måten har mange barn som fødsels gave mottatt en nesten uovervinnelig hang til det onde.

Men dersom moren står urokkelig fast på riktige prinsipper, dersom hun er måteholden og forneker seg selv, og dersom hun er mild, vennlig og uselvisk, vil hun kunne overføre de samme verdifulle karaktertrekk til barnet.

Avgjørende forholdsregler før fødselen. - Det er en svært alminnelig feil at moren ikke gjør noen forandring i sitt liv i tiden før barnet blir født. Det er viktig og nødvendig å lette hennes byrder mens hun går svanger. Det foregår store forandringer i hennes organisme, og hun trenger mye friskt blod. Derfor må hun ha mer næringsrik mat, som blir omsatt i livgivende blod. Med mindre hun får tilstrekkelige mengder nærende kost, kan hun ikke beholde sin fysiske styrke, og barnet blir berøvet noe av den livskraft det skulle ha. (Se «Råd og Vink», kapitlet om kosthold under svangerskap.)

Hennes påkledning krever også omtanke. Klærne bør være slik at de beskytter henne mot kulde og trekk. Hun bør ikke stadig bruke av sitt fysiske overskudd for å erstatte mangelen på varme og passende klær.

Dersom moren ikke får tilstrekkelig med fullverdig kost, vil det påvirke blodet både når det gjelder mengde og kvalitet. Barna vil arve de samme svakheter. De vil vanskelig kunne nyttiggjøre seg mat som kan omsettes til godt blod som styrker hele organismen. Både morens og barnets velvære avhenger av gode, varme klær og tilstrekkelig næringsrik mat.

Det bør gjøres store anstrengelser for at morens omgivelser skal være så hyggelige som mulig. Fareu har et særlig ansvar. Han skal gjøre alt som står i hans makt for å lette morens byrder, og legge forholdene best mulig til rette for henne. Han bør være omgjengelig, høflig, mild og omsorgsfull, alltid oppmerksom overfor hennes behov. Ofte blir det vist større hensyn mot dyrene i fjøset enn mot enkelte mødre i den tiden de går svanger. Side-198

[198]

Ikke trygt å føye appetitten. - Det er mange som innbiller seg at moren kan la appetitten løpe løpsk på grunn av den stilling hun er i. Dette er imidlertid en stor feiltagelse. En slik oppfatning er mer grunnet på skikk og bruk enn på sunn fornuft. Kvinnens appetitt i

svangerskapstiden kan være svært skiftende, ustadig og vanskelig å tilfredsstille. Hun må ikke la vanene ta overhånd, slik at hun spiser alt hun har lyst på, uten å spørre fornuften til råds for å finne ut hva slags mat som vil gi hennes kropp tilstrekkelig næring, og tjene til barnets vekst og utvikling. Maten bør være næringsrik, men ikke av en oppeggende art. . . .

Hvis det noen gang er viktig å leve på et enkelt kosthold og å være nøye med hvordan maten er sammensatt, er det i denne avgjørende perioden.

Kvinner som har faste prinsipper, og som er blitt grundig undervist, vil ikke avvike fra et enkelt kosthold i denne tiden. De vil alltid ha klart for seg at et annet liv er avhengig av dem, og vil vise forsiktighet i sine livsvaner, særlig når det gjelder kostholdet. De bør holde seg borte fra alt som er opphissende og har liten næringsverdi, selv om det smaker aldri så godt. Det er altfor mange som forsøker å overtale dem til å gjøre ting som fornuften tilsier at de ikke bør gjøre. Mange barn blir født med dårlig helse på grunn av at moren har gitt etter for appetitten. . . .

[199] Dersom moren spiser så mye at fordøyelsesorganene blir overbelastet og anstrengt til det ytterste for å bryte ned de forskjellige stoffene, gjør hun ikke bare en stor urett mot seg selv, men hun legger også grunnlaget for sykdommer hos barna. Dersom hun velger å spise alt det hun har lyst på, uten å tenke på følgene, vil hun før eller senere måtte unngjelde for det. Men det er ikke bare hun som blir straffet. De uskyldige barna må lide på grunn av hennes tankeløshet. Side-198

Selvkontroll og måtehold. - Morens fysiske behov må ikke i noe tillelle bli forsømt. To menneskeliv avhenger av henne. Derfor bør hennes ønsker bli møtt med forståelse, og hennes behov rikelig dekket. Men i høyere grad enn ellers bør hun i løpet av denne tiden unngå alt som kan svekke henne fysisk og mentalt. Dette gjelder ikke bare kostholdet, men også alle andre ting. Det er Gud selv som gjennom sitt ord har lagt den mest alvorlige forpliktelse på henne om å øve selvkontroll.

Ved å innarbeide vaner for strengt måtehold i tiden før barnet blir født, legger moren grunnlaget for en rettlinjert karakter hos barnet. . . . Vi må ikke forholde oss likegyldige til disse ting.

Vær glad og tilfreds. - Enhver kvinne som skal bli mor, bør prøve å utvikle en glad og optimistisk holdning, uansett ytre omstendigheter. Hun bør huske på at alle anstrengelser i denne retning vil bli mangfoldig belønnet gjennom barnas fysiske og moralske utrustning.

Men dette er ikke alt. Gjennom riktige vaner kan hun lære seg å være glad og tillitsfull i sitt tankeliv, og gjenspeile noe av sin egen lykke til resten av familien og til alle andre hun omgås. I stor grad vil hennes helsetilstand bli bedre. Hun vil få ny livskraft, og blodet vil ikke lenger flyte langsomt gjennom årene, slik tilfellet er når hun gir etter for tungsinn og fortvilelse. Både mentalt og moralsk vil hun bli opplivet av sitt gode humør. Viljekraften kan motstå skiftende sinnsstemninger og kan berolige opprørte nerver på en forunderlig måte.

De barna som er blitt frarøvet den livskraften de skulle arve fra sine foreldre, bør få mye omsorg. Dersom foreldrene tar nøye hensyn til lovene for vår tilværelse, kan de oppnå en langt bedre helsetilstand. [200]

En tillitsfull holdning. - Den som forbereder seg til å bli mor, burde alltid la tankene dvele ved Guds kjærlighet. Sinnet burde være fylt av fred. Hun skulle finne hvile i Jesus og handle i samsvar med hans ord. Aldri burde hun glemme at hun er Guds medarbeider. [201]

OMSORGEN FOR SMÅ BARN

Råd til den som gir die. - Den beste maten for det lille barnet er den som naturen selv frembringer, og man bør ikke frarøve barnet denne ernæringen dersom det ikke er helt uunngåelig. Det er hjerteløst av moren å prøve å unndra seg plikten til å amme barnet, fordi hun ønsker å ha det behagelig og å tilfredsstille sine egne sosiale behov.

Den tiden barnet får sin næring fra moren, er en kritisk periode. Mange mødre er overbelastet med arbeid mens de gir die til det lille barnet. Blodsirkulasjonen kan bli forstyrret, og diebarnet blir ofte utsatt for alvorlige påvirkninger, ikke bare på grunn av den feberaktige ernæringen fra morens bryst, men også fordi dets blod kan være forgiftet som en følge av morens helsefarlige kosthold. Hvis organismen er forstyrret av feber, kan dette få alvorlige følger for den næringen som tilføres barnet.

Morens sinnstilstand har også innflytelse på barnet. Dersom hun er ulykkelig, irritabel og ubehersket, og dersom hun lar lidenskapene få fritt løp, vil den næring barnet får, være betent, og ofte føre til kolikk og magebesvær. I enkelte tilfelle vil det endog føre til voldsomme krampetreknings.

Barnets karakter vil også i større eller mindre grad bli påvirket av den næringen det får fra moren. Hvor viktig er det ikke da at moren bevarer en lys og tilfreds sinnsstemning i den tiden hun ammer barnet, og at hun behersker sine følelser og bevarer den åndelige ro. På denne måten kan hun hindre at den maten barnet er avhengig av, blir forringet, og hennes rolige og avbalanserte holdning tjener til å forme barnesinnet i riktig retning. Dersom barnet er nervøst og lett påvirkelig, vil morens rolige og omsorgsfulle opptreden øve en beroligende og rettledende innflytelse. Det gir helsebot til barnet.

[202] Jo roligere og enklere barnets liv er, desto bedre ligger forholdene til rette både for fysisk og mental utvikling. Moren bør alltid prøve å bevare en rolig, verdig og behersket holdning.

Mat kan ikke erstatte oppmerksomhet. - Mange barn har fått helt feilaktig behandling. Dersom de er gretne, blir det ofte puttet mat i munnen på dem for at de skal holde seg rolige, selv om grettenheten i mange tilfelle skyldes at de har fått for mye mat. Og på grunn av morens dårlige vaner har den ofte skadelig virkning. Når de så får enda mer mat, blir tilstanden langt fra bedre for fordøyelsessystemet er allerede sterkt overbelastet.

Allerede fra spedbarnsalderen blir de opplært til å gi etter for appetitten og leve for å spise. Moren har en stor oppgave med å forme barnas karakter i de første årene. Hun kan lære dem å styre appetitten, og hun kan lære dem å gi etter for appetitten og bli slave under sine grådige lyster. Ofte legger moren planer for hva hun skal gjøre i løpet av dagen. Når så barna forstyrrer henne, gir hun dem gjerne noe å spise for at de skal være stille, i stedet for å ta tid til å berolige dem og vise interesse for det de er opptatt med. Dette dekker barnets behov for en kort stund, men etter hvert vil forholdene bli verre.

Den lille magen blir overbelastet med mat når den ikke hadde det minste behov for det. Det barnet virkelig savner, er litt mer av morens tid og oppmerksomhet. Men hun betrakter sin tid som altfor verdifull til å bli benyttet til å underholde barna. Kanskje legger hun mer vekt på å holde hjemmet velstelt og skinnende rent, for å høste anerkjennende ord fra tilfeldige besøkende, eller på å tilberede maten etter alle kunstens regler, enn på barnas helse og trivsel.

Enkel mat, men næringsrik og innbydende. - Den maten familien skal spise, bør være så enkel at moren ikke behøver å bruke all sin tid på å tilberede den. Det er viktig å servere helseriktig kost som er tilberedt på en sunn og innbydende måte. Tro ikke at det man kan rote sammen uten samvittighetsfull omtanke, er godt nok for barna. [203]

Vi burde imidlertid bruke mindre tid på å lage mer eller mindre helsefarlige matretter, som skal tilfredsstillende en forventet smak, og legge større vekt på å oppdra og utdanne barna på den rette måten.

Utstyr til den lille. - Når vi skal sørge for klær og annet utstyr til barnet, er det viktigere å tenke på hva som er best for dets helse og trivsel, enn å lytte til motens luner og legge vekt på det som vekker beundring. Moren bør ikke bruke tiden til broderier og annen pynt for å gjøre de små klærne vakre, og pålegge seg selv unødig arbeid som går på bekostning av hennes egen og barnas helse. Hun bør

ikke være opptatt med søm og håndarbeid som er skadelig for både syn og nerver, i en tid da hun trenger mye hvile og avveksling. Hun bør se det ansvaret som hviler på henne når det gjelder å bevare sin styrke, slik at hun kan være i stand til å møte de krav livet legger på henne.

Renslighet, varme og frisk luft.-Små barn trenger tilstrekkelig varme. Men det blir ofte begått en stor feil ved å la dem oppholde seg i for varme rom, der det ikke er tilstrekkelig med frisk luft... .

Barnet bør være beskyttet mot alle påvirkninger som kan svekke eller forgifte organismen. Samvittighetsfullt bør man forsøke å holde omgivelsene så rene og tiltalende som mulig. Samtidig som det ofte kan være nødvendig å forhindre at de små barna blir utsatt for store og plutselige temperaturforandringer, er det like viktig at de alltid kan puste i ren, frisk luft både dag og natt, både når de sover og når de er våkne.

Pleie av barna når de er syke. - I mange tilfelle kan de sykdommer barna lider under, føres tilbake til feilaktig behandling. Uregelmessige måltider, for lite klær når det er kaldt, for lite mosjon for å sikre en helsebringende blodsirkulasjon, og for lite frisk luft til å holde hodet friskt, er ofte årsaken til de vanskeligheter som oppstår.

[204] Foreldrene bør forandre de skadelige forhold så fort som mulig.

Alle foreldre har anledning til å lære mye om hvordan de skal ta seg av barna og forebygge sykdommer, og de kan til og med gjøre mye for å helbrede dem. I særlig grad bør moren ha kjennskap til hva man skal gjøre under alminnelige sykdomstilfeller i familien, og hvordan man skal behandle et sykt barn. Den innsikt og kjærighet hun har som mor, gjør at hun kan ta seg av det syke barnet bedre enn

[205] en fremmed.

MORENS FREMSTE PLIKT ER Å OPPDRA BARNA

Riktig opplæring åpner for uendelige muligheter. - Gud øyner uendelige muligheter i hvert eneste lite menneskebarn. Han vet at dersom barnet får den rette oppdragelse, kan det være med på fremme det gode i verden. Det er med spent forventning og interesse han våker over foreldrene for å se om de vil føre hans planer ut i livet, eller om de på grunn av en misforstått snillhet vil ignorere dem og dermed ødelegge barnet for tid og evighet. Å forme dette hjelpeløse og tilsynelatende ubetydelige lille vesen til et rent og sterkt menneske til Guds ære og til gagn for andre, er en stor og ansvarsfull gjerning. Foreldrene må ikke la noe komme mellom dem og de forpliktelser de har overfor sine barn.

For Gud og fedrelandet. - De som holder Guds lov, vil se på sine barn med en uforklarlig følelse av håp og frykt. De undrer seg på hvilken side de vil stille seg i kampen mellom godt og ondt. Mang en oppriktig og engstelig mor stiller seg selv spørsmålet: «Hvilket standpunkt vil de ta? Hvordan kan jeg forberede dem til å gjøre det som er rett og til å ta del i kampen på riktig side, slik at de kan få del i Guds herlighet når Jesus kommer?»

Det hviler store forpliktelser på dere, mødre. Selv om dere ikke har plass i en nasjonalforsamling. . . kan dere utrette en stor gjerning for Gud og for det landet dere bor i. Dere kan lære opp barna. Dere kan hjelpe dem til å forme en karakter som ikke lar seg rokke eller påvirke av det onde, men som kan få andre til å gjøre det som er rett. Ved å be i oppriktighet og tro kan dere gripe fatt i den arm som beveger verden.

Det er i barne- og ungdomstiden at opplæringen bør skje. Det er i denne tiden barna oppdras til å bli nyttige mennesker. De bør lære seg å ta del i alle de plikter som er knyttet til det daglige liv i hjemmet, og foreldrene kan gjøre disse pliktene så hyggelige som mulig ved å være vennlige og ved å gi råd og anerkjennelse.

[206]

Mange forsømmer opplæringen i hjemmet. - Uansett hvor mye man skryter av de fremskritt som er gjort når det gjelder utdannelsesmetoder, er likevel opplæringen av barna kommet inn i en bakevje. Det er hjemmet som først og fremst har sviktet. Foreldrene innser ikke sin plikt. Særlig gjelder dette mødrene. De har hverken den tålmodighet som skal til for å undervise, eller den visdom som er nødvendig for å lede de små på rett vei.

Det er altfor sant at mødrene ikke alltid er på sin post i trofasthet mot sitt kall. Gud krever ikke noe av oss som vi ikke kan utføre i hans kraft og som ikke er til beste for oss og våre barn.

Mødre bør søke guddommelig hjelp. - Dersom mødre kunne innse hvor viktig den gjerning er som de er opptatt med, ville de bruke mer tid til stille bønn. De ville bringe barna frem for Jesus, be om hans hjelp og støtte og trygle Gud om visdom til å utføre sin hellige plikt på den rette måten. Moren bør utnytte alle muligheter til å forme og danne barnas holdninger og vaner. Hun bør omhyggelig følge med i deres karakterutvikling, forsøke å undertrykke alle dårlige trekk og fremelske de karaktertrekk som ikke er til stede i ønskelig grad. Hennes eget liv bør være et rent og edelt eksempel for dem som Gud har betrodd til hennes omsorg.

Moren bør ta fatt på arbeidet med mot og styrke, i tillit til at Gud vil hjelpe henne i hennes anstrengelser. Hun bør aldri slippe av i likegyldig tilfredshet, og ikke gi seg før hun ser at barnas karakter gradvis blir høynet, og at de får høyere mål i livet enn å tilfredsstille seg selv.

[207] Vi er ikke klar over hvor stor makt det ligger i en bedende mors innflytelse. Hun tar Gud med i alt hun gjør. Hun fører barna frem for nådens trone, overlater dem til Jesus og bønnfaller ham om hjelp og støtte. Den innflytelse slike bønner har på barna, er som et livets kildespring. Når moren ber i tro, vil hun få styrke fra Gud. Å forsømme plikten til å be sammen med barna, er ensbetydende med å miste noe av det mest verdifulle som står til vår rådighet, en av de største hjulpekilder midt i alle vanskeligheter og byrder som er knyttet til vår livsgjerning.

Den makt som ligger i en mors bønner, kan ikke bli verdsatt høyt nok. Den mor som kneler ned sammen med sine sønner og døtre under alle omskiftende forhold i løpet av barndommen og gjennom de farefulle ungdomsårene, vil først i dommen få vite

hvilken innflytelse dette har hatt på barnas senere liv. Dersom moren i tro har overgitt sitt liv til Guds Sønn, kan hun med sin ømme hånd holde sønnen tilbake fra fristelsens makt, og hindre sin datter i å gi etter for synd. Når lidenskapene kjemper for å få herredømmet, kan kjærlighetens makt og morens faste og dempende innflytelse styrke sinnet til å holde fast ved det som er rett.

Når besøkende forstyrrer familierytmen. - Dere bør ta tid til å samtale og be sammen med de små, og ikke tillate noe å forstyrre samfunnet med Gud og med barna. Dere bør forklare tilfeldige besøkende at Gud har gitt dere en oppgave å utføre, og at dere ikke har tid til tomt snakk. Dere må være klar over at dere er opptatt med en gjerning som har følger for tid og evighet. Deres fremste plikt gjelder barna.

Barna bør komme foran alle besøkende og foran alle andre hensyn. . . . Dere må ikke forsømme deres plikt overfor barna i deres første leveår. Det finnes ikke et eneste tidspunkt i barnets liv da denne regelen kan settes til side.

Send ikke barna utendørs for at dere kan undcrholde gjestene, men lær dem å være rolige og vise respekt når dere har besøk.

Mødre skal være gode forbilder. - Jeg vil oppfordre alle mødre til å ta vare på de dyrebare øyeblikkene. Husk at det kommer en tid da dere ikke lenger har mulighet til å påvirke og oppdra barna. Men dere kan være forbilder for dem i alt det som er rent og edelt og godt. Sørg for at barna deler dine interesser.

Selv om dere kommer til kort i alt annet, må dere være effektive og grundige på dette området. Selv om barna bare fyller den minste plassen i Guds plan for det gode, må dere ikke betrakte livet som mislykket og se tilbake på det med samvittigbetsnag, dersom de forlater hjemmet med rene og dydige karaktertrekk. [208]

Små barn er som speil der moren kan se sine egne vaner og holdninger. Dette burde minne henne om hvor forsiktig hun må være i sin atferd og med hva hun snakker om når barna er til stede. De karaktertrekk hun ønsker å se hos barna, må hun utvikle i sitt eget liv.

Sett høyere mål enn verden har. - Moren må ikke la seg styre av de oppfatninger som er gjengs blant verdslige mennesker og heller ikke arbeide for å nå opp til verdens standard. Hun må selv avgjøre hva livets store mål er, og så sikte inn alle sine anstrengelser på

å nå det. På grunn av tidsnød kan hun kanskje forsømme mange huslige gjøremål uten at det får alvorlige følger. Men hun kan ikke forsømme å oppdra sine barn uten at det vil straffe seg. Barnas mangelfulle karakter vil vitne om at hun ikke har vært trofast mot sin plikt. Alle onde trekk hos barna som hun ikke forsøker å rette på, alle dårlige vaner, ulydighet og mangel på respekt og all form for lathet og uoppmerksomhet, vil kaste et vanærende lys over henne og gjøre livet tungt.

Barnas skjebne ligger for en stor del i morens hender. Dersom du ikke gjør din plikt, vil de kanskje gå inn i Satans rekker og støtte ham i arbeidet med å ødelegge menneskeliv. Men dersom du trofast lærer dem det som er rett, og gjennom ditt eget liv er et forbilde for dem, kan du lede dem til Kristus. Da vil de gå ut i verden og påvirke andre i riktig retning, og du kan kanskje bli et middel til at mange mennesker blir frelst.

Fremelsk det gode, under trykk det onde. - De som er foreldre, er kalt til å samarbeide med Gud ved å oppdra sine barn i kjærighet og gudsfrykt. Ikke noe bedrøver ham mer enn når vi forsømmer å oppdra barna på den rette måten. . . .

[209]

Med samvittighetsfull omtanke bør de våke over barna, over deres ord og handlinger, ellers vil Satan vinne innflytelse over dem. Det er hans høyeste ønske å motarbeide Guds hensikt. Foreldrene må arbeide med vennligbet, ømhet og levende interesse når de skal oppdra barna. De må fremelske alle gode trekk og undertrykke alle dårlige trekk som kommer til syne i barnas karakter.

Gleden over vel gjort gjerning. - Barna er Herrens egen arvelodd, og vi skal gjøre regnskap for hvordan vi behandler hans eiendom. Å oppdra og lære opp barna til å bli Guds barn er den største tjeneste foreldrene kan gjøre for Gud. Det er en tjeneste som krever tålmodig arbeid, et helt liv i trofast, utholdende innsats. Ved å forsømme den oppgaven Gud har gitt oss, viser vi oss som utro tjenere. . . .

[210]

I kjærighet, tro og bønn bør foreldre virke for sin familie, inntil de kan møte Gud og si: «Her er jeg og de barn Herren har gitt meg..»

STEMOREN

Råd til en stemor. - Ditt ekteskap med en som har barn fra før, vil vise seg å være til ditt beste. . . . Du stod i fare for å bli selvopptatt. Du har verdifulle kataktertrekk som trenger å bli vekket til live. . .

Under de nye forhold vil du lære gjennom erfaring hvordan du skal behandle menneskesinn. Ved å ta deg av barna vil du fremelske ømme, kjærlige og hengivne følelser. De forpliktelses som omsorgen for familien legger på deg, vil vise seg å være til ditt beste. Barna vil være som en verdifull lærebok for deg, og dersom du leser samvittighetsfullt i den, vil du få oppleve en rik glede. Omsorgen for dem vil styrke ditt tankeliv og utvikle kjærlighet, ømhet og medfølelse. Selv om disse barna ikke er av ditt eget kjøtt og blod, er de blitt dine gjennom ekteskapet med deres far, og det er din plikt å ta deg av dem og oppdra dem i kjærlighet. Din daglige omgang med dem vil vekke til live tanker og planer som også er til ditt eget beste. . . .

Den erfaringen du vil få i hjemmet, vil frigjøre deg fra de selvopptatte forestillinger som truet med å ødelegge ditt arbeid, og vil forandre den steile holdning som trenger å bli oppmyket og fortrent.

Du trenger å utvikle mer ømhet og større medfølelse for å kunne få kontakt med dem som hungrer etter milde, kjærlige og oppmuntrende ord. Barna vil lokke frem slike karakter trekk og hjelpe deg til å utvikle storsinn og sunn dømmekraft. Når du dag etter dag er sammen med dem og behandler dem i kjærlighet, vil du lære å bli mer mild og forståelsesfull mot mennesker som har det vondt.

En stemor som manglet kjærlighet. - Du var glad i mannen din, og giftet deg med ham. Du visste at dette også var et løfte om å bli mor til barna hans. Men jeg innså at du ikke strakk til på dette området. Du mangler flere vesentlige egenskaper. Du er ikke virkelig glad i barna til den mannen du har knyttet deg til. Med mindre det skjer en fullstendig forandring med deg, og dersom du ikke endrer din oppførsel og din måte å styre hjemmet på, kommer du til å ødelegge de dyrebare edelstener som er overlatt til deg. Kjærlighet,

[211]

uttrykk for hengivne følelser, er en vesentlig del av oppdragelsen. . .

Du gjør livet surt for de små - særlig for døtrene. Hvor er varmen og hengivenheten, den kjærlige omsorgen og den tålmodige overbærenheten? Hatet har flyttet inn i ditt vanhellige hjerte og drevet kjærligheten ut. Din munn flyter over av dømmende ord. Det er lenge mellom hver gang du taler rosende og oppmuntrende til barna. Den harde og frastøtende måten du oppfører deg på, og din ufølsomme holdning, virker på døtrene dine som vinterstormer og hagl på en liten blomst. Den bøyer seg hit og dit i stormkastene inntil livet ebber ut, og den ligger der knust og ødelagt.

Den måten du styrer hjemmet på, vil gradvis tørke ut kjærlighetens kilde og knuse gleden og håpet i barnesinnet. Det sørgmodige uttrykket i øynene til dine døtre vekker ikke medfølelse og ømhet hos deg. I stedet behandler du dem med utålmodighet og åpen avsky. Om du bare vil, kan du forandre ansiktsuttrykket deres fullstendig, slik at det bærer preg av liv og tillitsfull glede. . . .

Barn er som regel flinke til å lese ansiktsuttrykket hos moren. De merker fort om hun er glad i dem eller ikke. Du er ikke klar over hva du virkelig gjør. Skal man ikke vise ømhet når man ser det sørgmodige ansiktet og hører sukkene fra et nedtrykt hjerte som lengter etter kjærlighet?

Følgene av overdreven strenghet. - For en tid siden ble det vist meg hva som er galt med fru J. Jeg gjorde henne oppmerksom på hennes feil. I mitt siste syn så jeg imidlertid at hun stadig holder fast ved dem, og at hun fremdeles er kald og ufølsom overfor sine stebarn. Hun nøyer seg ikke med å irettesette barna for alvorlige forseelser, men også for småting som hun burde ha oversett. Det er [212] galt å minne om feil og mangler til stadighet. Kristi Ånd kan ikke bo i et dømmesykt hjerte.

Hun er tilbøyelig til å overse barnas gode karakteregenskaper, og glemmer å rose dem når de gjør det som er rett. Men hun er alltid rede til å slå ned på alt som er galt. Er det rart at barna blir mismodige og likegyldige? Det onde i barnehjertet blir vekket til live og kommer til uttrykk. Et barn som stadig blir klandret, vil etter hvert få en likegyldig holdning, og de onde lidenskaper vil trenge frem, uansett hvilke følger det får. . . .

Søster J. bør fremelske kjærlighet og medfølelse, og behandle de stakkars morløse barna som er betrodd henne, med ømhet og hengivenhet. Dette ville gjøre barna godt, og fra dem ville Guds kjærlighet strømme tilbake til henne.

Når det kreves dobbel omsorg. - De barna som er blitt frarøvet morens ømme kjærlighet, har lidt et nesten uopprettelig tap. Ingen kan fylle plassen etter en mor. Men når en kvinne våger å påta seg morens ansvar, hviler det en særlig stor byrde på henne. Ved å anstrenge seg til det ytterste for å behandle barna så kjærlig og overbærende som mulig, kan stemoren til en viss grad erstatte tapet av moren.

[213]

EN OPPMUNTRING TIL MØDRENE

Jesus velsignet barna. - Da Jesus var på jorden, hendte det ofte at mødre kom med barna sine til ham for at han skulle legge hendene på dem og velsigne dem. Ved å gjøre dette viste de at de trodde på Jesus. De gav også til kjenne sin oppriktige interesse for barnas beste, og sin dype ansvarsfølelse for det Gud hadde betrodd dem.

Disiplene kunne imidlertid ikke innse hvorfor mødre skulle trenge seg frem og forstyrre Mesteren bare for de små barnas skyld. Men da de sendte mødre vekk, irettesatte Jesus dem og befalte folkemengden å slippe frem disse trofaste mødre og barna deres. «La de små barn være, og hindre dem ikke fra å komme til meg. For himmelriket hører slike til.»

Da mødre nærmet seg langs de støvete veiene, så Jesus de skjelvende leppene og tårene i øyekroken idet de sendte opp en stille bønn til Gud. Han hørte hvordan disiplene irettesatte dem, og gav øyeblikkelig beskjed om å la dem være i fred. Hans kjærlighet hadde også rom for barna. Han tok dem i armene og velsignet dem, og han lot dem sove med hodet mot brystet hans.

Jesus oppmuntret mødre med tanke på deres daglige arbeid. Dette var til stor trøst for dem. Når de senere tenkte på Jesu nåde og godhet, og hva de hadde opplevd denne minneverdige dagen, ble de fylt med glede og takknemlighet. Hans milde og kjærlige ord hadde fjernet byrden og gitt dem nytt mot og håp. All tretthet ble liksom feid bort.

Dette kan være til oppmuntring for mødre til alle tider. Når de har gjort alt som står i deres makt for barna, kan de overlate dem til Jesus. Selv det lille spedbarnet i morens armer er dyrebart i hans øyne. Når moren av hele sitt hjerte lengter etter hjelp hun ikke selv kan gi og etter den nåde hun ikke kan frembringe, og hun legger seg selv og barna sine i Jesu armer, vil han ta imot dem og hjelpe dem. Han vil gi dem håp og fred og fylle deres sinn med glede. Dette er en vidunderlig forrett som Jesus har lovt alle mødre.

[214]

Jesus har omsorg for alle mødre. - Fra Kristus, himmelens konge, lød denne innbydelsen: «La de små barn være, og hindre dem ikke fra å komme til meg. For himmelriket hører slike til». Han sendte ikke barna til rabbinerne og heller ikke til fariseerne, for han visste at de ville lære dem å fornekte sin beste venn. Mødrene som brakte barna til Jesus, gjorde det som var rett. . . .

Også i dag bør mødre ta sine barn med til Jesus. De som forkynner evangeliet, bør ta barna i armene sine og velsigne dem i Jesu navn. Tal ømme og vennlige ord til de små, for Jesus tok de små lammene i sin hjord i armene og velsignet dem.

Mødre bør gå til Jesus med sine vanskeligheter. Hos ham vil de finne den hjelp og støtte de trenger i omsorgen for barna. Når en sliten mor ønsker å legge sine byrder ned ved Frelserens føtter, vil hun alltid finne at døren står åpen. Han . . . innbyr fremdeles mødre å komme med sine små, slik at han kan få velsigne dem. Selv spedbarnet i morens armer kan få bo i den allmektiges skygge, når moren kommer til ham i bønn og tro. Døperen Johannes var fylt med Den Hellige And fra fodselen av. Dersom vi lever i et nærr samfunn med Gud, kan vi forvente at Guds And vil lede og danne barna våre på samme måte, helt fra de er ganske små.

Barnehjertet er mottagelig. - Han [Kristus] var sammen med de uanselige, de som trengte hjelp og som var nedtyngt. Han løftet de små barna opp i armene sine og levde seg inn i de unges tankegang. I hans store, kjærlige hjerte var det rom for alle deres lengsler og behov, alle deres fristelser og vanskeligheter. Og han tok del i deres gleder.

Når han var lei av byens mas og forvirring og trett av å være sammen med lisrige og hyklerske mennesker, fant han fred og hvile sammen med uskyldige barn. Han viste dem aldri fra seg. Himmelens konge var ikke for stor til å svare på deres spørsmål og til å forenkles sin undervisning slik at også de kunne forstå. I de unge, mottagelige sinn kunne han så sannhetens dyrebare såkorn, som ville vokse opp og gi en rik avling i de modnere år.

Han visste at disse barna ville lytte til hans ord og ta imot ham som sin frelser, mens de som var blitt harde og fulle av verdens visdom, trolig ikke ville følge ham og bli innbyggere i Guds rike. Når de små barna kom til Jesus og fikk lære av ham, ville hans bilde og hans ord prege seg inn i deres sinn og aldri bli utslettet.

Med denne handlingen vil Jesus lære oss at det er de små barnehjertene som er mest mottagelige for det kristne budskap. De blir lettere påvirket av det som er rent og godt, og de inntrykkene de får i denne tiden, forsvinner ikke så lett.

«La de små barn være, og hindre dem ikke fra å komme til meg. For himmelriket hører slike til.» Dette bør være hellige ord for både mor og far, ord som oppmuntrer alle foreldre til å lede barna til Jesus og gjøre krav på hans oppmerksomhet. I Kristi navn bør de be Gud om å være tilstede i familien og hjelpe alle dens medlemmer. Det er ikke bare de mest avholdte som har krav på hans oppmerksomhet, men også de urolige og egensindige trenger omhyggelig undervisning og omsorgsfull ledelse.

[216]

Barna

BARNAS SANNE VERD

Barna er kjøpt med Kristi blod. - Kristus verdsatte barna så høyt at han døde for dem. Derfor bør vi behandle dem som hans eiendom, kjøpt med hans blod. Med fasthet og tålmodighet bør vi oppdra dem for ham. I kjærlighet og overbærenhet bør vi lede dem på rett vei. Når vi gjør det, vil de bli en stadig kilde til glede for oss, og de vil gå ut og skinne som lys i verden.

Det minste barnet som elsker og frykter Gud, er større i hans øyne enn det mest talentfulle og lærde menneske, som nekter å ta imot frelsen i Jesus Kristus. Alle unge som overgir seg til Gud, knytter seg på denne måten til ham som er kilden til all visdom og skjønnhet.

«*Himmelriket hører slike til.*» - Det lille barnet som tror på Kristus, er like dyrebart i Guds øyne som englene rundt tronen. Barna må ledes til Kristus og oppdras til å bli hans etterfølgere. Foreldrene bør føre dem inn på lydighetens vei, og ikke lære dem å gi etter for appetitten og det som er verdiløst.

Om vi bare ville lære den leksen Jesus på denne måten forsøkte å innprente i disiplene, ville mange av de vanskeligheter som nå synes uovervinnelige, forsvinne som dugg for solen. «I det samme kom disiplene til Jesus og spurte: Hvem er den største i himmelriket? Da kalte han til seg et lite barn, stilte det midt iblant dem og sa: Sannelig sier jeg dere: Uten at dere vender om og blir som barn, kommer dere ikke inn i himmelriket. Den som gjør seg selv liten som dette barnet, han er den største i himmelriket.»

[217]

Gud har betrodd sin eiendom til foreldrene. - Barna blir satt inn i verden av foreldrene. Likevel er det på grunn av Guds skapende makt at de lever, for Gud er livgiveren. Vi må alltid huske at vi ikke har rett til å behandle barna som om de var vår egen eiendom. Det er Gud som har arveretten til dem. Frelsesplanen omfatter like mye dem som oss. De er blitt betrodd til foreldrene for at de skal oppdra

dem etter Herrens vilje og lære dem opp til å utføre sin gjerning både her og i evigheten.

Mødrene bør behandle barna på en mild og vennlig måte. Også Kristus var engang et lite barn. For hans skyld bør vi vise barna ære. Det er et hellig ansvar å oppdra barn. Vi må ikke forkjæle eller forgude dem eller lære dem å gi etter for sine lyster. Men vi må oppdra dem til å leve et rent og edelt liv. De er Guds eiendom. Han elsker dem og ber deg samarbeide med ham for å hjelpe dem å danne en fullkommen karakter.

Dersom du vil møte Gud med fred, må du sørge for å gi hans hjord åndelig føde. Alle barn har en mulighet for å få evig liv. Alle barn og unge er Guds særlige eiendom.

De unge må lære å se på sine evner som noe som ikke tilhører dem selv. Tid, krefter og forstandsevner er lånte verdier. De tilhører Gud, og alle unge bør bestemme seg for å bruke dem på beste måte. De er grener som Gud venter å finne frukt på. De forvalter verdier som skal gi avkastning. De er lys som skal sende klare stråler inn i en mørk verden. Alle barn og unge har en gjerning å gjøre for å gi Gud ære og for å løfte menneskeheten høyere opp.

[218] *Himmelveien er tilpasset barna.* - Jeg så at Jesus kjenner alle våre svakheter og skrøpeligheter. Han har delt vår skjebne på alle måter, men uten å synde. Derfor har han ryddet en vei som er tilpasset etter våre evner og krefter. I likhet med Jakob har han gått varsamt frem av hensyn til barna. Han vil at vi skal finne trøst og glede i samfunnet med ham, og for hvett skritt vi tar, ønsker han å lede oss og stadig være ved vår side.

[219] Han går ikke fra barna i flokken, men tar seg alltid av dem. Han har heller ikke bedt oss om å skynde oss slik at de ikke kan følge med. Han drar ikke så hurtig frem at vi selv og barna våre blir etter på veien. Han har jevnet livets vei, slik at også barna kan gå trygt. For hans skyld bør foreldrene lede barna på den smale veien. Gud har vist oss en vei som også passer for barnas evner og krefter.

ENS HJELPERE

Også barna har plikter i hjemmet. - Både barn og foreldre har viktige plikter i hjemmet. Vi bør lære våre barn å føle ansvar for hjemmet. De får mat og klær, de blir omgitt med kjærighet og omtanke. Derfor bør de være med å bære hverdagens byrder og gjøre hjemmet så trivelig som mulig for resten av familien.

Alle mødre bør lære sine barn at de er en del av familien, og må bære sin del av de forpliktelser dette medfører. Alle familie-medlemmer bør være like trofaste mot sine plikter i hjemmet som menighetsmedlemmer skal være i de plikter som har med menigheten å gjøre.

Gjør barna oppmerksomme på at de hjelper far og mor ved å utføre små arbeidsoppgaver eller ved å gå ærender. La dem få et eller anner å bruke kreftene til, og gi dem deretter tid til å leke.

Barna har et aktivt sinn, og de har godt av å bære byrder i det praktiske liv. . . . Det er galt å overlate dem til seg selv og til det de selv kan finne på. Foreldrene bør lede dem på rett vei,

Både foreldre og barn har forpliktelser. - Foreldrene er forpliktet til å oppdra barna og til å sørge for mat og klær til dem. Barna er forpliktet til å være lydige mot sine foreldre og til å vise en tillitsfull og trofast holdning mot dem. Når barna ikke lenger føler at det er deres plikt å hjelpe foreldrene med hverdagens slit og strev, hvordan ville det så være om foreldrene unnlot å ta seg av dem og gi dem det de trenger? Når barna nekter å utføre de plikter som hviler på dem, og å støtte sine foreldre ved å ta del også i de mindre behagelige oppgaver, mister barna mange verdifulle anledninger til å lære å bli nyttige mennesker i fremtiden.

Gud ønsker at alle som tror på ham, skal lære sine barn å ta del i de plikter som er en del av familielivet. Allerede fra barna er ganske små, kan de bære sin del av ansvaret. De har fått et sted å være, de nyter godt av hjemmets fordeler og har rett til å gi uttrykk for sine ønsker og meninger. Derfor hviler det også plikter på dem. Gud krever at foreldrene skal sørge for mat og klær til barna. Forpliktelsene

[220]

i hjemmet er imidlertid gjensidige. Barna på sin side er pliktige til å ære og respektere sine foreldres

Foreldrene skal ikke være slaver under barna. Det er ikke bare de som har plikt til å være selvoppofrende, mens barna får lov til å vokse opp likegyldige og ansvarsløse. De må ikke læres opp til å skyve alle byrdene over på foreldrene.

Misforstått snillhet kan føre til latskap. - Allerede i ung alder bør barna læres opp til å være nyttige mennesker, til å hjelpe seg selv og andre. I våre dager er det mange døtre som uten det minste samvittighetsnag kan se på at moren strever og sliter, vasker og lager mat, mens de selv sitter henslengt i en lenestol og leser romaner, eller holder på med et håndarbeid. De er like ufølsomme som en stein.

Men hva er egentlig årsaken til dette? Hvem er det man har mest grunn til å klandre for disse forhold? De stakkars troskyldige foreldrene! De glemmer ofte hva som er best for barna på lang sikt. På grunn av en misforstått kjærlighet og overbærenhet lar de barna slippe å hjelpe til, eller lar dem benytte tiden til helt uvesentlige ting som ikke gir øvelse for musklene og fornyer sinnet. Og så unnskylder de døtrenes latskap med at de er svakelige. Men hva er det som har gjort dem svakelige? I mange tilfelle er det foreldrene som er skyld i det. Hvis barna hadde fått bruke kreftene til nyttig arbeid i hjemmet, ville de blitt styrket både åndelig og legemlig. Men på grunn av feilaktige forestillinger blir barna frarøvet denne retten, slik at de til sist avskyr å arbeide.

[221] Hvis barna ikke er blitt vant med å arbeide, vil de snart bli slitne. De vil klage over smerter i rygg og skuldre, over trette lemmer, og i ren medfølelse kan dere bli fristet til å gjøre arbeidet selv i stedet for å la dem slite litt. Byrden som blir lagt på barna kan være lett i begynnelsen, og så øke litt for hver dag, til de kan gjennomføre en skikkelig arbeidsoppgave uten å bli så slitne.

Farer ved lediggang. - Det er blitt vist meg at det følger mye synd i lediggangens kjølvann. Virksomme hender og et aktivt sinn har ikke tid til å lytte til de fristelser som fienden kommer med. Men late hender og tanker blir ofte et lett bytte for Satan. Når den menneskelige hjerne ikke er opptatt med det som er sant og vesentlig, vil den uvilkårlig komme til å befatte seg med det som er nedbrytende og uheldig. Alle foreldre burde lære sine barn at lediggang er synd.

Det finnes ikke noe som med større sikkerhet vil lede til det onde, enn å frata barna alt ansvar, uten å ha noe annet mål enn å tilfredsstille seg selv. Barna er fulle av sunn virketrang, og dersom de ikke blir opptatt med noe godt og nyttig, vil de uunngåelig vende seg til det motsatte. Samtidig som de må få tid til å leke og more seg som barn, bør foreldrene også lære dem å ta del i nyttig arbeid. Det er sunt å ha bestemte tider til så vel lek som fysisk arbeid og lesning. Barna bør ha arbeidsoppgaver som passer til deres alder, og tilgang til bøker som er interessante og nyttige.

Det sikreste vern er nyttig arbeid. - De unge er aldri så godt beskyttet mot det onde som når de er opptatt med nyttig arbeid. Dersom de blir opplært til å være flittige, og hele tiden har noe å gjøre, blir det ikke tid til å gremme seg over sin situasjon eller hengi seg til ørkesløst dagdrømmeri. Det er liten fare for at de skal danne slette vaner eller søke dårlig selskap.

Dersom foreldrene er så opptatt med andre ting at de ikke har tid til å sysselsette barna med nyttig arbeid, vil Satan sørge for å aktivisere dem.

Barna bør lære å bære byrder. - Foreldrene bør våkne opp og se den kjensgjerning i øynene at det viktigste de kan lære barna, er at de må bære sin del av hjemmets byrder. . . . De bør lære barna å ha et fornuftig forhold til livet, og å innse at de skal være til nytte i verden. Det er under morens ledelse i hjemmet at gutter og jenter bør få den første opplæring i hvordan de skal bære livets byrder. [222]

Barnets opplæring til godt eller ondt begynner i de første årene. . . . Etter hvert som de eldste barna vokser opp, bør de hjelpe til med å ta seg av de yngste i familien. Moren skal ikke slite seg ut med å gjøre det arbeidet som barna både kan og bør gjøre.

Gleden ved ansvarsfordeling. - Hjelp barna å leve i samsvar med Guds vilje, ved å minne dem om å være trofaste mot de pliktene som hviler på dem som medlemmer av familien. Dette er en verdifull erfaring for dem. De vil lære at de ikke skal la tankene kretse om seg selv, søke sin egen fornøyelse eller tilfredsstille sine egne begjær. Lær dem å ta del i det daglige arbeidet så anstrengelsene med å lære dem å dele byrdene med far og mor, brødre og søstre, kan gi resultater. Da vil de bli tilfredse ved tanken på at de virkelig er til nytte.

Vi kan lære barna opp til å være hjelpsomme. Av naturen er de virksomme, og trives med å være travelt opptatt. Deres virketrang kan lett ledes i riktig rerning. I ung alder kan de lære å ta på seg de byrder som passer for dem. Alle bør ha enkle oppgaver som de er ansvarlige for å utføre. Da vil de bedre kunne bære livets plikter senere. Den lille oppgaven som hviler på dem, vil føles som en glede, og de vil få oppleve lykken ved å gjøre det som er rett. Etter hvert vil de bli vant til arbeid og plikter og vil like det, fordi det går opp for dem at livet er mer enn bare å tilfredsstill seg selv. . . .

Det er godt for barna å ha noe å bruke kreftene til. De vil bli mer tilfredse ved å være opptatt med noe nyttig det meste av tiden. Når de har utført sine plikter på en tilfredsstillende måte, vil de sette større pris på leken.

[223] Arbeid styrker både musklene og sinnet. Moren kan lære opp barna til å bli nyttige medhjelpere, og samtidig som hun underviser dem, kan hun skaffe seg selv verdifulle kunnskaper om menneskenaturen. Hun vil lære hvordan man skal behandle disse små livsfriske skapningene, og vil holde sinnet friskt og ungdommelig gjennom samværet med dem. På samme måte som barna ser opp til far og mor i tillitsfull kjærlighet, kan foreldrene vende blikket til Frelseren for å få hjelp og støtte. Dersom barna er blitt oppdratt på den rette måten, vil de i moden alder være takknemlige for å kunne gjøre noe som vil lette byrdene for andre.

Gir mental likevekt. - Når barna utfører de plikter som er betrodd dem, vil de skjerpe hukommelsen og utvikle et mer likevektig sinn. Arbeidsevnen vil øke, og karakteren vil få et fastere preg.

Hverdagens utallige plikter krever omtanke, innsikt og handlekraft. Etter som barna blir eldre, kan man kreve mer og mer av dem. De bør imidlertid ikke bli satt til arbeid som tærer unødig på kreftene deres. Heller ikke bør det trekke slik i langdrag at de blir slitne og motløse. Arbeidsoppgavene bør velges med omtanke, alt etter deres fysiske utrustning og hva som tjener til å utvikle en fast karakter og få frem de beste egenskaper.

Samklang med himmelens aktivitet. - Hvor mye hyggeligere og mer tilfredsstillende ville ikke arbeidet være for barna dersom de hadde lært å se på hverdagens forskjellige plikter som en del av den kurs Gud har staket opp for dem, som en skole der de skal lære trofasthet og tjenersinn. Når vi utfører alle plikter som for Gud, blir

selv de enkleste oppgavene interessante. Arbeidere på jorden blir knyttet til de hellige vesener i himmelen som alltid gjør Guds vilje.

Det er alltid virksomhet i himmelen. Ingen går ørkesløse omkring. «Min Far arbeider til denne dag; også jeg arbeider,» sa Jesus. Vi må aldri forestille oss at når seieren er vunnet, når vi skal ta i eie de boliger som Jesus har gjort i stand til oss, skal vi gå ledige hele tiden. Nei, vi skal ikke hvile i en lykksalig uvirksomhet.

Arbeid styrker fellesskapet. - Når det gjelder opplæringen av de unge i hjemmet, er samarbeidsprinsippet av uvurderlig betydning. . . . De eldre barna bør hjelpe sine foreldre, delta i planleggingen og dele byrder og forpliktelser. Foreldrene bør ta seg tid til å undervise barna og la dem forstå at de setter pris på deres hjelp, at de ønsker å vinne deres tillit og gleder seg over å være sammen med dem. Da vil barna reagere positivt.

[224]

Foreldrenes byrder vil bli lettere, og barna vil få en praktisk opplæring av uvurderlig verdi. Og enda mer: Samhørigheten i familien vil bli styrket, og det blir lagt et bedre grunnlag for karakterdannelsen.

Fremmer mental, moralsk og åndelig vekst. - Barna bør glede seg over å kunne lette foreldrenes bekymringer og vise uselvvisk interesse for det som angår hjemmet. Når de glade og tillitsfulle tar fatt på de oppgaver som venter dem, vil de bli i stand til å bli betrodd større ansvar. For hvert år som går, vil de gjøre fremskritt. Gradvis og sikkert vil deres erfaring modnes, og de vil legge bak seg barndommens usikkerhet.

Ved å utføre hjemmets enkle plikter med trofasthet kan alle gutter og piker legge grunnlaget for mental, moralsk og åndelig styrke.

Styrke til kroppen og fred i sinnet. - Barn som med glede tar del i hjemmets plikter, og hjelper foreldrene med å bære hverdagens byrder, høster Guds anerkjennelse og kan fryde seg i vissheten om hans nærvær. De vil bli belønnet med en sunn kropp og fred i sinnet. Og de vil kunne glede seg over at foreldrene får tid til den fysiske avkobling som er nødvendig for å kunne leve lenge.

Barn som er opplært til å ta del i livets praktiske plikter, vil forlate hjemmet som nyttige samfunnsborgere. En slik opplæring er langt mer verdifull enn den man kan få ved å stenge seg inne i et klasserom i ung alder og på et tidspunkt da hverken kroppen eller sinnet er sterkt nok til å klare denne påkjenningen.

[225] I enkelte tilfelle ville det vært bedre om barna hadde mindre skolearbeid og heller fikk mer opplæring i å utføre de daglige pliktene i hjemmet. Fremfor alt bør de lære å være omtenkssomme og hjelpssomme. Mye av det vi kan lære gjennom boklig studium, er på langt nær så viktig som den utdannelsen vi får gjennom flittig arbeid og selvdisiplin.

En rolig søvn. - Mødre bør ha døtrene sammen med seg på kjøkkenet og undervise dem uten å miste tålmodigheten. Deres helsetilstand vil bli forbedret av slikt arbeid. Musklene vil bli sterkere, og tankene vil bli sunnere og mer opphøyet når dagen er slutt. Kanskje er de trette, men hvor godt det er å hvile etter et skikkelig dagsverk! Sønnen er naturens eget middel til å gjenvinne styrke. Den gir nytt liv til en sliten kropp og forbereder den for de oppgaver som venter neste dag.

Ikke med et eneste ord må vi gi barna forståelsen av at det er det samme om de arbeider eller ikke. Vi bør heller fortelle dem at vi trenger deres hjelp, at deres tid og krefter er av stor verdi, og at vi er avhengige av det arbeidet de gjør fra dag til dag.

Det er synd å la barna vokse opp i lediggang. De bør få bruke lemmene og musklene, selv om de blir trette av det. Om de ikke blir overarbeidet, vil det ikke skade dem mer enn det skader deg. Det er stor forskjell mellom sunn fysisk tretthet og det å være helt utslitt. Barna har behov for mer avvekslende arbeid enn voksne. De trenger også flere hvilepauser. Men allerede mens de er ganske unge, bør de lære å arbeide, og de vil glede seg i vissheten om at de kan være til nytte. De vil dessuten sove mye bedre etter å ha deltatt i helsebringende arbeid, og våkne friske og opplagte til neste dags gjerning.

[226] *Gi aldri inntrykk av at barna er i veien.* - Mange mødre klager over at barna bare er i veien når de forsøker å hjelpe til. Det var også tilfelle med mine egne barn, men jeg lot dem aldri få vite det. Vi bør heller rose barna for deres velvilje, og lære dem bud for bud, regel for regel. Det er bedre enn å lese romaner, gå på besøk til andre, og langt bedre enn å ta etter verdens skikk og bruk.

Et blick på det store forbildet. - En tid var himmelens majestet, herlighetens konge, et lite barn i Betlehem, og kunne bare representere spedbarnet i morens armer. I barneårene kunne han bare utføre arbeidet til et lydig barn og oppfylle foreldrenes ønsker ved å gjøre

de pliktene som et barn har evner og krefter til å utføre. Dette er alt man kan vente av et barn. Det er foreldrenes forrett å oppdra sine barn slik at de vil følge Jesu eksempel.

Ved sin oppførsel var Kristus til hjelp og støtte i sin familie, før han var undergitt sine foreldre, og gjorde på denne måten misjonsarbeid i hjemmet. Det er skrevet om ham: «Og gutten vokste og ble sterk, fylt av visdom, og Guds nåde var over ham.» «Og Jesus gikk frem i alder og visdom og var til glede for Gud og mennesker.»

Foreldre og lærere har den store forrett å samarbeide i oppgaven med å lære barna å hente inspirasjon fra Kristi liv ved å lære å følge hans eksempel. Jesu første barneår ble benyttet til nyttig arbeid. Han hjalp sin mor i hjemmet, og han utførte i like stor grad sit høye oppdrag når han gjorde sine plikter i familien og arbeidet ved tømmermannsbenken som når han var opptatt med å forkynne evangeliet offentlig.

Gjennom sitt liv på jorden var Jesus et eksempel for hele den menneskelige familie. Han var alltid lydige og hjelpsom i hjemmet. Han lærte seg tømmermannsyrket og arbeidet med sine egne hender i det lille verkstedet i Nasaret. . . . Samtidig som han var opptatt med nyttig arbeid under hele oppveksten, ble sinnets og kroppens krefter utviklet på en harmonisk måte. Han brukte ikke sine fysiske krefter på en hensynsløs måte, men slik at han bevarte overskuddet og kunne yte sitt beste på alle livets områder.

HEDRE DIN FAR OG DIN MOR

Barna står i gjeld til foreldrene. - Alle barn bør føle at de står i gjeld til sine foreldre, som har tatt seg av dem mens de var små og stelt dem når de var syke. De bør være klar over at far og mor ofte har vært urolige og engstelige for dem. Særlig gjelder dette samvittighetsfulle kristne foreldre. De har en dyp og ekte interesse for barnas fremtid- om de vil velge riktig kurs. Deres hjerter ble tynget hver gang de la merke til feil og mangler hos barna.

Dersom de barna som brakte en slik smerte over sine foreldre, kunne se følgene av sin fremferd, ville sikkert deres sinn bli mildere. Dersom de kunne se morens tårer og høre hennes bønner til Gud på deres vegne, og dersom de kunne lytte til hennes undertrykte og fortvilte sukk, ville deres hjerter bli bløtgjort. De ville bekjenne sine feil og be om tilgivelse.

Når barna blir voksne, vil de lære å sette pris på den far eller mor som arbeidet trofast for deres beste, og som aldri ville tillate dem å dvele ved syndige følelser eller gi etter for dårlige vaner.

En befaling til alle. - «Hedre din far og din mor, så dine dager må bli mange i det land Herren din Gud gir deg.» Dette er det første bud som det er knyttet et bestemt løfte til. Det er bindende for alle mennesker, for barn og unge, for middelaldrende og eldre. Det finnes ikke noe avsnitt i livet da barna er fritatt for å hedre sine foreldre. Denne forpliktelse er rettet til alle sønner og døtre som en betingelse for at de skal få leve i det landet som Herren vil gi sine trofaste.

Vi må ikke overse dette forholdet, for det er av livsviktig betydning. Gud har gitt løftet på betingelse av lydighet. Dersom vi er lydige, skal vi få leve lenge i det landet som Herren vår Gud vil gi oss. Men dersom vi er ulydige, skal vi aldri få komme inn i løftets land

[228]

Foreldrene har krav på mer kjærlighet og respekt enn noe annet menneske. Det er Gud selv som har gitt dem ansvaret for de små barna. Han har betrodd dem sin dyrebare eiendom. Og det er hans vilje at foreldrene skal være i hans sted overfor barna i de første

årene. Den som ikke vil anerkjenne foreldrenes myndighet, forneker på en måte også Guds myndighet. Det femte bud krever ikke bare at barna skal vise respekt, at de skal underkaste seg sine foreldre i lydighet, men også at de skal gi uttrykk for ømhet og kjærlighet i forholdet til dem. De skal gjøre byrdene lettere for dem, beskytte deres omdømme-og hjelpe og trøste dem når de blir gamle.

Gud kan ikke gi fred og fremgang til dem som handler stikk i strid med en av de klareste pliktene i Bibelen, barnas ansvar overfor foreldrene. . . . Dersom de ikke ærer og respekterer foreldrene, vil de heller ikke ære og respektere Skaperen.

Når barna har vantro foreldre som gir befalinger som ikke er i samsvar med Guds vilje, må de lyde Gud og overlate følgene til ham, uansett hvor smertefullt det måtte være.

Mange overtrer det femte bud. - I våre dager er barnas ulydighet og mangel på respekt så tydelig at Gud spesielt har påpekt det, og det er et av tegnene på at enden nærmer seg. Det viser at Satan har nesten fullstendig kontroll over de unges sinn. Mange av dem har ingen respekt for eldre mennesker.

Det finnes mange barn som gir uttrykk for at de kjenner sannheten, men likevel ikke viser foreldrene den ære og kjærlige omtanke de skylder dem. De viser ikke hengivne følelser, og forsøker heller ikke å befri dem for engstelse og uro ved å rette seg etter deres ønsker. Mange som kaller seg kristne, vet ikke hva det vil si å hedre far og mor, og følgelig forstår de heller ikke rekkevidden av løftet: «Så dine dager må bli mange i det land Herren din Gud gir deg.»

Vi lever i en opprørsk tid. Dersom barna ikke blir oppdratt og undervist på den rette måten, vil de ikke få noen forståelse av sine plikter overfor foreldrene. Hvor ofte har vi ikke lagt merke til at jo mer foreldrene gjør for dem, desto mer utakknemlige og respektløse er de. Dersom barna er blitt vant med å bli oppvartet og forkjælt, vil de alltid vente å bli behandlet på den måten. Og dersom deres forventninger ikke blir oppfylt til enhver tid, blir de lett skuffet og motløse.

De samme tilbøyeligheter vil komme til syne hele livet. De vil være mer eller mindre hjelpeløse. De vil støtte seg til andre mennesker og vente at andre skal være villige til å gi etter for deres ønsker. Selv etter at de er kommet opp i moden alder, vil de føle seg forurettet når de blir motsagt. De tar seg nær av alt, og sliter seg

gjennom livet uten å være i stand til å bære så mye som sin egen vekt. Nesten for hvert eneste skritt de tar, sutrer og klager de over at alt ikke er etter deres smak.

Himmelen er ikke stedet for de utakknemlige. - Det ble vist meg at Satan har forblindet de unges sinn, slik at de ikke er i stand til å forstå Guds ord. Ofte er samvittighetens finfølelse så utvisket at de ikke oppfatter apostelens råd:

«Dere barn skal være lydige mot foreldrene deres for Herrens skyld, for det er rett. Du skal hedre din far og din mor, dette er det første av budene som har et løfte: så det kan gå deg godt og du kan leve lenge i landet.» «Dere barn skal være lydige mot foreldrene deres i alle ting, for det er Herrens gode vilje.»

De barn som vanærer sine foreldre og nekter å lyde dem, og som bare har hån til overs for deres råd og tilrettevisning, kan ikke være innbyggere på den nye jord. Opprørstrangen hører ikke hjemme i slike rene omgivelser. Ingen ulydig eller utakknemlig sønn eller datter får komme inn i løftets land. Dersom de ikke lærer å underkaste seg og være lydige i dette liv, vil de heller aldri lære det. Den fred og frihet som de frelste skal få oppleve, vil ikke bli forstyrret av ulydige, ustyrlige og opprørske barn. Ingen som bryter Guds bud, vil noensinne få komme inn i Guds rike.

[230]

Kjærligheten må komme til uttrykk. - Jeg har lagt merke til barn som ikke syntes å ha noen hengivenhet overfor sine foreldre, og som aldri gav uttrykk for kjærlighet og varme. Foreldrene har krav på dette, og vil alltid sette pris på å bli vist oppmerksomhet. I stedet for å ta seg av foreldrene, ødsler barna ofte bort sin hengivenhet og sine kjærtegn på dem de selv har utvalgt til å være først i deres liv.

Det er ikke slik Gud ønsker at det skal være. La alle stråler av sol, kjærlighet og hengivenhet få lov til å lyse opp familielivet. Foreldrene setter barnas oppmerksomhet svært høyt. Når du forsøker å lette deres byrder og undertrykker alle utakknemlige og gretne ord, viser du at du ikke er et tankeløst barn, men setter pris på den kjærlighet og omsorg de gav deg da du var liten.

Det er nødvendig at deres mødre er glad i dere, ellers ville dere være ulykkelige. Og det er også på sin plass at barna er glade i sine foreldre og viser sin kjærlighet ved å være vennlige og blide, ved gode ord og oppriktig hjelpsomhet. De kan hjelpe sin far utendørs og sin mor med husarbeidet.

Som for Herren. - Dersom vi er virkelig omvendt og er Jesu etterfølgere, vil vi alltid hedre våre foreldre. Vi vil ikke bare gjøre det vi blir bedt om, men vi vil lete etter muligheter til å hjelpe dem. Slik kan vi gjøre en gjerning for Jesus i hjemmet. Han regner alle kjærlige og omtenkssomme handlinger som gjort mot ham selv. Det finnes ikke noe viktigere misjonsarbeid. Alle som trofast utfører de små, daglige pliktene, får en verdifull erfaring.

[231]

RAD TIL BARNA I FAMILIEN

Vend dere til Gud i ung alder. - Barna bør lære seg å be til Gud allerede mens de er ganske små, for de vaner og forestillinger som blir dannet i de første leveårene, vil feste seg i sinnet og sette sitt preg på liv og karakter. Dersom de unge vil ligne Samuel, Johannes eller Kristus, må de være trofaste i de små ting. De må unngå å være sammen med kamerater som pønsker ut det som er galt og nedverdiggende, og ikke har noe annet mål i livet enn å tilfredsstille seg selv og gi etter for alle sanselige innfall.

Mange av de små pliktene i hjemmet blir ofte oversett som om de var uvesentlige. Men dersom de små ting bli forsømt, vil det som regel også være tilfelle med de større plikter. Dersom dere vil være helstøpte menn og kvinner med en ren, fast og edel karakter, må dere begynne i hjemmet. Ta fatt på de enkle oppgavene og utfør dem på en nøyaktig og grundig måte. Når Herren ser at dere er trofaste i det små, vil han betro dere større ansvar. Vær nøye med hvordan dere bygger, og hvilke materialer dere benytter. Den karakter dere nå former, skal vare en hel evighet.

La Jesus ta sinnet i eie. La ham styre ditt følelsesliv og bo i ditt hjerte. Arbeid som han arbeidet, og utfør alle de små pliktene i hjemmet på en samvittighetsfull måte. Lær deg å vise selvfornektelse og vennlighet i alt det du gjør, og utnytt alle øyeblikk. Vær på vakt mot små synder, og vær takknemlig for enhver velgjerning. Da vil du få samme attest som Johannes og Samuel, og ikke minst Kristus: «Og Jesus gikk fram i alder og visdom og var til glede for Gud og mennesker.»

«*Gi meg ditt hjerte.*» - Herren sier alltid til de unge: «Min sønn! Gi meg ditt hjerte.» Verdens frelser gleder seg når barn og unge overgir seg til ham. Han ønsker å se en herskare av barn som har vært trofaste mot Gud, fordi de vandret i lyset, liksom han er i lyset. De elsker Jesus og vil gjerne glede ham. Når de blir irettesatt, er de ikke utålmodige, for de vil gjerne glede far og mor ved å være

[232]

vennlige, tålmodige og villige til å bære sin del av hverdagens byrder. Gjennom hele oppveksten har de vært Herrens trofaste disipler.

Et personlig valg. - Våk og be, og lær Gud å kjenne gjennom en personlig erfaring. Far og mor kan nok undervise dere og lede dere inn på trygge stier. Men de kan ikke forandre hjertet deres. Dere må overgi dere fullstendig til Jesus, og ga frem i sannhetens klare lys som han lar skinne for oss. Ta fatt på de forskjellige pliktene i hjemmet med trofasthet, og ved Guds nåde kan dere vokse opp til det mål Kristus har satt for alle.

Selv om deres foreldre holder sabbaten og er lydige mot sannheten, er ikke det noen sikkerhet for at dere blir frelst. Og om «Noah, Daniel og Job var der i landet da skulle de så sant jeg lever, sier Herren, Israels Gud, hverken kunne berge sønn eller datter; bare sitt eget liv skulle de berge ved sin rettferdighet».

I barne- og ungdomsårene kan dere få en grundig erfaring i hva det vil si å tjene Gud. Gjør alltid det dere vet er rett. Vær lydige mot far og mor. Lytt til deres råd, for dersom de elsker og frykter Gud, hviler det et hellig ansvar på dem. De skal oppdra og undervise dere med tanke på det evige liv. Vær takknemlige for den hjelpen de vil gi dere og gjør dem glade ved å rette dere etter deres erfarne dømmekraft. Slik kan dere hedre far og mor, opphøye Gud og være til glede og hjelp for alle dere er sammen med.

Gå frem i kampen, og vit at hver eneste seier gir dere bedre beskyttelse mot fienden.

Be om Guds hjelp. - Alle barn bør be om hjelp til å motstå de fristelser som kommer i deres vei - fristelser til å følge sine egne ønsker og tilfredsstille selvet. Når de ber Kristus om hjelp til å være sannferdige, vennlige og lydige, og om kraft til å utføre pliktene i hjemmet, vil han besvare deres enkle bønn.

[233]

Jesus ønsker at barna skal komme til ham med den samme til-litsfulle holdning som de har overfor foreldre. På samme måte som de ber far eller mor om mat når de er sultne, ønsker han at de skal be ham om det de trenger. . . .

Jesus vet hva barna trenger, og han fryder seg over å lytte til deres bønner. Barna bør stenge verden ute, glemme alt som trekker tankene bort fra Gud og virkelig føle at de er alene med sin himmelske far, at hans øye gjennomskuer dem og leser sinnets innerste lengsler, og at de kan samtale med Gud... .

Jeg vil oppfordre dere barn til å be Gud om å gjøre alt for dere som dere ikke er i stand til å utrette på egen hånd. Si alt til Jesus. Fortell ham alle hjertets hemmeligheter, for hans øye ser inn i sinnets dypeste avkroker, og han leser alle deres tanker som en åpen bok. Når dere har bedt om alt som tjener til deres beste, så tro at dere har mottatt det, og det skal bli slik.

Utfør hjemmets plikter med glede. - Barn og unge kan være misjonærer i hjemmet ved å utføre de nødvendige ting som en eller annen må gjøre. . . .

Ved trofast å utføre de ting som du kanskje synes er ubetydelige, viser du at du er i besittelse av ekte misjonsånd. Når du er villig til å påta deg de pliktene som venter på deg, og avlaste din mor for noen av hennes mange byrder, er du verdig til å bli betrodd større ansvar. Kanskje synes du ikke det er så morsomt å vaske opp. Likevel ville du ikke like om noen nektet deg å spise av de tallerkenene. Tror du det er så mye hyggeligere for din mor å gjøre disse tingene enn det er for deg? Har du samvittighet til å skyve det ubehagelige arbeidet over på din trette mor, mens du selv leker fin dame?

[234] Gulvene skal vaskes, teppene skal tas ut og ristes, og rommene skal gjøres i stand. Dersom du forsømmer disse opplagte pliktene, er det galt av deg å ønske å bli betrodd større ansvar. Har du tenkt over hvor ofte din mor må ta fatt på alle disse huslige pliktene, mens du er unnskyldt fordi du skal på skolen eller ut for å leke?

Mange barn unndrar seg oppgavene i hjemmet som om de var ytterst ubehagelige. Ansiktene deres vitner tydelig om det. De klager og finner feil ved alt. Aldri gjør de noe med villig glede. Dette er ikke å være lik Kristus. Det er Satans ånd som kommer til syne. Dersom du fremelsker en slik ånd, kommer du gradvis til å ligne ham. Du vil bli ulykkelig selv, og gjøre andre ulykkelige.

Klag ikke over hvor mye du har å gjøre, og hvor liten tid du har til å more deg, men vær alltid hjelpsom og omtenkksom. Ved å bruke tiden til nyttig arbeid, lukker du mange dører mot Satans fristelser. Jesus levde ikke for å tilfredsstille seg selv, og det er ham du skal ligne. Gjør dette til en leveregel, og be Jesus om å hjelpe deg. Ved å oppøve sinnet i denne retningen, vil du etter hvert bli i stand til å bære ansvar i Guds verk på samme måte som du har gjort det i hjemmet. Din holdning vil påvirke andre, slik at de også kan bli Kristi tjenere:

Mødre trenger hvile og avkobling. - Det er vanskelig for en kjærlig mor å tvinge barna til å hjelpe henne, når hun legger merke til at de misliker arbeidet og bruker alle tenkelige unnskyldninger for å lure seg unna de ubehagelige pliktene. Vår frelser ser på alle barn og unge med et våkent øye. Skal han oppdage at dere forsømmer å utføre de oppgavene han har betrodd dere? Dersom dere ønsker å være til nytte, har dere rike anledninger. Den første plikten er å hjelpe mor som har gjort så mye for dere. Løft byrdene av hennes skuldre, og la henne få anledning til å slappe av. Det er få fridager i hennes liv, og heller ikke for mye avkobling.

Dere mener at dere har krav på all verdens fornøyelser og atspredelser. Men tiden er nå kommet til å spre litt mer solskinn i hjemmet. Ta fatt på de forsømte pliktene. Gå løs på arbeidet med friskt mot. Ved å vise litt selvfornektelse kan dere gi henne hvile og avkobling.

Lær å stå som Daniel. - Det er stort behov for menn og kvinner som ligner Daniel, som våger å gjøre det som er rett. Er rent hjerte og sterke hender er mangelvare i verden i dag. Det var Guds hensikt at mennesket stadig skulle vokse, og daglig oppnå en høyere grad av fullkommenhet. Han vil hjelpe alle som forsøker å hjelpe seg selv. Om vi skal få oppleve sann lykke i dette livet og i det kommende, avhenger av hvilke fremskritt vi gjør i dag. . . .

[235]

Gud kaller alle unge til å gjøre en gjerning som de ved hans nåde er i stand til å utføre. «For Guds barmhjertighets skyld formaner jeg dere, brødre, til å bære legemet frem som et levende og hellig offer som er til Guds behag. Det skal være deres åndelige gudstjeneste.» Stå frem i den kraft Gud har gitt dere. Vær rene i vaner, i smak og appetitt, slik Daniel var det. Gud vil lønne dere ved å gi dere rolige nerver, en klar hjerne, sunn dømmekraft og en skarp iakttagelsesevne. Når de unge i dag står urokkelig fast på sunne prinsipper, vil de få et klarere sinn og en sterkere kropp.

Rett opp fortidens feilgrep. - Det er nå de unge bestemmer sin evige skjebne, og jeg vil oppfordre hver enkelt av dere til å se nøyer på det budet som Gud har knyttet et løfte til - «så dine dager må bli mange i det land Herren din Gud gir deg.»

Ønsker dere å få evig liv? Da må dere ære og respektere far og mor. Aldri må dere såre dem på noen måte, slik at de får søvnløse netter fylt med tårer og engstelse. Om dere har syndet ved å være ulydige og ukjærlige mot dem, bør dere fra nå av begynne å gjøre

[236] opp for det som har skjedd i fortiden. Dersom dere ikke gjør det, vil dere gå glipp av det evige liv.

Normer for familielivet

LEDELSEN I HJEMMET

En rettesnor for foreldre. - Mange mennesker har øynene ensidig festet på ting som nok kan være av verdi i seg selv. Men de tilfredsstillter oss på en kunstig måte, og vender oppmerksomheten bort fra det som egentlig har verdi, det som Kristus ønsker å gi oss. Vi må selvsagt ikke uten videre ta fra barna det de setter pris på, men heller gjøre alt vi kan for å peke på det skjønne og tiltrekkende ved sannheten. Opphøy Kristus for dem. Da vil de kanskje vende seg bort fra alt som drar sinnet bort fra ham.

Dette prinsippet bør foreldrene følge i oppdragelsen av barna. Dersom dere behandler de små på den rette måten, kan dere ved Kristi nåde forme deres karakter for evigheten.

Alle foreldre bør gjøre det til sitt livs studium å finne ut hvordan de kan få frem de beste karaktertrekk hos barna. De bør benytte alle sine evner i denne oppgaven, og søke hjelp hos Gud. Ved å sette barn til verden, har de i virkeligheten påtatt seg oppgaven og ansvaret som følger med.

Nødvendig med retningslinjer i hjemmet. - Alle kristne hjem bør ha bestemte regler, og foreldrene bør være eksempler på hvordan de ønsker barna skal være, både ved deres ord og i måten de behandler hverandre på. . . . Lær barna og de unge å ha selvrespekt. Lær dem å være oppriktige i forholdet til Gud og trofaste mot prinsipper, og til å respektere og lyde Guds bud. Dette vil da prege deres liv og gi seg utslag i forholdet til andre mennesker.

[237]

Vi bør følge Bibelens prinsipper. - Vi må stadig være på vakt slik at ikke de prinsipper som danner selve grunnlaget for det kristne hjem, kommer i vanry. Det er Guds hensikt at familiene på jorden skal være forbilder på familien i himmelen. Og når livet i hjemmet foregår på den rette måten, vil Åndens helliggjørende innflytelse også merkes innenfor menigheten.

Foreldrene bør være omvendte, og vite hva det vil si å gi seg inn under Guds vilje som små barn. De bør ta alle tanker til fange i lydighet mot Kristus, før de kan lede sin familie slik Gud ønsker.

Gud har selv innstiftet familiefellesskapet. Hans ord er den eneste sikre rettesnor i behandlingen av barna. Mennesketanken har aldri oppdaget noe som Gud ikke vet, og heller ikke gitt bedre råd for hvordan vi skal ta oss av barna enn de retningslinjer Gud har gitt oss. Ingen kjenner barnas sanne behov bedre enn han som har skapt dem. Ingen er mer interessert i at det skal gå dem godt enn han som kjøpte dem med sitt eget blod. Dersom vi med større flid gransket Guds ord og fulgte hans råd, ville det være mindre sorg og selvbeklidelse over barnas ondskap og skammelige oppførsel.

Ta hensyn til barnas rettigheter. - Glem aldri at også barna har visse rettigheter som vi har plikt til å respektere.

Barna har krav som foreldrene bør anerkjenne og respektere. De har rett til å bli oppdratt og undervist slik at de blir nyttige, respekterte og avholdte samfunnsborgere, som er beredt for de helliges samfunn i Guds rike. De unge bør lære at deres trivsel i dag og i fremtiden i stor grad avhenger av de vaner de danner i løpet av oppveksten. De bør tidlig lære seg underkastelse og selvfornektelse og å tenke på andres beste. De bør lære å undertrykke et hissig temperament og holde tilbake sinte ord, og alltid vise vennlighet, høflighet og selvbeherskelse.

[238] *Når følelsene forblinder.* - Blind hengivenhet og billige uttrykk for kjærlighet fører ofte på villspor. Det er lett å legge armene rundt halsen. Derfor bør ikke foreldre oppmuntre til slike kjærtegn uten at de viser seg å ha virkelig verdi ved hel og full lydighet. Deres ettergivenhet på dette område og deres ringeakt for Guds bud er en forbrytelse. Du fremelsker og unnskylder ulydighet når du sier: «Men gutten er jo glad i meg.» Slik kjærlighet er billig og bedragersk. Det er ikke kjærlighet i det hele tatt. Sann kjærlighet som må odles i familien, er betydningsfull fordi den kjennetegnes ved lydighet. . . .

Dersom dere virkelig har tanke for barna, bør dere lære dem orden. Altfor mange kyss og andre kjærtegn vil gjøre dere blinde. Barna vet så inderlig godt om dette. Gjør mindre ut av disse ytre uttrykkene. Kom heller til roten av tingene, og vis hva virkelig kjærlighet mellom foreldre og barn består i. Vis tilbake disse uttrykkene

som det bedrag de virkelig er, dersom de ikke blir fulgt av lydighet og respekt for det dere sier.

Hverken blind hengivenhet eller overdreven strenghet. Samtidig som vi ikke bør gi etter for blind hengivenhet, må vi heller ikke være altfor strenge. Vi kan ikke lære barna å kjenne Gud ved å bruke makt. Vi må lede dem, ikke drive dem foran oss. «Mine sauer hører min røst, jeg kjenner dem, og de følger meg.» Kristus sier ikke at fårene hører hans røst, og blir drevet inn på lydighetens sti. Når vi skal oppdra barn, må vi vise kjærlighet. Foreldre må aldri såre barna ved å irettesette dem på en hard og ufornuftig måte. Slik hardhet fører bare til at de blir fanget i Satans garn..

Bare når foreldremyndigheten blir utøvd i kjærlighet, er det mulig å lede familien på en fast og vennlig måte. Når vi har øynene åpne for hva som vil ære Gud og hva barna skylder sin skaper, vil det hindre oss i å være ettergivne og å godkjenne det som er galt,

Hardhet er ingen garanti for lydighet. - Ingen må innbille seg at de må være harde og strenge for å oppnå lydighet. Jeg har sett eksempler på den beste familieledelse der det ikke forekom et eneste hardt ord eller strengt blikk. I andre familier jeg har besøkt, haglet det med harde ord og sinte befalinger, strenge straffer og irettesettelser. I det første tilfelle fulgte barna foreldrenes eksempel, og snakket svært sjelden til hverandre i et hardt tonefall. Også i det andre tilfelle hadde foreldrenes eksempel stor makt, og atmosfæren i hjemmet var ladet med skarpe ord, dømmesyke og endeløse tretter fra morgen til kveld.

[239]

Vi bør unngå alle ord som skremmer, som skaper frykt og driver kjærligheten på flukt. En forstandig, øm og gudfryktig far vil ikke trekke en slavisk frykt inn i hjemmet, men prøve å fylle det med kjærlighet. Dersom vi daglig drikker av livets vann, vil det strømme friskt vann ut fra vårt liv.

Harde ord formørker barnesinnet og etterlater dype sår som ofte er vanskelige å lege. Barn er følsomme overfor den minste urettferdighet. Noen mister motet og blir likegyldige. De bryr seg hverken om befalinger eller trusler om straf.

Det er galt å være altfor streng og kritisk overfor små feil. Når kritikken blir for hard og reglene for strenge, vil det føre til mangel på respekt for alle retningslinjer. Dersom barna blir oppdratt på denne måten, vil de litt etter litt også miste respekten for Kristi bud.

Enighet og konsekvens i oppdragelsen. - Barna har en følsom natur. De blir fort glade og fort ulykkelige. Ved å oppdra dem i kjærighet og snakke vennlig til dem, kan moren knytte dem til seg. Det er galt å være for streng overfor barna og irettesette dem til enhver tid. Enighet og fasthet er av overordentlig stor betydning i alle hjem. Vi bør gi uttrykk for vår mening på en rolig måte, og vi bør nøye overveie alt vi gjør og gjennomføre det vi sier uten å vike av.

[240] Det vil alltid lønne seg å gi uttrykk for vennlige følelser når vi er sammen med barna. Vi støter dem ofte fra oss ved å unnlate å ta del i deres lek eller vise medfølelse i deres små sorger og gleder. Gå ikke rundt med rynket panne, og la ikke harde ord få slippe over leppene. Gud skriver alle disse ordene i himmelens bøker.

Ikke nok med advarsler og forbud. - Kjære brødre! Som en menighet har dere i sørgelig grad forsømt plikten overfor barna og de unge. Midt i alle regler og påbud må dere alltid prøve å legge for dagen de karaktertrekk som Kristus hadde og ikke vise barna den sataniske siden av deres karakter: Barna trenger alltid ømhet og kjærighet. Vi bør knytte dem til oss, og lære dem å elske og frykte Gud.

Mange fedre og mødre behersker ikke sitt eget sinn, og er derfor ikke i stand til å lede andre på rett vei. Det er langt fra tilstrekkelig bare å begrense barnas frihet. Vi må lære dem å gjøre det som er rett, å vise godhet og barmhjertighet og å vandre ydmykt med Gud.

Råd til en mor med et selvrådige barn. - Ditt barn er ikke ditt eget, og du kan ikke behandle henne slik du selv vil, for det er Gud som eier henne. Du bør lede henne på en fast og bestemt måte, og lære henne at hun er Herrens eiendom. Da vil hun vokse opp og bli til nytte og glede for dem hun er sammen med. Men du behøver innsikt og en klar dømmekraft for å undertrykke hennes trang til å herske over dere begge og til å få sin vilje og gjøre det hun ønsker.

En fast og stø kurs. - Jeg har sett mange familier som har gått til grunne fordi familieoverhodet var for fremherskende. Ved å samarbeide og forsøke å komme til enighet kunne det ha gått mye bedre!

Å følge en ustødig og usikker kurs i ledelsen av familien fører som regel til mye ulykke. Ja, det er nesten like galt som å gi helt frie tømmer. Det er mange mennesker som forundrer seg over at barna til kristne foreldre ofte er så trassige og opprørske. Roten til

problemet ligger som regel i oppdragelsen i hjemmet. Altfor ofte står ikke foreldrene sammen i ledelsen av familien.

En vaklende holdning, som av og til forbyr barna å gjøre det de ellers får lov til, er mer skadelig enn vi tror..

En gjensidig lov for barn og foreldre. - Gud er vår konge og vår lovgiver, og alle foreldre må stille seg under hans herredømme. Han forbyr all undertrykkelse fra foreldrenes side og all ulydighet fra barnas side. Herren er full av kjærlighet, mildhet, nåde og sannhet. Hans lov er hellig, rettferdig og god, og både barn og foreldre bør rette seg etter den.

[241]

De regler som staker ut kursen for alle medlemmer i familien, kommer fra et hjerte som er fylt med uendelig kjærlighet. Gud vil støtte alle foreldre som bygger sitt hjem på hans lov, og alle barn som er lydige mot hans bud. Kjærlighet og rettferdighet må forenes og komme til uttrykk. «Nåde og sannhet skal møte hverandre, rettferd og fred kysse hverandre.» Når dette er grunntonen i hjemmet, vil de enkelte familiemedlemmer gå på Guds veier og gjøre det som er rett.

[242]

FELLES FRONT

Ansvarsfordeling i hjemmet. - I bønn til Gud bør foreldrene i fellesskap ta på seg det store ansvaret med å lede barna på rett vei.

Foreldrene skal samarbeide som en enhet. Det må ikke være noen motsetninger. Men mange foreldre trekker i hver sin retning, og dette får alvorlige følger for barna. . . . Ofte er den ene av foreldrene for ettergivende og den andre for streng. Slike motstridende oppfatninger er alltid en hindring for å utvikle de beste karaktertrekk hos barna. Vi må ikke benytte primitiv makt for å gjennomføre reformer, men vi må heller ikke være svake og ettergivende.

Moren må ikke føre faren bak lyset når det gjelder barnas feil og mangler. Hun må heller ikke påvirke dem til å gjøre ting som han har sagt at de ikke bør gjøre. Moren må ikke så et eneste tvilens frø i barnas sinn, slik at de begynner å sette spørsmålstejn ved farens måte å lede familien på. Det må ikke være noe ved hennes handlingsmønster som motvirker farens arbeid.

Dersom foreldrene er uenige og motarbeider hverandre, vil familiens moral bli undergravd. Hverken moren eller faren vil nyte godt av den respekt og tillit fra barnas side som er selve grunnlaget for en riktig ledelse av familien. . . . Barn er raske til å oppfatte alt som kaster skygge over de regler hjemmet blir styrt etter, særlig de reglene som begrenser deres handlingsfrihet.

Foreldrene bør stå sammen om å oppdra barna og bære hver sin del av ansvaret. De bør innse at de er hellig forpliktet overfor Gud til å oppdra barna slik at de i størst mulig grad kan utvikle rene karaktertrekk og en god fysisk helse.

[243] *Hvordan barna lærer uærlighet.* - Mange mødre tillater barna å utvikle slike karaktertrekk som ikke et øyeblikk burde tolereres. I mange tilfelle blir deres feil og mangler til og med skjult for faren. Moren gir dem kanskje nye klær eller føyer dem på andre måter, og samtidig lar dem forstå at de helst ikke bør nevne det for faren, som sikkert ikke vil like det.

Det er slik barna lærer å føre andre bak lyset. Dersom faren tilfeldigvis oppdager det som er gjort, blir han gjerne møtt med mange unnskyldninger. Men han får fremdeles ikke vite hele sannheten. Moren er ikke åpen og ærlig i sin holdning til ham. Hun tenker ikke på at han er like interessert i barna som hun selv, og at det er galt av henne å skjule deres svakheter og dårlige trekk. Disse feilene må rettes mens barna er små.

Noe blir holdt skjult. Barna merker uenigheten mellom foreldrene, og dette gjør sin virkning. I ung alder begynner de å skjule ting eller fremstille dem i et falskt lys overfor foreldrene. De sier ikke det samme til den ene som til den andre. Det blir en vane for dem å overdrive, og de forteller usannheter uten at samvittigheten plager dem.

Disse dårlige sider ved barnas oppførsel skyldes at hustruen har forsøkt å skjule ting for mannen, til tross for at han er like mye opptatt av barnas karakterdannelse. Han burde alltid bli tatt med på råd. Moren burde legge alt åpent for ham. Når den motsatte kurs blir fulgt, og hun forsøker å skjule feil og svakheter hos barna, vil de snart følge hennes eksempel. De vil lære seg å føre andre bak lyset, snakke usant og oppføre seg på en uærlig måte.

Det burde være et fast prinsipp for kristne foreldre å stå sammen om å oppdra barna. Men mange kommer til kort på dette felt. Det er ikke noe virkelig samhold mellom dem. Av og til ligger feilen hos faren, men langt oftere er det moren som må bære skylden. Hun er gjerne altfor svak og godtroende. Hun forkjæler barna og gir etter for deres ønsker. På grunn av sitt arbeid er faren mye borte fra hjemmet og samværet med barna. Da kommer morens innflytelse inn i bildet. Hennes eksempel betyr mye for barnas karakterutvikling.

[244]

Barna blir forvirret når foreldrene er uenige. - Det må være orden i alle forhold som har med familien at gjøre. Mann og hustru må i fellesskap vurdere det ansvaret som hviler på dem, og ta fatt på sine oppgaver med en klar forståelse av sitt ansvar. Det må ikke være noen uoverensstemmelser mellom dem. Når barna hører på, må de aldri kritisere hverandres planer og dømmekraft.

Dersom moren ikke kjenner Gud gjennom egen erfaring, bør hun forsøke at slutte fra årsak til virkning for å finne ut om hennes holdning hindrer mannens anstrengelser for å redde barna. Handler jeg i

samsvar med Guds vilje? Dette bør være hennes altoverskyggende spørsmål.

Dersom foreldrene ikke er enige, bør de ikke være sammen med barna før de igjen er kommet til innbyrdes forståelse.

Altfor ofte stå ikke foreldrene sammen i ledelsen av familien. Faren er lite hjemme og kjenner ikke så godt til barnas særegenheter, deres vesen og tilbøyeligheter. Derfor er han ofte streng og hard mot dem. Han styrer ikke sitt sinn, men irttesetter dem på en ukontrollert og uklok måte. Barna vet dette, og i stedet for å bli ledet inn på rett vei, blir de sinte og trassige.

En gang kan moren overse ting som hun straffer strengt en annen gang. Følgelig vet barna aldri hva de kan vente seg, og de blir fristet til å forsøke hvor langt de kan gå uten å bli straffet. På denne måten blir det sådd frø av giftige planter, som vil vokse opp og bære frukt.

Dersom foreldrene er enige om oppdragelsen, vil barna forstå hva de venter av dem. Men dersom faren ved sine ord og ansiktsuttrykk viser at han ikke setter pris på den undervisning moren gir barna, og dersom han føler at hun er for streng og tror at han må oppveie dette ved å være snill og ettergivende, vil det få alvorlige følger for de små. Det vil ikke gå lang tid før de skjønner at de kan gjøre som de vil. De foreldre som synder mot sine barn på denne måten, må en gang stå til regnskap for det.

[245] Englene følger nøye med i hver enkelt families liv for å se hvordan barna blir behandlet av foreldrene og andre som er satt til å ta seg av dem. Hvilket underlig familieforhold de er vitne til der faren og moren er uenige. Stemmen, ansiktsuttrykket og ordvalget gir tydelig til kjenne at de ikke er enige om barneoppdragelsen.

Mannen kaster skygge over hustuen og gjør at barna mister respekten for hennes ømhet og hengivenhet overfor dem. Moren føler seg forpliktet til å gi uttrykk for stor kjærlighet og hengivenhet og å gi etter for deres ønsker og behov, fordi hun tror at faren er altfor hard og utålmodig. Hun mener at hun må motvirke hans strenghet.

Alvorlig bønn og ettertanke. - Selv i hjemmet er det ikke mulig å bevare et ekte samhold og en dyp hengivenhet, dersom de enkelte medlemmer ikke har samme mål og ikke er villige til å gi seg inn under Guds vilje. Alle evner og følelser må underlegges Kristi herredømme og preges av hans sinnelag.

Når gudfryktige foreldre står sammen i kjærighet og er fast bestemt på å utøve sin myndighet i samsvar med Guds vilje, vil de innse hvor viktig det er å be ofte og å tenke grundig over alt det de foretar seg. Og etter hvert som de søker Gud i bønn, vil deres øyne bli åpnet, og de vil se at det er budbærere fra himmelen til stede i hjemmet for å beskytte dem. Slik besvarer Gud deres bønner. De vil overvinne kataktermangler og gå mot fullkommenhet.

Kjærighetens bånd. - Foreldre bør stå sammen i et dypt, varmt og lykkelig fellesskap. I stedet for å gli fra hverandre bør dere komme stadig nærmere hverandre og knyttes sammen med sterke bånd. Da kan dere også dra barna nærmere og binde dem til dere med kjærighetens bånd.

Hold ikke opp med å så sannhetens frø. De vil vokse opp og bære frukt for tid og evighet. Hele himmelen legger merke til de anstrengelsene som kristne foreldre gjør.

[246]

KRISTENDOM I FAMILIEN

Hva vil det si å være en kristen familie? - Hensikten med det daglige kristenliv i familien er å oppdra barna etter Herrens vilje. Alle i familien må lære Kristus bedre å kjenne fra dag til dag. De har krav på å bli tatt hånd om og bli beskyttet mot Satans angrep, slik at de ikke blir ført vill og ledet bort fra Frelseren. Dette er målet alle familier bør arbeide mot. I denne kampen må alle være fast bestemt på ikke å gi opp eller miste motet. Dersom foreldrene er våkne og trofaste i oppdragelsen av barna og alltid har Guds ære for øye, kan de samarbeide med Gud. Og han samarbeider alltid med oss for å frelse de barn Kristus døde for.

Kristen opplæring omfatter mye mer enn all annen undervisning. Det medfører at vi ber sammen med barna og lærer dem hvordan de skal komme til Jesus med alt som ligger dem på hjertet. Det betyr også at vi i vårt eget liv må vitne om at Jesus er alt for oss. Hans kjærlighet må gjøre oss tålmodige, vennlige og overbærende og likevel faste i å lede barna på samme måte som Abraham.

Det som kan sies om din oppførsel i hjemmet, vil også stå skrevet om deg i himmelens bøker. Den som vil være hellig og ren i himmelen, må først bli hellig og ren i sin egen familie. Dersom mann og hustru lever som virkelig omvendte kristne i familielivet, vil de også være til stor nytte i menigheten. Etter samme mønster som de styrer hjemmet, kan de utføre oppgaver i menighetslivet og i samfunnet ellers. Jeg oppfordrer alle foreldre til å la kristendommen gjennomsyre familielivet og ikke begrense den til en tom bekjennelse:

Bibelen bør stå sentralt i opplæringen. - Hjemmets religion er i dag et forsømt felt. Mange viser stor interesse for misjonsvirksomheten i fremmede land. De understøtter den med store gaver for å berolige samvittigheten. Ved å gi rikelig til Guds sak tror de at de kan oppveie alle de gangene de har sviktet i hjemmet og vært dårlige eksempler for barna. Men hjemmet er deres spesielle arbeidsområde, og Gud kan ikke unnskyldes dem når de forsømmer sine plikter her.

[247]

Når kristendommen blir en del av det daglige livet i hjemmet, vil vi alltid høste gode resultater. Foreldre vil med glede utføre de oppgavene Gud har lagt på dem, og oppdra barna etter Guds vilje.

Grunnen til at dagens unge synes å være så lite religiøst interesserte, er som regel en mangelfull opplæring. Man viser ikke kjærlighet mot barna når de får lov å gi etter for sine lyster eller når man unnlater å reagere overfor det som er galt. Treet vokser opp i den retningen kvisten blir bøyd.

Dersom kristentroen skal ha noen innflytelse på samfunnet, må den først øve sin innflytelse på familielivet. Når barna lærer å elske og ftykte Gud i hjemmet, kan de bli istand til å stifte sin egen familie i gudsfrykt. På denne måten vinner sannhetens prinsipper innpass i samfunnet og øver en virkningsfull innflytelse på omgivelsene. Religionen må alltid være en del av opplæringen i hjemmet.

Familiekristendom og menighetsliv. - Det er i hjemmet grunnlaget blir lagt for menighetens trivsel og fremgang. Den ånd som hersker i hjemmet, vil også råde i menigheten. Det er i hjemmet den enkelte læres opp til å bære ansvar i menigheten.

Når kristentroen får lov til å prege familielivet, vil det også gi seg utslag i menighetslivet, i møter og gudstjenester. Hold skansen i hjemmet. La Gud få eie familien, og vær helhjertede kristne i tale og oppførsel. Vær alltid vennlige og overbærende i hjemmet, og glem ikke at dere er lærere. Hver eneste mor er en lærer. Hun må daglig være elev i Kristi skole for å ha noe å lære fra seg, og for å vite hvordan hun bør gå frem for å forme barnets karakter etter Guds vilje.

En formell trosbekjennelse har ingen verdi med mindre sann kristentro får gjennomsyre familielivet. . . . Mange bedrar seg selv ved å tro at karakteren vil bli forandret når Kristus kommer. Men det er for sent å omvende seg når han kommer i himmelens skyer. Det er nå vi må angre. Det er nå vi må seire over synd ved Kristi nåde, før prøvetiden er forbi. Det er her og nå vi må forberede oss til å leve sammen. med den himmelske familie.

[248]

Det er et stort behov for sann familiekristendom. Vi bør være omhyggelige i valget av ord når vi samtaler i hjemmet. Dersom våre ord ikke er av en høynende karakter når vi er sammen med familien, vil heller ikke det vi sier i kirken, ha noen verdi. Med mindre vi er milde, vennlige og høflige i hjemmet, er vår kristentro bare et tomt

skall. Dersom kristendommen fikk lov til å prege familielivet, ville det også komme mer ånd og kraft inn i menighetslivet.

Vi må ikke forsømme å gi barna bibelundervisning. - Det er en alvorlig sak å la barna vokse opp uten kunnskap om Gud.

Foreldre begår en fryktelig feil når de unnlater å gi sine barn bibelundervisning, fordi de tror at det vil rette på seg en eller annen gang i fremtiden. De innbiller seg at når barna blir eldre, vil de lengte etter en personlig kristen erfaring. Forstår dere ikke at dersom dere unnlater å så sannhetens og kjærlighetens frø, og dersom ikke den himmelske sæd blir plantet i hjertets jordbunn, vil Satan benytte anledningen til å så ugress der det skulle vokse gode og nyttige vekster?

Altfor ofte får barna vokse opp uten gudstro fordi foreldrene mener at de er for unge til å bli pålagt et kristent ansvar. . . .

Spørsmålet om hvorvidt barna skal opplæres i kristen tro og bære de ansvar dette medfører, bør avgjøres uten nøling mens de ennå er medlemmer av familien.

Foreldrene skal være i Guds sted overfor barna. På en fast og bestemt måte skal de lære dem hva de bør gjøre og hva de ikke bør gjøre. Når foreldrene viser vennlighet og selvbeherskelse i sine anstrengelser med å oppdra barna, vil det utvikle sterke og faste trekk i deres karakter.

[249] Foreldrene er forpliktet til å avgjøre dette spørsmålet på et tidlig tidspunkt, slik at barna like lite kan tenke seg å bryte sabbatsbudet eller sløyfe gudstjenesten og familieandaktene som de kan få seg til å stjele. Far og mor må selv bygge opp en mur for å beskytte sine barn.

Allerede fra de første barneår bør vi undervise barna etter det mønster Kristus satte opp for oss, og dette må vi fortsette med under hele oppveksten. Vi bør lære dem evige sannheter mens de er mest mottagelige for inntrykk og vi må aldri glemme at vi lever, taler og handler i den levende Guds nærvær.

Hvilken kurs følger dere? Handler dere ut fra den forestilling at barna bør være fritatt for all tvang? Unnlater dere å gi dem råd og veiledning i oppveksten? Lar dere dem få lov til å gjøre det de selv ønsker? I så fall forsømmer dere det ansvaret Gud har lagt på dere.

Undervisningen avpasset etter alder. - Så snart barna er i stand til å forstå det, bør foreldrene fortelle dem historien om Jesus, slik at de

kan drikke i dype drag av sannheten om det lille barnet i Betlehem. Oppelsk i dem en enkel kristentro som står i forhold til deres alder og innsikt. Bring barna til Jesus i bønn. Han har gjort det mulig for dem å oppfatte kristne tanker fra det øyeblikket de lærer å snakke.

Allerede når barna er ganske små, er de mottagelige for det Gud vil lære dem. Herren har en særlig omsorg for disse barna, og når de blir oppdratt i Herrens tukt og formaning, vil de bli til hjelp for sine foreldre, ikke til hindring.

Hjemmets undervisning er et felles ansvar. - Foreldre er ansvarlige for å holde kristentroen ved like i hjemmet.

Moren bør ikke ta på seg så mange plikter at hun ikke har tid til å tenke på familiens åndelige behov. Foreldrene bør be Gud om å lede dem i dette arbeidet. Når de bøyer kne for ham, vil de få en sann forståelse av hvilke store forpliktelser som hviler på dem, og de kan overlate barna til ham som aldri tar feil, og som alltid gir de beste råd. . . .

Faren bør ikke skyve alt ansvaret over på moren når det gjelder å gi barna den rette åndelige undervisning. Det ligger store oppgaver foran både fedre og mødre, og begge bør samvittighetsfullt gjøre sin plikt for å forberede barna for den dag da vi skal gjøre regnskap for Gud. [250]

Jeg vil oppfordre alle foreldre til å lære opp barna i kristen tro. Omslutt dem med troens armer og led dem til Kristus. La ikke noen få dere til å glemme plikten til å oppdra dem etter Guds vilje, og la ikke noen verdslige hensyn komme i veien for det aller viktigste. Heller ikke kristenlivet må få skille dem fra dere. Bring dem til Herren og lær dem å sette pris på Guds ord. La dem søke selskap med slike som elsker Gud, og la dem være sammen med Guds folk, for dere skal hjelpe dem å forme en karakter som passer inn i Guds rike.

Sann familiekristendom vil utrette mer enn vi kan forestille oss. Den vil fullføre Guds opprinnelige hensikt med familien. Barna vil bli oppdratt etter Herrens vilje. De vil bli opplært og oppøvd som medlemmer av Herrens familie, ikke for å hevde seg i selskapslivet.

Barna venter samspill mellom liv og lære. - Alt barna møter i livet, er med på å prege det unge og mottagelige sinnet. De gransker nøye de voksnes ansiktsuttrykk. Tonefallet som de voksne bruker, har en sterk innflytelse på de små. Barna er snare til å følge i foreldrenes

fotspor. Grette og irritable foreldre etterlater dype og varige sår i barnets karakter, som de kanskje senere ville gi hele verden for å bøte på. Men det står ikke lenger i deres makt.

Barna må se at det er samsvar mellom liv og lære hos foreldrene. Ved å opptre rolig og med fasthet, og ved å utøve selvbeherskelse kan foreldrene fremelske de samme karaktertrekk hos barna.

[251] *Gud setter pris på en velordnet familie.* - De foreldrene som lar Gud få førsteplassen i hjemmet, og som lærer barna at å frykte Herren er begynnelsen til visdom, ærer Gud overfor engler og mennesker. De viser verden en velordnet og harmonisk familie som elsker Gud og lyder hans bud i stedet for å gjøre opprør mot ham. Kristus er ikke en fremmed i slike hjem. Hans navn er velkjent; det blir æret og respektert. Englene gleder seg over å være til stede i et hjem der Gud er enehersker, og der barna blir lært opp til å ha ærbødighet for religionen, for Bibelen og for sin skaper. Slike familier kan gjøre krav på løftet: «Dem som ærer meg, vil jeg ære.»

Hvordan Kristus får innpass i hjemmet? - Når Kristus er i menneskehjertet, vil han også være til stede i familien. Mann og hustru vil føle betydningen av å være ledet av Den Hellige And, slik at himmelens engler, som alltid er til tjeneste for dem som skal arve frelse, kan komme og være lærere i hjemmet. Foreldrene trenger undervisning i hvordan de skal oppdra sine barn. Familien kan godt være en liten menighet som alltid ærer og opphøyer Frelseren.

Gjør kristentroen tiltrekkende. - La barna få inntrykk av at det er en forrett å være en kristen. Fortell dem om det landet som Kristi etterfølgere skal arve. Da vil Gud lede dem til hele sannheten og fylle dem med et brennende ønske om å gjøre seg rede for de boliger som Kristus er gått bort for å gjøre i stand for alle dem som elsker ham.

Foreldre må ikke tvinge barna til å bekjenne seg til en utvortes kristendom, men prøve å fremstille sannheten i et tiltrekkende lys.

Foreldre bør legge vinn på å gjøre kristendommen tiltrekkende ved å vise en mild, høflig og tilfreds holdning og ved å vise medfølelse og omtanke. Men de bør stå fast på kravet om lydighet. Barnesinnet bør preges av sunne og riktige prinsipper.

De unge trenger en drivkraft for å gjøre det som er rett. Sølv og gull strekker ikke til. Vi må vise dem Kristus, og minne dem om hans mildhet, nåde og kjærlighet, om rikdommen i hans ord og

gleden ved å seire over synd. Dette er en gjerning som varer gjennom evigheten.

Hvorfor noen foreldre svikter. - Det er noen foreldre som kaller seg kristne, og likevel ikke lærer barna å tjene og lyde Gud, og ikke gjør det klart for dem at deres lyster og tilbøyeligheter ikke må komme i veien for hans krav. «A frykte Herren er begynnelsen til visdom.» Denne kjensgjerning bør veves inn i liv og karakter. Vi bør gi barna en riktig forståelse av Gud gjennom kunnskapen om Kristus, han som døde for at vi skulle bli frelst.

[252]

Mange foreldre mener at de ikke har tid til alt dette. Men dere må ta dere tid til å utføre pliktene i hjemmet, ellers vil Satan overta. Alt annet arbeid, ja, alt som hindrer dere i å oppdra barna i samsvar med Guds vilje, bør dere legge til side. Det er bedre å glemme alt som bare har midlertidig verdi, og heller leve sparsommelig og innskrenke de materielle behov, enn å forsømme å lese i Bibelen og å lære barna hva kristendom er.

Alle familiemedlemmer bør være overgitt til Gud. - Det ligger en dyp betydning i de forskrifter Moses gav for hvordan påsken skulle feires. Også i dag kan både foreldre og barn lære mye av dem... .

Faren skulle være prest i familien, og dersom han var død, skulle den eldste sønnen utføre den høytidelige handling å sprengne blodet på dørstolpene. Dette er et inntrykksfullt forbilde på den gjerning som bør gjøres i alle familier. Foreldre bør samle barna om seg i hjemmet og fortelle dem om Kristus som er vårt påskelam. Faren bør innvie hver enkelt til Gud, og utføre den gjerning som påskefesten symboliserer. Det er altfor vågsumt å overlate denne hellige plikten til andre.

Alle kristne foreldre bør bestemme seg for å være trofaste mot Gud. De bør samle barna rundt seg i hjemmet, og i overført betydning merke dørstolpene med blod. Det minner oss om at Kristus er den eneste som kan beskytte og frelse, slik at dødsengelen går forbi.

La verden få se at hjemmet er beskyttet av mer enn menneskelige krefter. Mann og hustru må ha en levende forbindelse med Gud og stille seg helt og fullt på Kristi side, slik at de ved hans nåde kan åpenbare alt det gode Gud kan utrette gjennom troende foreldre.

[253]

MORALSKE NORMER

Satan prøver å ødelegge ekteskapet. - Satan arbeidet målbevisst (i tiden før syndfloden) for å bryte ned ekteskapet ved å svekke dets forpliktelser og dets hellighet. Han visste at han på denne måten kunne viske bort gudsbildet i mennesket, og åpne slusene for synd og elendighet.

Satan kjenner menneskehjertet og vet hva han har å arbeide med. Han kjenner det fordi han har studert det i tusener av år, med hatets og fiendskapets grundighet. Omhyggelig har han lagt merke til svakhetene ved menneskenaturen, og han angriper oss der vi er svakest. Ned gjennom alle de slektledd som har levd på jorden har han som regel klart å beseire de sterkeste menn. Han overvant herskerne i Israel på samme måte som han seiret ved Baal-Peor. Historien er en tragisk beretning om utallige mennesker som har lidd skibbrudd og ødelagt sin karakter fordi de har gitt etter for sanselige lyster.

Israels tragedie. - Det var på grunn av tøylessløshet at Gud måtte straffe Israel. Baal-Peor var ikke et engangstilfelle; det fantes alltid kvinner som var frekke og freidige nok til å fange svake menn i sitt garn. Til tross for de strenge straffene som ventet synderne i Israel, ble den samme forbrytelsen gjentatt gang etter gang. Satan var hvileløst opptatt med å ødelegge Israel.

Israelittenes egen tøylessløshet hadde langt mer katastrofale følger for landet enn alle Bileams forbannelser og alle de krigene som ble ført mot landene rundt omkring. De skilte seg selv fra Gud, og hadde ikke lenger noen beskyttelse. I stedet ble Gud deres fiende. Etter hvert gjorde så mange av folkets ledere seg skyldige i tøylessløshet og umoral at det ble en nasjonal synd. Guds harme var vendt mot hele folket.

[254] *Historien gjentar seg.* - Like før slutten på denne verdens historie vil Satan arbeide med all sin kraft for å lede menneskene ut i de samme synder som han fikk jødefolket til å begå like før de skulle krysse grensen tilløftets land. Han vil legge snarer for dem som holder

Guds bud, og som nesten er kommet til grensen av det himmelske Kanaan. Av all sin makt vil han forsøke å fange og nedverdige dem som kaller seg Guds barn, og han vil angripe dem der de er svakest.

De som ikke er blitt herre over sine primitive lidenskaper, men som har tillatt sitt sinn å dvele ved de sanselige lyster og alt som er lavt og usselt, og som har gitt etter for selviske krav, vil trolig bli et lett bytte for Satan. Han er fast bestemt på å overvinne dem og forurense deres sinn ved tøylesløshet. Han tar ikke spesielt sikte på de mindre viktige punkter, men gjør bruk av alle tenkelige midler for å tiltrekke seg oppmerksomheten og forblinde menneskene til å ta seg friheter som Guds lov fordømmer. Ofte gjør han de hardeste utfall mot personer i ansvarsfulle stillinger som fremholder kravene i Guds lov og forsvarer den med mange argumenter mot Satans angrep. Mot slike setter han inn alle helvetes krefter for å beseire dem der de er svakest, for den som overtrer ett bud, er skyldig i alle. Dermed har han fått herredømme over hele mennesket.

Ødeleggelsen griper om seg fra alle kanter. Menneskets åndelige, mentale, moralske og fysiske krefter blir nedbrutt. Dersom offeret har forkynt rettferdighet og hatt stor innsikt i sannheten, og dersom Gud har brukt vedkommende til å fremme sin sak i verden, har Satan desto større grunn til å juble. Hvilken seier har han ikke vunnet! Hvor dypt er ikke Gud blitt vanæret.

Umoralen sprer seg i dag. - Jeg har fått se et skremmende bilde av tilstanden i verden i dag. Overalt florerer umoralen. Tøylesløsheten er den mest utbredte synd i dagens samfunn. Aldri har lasten løftet sitt avskyelige hode så freidig som i vår tid. Menneskene synes å være fullstendig lammet, og de som elsker renhet og sann godhet, holder på å miste motet på grunn av den frekkhet og kraft som umoralen fremtrer med, og den utrolige utbredelse lastene har fått. [255]

Det er ikke bare de vantro og de som spotter Gud, som er blitt offer for synd. Jeg skulle ønske det var tilfelle. Men bildet ser annerledes ut. Mange av dem som bekjenner seg til å være Kristi etterfølgere, er også skyldige. Til og med noen av dem som hevder å vente på hans komme, er like lite beredt til denne begivenheten som Satan selv. De er ikke villige til å rense seg fra all urenheter. I så lang tid har de vært slaver under sine egne lyster, at det er blitt naturlig for dem å ha skitne tanker og urene forestillinger. Det er like umulig

å få deres sinn til å dvele ved det som er rent og hellig, som det ville være å snu Niagarafossen, og la varmet flyte oppover fjellsiden. . . .

Alle kristne må lære å styre sine lidenskaper og innrette livet etter riktige prinsipper. Dersom vi ikke er villige til det, er vi heller ikke verdige til å kalle oss kristne.

Menneskene er elsskovssyke og sentimentale. Både gifte og ugifte kvinner legger seg etter gifte menn. Kvinnene blir også tryllebundet. De mister både fatningen og fornuften og sin åndelige dømmekraft. De gir etter for det som Guds ord fordømmer på det sterkeste, og som Guds Ånd gang på gang har pekt på som synd. Det mangler ikke på klare advarsler og irettesettelser. Likevel følger de samme kurs som så mange andre har fulgt før dem. Det er en farlig lek de gir seg ut på. Satan står ferdig til å kverve synet på dem og nedverdige dem på den mest ynkelige måte. Han fryder seg over å kunne skade Guds sak, korsfeste Guds Sønn på ny og føre skam over ham.

Syndige vaner, trang til fornøyelser og alminnelig uvitenhet bryter ned alle menneskets evner, og verden blir fylt av moralsk speldalskhet. En dødelig moralsk pest ødelegger tusener og titusener. Hva skal vi gjøre for å redde vår ungdom? Det er ikke så mye vi kan gjøre. Men Gud lever fortsatt, og han har all makt.

[256] *Guds folk må skille seg ut fra verden.* - Det frihetsbegrep som rår i disse frafallstider, må aldri prege Kristi etterfølgere. Den form for intimitet som mer og mer griper om seg, hører ikke hjemme blant kristne som skal forberede seg for å oppnå udødelighet.

Løssluppenhet, urenheter, hor, forbrytelser, ja, til og med mord er trekk som hører med til dagens orden blant dem som kjenner sannheten, men likevel nekter å innrette livet etter bibelske prinsipper. Derfor er det så viktig at de som kaller seg Kristi etterfølgere, og som har samfunn med Gud og hans hellige engler, viser verden en bedre og renere vei. Hvor viktig det er at de ved sin rene og hellige ferd står i skarp kontrast til dem som lar seg beherske av dyriske lidenskaper!

Stadig større farer. - I vår utartede tid finnes det mange mennesker som er så forblindet av syndens bedrag at de velger å leve et tøylesløst liv, fordi det tiltaler deres urene og syndige tilbøyeligheter. I stedet for å se inn i Guds lovs speil og innrette livet og forme karakteren etter Guds mønster, lar de Satan slippe til og forme sinnet etter sitt bilde. Syndige mennesker finner det lettere å fordreie Bibelen

slik at den tilsynelatende støtter deres holdning, enn å vende seg bort fra urenheter og synd og bli rene i tanker og handlinger.

Det finnes langt flere mennesker med en slik holdning enn vi vanligvis forestiller oss, og når vi nærmer oss tidens avslutning, vil de hurtig vokse i antall.

Når Satan med sin fortryllende makt vinner herredømmet over et menneske, blir Gud glemt. Den syndige og skakkkjørte menneskenaturen blir hevet opp i skyene. Som om det skulle være en dyd, gir disse forvirrede menneskene rom for hemmelig tøylesløshet. Dette er en underlig form for besettelse. . . .

Det virker alltid forlokkende å vike av fra veien og gi etter for sine egne lyster. Sinnet blir innhyllet i mørke, fornuften blir svekket, og falske forestillinger leder bort fra renhet og hellighet. Det åndelige gangsyn blir nedsatt, og mennesker som har en uplettet moralsk holdning, blir forvirret av Satans bedrag. Hans medhjelpere gir seg ut for å være talsmenn for lys og sannhet, og dette gjør deres arbeid særlig virkningsfullt. Dersom de stod åpent frem og forkynte sine

[257]

hensikter på en klar og utvetydig måte, ville de fleste ta avstand fra dem uten et øyeblikks nøling. Til å begynne med prøver de å vekke sympati og tillit og gi inntrykk av at de er rene, hellige og oppofrende mennesker. Under dekke av å være budbærere for Gud, begynner de sin listige virksomhet med å lede andre mennesker bort fra rettskaffenhetens sti ved å gjøre Guds lov til intet.

Kristne må leve et uklanderlig liv. - Menneskesinnet svinger ikke momentant over fra renhet og hellighet til urenheter, synd og nedverdiggelse. Det tar tid å gjenskape mennesket i det guddommelige bilde, og det tar også tid å senke dem som er dannet i Guds bilde, ned på et primitivt, satanisk plan.

Vi forvandles ved beskuelse. Til tross for at vi er skapt i Guds bilde, kan vi lære sinnet opp til å nyte det vi engang avskydde. Når vi glemmer å våke og be, og når vi unnlater å holde vakt ved sinnets festningsverker, vil vi bli et lett bytte for syndens makt. Vårt tankeliv blir fornedret, og vi har ikke noe vern mot forfallet så lenge vi tillater menneskenaturens sterke lidenskaper å slavebinde forstandens og samvittighetens krefter. Vi må hele tiden føre krig mot vår syndige natur. Gud vil hjelpe oss og løfte oss opp ved sin nåde. Han vil stadig

søke å vende vårt sinn oppover og lære oss å tenke på rene og hellige ting.

Ingen kan være trygge dersom de ikke har en sterk følelse av behovet for å be Gud om råd for hvert eneste steg de tar. Bare de som har en nær forbindelse med Gud, vil se på mennesker slik han gjør. Bare de vil sette pris på det rene og gode, det enkle og fordringsløse. Vi må holde vakt ved vårt hjerte på samme måten som Josef. Fristelsene til å avvike fra sannhet og renhet må vi møte med et avgjort svar. «Hvorledes skulle jeg da gjøre denne store ondskap å synde mot Gud?» Selv den største fristelse kan ikke unnskyldes synd. Uansett hvor hardt vi blir presset, er synden alltid vår egen handling.

[258] Vanskelighetene har sine røtter i det ugjenfødte Hjerte.

Vi lever i en farefull tid. Skal ikke vi som vil leve i lydighet mot Guds bud, avlegge all synd og urett og alt som er nedverdiggende? Bør ikke alle kvinner som bekjenner seg sannheten, være ytterst nøye med hvordan de oppfører seg, slik at de ikke oppmuntrer til uforsvarlig fortrolighet. De kan lukke mange dører mot fristelse dersom de alltid er tilbakeholdne og anstendige i sin fremferd.

Kvinner må opprettholde en høy moralsk standard. - Det er med sorg i hjertet jeg må bekjenne at kvinnene i våre dager, både gifte og ugifte, altfor ofte unnlater å vise den tilbakeholdenhet de burde ha. De oppfører seg som kurtisaner. De tiltrekker seg oppmerksomhet fra både gifte og ugifte menn, og de som har liten moralsk styrke, faller lett i deres garn. Dersom slike tilstander får råde, vil de undergrave den moralske finfølelse og formørke sinnet, slik at overtredelsene ikke lenger virker så avskyelige.

Ofte vekkes tanker til live som ikke ville ha oppstått dersom kvinnen hadde oppført seg på en sømmelig måte. Selv om det ikke skjuler seg urene og ulovlige hensikter bak hennes måte å være på, har hun likevel oppmuntret menn som allerede er fristet, og som trenger all den hjelp og støtte de kan få fra dem de omgås. Hvis hun er forsiktig og tilbake holden og aldri tar utilbørlige friheter, og dersom hun overser all ulovlig oppmerksomhet og alltid er ren og verdig i tale og fremferd, kan hun hindre synd og ondskap.

Jeg har lenge tenkt å snakke med mine medsøstre og fortelle dem ut fra det Herren har vist meg fra tid til annen, at de gjør mye som er galt på dette området. De er ikke omhyggelige nok med å unngå selv det minste skinn av urenhet og ondskap. De viser ikke

forsiktighet i sin måte å være på, slik det sømmer seg for kvinner som gir seg ut for å eie gudsfrykt. Deres ord er ikke så velvalgte og taktfulle som man kunne forvente av kvinner som har tatt imot Guds nåde. De er altfor fortrolige overfor sine kristne brødre. De kretser rundt dem, viser dem stadig oppmerksomhet og synes å søke deres selskap, og de blir lett smigret av mennenes interesse.

[259]

Ut fra det lys Gud har gitt meg, er det tydelig at våre søstre burde følge en helt annen kurs. De burde være mer tilbakeholdne og mindre freidige, og legge vinn på å leve i «tukt og ære». Kvinnelige og mannlige trosfeller er altfor muntre og løsslupne i sin tale når de er sammen. Kvinner som kaller seg kristne, ser ikke noe galt i overdreven spøk og latter, vitsing og tøys. Dette passer ikke for en kristen, og det bedrøver Den Hellige Ånd. Det er et tydelig utslag av mangel på sann kristen dannelselse. Det bidrar ikke til å gjøre dem sterke i Herren, men forårsaker heller et stort mørke. De viser bort himmelens rene, hellige engler og senker også andre som tar del i deres lettsindighet, ned på et lavt plan.

Kvinner spiller ofte fristerens rolle. De finner alltid påskudd til å vekke mennenes oppmerksomhet, gifte så vel som ugifte, og ofte gir de seg ikke før Guds lover blitt overtrådt og de beste evner er sløst bort og ødelagt. . . .

Dersom kvinnene bare ville vise en mer edel livsførsel og samarbeide med Kristus, ville de ikke lenger være til så stor skade ved sin innflytelse. Men med den likegyldighet de ofte viser overfor hjemmets forpliktelser og Guds krav, øver de en nedbrytende innflytelse. Deres egne evner og krefter blir forkrøplet, og det arbeidet de utfører, bærer ikke Guds preg.

Det finnes så mange fremmelige unge piker og freidige damer med en påfallende evne til å innsmigre seg og vekke oppsikt. De søker selskap med unge menn og forsøker å tiltrekke seg oppmerksomhet og forleder både gifte og ugifte menn til ubetenksomhet og flørt. Dersom de ikke holder blikket fast festet på Kristus, vil de bli fanget i Satans garn.

Som Kristi sendebud ber jeg dere som bekjenner dere til å følge sannheten, om øyeblikkelig å vende dere bort fra alt som kan lede til urenheter, og oppgi forbindelser med slike som omgir seg med en uren atmosfære. Sky disse nedverdiggende syndere med et intenst hat.

Fly fra dem som snakker på en slibrig måte og drar sinnet inn på slike tankebaner, for «det hjertet er fullt av, det taler jo munnen.. .»

[260] Ikke et eneste øyeblikk bør dere gi plass for urene tanker og forestillinger, for selv dette vil gjøre sinnet urent, på samme måte som skittent vann grumser til bekken som det renner ut i.

En kvinne som går med på at det blir ytret et eneste uanstendig ord når hun er til stede, lever ikke opp til Guds mønster. Og en kvinne som tillater en utilbørlig fortrolighet eller overser en uren antydning, tar ikke vare på den kvinnelige verdighet som Gud har gitt henne.

En hellig sirkel. av renhet. - Våre søstre bør legge vinn på å være ydmyke og beskjedne. De bør ikke være fremfusende, snakkesalige og freidige, men tilbakeholdne og førdringsløse, og velge sine ord med omtanke. Gud gleder seg over at en kvinne er vennlig og høflig, ømhjertet og medfølende, og at hun har et ydmykt og tilgivende sinnelag. Dersom hennes fremferd alltid er preget av slike karaktertrekk, vil hun neppe bli plaget av utilbørlig oppmerksomhet fra menn, hverken i menigheten eller utenfor. Alle vil føle at det er en hellig sirkel av renhet rundt disse gudfryktige kvinner, som beskytter dem mot alt som er ulovlig og upassende.

Enkelte kvinner som gir seg ut for å frykte Gud, viser en ubetenksom frigjorthet som lett fører galt av sted. Men de gudfryktige kvinner som er opptatt av det som gjør livet rent og styrker den moralske finfølelse, vil ikke så lett bli ledet bort fra dydens og rett-skaffenherens sti. De har et sterkt forsvar mot Satans spissfindigheter, og vil holde stand mot hans mesterlige forsøk på å forføre dem.

Jeg ber dere som er Kristi etterfølgere med en høy bekjennelse, om å vise en høvisk holdning. Der vil være et vern mot urenhet.

[261] *Kontroll over tankelivet.* - Dere må kontrollere tankelivet. Dette er ikke alltid like lett, og det krever store anstrengelser. Men Gud forlanger det av dere. Ingen som føler ansvar, kan unndra seg denne plikten. Gud vil kreve dere til ansvar for alle de tanker dere har latt sinnet dvele ved. Dersom dere ikke øyeblikkelig skyver fra dere alle urene tanker, men hengir dere til tomme fantasiforestillinger, er dere i en viss forstand like skyldige overfor Gud som om tankene var ført ut i handling. Den eneste hindring er manglende anledninger. Å bygge luftslott og hengi seg til dagdrømmer er nedbrytende og ytterst farlige vaner. Når de først har fått lov til å gro fast, er det

nesten umulig å bryte dem og lede tankene inn i rene, hellige og høynende baner.

Vær på vakt mot smiger. - Det gjør meg vondt å se at mennesker blir rost, smigret og forkjælt. Gud har vist meg at mange av dem som blir gjenstand for slik oppmerksomhet, ikke er verdige til å ta hans navn på sine lepper. Likevel blir de hevet opp i skyene av andre dødelige mennesker som har en begrenset forstand og dømmer ut fra det ytre.

Mine medsøstre, dere bør aldri forgude og smigre svake og feilende menn, hverken unge eller eldre, gifte eller ugifte. Dere kjenner ikke deres svakheter. Kanskje kan nettopp den oppmerksomheten dere viser dem og den overstrømmende måten dere roser dem på, føre til deres undergang. Jeg er skremt over den kortsynthet og den slående mangel på visdom som mange viser på dette felt.

De menn som gjør Guds vilje og har latt Kristus få ta hjertet i eie, vil ikke senke den moralske standard, men heller søke å høyne den. De vil ikke finne noen glede i å bli smigret og forkjælt av kvinner.

Alle menn, både gifte og ugifte, bør si: «La meg være, for jeg vil ikke at mitt rykte skal bli svertet på noen måte. Et godt navn har langt større verdi for meg enn sølv og gull, og jeg vil bevare det plettfritt. Dersom andre mennesker klandrer meg, skal det ikke være fordi jeg har gitt dem grunn til det. Det skal skyldes de grunner som førte til at Kristus ble baktalt og angrepet - hans rene og hellige karakter som de hatet fordi den var en stadig irettesettelse til dem.»

Når predikanter opptrer ukorrekt. - Selv den minste antydning som kan lede til synd eller utilbørlig frihet overfor deg, bør du avvise som en fornærmelse, uansett hvor den kommer fra. Et kyss på kinnene på et upassende sted og tidspunkt bør få deg til å avvise Satans utsending med avsky. Hvis det gjelder en mann i betrodd stilling, en som har med hellige ting å gjøre, er synden ti ganger større. Det bør få enhver gudfryktig kvinne til å vike tilbake med forferdelse, ikke bare på grunn av den synden han ville lokke henne til å begå, men også på grunn av den slyngelaktige og hyklerske holdningen hos en som folket ser opp til og ærer som Guds tjener.

Dersom en predikant ikke er herre over sine lavere lyster og ikke følger apostelens eksempel, men vanærer sitt kall og sin tro ved selv den minste syndige antydning, bør ikke våre gudfryktige søstre for et øyeblikk innbille seg at synd og forbrytelse mister noe

av sin avskyelige syndighet ved at han våger å gi etter. At menn i ansvarsfulle stillinger viser at de er fortrolige med synden, reduserer ikke på noen måte skylden eller syndens forferdelige avskyelighet. Den bør fortone seg akkurat like avskyelig som tidligere, og de som har et rent og edelt sinn, bør vende seg bort fra dem som gir etter for synd, på samme måte som de ville flykte fra en giftig slange.

Dersom våre søstre hadde opphøyde tanker og et rent hjerte, ville de møte alle forføreriske og nedbrytende forslag, selv fra predikantens side, med et så avgjort avslag at det aldri ville bli gjentatt.

Vær trofast mot ekteskapsløftet. - Hvor omhyggelig bør ikke enhver ektemann være med å overholde sitt ekteskapsløfte! Han må ha rene karaktertrekk og oppføre seg på en varsom måte, slik at han ikke vekker til live tanker og følelser hos unge piker eller gifte kvinner, som ikke lar seg forene med det hellige mønster vi finner i Guds lov.

[263] Kristus lærte oss hvor langt Guds bud strekker seg helt inn til hjertets innerste tanker og hensikter. Det er her de fleste forbrytelser skjer. Følelsene og fantasien er ikke så rene og hellige som Gud krever, og uansett hva mennesker er kalt til og hvor begavet de er, vil Gud tilregne dem deres urett. I hans øyne er de langt mer skyldige enn de som er mindre begavet, som har hatt mindre lys og mindre makt og innflytelse.

Jeg har fått i oppdrag å si til de gifte menn at det er deres hustru, mor til deres barn, som har krav på deres respekt og hengivenhet. Det er dem dere er skyldige å vise oppmerksomhet, og dere må sette alt inn på å gjøre dem lykkelige.

Jeg har fått se familier der maunen ikke har vist den tilbakeholdenhet og opphøyde mandighet som bør prege en Kristi disippel. Han har forsømt å vise sin hustru den vennlighet og ømhet som hun har krav på. Men det er henne han overfor Gud og engler har lovt å elske og ære inntil døden skiller dem.

Piken han har ansatt til å ta seg av arbeidet i huset, har ofte oppført seg på en fri og fremmelig måte mot ham. Hun har stelt hans hår og vist ham hengivenhet og oppmerksomhet, og han har følt seg smigret. I forholdet til sin kone er han ikke lenger så kjærlig og oppmerksom som han en gang var. Vi kan være helt sikre på at Satan har en finger med i spillet her. Hushjelpen skal respekteres og behandles med vennlighet og omtanke. Men han må ikke gå

lenger. Hans oppførsel bør alltid være slik at den ikke oppmuntrer til fortrolighet.

Vern om privatlivets fred. - Hvor ofte er ikke menneskelivet blitt tungt og bittert fordi de murer som skal beskytte den enkelte families privatliv, og som skal verne om renhet og hellighet, er brutt ned. En tredje person vinner hustruens fortrolighet og blir innvidd i interne familieforhold. Dette er Satans kløktige påfunn for å skape avstand mellom ektefellene og gjøre dem fremmede for hverandre. Om det bare kunne bli slutt på dette! Hvor mange vanskeligheter ville vi ikke være spart for da. De feil dere legger merke til hos den andre, bør dere gjemme i deres eget hjerte. Gå til Gud med deres problemer. Han kan gi dere riktig veiledning og sikker trøst som er fri for all bitterhet.

Når en kvinne åpner seg for en fremmed mann og forteller om vanskelighetene i hjemmet, og klager på ektemannen, øver hun vold mot det løftet hun en gang har gitt. Hun bringer sin mann i vanry og bryter ned all beskyttelse for ekteskapets hellighet. Hun åpner døren på vidt gap og lar Satan komme inn med alle sine lumske fristelser. Det er akkurat slik Satan ønsker det.

[264]

Dersom en kvinne kommer til en kristen bror for å fortelle om sine sorger, skuffelser og prøvelser, bør han råde henne til om nødvendig å betro seg til en medsøster. Da vil det ikke oppstå situasjoner som kan skade Guds sak.

Hvordan skal vi unngå å komme på avveier. - Jeg taler til trosfeller. Hvis dere holder dere nær til Jesus og prøver å være til pryd for det dere står for ved å føre et velordnet liv og en gudfryktig samtale, vil dere bli spart for å begi dere inn på farlige og forbudte stier. Dersom dere vil våke og be og alltid oppføre dere som om dere var i Guds umiddelbare nærhet, vil dere få kraft til å motstå fristelser og leve rent og stå uten flekk eller lyte til livets slutt.

Hvis dere holder fast ved den første tillit inntil enden, vil Gud gjøre deres trinn faste. Det verk som nåden har begynt, vil bli kronet med herlighet i Guds rike. Åndens frukter er kjærlighet, glede, fred, overbærenhet, vennlighet, godhet, trofasthet, tålsomhet og selvbeherskelse. Slike ting rammes ikke av loven. Dersom Krisrus får leve sitt liv i oss, vil vi korsfeste den syndige natur med dens lyster og lidenskaper.

[265]

SKILSMISSE

Ekteskapet - en livsvarig kontrakt. - I de unges sinn er ekteskaper ofte innhyllet i et romantisk skjær, og det er vanskelig å fjerne denne fantasiforestilling og få dem til å innse hvilket stort ansvar ekteskapsløftet medfører. Det binder to personer sammen, og legger forpliktelser på de to som bare døden kan fri dem fra!

Ethvert giftermål bør omhyggelig overveies, for det skal vare hele livet. Både mannen og kvinnen bør samvittighetsfullt tenke over om de kan stå sammen under alle livets forhold så lenge de lever.

Jesus rettet på misforståelser angående ekteskapet. - Blant jødene var det vanlig at mannen kunne skille seg fra sin hustru av de mest trivielle grunner, og hun hadde da rett til å gifte seg igjen. Dette førte til mye ulykke og synd. I sin bergpreken gjorde Jesus det tydelig at ingen kunne skille seg av andre grunner enn utroskap mot ekteskapsløftet. «Den som skiller seg fra sin hustru av noen annen grunn enn hor, han blir skyldig i at det begås ekteskapsbrudd med henne. Og den som gifter seg med en fraskilt kvinne, bryter ekteskapet.»

Da fariseerne senere spurte Jesus om det var lovlig å skille seg, pekte han på at ekteskapet ble innstiftet allerede ved skapelsen. «Fordi dere har så harde hjerter, gav Moses dere lov å skilles fra hustruen. Men fra begynnelsen av var det ikke slik.» Han minnet dem om de velsignede dagene i Edens hage da Gud uttalte at alt var «såre godt». Det var her ekteskapet og sabbaten ble innstiftet, tvillinginstitusjonene til Guds ære og menneskehetens gagn.

[266] Idet Skaperen forente det hellige par i ekteskapet og sa: «Derfor skal mannen forlate sin far og sin mor og holde seg til sin hustru, og de to skal være ett.» På denne måten viste han alle Adams barn hva hensikten med ekteskapet skulle være til tidens ende. Det den evige Gud selv hadde anerkjent som godt, skulle være til beste for menneskene, og tjene til deres utvikling.

Jesus kom til verden for å rette på misforståelser og gjenopprette Guds moralske bilde i mennesket. I sitt syn på ekteskapet hadde

lærerne i Israel latt feilaktige meninger og følelser få lov til å feste rot i sinnet. De reduserte denne hellige ordningen til nesten ingenting. Mennene ble etter hvert så hardhjertede og ufølsomme at de skilte seg fra sin hustru på grunn av helt ubetydelige ting. De kunne også ta barna fra moren og sende henne bort dersom de fant det for godt. Dette ble betraktet som en stor vanære, og førte ofte til lidelse og motgang for dem som ble forsmådd på denne måten.

Kristus kom for å rette på dette, og han utførte sitt første mirakel under et bryllup. Med denne handling ville han minne verden om at dersom ekteskapet blir holdt rent og ubesmittet, er det en hellig forordning.

Råd til en som tenker på skilsmisse. - Dine forestillinger om ekteskapet har vært helt feilaktige. Det er bare når ektesengen blir vanæret, at ekteskapsløftet kan brytes. Vi lever i farefulle tider. Vi kan ikke være sikre på noe som helst dersom vi ikke står klippefaste i troen på Jesus Kristus. Det finnes ingen som ikke Satan ved sine fristelser kan føre bort fra Gud hvis de ikke våker og ber.

Du ville hatt langt bedre helse dersom du hadde fred og ro i sinnet. Men du er blitt forvirret og er kommet ut av balanse, og du resonnerer helt feilaktig i spørsmålet om skilsmisse. Du kan ikke forsvare dine synspunkter ut fra en slik holdning. Menneskene har ingen rett til å lage sine egne lover og å sette Guds lov til side for å følge sine egne tilbøyeligheter. De må holde seg til Guds målestokk for rettferdighet... .

Gud gav bare en eneste grunn til at en hustru kan forlate sin mann, eller mannen forlate sin hustru, nemlig hor. Tenk alvorlig over dette forhold.

[267]

Råd til et separert par. - Min bror og søster: Dere har ikke levd sammen på en stund. Dere burde ikke ha fulgt denne kursen, og dere ville heller ikke ha gjort det, dersom dere hadde lagt vinn på å utvikle den tålmodighet, mildhet og overbærenhet som bør prege forholdet mellom ektefeller. Ingen av dere må prøve å tvinge igjennom sin egen vilje og gjennomføre sine egne ideer og planer uten hensyn til følgene. Ingen av dere må handle ut fra egne ønsker. Guds Ånd må få bløtgjøre hjertene med sin milde innflytelse, slik at dere blir i stand til å oppdra barna etter Guds vilje. . . .

Be deres himmelske far om hjelp til å slutte med å snakke til hverandre på en utålmodig, hard og selvrådlig måte. Dere har begge

store mangler i karakteren. Fordi dere ikke har gitt dere inn under Guds herredømme, har dere oppført dere uforstandig mot hverandre.

Jeg bønnfaller dere om å gi dere inn under Guds ledelse. Når dere er fristet til å snakke på en utfordrende måte, bør dere avholde dere fra å si noe. Dere vil bli fristet på dette punkt fordi dere aldri har overvunnet dette forkastelige karaktertrekk. Men vi må overvinne alle dårlige vaner og overgi oss helt og fullt til Gud. Vi må falle på klippen Jesus Kristus og bli knust. Som mann og hustru bør dere holde selvet i tømme. Søk hjelp hos Kristus. Han er villig å gi dere av sin guddommelige medfølelse og sin frie nåde. . . .

Be Gud om tilgivelse for det som har vært. Forsøk å komme til forståelse, og bli igjen forent som mann og hustru. Glem fortidens ulykkelige motsetninger. Herren vil styrke dere og gi dere mot. Lukk sinnets vinduer mot verden og åpne dem mot himmelen. Når dere oppløfter deres røst i bønn om lys fra himmelen, vil Jesus høre deres rop. Han er liv og lys, fred og glede. Han som er rettferdighetens sol, vil sende sine klare stråler inn i sinnets avlukker og lyse opp sjelens tempel. Dersom dere vil ta imot solskinnet som hans nærvær opplyser hjemmet med, vil dere ikke lenger tale ord som kan vekke ulykkelige følelser.

[268] *Til en mishandlet hustru.* - Jeg har mottatt ditt brev, og jeg kan ikke råde deg til å vende tilbake til D med mindre det skjer avgjorte forandringer i hans liv. Herren kan ikke anerkjenne de ideer han har hatt om hva en hustru har krav på. . . . Dersom han holder fast på sine tidligere synspunkter, vil det ikke bli bedre enn det har vært. Han vet ikke hvordan han skal behandle en hustru.

Dette er et meget trist forhold. Jeg synes synd på D, men jeg kan ikke råde deg til å gå tilbake til ham stikk i strid med din egen dømmekraft. Jeg vil snakke like åpent og ærlig til deg som jeg gjorde til ham. Det vil være til stor skade for deg dersom han igjen får herske som han vil. Jeg hadde håpet at han ville forandre seg. . .

Herren kjenner til alle trekk ved din erfaring. Stol på ham og vær ved godt mot. Han vil ikke forlate deg. Jeg har den største medfølelse med deg.

Til en forlatt ektemann. - «Ta korset opp.» Jeg kan ikke se mer som kan gjøres i denne saken, og jeg tror at det eneste riktige er å bryte forbindelsen med din kone. Dersom hun er fast bestemt på ikke å leve sammen med deg, vil det bare føre til ulykke både for

deg og henne å forsøke på det. Når hun er fullt og fast bestemt på å gjennomføre sitt forsett, kan du ikke gjøre annet enn å ta opp korset og vise deg som en mann.

Gud betrakter dem fortsatt som mann og hustru. - En kvinne kan være skilt fra sin mann ifølge landets lover, men likevel ikke skilt i Guds øyne, etter den høyere lov. Det finnes bare en eneste synd som kan sette maun og hustru i et slikt forhold til hverandre at de i Guds øyne er løst fra ekteskapsløftet. Det er utroskap. Selv om landets lover tillater skilsmisse, er de likevel mann og kone ifølge Bibelen og ifølge Guds lov.

Jeg så at søster - ennå ikke har noen rett til å gifte seg med en annen mann. Men dersom hun, eller andre, skulle få skilsmisse på lovlig vis fordi maunen er utro, er hun igjen fri til å gifte seg med hvem hun vil.

[269]

Forholdet til en vantro ektefelle. - Dersom hustruen er vantro og motstander, kan likevel ikke mannen sende henne fra seg av den grunn. For å være i harmoni med Guds lov må han bli hos henne, med mindre hun selv velger å skille seg fra ham. Det kan nok føre til at han ofte blir motsagt og at han på mange måter blir tyrannisert og plaget. Men han kan alltid finne trøst og styrke hos Gud, som er i stand til å hjelpe i alle vanskeligheter. Han bør alltid bevare sinnet rent og ha faste, bestemte prinsipper. Gud vil gi ham visdom og lede ham på rett vei. Innskytelsene vil ikke ta overhånd over fornuften, men fornuften vil holde tømmene med fast hånd og alltid beholde herredømmet over lystene.

Bedre å forandre holdning enn å oppløse ekteskapet. Jeg har fått et brev fra din mann. Jeg må fremheve at det bare finnes en eneste gyldig grunn til at en mann kan skille seg fra sin hustru eller en hustru fra sin mann, og det er utroskap.

Dersom dere ikke passer sammen, vil det ikke da være til Guds ære om dere forandrer holdning?

Mann og hustru bør fremelske respekt og hengivenhet overfor hverandre. De må være forsiktige med hva de sier og gjør, slik at de ikke på noen måte irriterer og plager hverandre. Begge må ha omsorg for hverandre og gjøre alt som står i deres makt for å bygge opp en gjensidig hengivenhet.

Dere bør søke Gud i bønn og gjøre deres plikt mot hverandre i kjærlighet og vennlighet. Mannen bør være flittig og arbeidsom

og gjøre alt som står i hans makt for å forsørge familien. Da vil hustruen respektere ham. ... Min søster! Du ærer ikke Gud ved en slik holdning som du nå har. Tilgi din mann. Han er tross alt din ektemann, og du vil bli rikt belønnet dersom du forsøker å være en pliktoppfyllende og hengiven hustru. Tal alltid vennlige og milde ord. Du både kan og må forandre din holdning.

Dere bør begge forsøke å komme hverandre nærmere i stedet for å øke avstanden. . - . Ved å gå frem på en mild og vennlig måte kan dere forandre livet i en overraskende grad.

[270]

Skilsmisse og medlemskap i menigheten. - Når det gjelder søster A. G. og hennes forhold, vil vi besvare de spørsmål som er reist, ved å minne om at de fleste som blir overvunnet av synd, slik tilfellet er med hennes mann, ikke har noen virkelig følelse av hvilken urett de har begått. Men det finnes unntak. Disse bør bli opptatt i menigheten igjen, men ikke før de har gjort seg fortjent til å bli vist en slik tillit fra Guds folks side. De må bekjenne sin synd uten forbehold og vise oppriktig anger.

Dette særlige tilfelle er forbundet med vanskeligheter som ikke er til stede i andre tilfelle, og vi vil her bare nevne følgende:

1) I de tilfelle hvor det syvende bud blir overtrådt uten at vedkommende viser virkelig anger, kan den forurettede part kreve at ekteskapet blir oppløst, dersom dette ikke forverrer deres eget og barnas forhold.

2) Dersom det er trolig at en skilsmisse setter dem selv og barna i en vanskeligere stilling enn tidligere, kjenner vi ikke noe skriftord som gjør den uskyldige part skyldig ved å fortsette samlivet.

3) Tid og arbeid og bønn og tålmodighet og tro og et gudgitt liv kan føre til stor forandring. Å leve sammen med en som har brutt ekteskapsløftet, som er preget av vanære og skam på grunn av forbudt kjærlighet, og ikke er klar over det, er som et tærende sår i sinnet. Men skilsmisse vil også etterlate et livsvarig hjertesår. Gud har medynk med den uskyldige part. Det beste er å tenke nøye igjennom alle forhold før man gifter seg.

4) Hvorfor er det at menn og kvinner som kunne være respektable og gode og en gang bli frelst, selger seg til djevelen så billig? Hvorfor sårer de sine nærmeste venner, vanærer sin familie og gir menigheten et dårlig rykte? Hvorfor går de fortapt til slutt?

[271]

Måtte Gud være barmhjertig mot oss. Hvorfor vil ikke de

som har forbrutt seg, vise anger i forhold til sin skyld og ta sin tilflukt til Kristi nåde, og så langt råd er få leget de sårene de har forårsaket. (Anmerkning: Dette er en av de få uttalelser James og Ellen White har kommet med i fellesskap. For så vidt som den er underskrevet av begge, er det klart at de synspunkter som kommer til uttrykk i den, har Ellen Whites fulle støtte.)

[272]

HOLDNING TIL EN VANTRO EKTEFELLE

Dette kapittel er stort sett satt sammen av råd til fortvilte troende.

Bør en kristen hustru forlate sin vantro mann? - Jeg har fått mange brev fra mødre som har fortalt om sine vanskeligheter i hjemmet, og bedt om råd. Et av tilfellene er representativt for mange. Ektemannen er ikke en kristen, og det gjør oppgaven med å oppdra barna vanskelig for moren. Han er tvers igjennom verdslig, vulgær og grov i sine uttrykksmåter overfor henne. Gjennom sin oppførsel lærer han barna å overse morens myndighet.

Når hun forsøker å be sammen med dem, kommer han gjerne inn og gir seg til å bråke alt han kan, mens han forbanner Gud og bruker stygge skjellsord om Bibelen. Moren blir etter hvert så mismodig at livet føles som en byrde for henne.

Hva kan hun gjøre? Vil det være til gagn for hennes barn at hun blir hjemme? Hun har et oppriktig ønske om å gjøre noe for Gud, og har tenkt seg at der ville være best om hun forlot hjemmet og familien, når mannen likevel ikke gjør annet enn å oppdra barna til å være ulydige mot henne.

I slike tilfelle vil jeg alltid råde mødre til ikke å gå fra barna, uansett hvor mye de må lide på grunn av fattige kår, eller fra de sår som sjelen blir påført fordi mannen er så hard og ufølsom. Overlat ikke barna i hendene til en gudløs far. Din oppgave er å motvirke hans innflytelse som er under Satans kontroll!

Et eksempel på selvdisciplin. - Jeg vet at du må gå gjennom harde prøvelser, men det er alltid like viktig å vise en stille og saktmodig ånd. Din mann trenger hver dag et levende eksempel på tålmodighet og selvdisciplin. Forsøk å glede ham på alle tenkelige måter, uten å

[273] fire på et eneste sant prinsipp. . . .

Gud krever at vi skal tjene ham med hele vårt vesen med hjerte, sinn og all vår styrke. Når du gir ham der han ber deg om, vil du etter hvert komme til å gjenspeile hans karakter. La din mann se at Den Hellige And virker i deg. Vær forsiktig og omtenkksom, tålmodig og overbærende. Du må ikke forsøke å tvinge din tro inn på ham.

Gjør dine plikter som hustru, og legg merke til om ikke hans hjerte blir bløtgjort. Hengivenheten overfor din mann må ikke få lov til å slokne. Legg vinn på å glede og tilfredsstille ham så langt det er mulig. Din kristne tro må ikke dra deg bort fra ham. Du bør samvittighetsfullt lyde din Gud, og glede din mann så ofte du kan... .

Alle må få se at du elsker Jesus og stoler på ham. Gi til kjenne overfor din mann og dine troende og vantro venner at du ønsker at de skal se sannhetens storhet. Men du må ikke vise den smertefulle fortvilelse som ofte ødelegger en god gjerning. . . .

Du må aldri anklage og prøve å finne feil hos din mann. Fra tid til annen vil du komme i vanskelige situasjoner, men du skal ikke snakke om disse prøvelsene. Her er taushet gull. Å snakke om dette på en ubetenksom måte vil bare gjøre deg mer ulykkelig. Bring mest mulig solskinn inn i hjemmet, og steng skyggene ute. La de klare stråler fra retferdighetens sol få opplyse ditt eget sinn. Da vil innflytelsen fra et kristent liv gjøre seg gjeldende i familiekretsen. Trangen til å dvele ved ubehagelige ting, som sjelden fører til noe sant og godt, vil etter hvert bli mindre.

Råd til en hustru som er hardt prøvet. - Du har nå et dobbelt ansvar, fordi din mann har vendt seg bort fra Jesus. . . .

Jeg vet at det er en stor sorg for deg å måtte stå alene når det gjelder å følge Guds ord. Kanskje du ved å leve et helstøpt liv i tro og lydighet, kan vinne din mann tilbake til sannheten? Bring dine barn til Jesus. I et enkelt språk kan du undervise dem i sannheten. Syng for dem vakre, tiltrekkende sanger som forteller om Jesu kjærlighet. Led dine barn til Jesus Kristus, for han er glad i dem.

[274]

Vær ved godt mot. Glem ikke at du har en talsmann og trøster, Den Hellige And, som Jesus har sendt. Du er aldri alene. Dersom du vil lytte til den stemmen som kaller på deg, og dersom du uten å nøle vil lukke opp hjertedøren for Jesus, vil han komme inn og holde måltid med deg, og du med ham. Når Jesus får lov til å bo hos deg, vil du alltid oppleve hvile og fred.

Hold fast på kristne prinsipper. - Den familie som ikke tilber Gud, er som et skip langt ute på åpne havet, uten fører og uten ror. Stormen raser og slår over det, og det er fare for at alle som er om bord, skal omkomme. Du må betrakte både deg selv og dine barn som uerstattelige i Guds sak. For du må en gang møte igjen din mann og dine barn foran Guds trone.

Du må ikke tillate at dine prinsipper mister noe av sin styrke, de må vokse seg sterkere og sterkere. Uansett hvor irritert din mann blir og hvor uenig han er med deg, må du vise en rettlinjet og urokkelig kristen trofasthet. Det betyr ikke så mye hva han sier. Innerst inne kan han ikke annet enn å se opp til deg, så fremt han har et hjerte av kjøtt og blod.

Guds krav må komme i første rekke. (Anmerkning: Tatt fra kapitlet «Advarsler og irettesettelse!», hvor det finnes vitnesbyrd til flere medlemmer i en bestemt menighet. Her følger et budskap rettet til bror T.) - Jeg fikk deretter se hans svigerdatter. Hun er dyrebar i Guds øyne, men hun er undertrykt og slavebundet, skjelvende og fryktsom, nervøs og full av tvil. Denne søster bør ikke føle at hun må gi seg inn under en gudløs ungdom som har færre år på nakken enn hun selv. Ekteskapet tilintetgjør ikke den personlige selvstendighet. Guds fordringer står over alle jordiske krav. Kristus har kjøpt henne med sitt eget blod. Hun tilhører ikke lenger seg selv. Det er til stor skade for henne at hun ikke setter hele sin lit til Gud, men gir etter for en hovmodig og herskesyk mann. Hun bør ikke ofre sin overbevisning og undertrykke samvittighetens stemme for å føye sig etter en man som er satt i fyr og flamme av Satan for å underkue hennes skjelvende og fryktsomme sinn på en virkningsfull måte. Gang på gang er hun blitt oppskaket og opprevet. Nervesystemet er nedbrutt, og hun er nærmest et vrak.

[275]

Er det Guds vilje at denne søster skal være i en slik tilstand at hun ikke lenger kan tjene ham? Nei. Hennes ekteskap var resultatet av et djevlesk bedrag. Og likevel bør hun nå gjøre det beste ut av situasjonen. Hun bør behandle sin mann med ømhet og gå inn for å gjøre ham lykkelig så lenge det ikke strider mot hennes samvittighet. For om han fortsetter å gjøre motstand, er denne jorden den eneste himmelen han vil få del i. Men å gi avkall på retten til å gå på møter, bare for å tilfredsstille en hovmodig ektemann som er besatt av en satanisk ånd er ikke i samsvar med Guds vilje.

«Og en annen sa: Jeg har nettopp giftet meg, så jeg kan ikke komme.» Denne mannen gjorde ikke noen synd ved å gifte seg. Synden bestod i at han giftet seg med en som trakk hans sinn bort fra viktigere ting i livet. En mann må aldri tillate at hustruen og hjemmet drar hans tanker bort fra Kristus og hindrer ham i å ta imot evangeliet.

Bedre å redde noe enn å miste alt. - Du har hatt mange skuffelser, bror K. Men du må fortsette å være ærlig og oppriktig og fast bestemt på å gjøre din plikt i familien, og få de andre med deg om det er mulig. Du bør ikke spare noen anstrengelser for å overtale dem til å gå sammen med dig på veien til himmelen. Men dersom moren og barna ikke vil sta sammen med deg men heller søker å trekke deg bort fra dine plikter og kristne forsetter, må du bare fortsette å gå fremover, selv om du må gå alene.

Du må leve et liv i sann gudsfrykt, og benytte enhver anledning til å være til stede ved møtene. I de dager som ligger foran, vil du trenge all den åndelige styrke du kan få. Alt det Lot eide, gikk tapt. Om du skulle bli stilt overfor tap, bør du ikke miste motet, og dersom du i det minste kan redde en del av din familie, er det mye bedre enn at alle gar fortapt.

[276]

PREDIKANTENS FAMILIE

Predikantens familielivet eksempel på budskapet han forkynner. - Gud ønsker at den som underviser andre om Bibelens sannheter, selv skal være et eksempel for sannheten i sitt familieliv. Hva en person er, har større innflytelse på andre enn hva han sier. Et sant kristent hverdagsliv vil gi kraft til det som blir sagt offentlig. Tålmodighet, ekthet og kjærlighet vil påvirke mennesker som prekener aldri når frem til .

Dersom predikanten har veloppdragne barn, vil det illustrere det han forkynner fra talerstolen. Men dersom han ikke er i stand til å styre sitt hjem, og dersom han gir barna feilaktig oppdragelse, trenger han å lære at Gud forventer at han må lære barna å være lydige, før han kan løse sin oppgave som hyrde for Guds hjord.

Hans første plikt gjelder barna. - En predikant er omgitt av plikter på alle kanter, nært og fjernt. Men først og fremst har hans egne barn krav på oppmerksomhet. Han bør ikke bli så overlesset med oppgaver utenfor hjemmet, at han blir tvunget til å forsømme den opplæringen barna skal ha. Kanskje er det noen som anser pliktene i hjemmet som noe mindre betydningsfullt, men i virkeligheten er det de som danner grunnlaget for ekte trivsel både for den enkelte og for samfunnet som helhet. I stor grad avhenger menneskers lykke og menighetens fremgang av den innflytelse hjemmene har. . .

Det finnes ikke noe som kan unnskyldte predikanten for å forsømme den indre krets til fordel for den større kretsen utenfor hjemmet. Familiens åndelige behov må alltid komme i første rekke. Den dagen regnskapet skal gjøres opp, vil Gud spørre hva han gjorde for dem han var ansvarlig for å sette inn i verden. Uansett hvor mye godt han gjør mot andre, kan det ikke fritta ham for ansvaret overfor Gud når det gjelder å oppdra sine egne barn.

[277]

Predikantens innflytelse rekker langt. - I enkelte tilfelle er predikantens barn de mest forsømte barn i verden. Faren er sjelden sammen med dem. De er overlatt til seg selv og til å gjøre det de selv finner på.

Under alle omstendigheter vil det føre galt av sted når foreldrene ikke er pliktoppfyllende. Men når det gjelder dem som er utpekt til å være lærere for folket, er følgene ti ganger verre. Dersom disse ikke er i stand til å styre sin egen familie, leder de mange andre på villspor ved sitt eksempel. På grunn av den ansvarsfulle stilling de har, blir skylden desto større.

Hustru og barn kan best bedømme hans fromhet. - De sanne karaktertrekk kommer til syne i langt større grad i hjemmet enn på talerstolen. Det er predikantens hustru og barn og de som har tilknytning til familien, som er best i stand til å bedømme hans fromhet og oppriktighet. En god, kristen mann vil være til stor velsignelse i sin familie. Hans eksempel vil tale kristendommens sak på en virkningsfull måte overfor alle dem han omgås i hjemmet.

Brødre, ta Jesus med dere inn i familien. Ta barn med på talerstolen og overalt hvor dere ferdes. Da vil det ikke være nødvendig å tilskynde andre til å interessere seg for det dere holder på med, for det vil bli klart for alle at dere er Kristi tjenere.

Predikanthustruen - hjelp eller hindring? - Når en mann sier ja til å være predikant, går han med på å være et talerør for Gud og formidle Guds tale til folket. Derfor bør han alltid holde seg nær til den store hyrde og vandre ydmykt med sin Gud. Dag for dag bør han tape selvet av syne og opphøye Kristus. Derfor er det også av stor betydning at hans hustru har karaktertrekk som er i samsvar med det bibelske mønster, og at hans barn er lydige og trofaste.

Predikantens hustru kan enten være til stor hjelp for sin mann, eller hun kan være til hindring i hans arbeid. Det avhenger i stor grad av hustruen om han skal ha fremgang i arbeidet fra dag til dag og stadig være til større nytte, eller om han vil synke ned til et middelmådig plan. [278]

Det ble vist meg at predikanthustruene bør hjelpe sine menn i arbeidet, og være omhyggelig med hvilken innflytelse de sprer rundt seg. De bør huske at de blir lagt merke til, og at det forventes mer av dem enn av andre. De bør være et eksempel når det gjelder klær. Deres fremferd og tale bør alltid være slik at andre kan følge etter i deres fotspor. De bør omgi seg med en livets duft til liv, og ikke en dødens duft til død. Det ble vist meg at de bør være milde og ydmyke, og likevel opphøye og verdige i sitt vesen. De bør aldri dvelle ved ting som ikke vender sinnet oppover. Det store spørsmål

bør alltid være: «Hvordan kan jeg bli frelst, og hvordan kan Jeg være med på å frelse andre?»

Jeg så at Gud ikke anerkjenner noe halvhjertet arbeid. Han ønsker hele vårt hjerte, alle våre dypeste lengsler og interesser. Han ønsker alt eller ingenting. Vår innflytelse teller alltid, enten for eller mot sannheten. Enten samler vi med Jesus, eller vi sprer. Det verste som kan hende en predikant er å få en hustru som ikke har helliget sitt liv til Gud.

Satan er alltid på ferde for å ta motet fra dem som Gud har valgt til å forkynne evangeliet. Den enkleste og mest virkningsfulle måten å oppnå dette på, er gjennom hjemmet, gjennom ektefeller som ikke har helliget seg til Gud. Dersom fienden får herredømme over deres sinn, kan han mye lettere angripe den som i ord og handling er opptatt med å frelse andre mennesker...

Satan har gjort mye for å kontrollere predikantenes arbeid gjennom Innflytelse fra selviske og makelige ektefeller.

Hvordan predikanten styrer sin familie. - Dere har forpliktelser i hjemmet som dere ikke kan forsømme, og likevel være trofaste mot Gud og de oppgavene han har lagt på dere. . .

[279]

Evangeliet skal ut til hele verden. Dere ønsker å så til markene med evangeliets sannheter, og venter at Gud skal vanne sæden slik at den bærer frukt. Dere har fått overlatt et bestemt område. Men rett utenfor deres egen dør vokser det kratt og torner, samtidig som dere er opptatt med å luke ugress i andres hage. Arbeidet i hjemmet er ikke ubetydelig. Det er meget viktig. Dere som forkynner evangehet for andre, bør virkeliggjøre det i deres eget hjem.

Inntil dere er blitt enige og kan stå sammen i oppdragelsen av barna, er det bedre at hustruen og barna ikke er med i arbeidet for å frelse andre. Vi bør ikke gi noe eksempel på slapphet og manglende disiplin i Guds menighet.

Jeg har kjent mange predikanter som har vært ubetenksomme nok til å ta med seg virkelig uregjerlige barn på reise. Arbeidet fra talerstolen ble på denne måten motvirket av de dårlige trekk som kom til syne hos barna.

Vis interesse for andres barn. - Dere bør ikke være så opptatt av familien at dere glemmer alle andre. Dersom dere nyter godt av andres gjestfrihet, er det naturlig at de venter noe igjen fra deres side. Forsøk å dele interesser med andre foreldre og barn, og legg

vinn på å være til hjelp og støtte. Overgi dere helt og fullt til Guds verk, slik at dere alltid kan være til velsignelse for dem dere ferdes sammen med. Samtal med foreldrene, og overse ikke barna i noe tilfelle. Dere må aldri føle at deres eget lille barn er mer dyrebart i Guds øyne enn andre barn.

Oppfordring til en predikantsønn som har skeiet ut. - Din far er opptatt med å forkynne evangeliet, og Satan arbeider målbevisst for at predikantenes barn skal vanære sine foreldre. Dersom det er mulig, vil han fange dem i sitt garn, og innpode sine onde tilbøyeligheter i deres sinn. Vil du tillate Satan å arbeide gjennom deg for å knuse dine foreldres håp og trøst? Vil de bli nødt til å se på deg med sorg, fordi du gir deg inn under Satans herredømme? Vil du være årsak til deres fortvilelse fordi de har satt barn til verden som nekter å ta imot undervisning fra dem, og som vil følge sine egne tilskyndelser for enhver pris? . . .

Du viser tilløp til noe godt, og vekker til live håp og forventninger hos dine foreldre. Men inntil nå har du ikke hatt styrke til å motstå fristelser, og Satan jubler over at du alltid gjør det han ønsker. Ofte uttaler du deg på en måte som gir dine foreldre håp, men like ofte kommer du til kort fordi du ikke vil motstå fienden. Du vet ikke hvor det smerter din mor og far å se at du står på fiendens side.

Mange ganger sier du at du ikke kan gjøre dette eller hint, enda du vet at det er det eneste riktige å gjøre. Du kan ikke kjempe mot fienden i egen styrke, men i den styrke som Gud er mer enn villig til å gi deg. Dersom du virkelig stoler på hans ord, vil du ikke si: «Jeg kan ikke.» . . .

Jeg oppfordrer deg i Herrens navn til å snu før det blir for sent. Fordi du er sønn til foreldre som er i Herrens verk, forventer man at du skal skikke deg bra. Men hvor ofte vanærer du ikke dine foreldre ved din egensindighet, og motarbeider den gjerning de prøver å utføre! Har ikke din mor nok som tynger henne og truer med å knuse henne, om ikke din opprørske holdning skal gjøre byrden tyngre? Vil du fortsette å ture frem på en måte som vil knuge din fars hjerte ned i sorg? Gleder du deg over at hele himmelen ser på deg med misnøye? Føler du noen tilfredsstillelse ved å gå inn i fiendens rekker og la Satan styre og lede ditt liv?

Om du ville vende deg til Herren mens det ennå er dag! Alt det du gjør, fører enten til at du blir bedre eller verre. Dersom du stiller

[280]

deg på Satans side og gjør det han hvisker til deg, vil du fortsette å spre en giftig innflytelse rundt deg, med fordervelige følger. Bare den som er ren og hellig, vil få komme inn i Guds stad. «I dag, om dere hører hans røst, så forherd ikke deres hjerter.» Vend om til Herren, så det ikke skal følge ødeleggelse i ditt spor.

Predikanten bør behandle barna vennlig og høflig. - De som forkynner Guds ord, bør behandle barna på en vennlig og taktfull måte. Predikanten må aldri glemme at også de hører til Herrens familie. Mesteren har kanskje er nært og kjært forhold til dem. Dersom de blir oppdratt og undervist på den rette måten, kan de tjene Herren - også i unge år.

[281]

Kristus sørger over alle harde, strenge og ubetenksomme ord som blir sagt til barna. Deres rettigheter blir ikke alltid respektert. Ofte blir de behandlet som om de ikke hadde noen personlig karakter under utvikling. Dersom den ikke blir formet og dannet i riktig retning, men blir fordreid og forkvaklet, vil ikke Guds hensikt med deres liv bli oppfylt.

Menigheten bør ta særlig vare på lammene i flokken, og øve enhver innflytelse som står i dens makt for å vinne barnas kjærlighet og tillit, og binde dem til sannheten. Både predikanten og alle de andre menighetsmedlemmene bør støtte opp om foreldrenes anstrengelser for å lede barna inn på trygge stier. Herren kaller på de unge. Han ønsker at de skal bli nyttige tjenere under hans banner.

En preken om gudsfrykt. - Predikanten bør lære opp menigheten til å ta seg av barna. Hans egne barn bør danne mønster når det gjelder lydighet.

I predikantens familie bør det være en slik grad av enighet og fellesskap at det vitner om hva sann gudsfrykt er. Når predikanten og hans hustru trofast gjør sin plikt i hjemmet ved å gi råd og rettledning og ved å begrense barna i deres utfoldelse og føre dem på rett vei, blir de bedre i stand til å arbeide i menigheten, og bidrar i sterk grad med å utvide Guds verk utenfor hjemmet. De enkelte familiemedlemmer blir medlemmer av familien i himmelen, og øver

[282]

en mektig innflytelse for det gode i verden.

NÅR FORELDRENE BLIR GAMLE

«*Hedre din far og din mor.*» - Barnas plikt til å hedre sine foreldre varer hele livet. Dersom foreldrene er gamle og svake, bør barna vise dem den hengivenhet og oppmerksomhet de da behøver. Selv om det krever selvfornektelse, bør de likevel være slik overfor foreldrene at de kan fjerne all uro og engstelse fra deres sinn og tanker. . . .

Barna bør læres opp til å være vennlige og omsorgsfulle mot sine foreldre. De bør selv ta seg av dem, for de gamle liker ikke å bli stelt av andre. Vi må benytte alle anledninger til å så vennlighetens frø.

Vi vil alltid stå i gjeld til våre foreldre. Vår kjærlighet til dem, og deres kjærlighet til oss, er ikke bestemt av år eller avstander, og vi kan heller aldri fraskrive oss ansvaret for dem.

Barna bør alltid huske at de gamle foreldrene ikke har så mange kilder til glede og hygge. Og det er ikke noe som bedrøver dem mer enn at barna ikke bryr seg om dem. Finnes det noen verre synd enn å bringe sorg over en gammel, hjelpeløs far eller mor?

Gjør veien lettere. - Når barna er kommet opp i voksen alder, mener enkelte at de har oppfylt sine forpliktelser overfor foreldrene hvis de har skaffet dem et sted å bo. De gir dem mat og husly, men ikke kjærlighet og omsorg. Når foreldrene blir gamle og lengter etter at barna skal gi uttrykk for kjærlighet og forståelse, blir de frarøvet den oppmerksomhet de fortjener.

Barna skulle aldri unnlate å vise foreldrene kjærlighet og respekt. Så lenge foreldrene lever, bør barna være glade for å ære dem og ta seg av dem. De bør fylle de årene foreldrene har igjen å leve, med så mye glede og solskinn som mulig. De bør gjøre veien mot graven jevnere, så den ikke blir så tung å gå. Det finnes ikke noen bedre anbefaling enn at et barn har hedret sine foreldre, og barna kan heller ikke få noen bedre omtale i himmelens bøker enn at de har elsket og æret sin far og mor.

Utakknemlighet overfor foreldrene. - Er det mulig at barn kan glemme sine forpliktelser overfor foreldrene så fullstendig at de ikke

[283]

er villige til å gjøre det de kan for å fjerne alle årsaker til sorg og skuffelse hos dem, og til å passe på dem med utrettelig omsorg og kjærlighet? Føler de ikke noen glede over å kunne gjøre foreldrenes siste levedager til de beste? Hvordan kan en sønn eller datter gå med på å overlate en far eller mor til fremmede mennesker for at de skal ta seg av dem? Selv om moren ikke er en troende, og selv om hun kan være plagsom, fritar det ikke barna for det ansvar Gud har lagt på dem når det gjelder foreldrene.

Noen foreldre er skyld i barnas mangel på respekt. Dersom foreldrene overser barnas mangel på respekt mens de er små, og tillater dem å snakke på en gretten og uhøflig måte, vil det få triste følger i senere år. Dersom de ikke krever absolutt lydighet av sine barn, legger de heller ikke et skikkelig karaktergrunnlag i barnesinnet. Barna blir opplært til å vanære sine foreldre når de blir gamle, og bringe dem sorg når de nærmer seg graven, dersom ikke Kristi nåde får lov til å forandre dem, snu karakterutviklingen i riktig retning.

Gjengjeld ikke urett. - En datter sa om sin mor: «Jeg følte alltid motvilje mot min mor, og det samme gjorde hun mot meg.» Disse ordene er skrevet i himmelens bøker og vil bli åpenbart på dommens dag, da alle skal få igjen etter sine gjerninger.

Dersom barna mener at de ble behandlet altfor strengt i oppveksten, vil det likevel ikke hjelpe dem til å vokse i nåde og kunnskap om Kristus eller til å gjenspeile hans bilde, om de fremelsker en hatets og gjengjeldelsens ånd mot foreldrene når de er blitt gamle og svake. Er ikke foreldrenes hjelpeløshet i seg selv en bønn om barnas kjærlighet? Skal ikke behovene hos en gammel far eller mor lokke frem det edleste og fineste i menneskehjertet? Og skal ikke barna, ved Kristi nåde, behandle sine foreldre med omtanke og respekt?

La ikke hjertet bli hardt som diamant overfor far og mor! Hvordan kan en datter som bærer Kristi navn, føle uvilje mot sin mor, særlig om moren er syk eller gammel? Vennlighetens og kjærlighetens gode frukter må få modnes i barnehjertene og komme til syne i forholdet til foreldrene.

Bær over med skrøpeligheter. - Hvor fryktelig er det ikke å se at et barn vender seg bort fra en mor som er blitt gammel og skrøpelig og ikke er så klar i tankene. Hvor ømme og tålmodige bør ikke barna være mot en slik mor! De bør snakke mildt og vennlig og ikke gjøre henne opphisset på noen måte. En sann kristen vil aldri være

uvennlig. Han vil ikke under noen omstendighet forsømme sin far og mor, men rette seg etter påbudet: «Hedre din far og din mor.» Gud har sagt: «For de grå hår skal du reise deg og ære den gamle, og du skal frykte din Gud; jeg er Herren.»

Det finnes mange skrøpelige foreldre som ikke er i stand til å stelle seg selv. Jeg vil oppfordre alle barn til å fylle deres siste dager med glede, fred og kjærlighet. På sin vei mot graven må de for alt i verden bare få høre vennlige, kjærlige, overbærende og tilgivende ord. Dere ønsker Guds kjærlighet, barmhjertighet og nåde, og at han skal være hos dere under sykdom. Skal dere ikke behandle andre på samme måte som dere selv ønsker å bli behandlet?

Guds plan for de gamle. - Gang på gang bør vi understreke hvor viktig det er å ta seg av eldre trossfeller som ikke har noe hjem. Hva kan vi gjøre for dem? Herren har gjentatte ganger gitt meg lys over dette spørsmålet. Den beste løsningen er ikke å opprette institusjoner som skal ta seg av de eldre, slik at de kan være sammen. Vi bør ikke sende dem hjemmefra for at andre skal ta seg av dem. De enkelte familiemedlemmer bør ta seg av sine egne pårørende. Dersom dette ikke lar seg gjøre, må det bli menighetens sak, og vi bør betrakte det både som en plikt og en forrett. Alle som har Kristi Ånd, vil behandle de svake og gamle med særlig respekt og omsorg.

[285]

En forrett som gir glede og tilfredsstillelse. - Tanken på at man som barn har vært til glede og trøst for sine foreldre, er en tanke som gir tilfredsstillelse gjennom hele livet. Og den vil særlig fylle oss med glede når vi mest har behov for kjærlighet og medfølelse. Når hjertet er fylt med kjærlighet, vil vi se det som en dyrebar forrett å gjøre veien mot graven lettere og lysere for våre foreldre. Vi vil glede oss over å fylle deres siste dager med trøst og glede og fred. Å gjøre noe annet, å frarøve de hjelpeløse gamle mennesker den vennlige omtanke og hjelp de har krav på av sønner og døtre, vil fylle vårt sinn med sorg og selvbebreidelse, og våre dager med samvittighetsnag, dersom vårt hjerte ikke er blitt hardt og kaldt som stein.

[286]

Familiens økonomi

GUDS HUSHOLDERE

Vi er Guds eiendom. - Grunnlaget for hederlighet og all sann fremgang er det faktum at vi er Guds eiendom. Han har skapt alt, og alt tilhører ham. Vi er hans husholdere. Alt vi eier, har han betrodd oss for at vi skal bruke det i samsvar med hans vilje.

Dette er en forpliktelse som hviler på alle mennesker, og som omfatter alt det vi er opptatt med. Uansett om vi er klar over det eller ikke, er vi likevel husholdere. Gud har gitt oss evner og muligheter, og satt oss inn i verden for å gjøre den gjerning han har lagt til rette for oss.

Pengene er ikke våre, heller ikke hus og grunn, bilder, møbler, klær og andre ting. Vi er fremmede og pilegrimer. Vi er bare blitt lovt det vi trenger til livets opphold. . . . Alt annet er noe Gud betror oss, slik at vi kan bli i stand til å ta imot de evige rikdommer. Dersom vi består denne prøven, skal vi en gang ta i eie alt det Kristus har kjøpt med sitt blod. Da skal vi få del i herlighet, ære og udødelighet,

Vi må gjøre regnskap. - Dersom våre trosfeller ville tilgodese Guds verk med de pengene Gud har betrodd dem, og som de sløser bort for å tilfredsstille seg selv og dyrke sine avguder, ville de samle seg skatter i himmelen, og de ville utføre den gjerning Gud venter av dem. Men det er mange som lever i ødselhet, i likhet med den rike mannen i lignelsen. De pengene Gud har betrodd dem for at hans navn skal bli herliggjort, bruker de til unødvendige ting. De tenker ikke over hvilket ansvar Gud har lagt på dem. De tenker ikke over at de en dag skal stå til regnskap for hvordan de har forvaltet Guds eiendom. Den dagen er ikke langt borte.

Vi bør aldri glemme at vi i dommen skal svare for den måten vi har brukt Guds midler på. Mye er blitt brukt til selviske formål, for å tilfredsstille våre egne lyster på en måte som ikke fører til noe godt, men bare til skade. Når vi virkelig innser at det er Gud som gir oss alt godt, og at de pengene vi har, er hans, vil vi bruke dem med omtanke og i samsvar med hans hellige vilje. Det som er skikk og

bruk i verden, må ikke danne mønster for oss. Vi må aldri ønske å føye oss etter det verdslige mennesker gjør, og vi må aldri la våre tilbøyeligheter få herredømme over oss.

Vår bruk av penger kan hjelpe oss til åndelig vekst, dersom vi bruker dem riktig og dersom vi betrakter dem som noe vi er blitt betrodd av en hellig Gud, ikke som et middel til å føye stoltheten, forfengligheten, appetitten og lidenskapen.

Det ble vist meg at englene fører nøye regnskap med alle offergaver som blir gitt til Guds verk, og også over det endelige resultat av disse midler. Gud legger merke til selv den minste gave som blir gitt til hans verk, og om giveren gjør det med glede eller motvillig. Motivene for å gi teller også med.

En del av familiens budsjett. - «Hver enkelt skal legge til side hos seg selv så mye han er i stand til.» Alle medlemmer i familien, fra de eldste til de yngste, kan vise denne form for offerglede. . . .

Planen om systematisk ofring vil vise seg å være en beskyttelse mot fristelsen til å bruke penger på unødvendige ting. I særlig grad vil den være til velsignelse for dem som har mye, da den vil forhindre dem i å leve på en overdådig måte.

Hver eneste uke blir de familiemedlemmer som helhjertet går med på planen, minnet om det Gud krever av alle familier. Ved å nekte seg selv noe som i grunnen er unødvendig og overflødig, for å ha noe å gi til Guds sak, lærer de betydningen av selvfornektelse for å opphøye Gud.

[288]

En gang hver uke blir alle stilt ansikt til ansikt med det de har gjort i løpet av uken, pengene de kunne hatt dersom de hadde vist økonomisk sans, og de pengene de ikke lenger har fordi de er brukt til selviske formål. Samvittigheten blir vekket, og den forsvarer eller anklager dem overfor Gud. Dersom vi vil ha fred i sinnet, og dersom vi ønsker at Gud skal anerkjenne oss som gode tjenere, må vi spise, drikke og kle oss til hans ære.

Guds krav må komme først. - Vi må alltid gi Guds krav førsteplassen. Han vil ikke at vi skal gi ham det som blir til overs når vi har dekket alle våre innbilte behov. Før vi i det hele tatt bruker noe av det vi tjener, bør vi legge til side den del han krever.

I den gamle pakt brente det alltid et takkoffer på alteret som viste hvor uendelig mye mennesket skyldte Gud. Når vi har fremgang i vårt arbeid, er det fordi Gud velsigner oss. En del av inntekten bør vi

gi til de fattige, og enda større del bør vi gi til Guds sak. Når vi gir tilbake til Gud det han venter av oss, vil han hellige og velsigne det vi har igjen til eget bruk. Men når et menneske røver fra Gud ved å holde tilbake noe av det han krever, hviler Guds forbannelse over alt sammen.

Husk dem som er i nød! - Alle selviske trekk må fjernes fra sinnet dersom Kristi karakter skal komme til syne i vårt liv. Dersom vi skal fullføre den gjerning han har gitt oss, vil det bli nødvendig å gi hvert eneste øre av det vi kan spare. Vi vil oppdage mye fattigdom og nød i mange hjem, og vi vil møte fortvilte og lidende mennesker som trenger vår hjelp. Vi kjenner lite til hvor mye menneskelig lidelse det er omkring oss. Men så sant vi har mulighet til det, bør vi være villige til å gi øyeblikkelig hjelp til dem som er i nød.

[289] Ved å sløse bort penger til luksus, frarøver vi de fattige de midlene de trenger til mat og klær. Det som blir brukt til å føye vår stolthet, både når det gjelder klær, hus, innbo og all slags pynt, kunne lindrer nøden i mange stakkars lidende familier. Guds husholdere er satt til å ta seg av de nødstedte.

Guds middel mot selvishet og begær. - Når det vi gir, er en frukt av selvfornektelse, vil det bety meget også for oss selv. Det hjelper oss å forstå Jesu gjerning, han som gikk omkring og gjorde vel, som hjalp de lidende og gav til de fattige.

En stadig selvfornektende offerglede er Guds middel mot de tærende synder som kalles selvishet og begær. Gud har innført den planmessige ofring til beste for sitt verk og for å sørge for de lidende og nødstedte. Han vil at det skal bli en vane å gi, for at det skal motvirke begjærlighetens synd. Når vi gir til stadighet, vil begjærligheten dø av sult. Planmessig ofring er Guds middel for å ta rikdommen fra de begjærlige så fort den er vunnet, fardi han er den rettmessige eier. . . .

Guds plan for regelmessig ofring vil svekke begjæret, og gavmildhet vil tre i stedet. Dersom vår rikdom øker, er det alltid en fare for at vi skal bli bundet til den, selv om vi bekjenner oss til å frykte Gud. Jo mer mennesker får, desto mindre gir de til Gud. På denne måten kan rikdommen gjøre oss selviske. Hamstring fører alltid til begjær. Jo mer disse onder får lov til å prege våre handlinger, desto sterkere grep får de på oss.

Gud kjenner til de farer som truer oss, og han har omhegnet oss med midler som skal hindre vår undergang. Han krever at vi stadig skal gjøre godt og vise barmhjertighet. Når dette blir en vane, vil den bryte de vaner som virker i motsatt retning. (Anmerkning: Det blir her vist til de planer som ble lagt på et tidlig tidspunkt i menighetens historie, for å legge til side tienden og gavene hver uke.)

[290]

PRINSIPPER I FAMILIEØKONOMIEN

Penger kan være både til velsignelse og forbannelse. Penger er ikke nødvendigvis en forbannelse. De kan tvert imot være av det gode, for dersom de blir brukt på den rette måten, kan de være til nytte i arbeidet med å frelse mennesker, og til velsignelse for dem som er dårlig stilt. Men dersom penger blir brukt på en uforsiktig og uklok måte. . . blir de en snare. Den som bruker penger til å tilfredsstille sin stolthet og sine ambisjoner, gjør dem til en forbannelse. Pengene setter stadig vår hengivenhet på prøve. Alle som tjener mer enn de trenger for å dekke de virkelige behov, bør be om nåde og visdom til å kjenne seg selv og til å vokte sine motiver, ellers vil de innbilte behov ta overhånd, slik at de blir utro husholdere som ødsler med Herrens betrodde midler.

Når vi setter Gud foran alt annet, vil vi også verdsette timelige ting slik vi bör. Dersom vi ærlig og ydmykt ber om kunnskap og evne til å benytte Herrens eiendom på den rette måten, vil vi få visdom fra det høye. Men dersom vi holder fast på våre egne tilbøyeligheter og ønsker og innbiller oss at penger kan gi lykke uavhengig av Gud, blir de en tyrann som styrer oss. Vi setter vår lit til dem og dyrker dem som en gud. Ære, sannhet og rettferdighet blir ofret på deres alter. Kravene i Guds ord blir tilsidesatt, og verdens skikk og bruk, som er innstiftet av kong Mammon, blir enerådende.

Tryggheten ved å eie sitt eget hjem. - Dersom menneskene hadde levd i samsvar med Guds lover, ville forholdene i verden ha vært helt annerledes enn de er i dag, både timelig, åndelig og moralsk. Selviskheden og selvopptattheten ville ikke kommet til syne i samme grad som nå, men hver enkelt ville vært interessert i andres lykke og trivsel. . . . I stedet for at de fattige blir undertrykt og trampet ned av de mektige, og at andre mennesker skal tenke og planlegge for dem, både i timelige og åndelige ting, ville de ha mulighet til å tenke og handle fritt.

[291]

Vissheten om å eie sitt eget hjem, ville skape et sterkt ønske om å gjøre tingene på en bedre måte. Det ville utvikle evnen til å planlegge

og utføre ting. Barna ville lære sparsomhet og driftighet etter hvert som de vokste opp, og deres forstandsevner ville bli styrket. De ville føle seg som frie, verdige mennesker, ikke som slaver, og de ville kunne vinne tilbake noe av selvrespekten og uavhengigheten.

Vi bør hjelpe våre trosfeller til å forstå at de bør dra bort fra byene og slå seg ned på landet der de kan få et lite jordstykke og skape et hjem for seg og sine barn.

Vær forsiktig med å selge huset. - Enkelte fattige trosfeller skriver til meg og spør om de skal selge sitt hjem for å gi pengene til Guds sak. De skriver at de ønsker å følge oppfordringen om å gi til Guds verk, og at de ønsker å gjøre noe for Mesteren som har gjort alt for dem. Mitt svar er dette: «Kanskje er det ikke deres plikt å selge hjemmet nå. Men søk Gud i bønn, og han vil gi dere visdom til å forstå hva som er deres plikt.»

Gud ber ikke sitt folk om å kvitte seg med hus og hjem. Men dersom de som lever i overflod, ikke hører hans røst og løsriver seg fra verden og ofrer til Guds verk, vil han gå forbi dem og oppfordre dem som er villige, til å gjøre alt for Jesus, endog å selge hjemmet for å skaffe midler til saken.

En prisverdig uavhengighet. - Det finnes en form for uavhengighet som er prisverdig: Ønsket om å bære sin egen byrde og ikke være avhengig av andre. Det er et edelt motiv som ligger til grunn for ønsket om å være selvforsørget. Derfor bør vi utvikle flid og sparsomhet.

Hvordan få budsjettet til å strekke til? - Det er mange som aldri har lært seg til å leve innenfor rammen av inntektene. De forstår ikke å innrette seg etter forholdene. I stedet låner de igjen og igjen, og blir helt nedsyltet i gjeld, og de blir naturligvis motløse og nedtrykte.

Hold regnskap med utgiftene. - I de tilfeller der husmoren har for vane å gi etter for sine egne ønsker, eller mangler skjønn og innsikt, fører det til en stor belastning på familens økonomi. Likevel innbiller hun seg kanskje at hun gjør sitt beste, fordi hun aldri har lært å begrense sine behov eller barnas krav, og aldri har skaffer seg innsikt i husholdningsspørsmål. Derfor må kanskje en familie ha dobbelt så mye for å klare seg som en annen familie av samme størrelse.

Alle bør lære seg å føre regnskap. Noen forsømmer dette som noe betydningsløst. Men det er galt. Vi bør være nøye med å bokføre alle utgiftene.

Farene ved ødselhet. - Herren har vist meg noe av den elendighet som ødsle vaner fører til, slik at jeg kan minne foreldrene om å lære barna onomisk sans. Lær dem at det er galt å bruke penger unødvendige ting.

Dersom dere har ødsle vaner, bør dere øyeblikkelig forandre dem. Ellers vil dere bli bankerott også i evigheten. Det er bedre at barna lærer sparsomhet, flid og nøkternhet enn at de har rike evner.

Vi er fremmede og utlendinger på jorden. La oss ikke bruke penger til å tilfredsstille slike ønsker som Gud vil at vi skal undertrykke. Ved å begrense våre behov, kan vi vitne om vår tro på en verdig måte.

Ødsle foreldre. - Du har ikke forstand på å bruke penger på den rette måten, og du lærer heller ikke å begrense dine behov etter inntektene. . . . Du er ivrig opptatt med å karre til deg penger som du fritt kan bruke slik det faller deg inn. Det du sier og gjør, er til stor skade for barna. De har ikke sans for prinsipper. De glemmer Gud mer og mer, og bryr seg ikke om at de bedrøver ham, og de irriterer seg over alle restriksjonene. Jo lettere vi tjener penger, desto mindre takknemlige er vi.

En familie som lever over evne. - Dere må være forsiktige, så utgiftene ikke overstiger inntektene. Legg bånd på deres behov.

[293] Det er beklagelig at din kone ligner deg når det gjelder å bruke penger på en ubetenksom måte, slik at hun ikke kan hjelpe deg med å holde øye med de små utbetalingene og unngå unødige tap. Dere har mange unødvendige utgifter. Din hustru kler barna på en måte som ikke står i samsvar med de midler dere har til rådighet. Som en naturlig følge av dette, vil de utvikle tomme og forfengelige vaner.

Dere trenger å lære måtehold og økonomisk sans, og forstå hvordan denne likegyldige behandling av penger skader både dere selv, barna og Guds sak. Dette er av stor betydning for utviklingen av en sann kristen karakter. I motsatt fall vil barna for alltid bli preget av følgene av en mangelfull utdanning. . . .

Jeg mener ikke at dere bør legge dere opp noen formue. Det ville sikkert falle vanskelig for dere. Men jeg vil anbefale dere å bruke pengene på en fornuftig måte, og gjennom deres daglige

eksempel lære barna sparsomhet, selvfornektelse og økonomisk sans. De trenger å lære både gjennom ord og eksempel.

En familie som bør lære selvfornektelse. - Min bror og søster det ble vist meg at dere har mye å lære. Dere har levd over evne, og dere har ikke lært å vise økonomisk sans. Når dere tjener mye, er det om å gjøre å bruke pengene fortest mulig. Dere følger smaken og appetitten, i stedet for å vise forsiktighet og klokskap. Fra tid til annen bruker dere store summer til mat som deres trosfeller ikke har råd til. Pengene strømmer i det hele tatt lett ut av lommene deres. . . . Ennå trenger dere å lære mye om selvfornektelse.

Foreldre bør lære seg å leve etter inntekten. Ved sine ord og handlinger bør de fremelske selvfornektelse hos barna. De bør leve enkelt og ikke stille for store krav slik at barna får tid til å utvikle sine forstandsevner og sitt andelige liv.

Ettergivenhet er ikke et uttrykk for kjærlighet. - Barna må ikke læres opp til å tro at foreldrenes kjærlighet må komme til uttrykk ved at de gir etter for deres stolthet, ødselhet og trang til å hevde seg. Dette er ikke tiden til å finne ut hva dere skal bruke pengene til. [294] Bruk heller deres oppfinnsomhet på å økonomisere.

Økonomisk sans er ikke det samme som gjerrighet. - De unge i vår tid har en tendens til å overse betydningen av å være økonomisk, og stemple det som noe trangsynt og smålig. Å ha økonomisk sans er en egenskap som er i samsvar med vidsyn i tanke- og følelsesliv. Ekte gavmildhet er ikke tenkelig uten dette. Ingen bør anse det som under sin verdighet å lære økonomi, og hvordan man best kan utnytte alle rester. .

Den andre ytterlighet. - Gud blir ikke æret når vi forsømmer og misbruker kroppen, slik at vi blir uskikket til hans tjeneste. Å ta vare på kroppen og tilføre den næring som både smaker og bygger opp, er en av husholderens første plikter. Det er langt bedre å nøye seg med mindre kostbare klær enn å spare på maten.

Noen husholdere har for vane å spare inn på familiens måltider for å kunne ha fine selskaper. Dette er forkastelig. Vi burde vise langt større enkelhet når vi har gjester, og la familiens behov komme først.

Kunstige vaner og en ufornuftig økonomi er ofte til hinder i å vise gjestfrihet når det er nødvendig og ville være en velsignelse. Man bør til enhver tid ha så rikelig med mat at man kan ønske en

uventet gjest velkommen, uten at det medfører ekstra byrder for husmoren.

Man bør aldri inrette seg slik at man ikke har råd til å servere fullverdig kost. De som studerer, trenger rikelig med næringsrik mat. Men de som har ansvaret for matlagingen, bør ta vare på restene, slik at ikke noe blir kastet.

Økonomisk sans er ikke det samme som gjerrighet, men det betyr å bruke penger med varsomhet, fordi vi har en stor gjerning å utføre.

[295] *Husmorens arbeid bør gjøres lettere.* - Bror E's familie lever etter de strengeste økonomiske prinsipper. . . . Bror E hadde etter nøye overveielse bestemt seg for ikke å bygge en høvelig tømmerhytte til sin store familie. Han syntes ikke det var riktig å bruke midler til personlige formal når det var så stort behov for penger for å fremme Guds verk. Jeg forsøkte å vise ham at det var nødvendig for barnas helse og moral at han gjorde hjemmet tiltalende og husmorvennlig.

Husmorens rett til å bruke på seg selv. - Dere må hjelpe hverandre. Du må ikke betrakte det som en dyd å holde pengeskrinet låst og nekte å gi hustruen penger.

Du bør gi din hustru en bestemt sum hver uke, og la henne gjøre som hun vil med disse pengene. Du har ikke gitt henne anledning til å oppøve smak og skjønn, fordi du ikke har den riktige forståelse av en hustrus stilling. Din hustru har et harmonisk og fint vesen.

Gi din kone en del av de pengene du tjener. La henne ha dem som sine egne og bruke dem som hun ønsker. Hun bør få lov til å benytte de pengene hun fortjener, slik hennes dømmekraft tilsier. Dersom hun får bruke en bestemt sum som sin egen, uten å bli kritisert, ville det befri hennes sinn fra mange byrder.

Hyggelige og helsevennlige omgivelser. - Bror P har ikke brukt sine midler på en rettferdig måte. Barnas krav og ønsker har betydd mer for ham enn sunn dømmekraft. Han verdsetter ikke de midler han disponerer slik han burde, og han bruker dem ikke på en forsiktig måte til det som er virkelig nødvendig for å gjøre hjemmet hyggelig og sikre familiens helse. Hele familien må forandre holdning på dette området. Det er mange ting de trenger for å lette forholdene og gjøre hjemmet tiltalende. Dersom vi ikke verdsetter orden og system i de forhold som gjelder familien, vil det få mange skadelige følger og lede til store ulemper.

Vi får ikke et rent og hellig hjerte ved å kle oss i sekk, og aske, eller ved å berøve hjemmet alt som er hyggelig, smakfullt eller nyttig.

Gud krever ikke at hans folk skal nekte seg det som er virkelig nødvendig for helse og trivsel, men han oppmuntrer oss heller ikke til å være skjødesløse og overdådige og stille oss selv til skue. [296]

Når skal vi spare og når skal vi bruke? - Dere må lære å forstå når det er riktig å spare og når det er riktig å bruke penger. Vi kan ikke følge Kristus uten å fornekte oss selv og ta opp korset. Vi bør gjøre opp for oss etter hvert, og svare alle våre økonomiske forpliktelser, slik at vi med sikkerhet vet hva vi kan kalle vårt eget.

Dere bør holde regnskap med alt dere bruker på å tilfredsstille selvet, og legge merke til hva dere bruker til å føye smaken og dyrke en forvent appetitt. De penger som blir brukt til unyttige og overflødige ting, bør heller benyttes til å gjøre hjemmet hyggelig og praktisk. Dere må ikke være smålige, men være ærlige overfor dere selv og deres brødre. Å være gjerrig er å misbruke Guds gaver. Ødselhet er også en form for misbruk. Små utgifter som dere ikke synes er verd å nevne, kan utgjøre store summer i det lange løp.

Gud vil lede dem som overgir seg til ham. - Det er ikke nødvendig å beskrive i detaljer hvordan vi kan vise økonomisk sans i hvert enkelt tilfelle. De som har overgitt seg helt til Gud, og som har hans ord som sin rettesnor, vil vite hvordan de skal forholde seg til livets plikter. De vil lære av Jesus som er saktmodig og ydmyk av hjertet. Og ved å fremelske Kristi ydmykhet, vil de lukke døren mot mange fristelser. [297]

ØKONOMISK SANS I HVERDAGSLIVET

«*Ta vare på det som blir til overs*» - Kristus gav engang sine disipler en lekse i sparsomhet som er verd å legge merke til. Han utførte et mirakel for å mette flere tusen sultne mennesker. Da alle hadde spist seg mette, lot han ikke det som var til overs, gå tapt. Han som var i stand til å gi mat til den store mengden når det var nødvendig, bad disiplene om å samle sammen restene, slik at ingenting skulle gå tapt.

Denne lærdommen er like nyttig for oss som for dem som levde på Kristi tid. Guds Sønn har omsorg for alt det vi trenger i det daglige liv. Han glemte ikke stykkene som var til overs etter det store måltidet, selv om han kunne sørge for et lignende måltid når som helst han måtte ønske.

Denne undervisningen gjelder på alle livsområder. I alle ting må vi vise økonomisk sans. Vi må ta vare på det som blir til overs, slik at ikke noe går tapt. Av og til ser det ut som om kristentroen ikke rører bjertet, og blir begrenset til tomme fraser. Den får ikke gjennomsyre det praktiske liv. Våre kristne plikter må være forbundet med forsiktighet og omtanke i alt vi gjør.

Lær selvfornektelse av Kristus. - For å bli kjent med de skuffelser, prøvelser og sorger som menneskene står overfor, steg Kristus ned til de største dybder av smerte og ydmykelse. Han har gått den veien han ber sine etterfølgere om å gå på. «Den som vil følge etter meg, må fornekte seg selv, ta sitt kors opp hver dag og følge meg.» Men det er ikke alltid at de som kaller seg kristne, er villige til å fornekte seg selv, slik Frelseren gjorde. De er ikke villige til å begrense sine ønsker og krav, slik at de kan ha mer å gi til Herren. Enkelte skylder på at familien har kostbare vaner, og at det koster mye å oppfylle ønskene. Men dette viser bare at de trenger å lære økonomisk sans slik den kom til uttrykk i Jesu liv. . . .

[298] Alle mennesker blir fristet til å gi etter for sine selviske og overdådige ønsker. Men la oss aldri glemme at livets og herlighetens

herre kom til denne jord for å lære menneskene hva det vil si å fornekte seg selv.

De som ikke bare lever for seg selv, vil ikke bruke alle pengene til mer eller mindre kunstige behov for å innrette seg mest mulig behagelig. De vil alltid ha klart for seg at de er Kristi etterfølgere, og at det er andre som trenger mat og klær.

Vi bør spare for å kunne støtte Guds sak. - Mye kunne sies til de unge om den forretten de har til å støtte Guds sak ved å lære seg sparsomhet og selvfornektelse. Mange tror at de må unne seg denne eller hin fornøyelse, og for å være i stand til det, oppdrar de seg selv til å leve fra hånd til munn.

Gud ønsker at vi skal forbedre oss på dette området. Vi synder mot oss selv når vi er tilfredse med å ha nok til mat og drikke og klær. Men Gud har satt høyere mål for oss. Dersom vi er villige til å gi avkall på våre selviske behov og vie alle våre evner og krefter til arbeidet for å fremme Guds sak, vil himmelske vesener samarbeide med oss, og gjøre oss til en velsignelse for menneskeheten.

Selv om de unge er fattige, kan de ved flid og sparsomhet likevel legge til side noe for å gi til Guds verk.

Når vi blir fristet til å bruke penger unødig. - Når dere blir fristet til å bruke penger på unødvendige ting, bør dere huske hvilken selvfornektelse og selvoppofrelse Kristus utholdt for å frelse den falne menneskehet. Vi må lære våre barn hva selvbeherskelse og selvfornektelse er. Grunnen til at så mange predikanter føler at de har det hardt på det økonomiske område, er at de ikke binder opp om sin smak sin appetitt og sine tilbøyeligheter. Grunnen til at så mange går konkurs, og tilegner seg penger på en uærlig måte, er at de forsøker å tilfredsstille barnas og hustruens overdådige behov. Hvor omhyggelig burde ikke alle foreldre være med å lære barna økonomisk sans gjennom ord og eksempel!

Jeg ønsker at jeg kunne få alle til å forstå hvilken alvorlig synd det er å sløse bort Herrens penger på innbilte behov. Selv om de summene det dreier seg om, kan synes ubetydelige ved første øyekast, vil de likevel starte en kjedereaksjon som får konsekvenser inn i evigheten. Når retten blir satt og bøkene blir åpnet, vil vi få se tapskontoen. Vi vil få se alt det gode vi kunne ha utrettet for de små og store summene vi brukte til rent selviske formål.

[299]

Ta vare på småpengene. - Dere må ikke sløse bort småpengene ved å kjøpe unødvendige ting. Dere tror kanskje at disse småsummerne ikke betyr noe, men noen øre her og noen der vil til slutt utgjøre et betydelig beløp. Hvis det var mulig, ville vi oppfordre dere til å tilgodese Guds verk med de midlene som blir brukt unødig, til unødvendige klær og til andre selviske behov. Rundt oss finnes det grenseløs fattigdom på alle kanter, og Gud har gjort det til vår plikt å lindre menneskenes nød så langt det er mulig.

Gud ønsker at hans folk skal være omtenkssomme og hjelpsomme. Han vil at de skal vise økonomisk sans på alle områder, og ikke la noe bli sløst bort.

De beløpene vi daglig bruker til unødvendige ting, fordi vi innbiller oss at det bare dreier seg om småpenger, utgjør etter hvert store summer. Dersom vi multipliserer dem med antall dager i et år, vil tallet synes nesten utrolig. Og det øker for hvert år.

Ikke måle oss med naboene. - Det er galt av oss å late som vi er velstående. Vi bør ikke gjøre oss selv til noe annet enn det vi er - Frelserens ydmyke disipler. Det angår ikke oss om våre naboer bygger vakre hjem og innreder dem på en måte som vi ikke har rett til å etterligne. Hvordan tror dere Jesus ser på våre selviske anstrengelser for å føye appetitten, behage våre gjester eller tilfredsstille våre tilbøyeligheter? Det er en snare for oss å forsøke å bli lagt merke til eller tillate barna å gjøre det.

[300] *Erfaring fra Ellen Whites barndom.* - Allerede da jeg var tolv år gammel, hadde jeg lært hva sparsomhet er. Min søster og jeg lærte oss et yrke, og selv om inntekten var liten, klarte vi likevel å spare litt til misjonen. Vi sparte litt hele tiden inntil vi hadde et pent beløp. Og da vi ble kjent med budskapet om Herrens snare komme, og hørte at behovet for midler var stort, følte vi det som vår forrett å overlate sparepengene til far for at han kunne investere dem i traktater og andre skrifter for å bringe budskapet til dem som var i mørket. . . .

For de pengene min søster og jeg tjente, skaffet vi oss klær. Vi overlot disse pengene til mor og bad henne benytte dem slik at det ble noe til overs til Guds sak. På den måten oppmuntret hun oss til å vise misjonsånd.

Sparsomhet er et prinsipp. - Dersom vi skal være med på å fylle behovet for midler til Guds sak og lindre nød og lidelse blant våre medmennesker, kan vi ikke være likegyldige og slepphendte

i behandlingen av penger. Vi må alltid være nøye med å holde utgiftene innenfor rammen av det vi tjener. Sparsomhet må være et prinsipp for oss. Vi må føle oss forpliktet til å spare, slik at vi kan ha noe å gi.

[301]

LÆR BARN A ØKONOMISK SANS

Enkle vaner i hverdagen. - Foreldre bør oppdra og undervise barna i selvkontroll og selvfornektelse. De bør alltid minne dem om plikten til å lyde Guds ord, og å leve for å tjene Jesus. De må undervise barna om hvor viktig det er å praktisere enkle vaner i det daglige liv, både når det gjelder klær kosthold, hus og innbo.

Allerede mens barna er små, bør de lære å lese og skrive, forstå tall og føre sitt eget regnskap. Litt etter hvett kan de skaffe seg mer kunnskap om disse ting. Men fremfor alt bør de lære at å frykte Gud er begynnelsen til visdom.

Ta hensyn til familiens økonomi. - På grunn av feilaktige forestillinger om hvordan pengene skal brukes, blir de unge utsatt for mange farer. De bør ikke få underhold og penger som om de øste av en uuttømmelig kilde for å tilfredsstille alle innbilt behov. Vi må se på pengene som noe Gud har betrodd oss for at vi skal gjøre hans gjerning og fremme hans verk. De unge må lære å legge bånd på sine ønsker.

Prøv å begrense dine behov, særlig dersom inntektene som skal dekke hjemmets utgifter, er begrensede. Avpass dine behov etter dine foreldres økonomiske evne. Herren legger merke til dine uselviske anstrengelser, og han vil lønne deg. . . . Vær trofast i de små ting. Da vil du ikke stå i fare for å forsømme større forpliktelser. Guds ord sier: «Den som er tro i smått, er også tro i stort.»

Hva er pengene verd. - De unge vil ikke verdsette lettjente penger. Noen må skaffe seg penger ved hardt arbeid og forsakelse. Hvor mye tryggere er det ikke at de unge vet nøyaktig hvor pengene de bruker, kommer fra, hva maten og klærne deres koster, og hva som kreves for å sette bo!

[302] Det er mange måter barna kan tjene penger på, slik at de kan være med på å gi takkegaver til Jesus, som gav sitt liv for dem. . . . De bør undervises om at de ikke kan sløse bort de pengene de tjener etter sin egen uerfarne dømmekraft men bruke dem på en fornuftig måte, og også støtte misjonsformal. De bør ikke sla seg til ro med

å få penger fra far og mor for å gi til Guds sak, når pengene ikke er deres. De bør spørre seg selv om det er riktig å gi det som ikke koster dem noe.

Det er mulig å hjelpe barna på en uklok måte. De som må tjene penger selv for å kunne gå på skole, vil verdsette utdannelsen mer enn de som får den på andres bekostning for de vet hva den koster. Vi må ikke støtte opp under våre barn til de blir hjelpeløse og til byrde for andre.

Foreldrene misforstår sine plikter når de uten videre bekoster utdanning for et ungt menneske som har fysisk styrke til å ta fatt på en utdanning for å bli predikant eller lege før de har lært hva nyttig, hardt arbeid er.

La barna tjene pengene selv. - Mange av de barn som vokser opp utenfor byene, kan få et lite jordstykke og lære seg hagestell. De kan oppmuntres til å benytte dette som et middel til å skaffe penger å gi til Guds sak. Både gutter og piker kan ta del i slikt arbeid. Dersom de blir undervist på den rette måten, vil det gi dem forståelse av pengenes verdi og lære dem økonomisk sans. Ved siden av å skaffe midler til misjonsformål, er det også mulig at barna kan bli i stand til å kjøpe sine egne klær, noe de bør oppmuntres til

Motvirk uforsvarlig pengeforbruk. - Ofte sløser vi bort mange penger på unyttige ting i hjemmet, på snobbete klær slikkerier og andre ting vi ikke trenger. Alle foreldre bør lære sine barn at det er galt å bruke pengene for å tilfredsstille seg selv. . . Oppmuntre dem til å spare på myntene når det er mulig, for å gi dem til misjonen. De vil skaffe seg rike erfaringer gjennom å øve selvfornektelse, og dette vil ofte hindre dem fra å utvikle umåteholdne vaner.

Barna kan lære å vise sin kjærlighet til Kristus ved å nekte seg selv unødvendige småting, som ville være årsak til at mange penger glapp ut av hendene på dem. Dette bør det undervises om i alle familier. Det krever takt og omtanke, men det er den beste opplæring barna kan få. Og dersom alle de små barna ville gi sine gaver til Gud, ville gavene deres ligne bekker som flyter sammen til en stor elv.

Sett en liten sparebøsse på et trygt sted hvor den er lett synlig, der barna kan legge sine gaver til Herren. . . . På denne måten blir de opplært til å tjene Gud.

Lær barna å gi tiende og gaver. - Herren krever tienden som sin egen, men han forteller også hvordan den kan bringes til veie. «Ær Herren med gaver av ditt gods og med førstegrøden av all din avling!» Dette betyr ikke at vi skal bruke pengene på oss selv og gi Gud det som blir til overs, selv om det likevel utgjør en ærlig tiende. Det som tilhører Gud, må legges til side først. De retningslinjer som Den Hellige Ånd gir gjennom apostelen Paulus når det gjelder gaver, er et prinsipp som også gjelder tiendebetalingen. «Hver søndag skal hver enkelt legge til side hjemme hos seg selv så mye som han er i stand til.» Dette gjelder både foreldre og barn.

Feil som velstående fedre ofte gjør. - De forhold som et barn lever under, vil ofte ha større innflytelse enn foreldrenes eksempel. Det finnes velstående foreldre som forventer at barna skal være slik de selv var i ungdomsårene, og som skylder på tidsånden dersom dette slår feil. Men de har ingen rett til å stille slike krav til barna, dersom de ikke får vokse opp under lignende forhold som de selv gjorde. Farens miljø har kanskje gjort ham til det han er. Han var fattig da han vokste opp og måtte arbeide og streve. Hans karakter ble formet i fattigdommens harde skole. Han ble tvunget til å være nøktern i sine krav, flittig i sitt arbeid og enkel i sin smak. Han måtte bruke sine evner og krefter i arbeidet, for å skaffe penger til mat og klær. Han måtte være sparsommelig

[304] Mange fedre strever for å skaffe barna gode kår, heller enn å la dem begynne der de selv begynte. Dette er en vanlig feiltagelse. Dersom barna nå til dags måtte lære i samme skole som sine foreldre, ville de bli like nyttige som dem. Fedrene har forandret de forhold barna vokser opp under. Mens fattigdommen var deres egen læremester, blir deres sønner omgitt av overflod. Alle behov blir dekket. Farens karakter ble dannet under nøysomhetens strenge disiplin. Alle ubetydelige goder ble verdsatt. Sønnens vaner og karakter vil ikke bli formet av de forhold som en gang eksisterte, men av den nåværende situasjon - makelighet og livsnytelse. . . . Det er ikke til å unngå at han blir preget av den overdådighet som omgir ham på alle kanter.

Det beste foreldrene-kan gi barna. - Den aller beste arv foreldre kan gi sine barn, er kjennskap til nyttig arbeid og det eksempel som et liv i uselvvisk godgjørenhet representerer. Gjennom et slikt liv viser de pengenes sanne verdi, at de bare kan verdsettes i den grad

de dekker deres egne behov og er til hjelp for andre, og bidrar til å fremme Guds sak.

[305]

YRKESETIKK

Bibelen gir klare retningslinjer. - Det finnes ikke noen del av arbeidslivet som Bibelen ikke gir veiledning om. Dens prinsipper for flid, ærlighet, sparsomhet, måtehold og renhet er hemmeligheten till virkelig fremgang. Disse prinsippene, slik de blir formulert i Salomos ordspråk, er et skattkammer av praktisk visdom. Hvor kan kjøpmannen, håndverkeren eller arbeidslederen finne bedre retningslinjer for seg selv og sine ansatte enn i disse ord av vismannen:

«Ser du en mann som er duelig i sin gjerning - han kan komme til å tjene konger; han kommer ikke til å tjene småfolk»

«Ethvert møyefullt arbeid gir vinning, men tomt snakk fører bare til tap.»

«Den late attrår og får intet.»

«Drankeren og fråtseren blir fattig, og søvn kler mannen i filler.»

Mange kunne ha unngått økonomisk fiasko og ruin om de hadde gitt akt på de advarsler som så ofte blir gjentatt og fremhevet i Skriften:

«Den som haster etter å bli rik, han blir ikke ustraffet.»

«Lett vunnet rikdom minker, men den som samler litt etter litt, øker sitt gods.»

«Rikdom som vinnes ved svikefull tunge, er et pust som blir borte i luften, og den fører til døden.»

«Låntageren blir långiverens trell.»

«Ille går det den som går i borgen for en fremmed; men den som skyr å gi håndslag, er sikker.»

Det åttende bud fordømmer. . . tyveri og ran. Det krever fullkommen rettskaffenhet på alle felter, forbyr uærlig handel, og pålegger oss å betale rettmessig skyld og lønn.

[306] *Uærlighet påvirker karakteren.* - Han [en som baktaler og fører andre bak lyset] mister selvrespekten. Han er kanskje ikke klar over at Gud ser ham og kjenner til hans handel og vandel, at hellige engler veier hans motiver og lytter til hans ord, og at han skal få lønn etter sine gjerninger. Men selv om det var mulig å skjule det gale for både

Gud og mennesker, er den kjensgjerning at han selv kjenner til det, nok til å formørke sinnet og vansire karakteren. En enkelt handling bestemmer ikke karakteren, men den bryter ned forsvarsverkene, slik at det blir vanskeligere å motstå neste fristelse. Til slutt blir det en vane å være uærlig og vilkårlig i alle gjøremål. En slik mann kan ingen stole på.

Hvis vi behandler våre medmennesker på en uærlig eller bedragerisk måte, gjør vi det samme overfor Gud. De som turer frem i uærlighet, vil til slutt bedra det beste i seg selv, og gå glipp av himmelen og det evige liv. De kommer til å ofre både ære og kristentro for små, verdslige fordeler.

Unngå gjeld. - Mange fattige familier er fattige fordi de bruker opp pengene så snart de får dem mellom hendene.

Du må forstå at man ikke kan innrette seg slik at man setter seg i gjeld. . . . Den som tynges ned av gjeld, blir fanget i Satans garn som han setter ut for å fange mennesker. . . .

Den som bruker penger før han har tjent dem, blir fanget i en snare.

Alvorsord til en som lever over evne. - Du bør sørge for at du ikke kommer i en vanskelig økonomisk situasjon. Det at du har gjeld svekker din tro og gjør deg mismodig. Bare tanken på det gjør deg nesten vettskremt. Du trenger å skjære ned på utgiftene og anstrenge deg for å rette på denne svakheten i din karakter. Du kan og bør gjøre en innsats for å overvinne tilbøyeligheten til å bruke mer enn du tjener.

Det skader Guds sak. - Verden har rett til å vente absolutt rettshaffenhet av dem som bekjenner seg til å være kristne som tror Bibelen. Dersom en enkeltperson er likegyldig med å betale det han skylder, er det fare for at alle våre trosfeller blir regnet som upålitelige.

De som gir seg ut for å være troende, bør kaste glans over den tro de bekjenner seg til, og ikke la sannheten bli hånet på grunn av tankeløs atferd. «Bli ingen noe skyldig,» sier apostelen.

Råd til en som har gjeld. - Du må være fast bestemt på ikke å sette deg i ny gjeld. Du må heller nekte deg selv tusen ting enn å pådra deg gjeld. Dette har vært ditt livs forbannelse, og du bør sky den som pesten.

Gi Gud det høytidelige løfte at du med hans velsignelse vil betale din gjeld og ikke vær skyldig noe, selv om du må leve på brød og velling. Når man skal gjøre innkjøp, er det lett å bruke penger på unødvendige ting. Ta vare på skillingen, så vil kronene ta vare på seg selv. Det er noen øre her og noen der som etter hvert løper opp i større summer. Legg i det minste bånd på deg mens du er nedsyltet i gjeld. . . . Du må ikke vakle, bli mismodig eller snu om. Følg ikke smaken og appetitten, men spar småpengene og betal din gjeld. Bli kvitt den så hurtig som mulig. Når du igjen kan stå som en fri mann, uten å skylde noe, har du vunnet en stor seier.

Vis forståelse for vanskeligstilte skyldnere. - Hvis noen skylder oss penger og er ute av stand til å oppfylle sine forpliktelser, må vi ikke presse dem til noe de ikke makter. De bør få en rimelig anledning til å betale gjelden, og ikke bli tvunget opp i en situasjon som gjør det enda vanskeligere for dem å bli kvitt gjelden. Selv om en slik fremgangsmåte kan synes rettferdig, er den ikke i pakt med Guds barmhjertighet og kjærlighet.

Faren ved å gå til ytterligheter. - Noen mennesker mangler omtanke og setter seg i unødig gjeld. Andre viser en forsiktighet som grenser til vantro. Ved å utnytte de anledninger som byr seg kan vi fra tid til annen investere midler på en fordelaktig måte, slik at Guds verk kan nyte godt av det, uten at vi går på akkord med de rette prinsipper.

OM Å SØRGE FOR FREMTIDEN

Hus og sparepenger - eller fra hånd til munn? - Bror og søster B har ingen sans for økonomi. . . . De ville bruke opp alle pengene etter hvert, uansett hvor mye de hadde. De ville nyte livet fra dag til dag, og når vanskelighetene kom, ville de være helt uforberedt. . . .

Dersom bror og søster B hadde vist økonomisk sans og hadde kunnet gi avkall på unødvendige ting, ville de allerede hatt sitt eget hjem. I tillegg kunne de ha spart opp penger til at bruke hvis de kom i vanskeligheter. Men de vil ikke spare, i likhet med andre som de til tider har vært avhengige av. Dersom de ikke er villige til å lære seg dette, vil deres karakter være ufullkommen på Guds store dag,

Et verdifullt råd. - Dere har hatt et arbeid som til tider har gitt stor fortjeneste. Og når dere har hatt penger, har dere ikke tenkt på å spare til tider da midlene ikke var så lett tjente. Dere har brukt mye på innbilte behov.

Gud krever av oss at vi skal holde smaken i tømme, og at vi skal styre våre ønsker og legge økonomiske planer for fremtiden, i stedet for bare å leve i nuet. Dersom dere hadde forstått dette, kunne dere ha sikret et utkomme for fremtiden og økt familiens trivsel. Dere har virkelig noe å lære. . . . Det er å strekke det lille så langt som mulig.

Til en familie som bør gå inn for planmessig sparing Dere kunne i dag ha hatt et betydelig beløp til å bruke i en krisesituasjon og til støtte for Guds sak, dersom dere hadde vist sparsomhet. Hver uke bør dere legge til side en del av lønnen, som dere ikke bør røre med mindre dere lider virkelig nød, eller for å gi tilbake til Gud. . . .

Dere har ikke brukt de pengene dere har tjent på en fornuftig og økonomisk måte, slik at dere har noe til overs i tilfelle å sykdom, og familien får heller ikke det den skal til livets opphold, hvis dere skulle komme i vanskeligheter.

[309]

Råd om sparekonto. - Hver uke bør dere legge til side et visst beløp, og ikke bruke av disse pengene uten i tilfelle av sykdom. Ved å praktisere sunn økonomi kan dere spare penger som kan forrente

seg. Hvis dere innretter dere fornuftig, vil dere kunne ha noe igjen etter at de faste utgiftene er dekket.

Jeg kjente en gang en familie som tjente forholdsvis godt og likevel brukte opp hvert eneste øre, mens en annen familie på samme størrelse og med bare halvparten så stor inntekt, la til side en femtedel hver uke. Dette var mulig fordi de unnlot å kjøpe ting som syntes nødvendige, men som de godt kunne unnvære.

Opprett testamente i tide. - De som er trofaste husboldere over Herrens midler, vil alltid ha oversikt over de økonomiske forhold, og er klok nok til å møte alle situasjoner. Dersom de plutselig skulle falle fra, vil det ikke by på vanskeligheter å gjøre opp boet.

Mange er ikke innstilt på å sette opp sitt testamente mens de ennå er sunne og friske. Men våre trosfeller bør ta sine forholdsregler på dette området. De bør ha full kontroll over sine pengesaker og ikke engasjere seg i innfløkte forretningssaker. De bør gjøre opp sitt bo slik at de kan forlate det når som helst.

Når vi setter opp vårt testamente, bør vi sørge for at det tilfredsstiller lovens krav. Etter at testamentet er skrevet og tinglest, skader det ikke om det ligger i årevis, og vi kan fortsette å gi til Guds sak. Døden vil ikke inntreffe en dag tidligere om vi har skrevet vårt testamente.

Når dere avsetter penger til slektninger, så vær sikre på at dere ikke glemmer Guds sak. Husk at dere er hans medarbeidere som har oppsyn med hans eiendom. Hans krav må alltid komme i første rekke. Dere må selvsagt ikke etterlate hustru og barn i fattigdom og uvisshet, men må trygge deres fremtid. Ta ikke med en hel del selvforsørgede slektninger i testamentet, bare fordi det er vanlig.

[310] *Støtt Guds sak mens du lever.* - Ingen må innbille seg at det er i samsvar med Kristi sinn å spare penger gjennom hele livet, for så å av se et beskjedent beløp til en eller annen god sak når døden nærmer seg.

Noen ruger over sine penger hele livet, og de trøster seg med at de skal gjøre opp for sin forsømmelse ved å ta Guds verk med i sitt testamente. Men ikke engang halvparten av de pengene som på denne måten blir testamentert bort, tjener formålet. Jeg vil oppfordre alle brødre og søstre om å sette til side penger i himmelens bank, og ikke la andre overta det ansvar som er lagt på dem.

Uklokt å legge forvaltningsansvaret på barna. - Foreldre bör ha store betenkeligheter med å betro de midler Gud har gitt dem, til barna, med mindre de er sikre på at barna har større interesse og hengivenhet for Guds sak enn de selv, og at de vil være ivrigere og mer målbevisste når det gjelder å fremme Guds sak og mer villige til å gi av sine midler til nødvendige tiltak. Men det er mange som uten videre overlater pengene til barna, og pålegger dem det ansvar de selv skulle ha båret som Guds forvaltere. Det er Satan som tilskynder dem til dette. Ved å handle slik stiller de sine midler til rådighet for fienden. Satan legger tingene til rette for at de skal tjene hans egen hensikt, og berøver Guds verk de midler det trenger for å holdes ved like.

Rikdommens forbannelse. - De som samler seg rikdom, overlater rikdommens forbannelse til barna. De fedre og mødre som gjør dette, begår synd i Guds øyne, og det er en synd som også får følger for etterslekten. Det er en fryktelig synd som ødelegger menneskesinnet.

Ofte bruker barna de pengene de har arvet fra sine foreldre, i tankeløshet, overdådighet og en tøylesløshet som ender i fattigdom. De kan ikke verdsette den arven de har sløst bort. Dersom deres foreldre hadde gitt dem det rette eksempel, ikke ved å ruge på pengene, men ved å gi av sin rikdom, ville de ha sikret seg en skatt i himmelen. De ville også ha blitt rikt belønnet i denne verden ved å erfare fred og glede, og evige rikdommer i den kommende verden. [311]

Sinnets innfallsporter

VI MÅ VOKTE INNFALLSPORTENE

Gud når oss gjennom våre sanser. - Gud har gitt menneskene øyne til å se de forunderlige ting i hans lov. Han har gitt dem lydhøre ører for at de skal lytte til hans budskap slik det blir formidlet av dem som forkynner. Og han gav menneskene taleevne for at de skal fortelle om Kristus som tilgir vår synd. Med hjertet tror menneskene til rettferdighet, og med munnen bekjenner de til frelse.

Hvordan Satan får innpass i sinnet. - Alle bør vokte sine sanser så ikke Satan får herredømme over dem, for sansene er innfallsportene til sinnet.

Dere må nøye vokte synet, hørselen og de øvrige sanser hvis dere skal kunne kontrollere sinnet og hindre at unyttige og onde tanker skal få feste seg i bevisstheten. Det er bare gjennom Guds nådes kraft vi kan gjøre denne viktige gjerning.

Satan og hans engler er travelt opptatt med å lamme sanseorganene, slik at alle regler, alle advarsler og irettesettelser, ikke skal bli lagt merke til. Eller, om de blir oppdaget, skal de ikke få noen virkning på hjertet og heller ikke forandre livet.

[312] Mine brødre, Gud kaller dere som sine etterfølgere til å vandre i lyset. Dere trenger til å bli vekket opp. Synden bor midt iblant oss, og ofte ser vi ikke hvor avskyelig syndig den er. Mange har fått sine sanser lammet fordi de stadig har gitt etter for appetitten, og fordi de har vært fortrolige med synden i lengre tid. Vi behøver å trenge lenger fremover mot himmelen.

Satan prøver å forvirre sansene våre. - Satan arbeider for å få menneskene til å glemme Gud og prøver å legge beslag på deres sinn, slik at Gud ikke får noen plass i deres tanker. Den oppdragelse de har fått, har ført til at deres sinn er blitt forvirret og det sanne lys er blitt fordunklet. Satan ønsker at folk ikke skal ha kjennskap til Gud. Derfor er han ivrig opptatt med å tenke ut former for fornøyelser og underholdning som skal forvirre sansene hos de unge, for at de skal

forgå i mørket mens lyset skinner rundt dem. Han gleder seg når det skjer.

Satan kan ikke trenge inn i sinnet mot vår vilje. - Vi må fortelle folk at Gud ikke lar oss bli fristet over evne, men at det er en vei ut av alle fristelser. Dersom vi lever helt for Gud, vil vi ikke la sinnet være opptatt med selviske forestillinger.

På alle mulige måter prøver Satan å få adgang til menneskesinnet, slik at han kan så det til med ugress som skal vokse opp og gi rik høst. Ikke i noe tilfelle kan Satan få herredømme over våre tanker, ord og handlinger med mindre vi frivillig åpner døren for ham. Da vil han ikke nøle, men straks gå inn og gi seg til å luke bort den gode sæd i hjertet, slik at sannheten blir uten virkning.

Steng alle innfallsveiene for fristeren. - Alle som bekjenner seg til å være kristne, må våke og be. De bør vokte alle innfartsveiene til sinnet, for Satan er flittig opptatt med å forderve og ødelegge. Han benytter alle anledninger han får.

Det er aldri trygt å ofre en eneste tanke på fordelene ved å gi etter for Satans forslag. Synden fører alltid til ulykke og vanære for dem som lar den slippe til. Den er imidlertid slik at den forblinder og bedrar. Den forleder oss ofte med sine smigrende forslag. Dersom vi våger oss inn på Satans enemerker, har vi ingen forsikring om å bli beskyttet mot hans makt. Så langt det står til oss, bør vi prøve å stenge alle innfallspor^{ter} som fristeren kan få adgang til. [313]

I fristelsens øyeblikk er det ingen som har oversikt over hvilke fryktelige følger et galt og overilt skritt kan få. Vår eneste trygghet er å bli beskyttet av Guds nåde hvert eneste øyeblikk. Vi må ikke koble ut det åndelige gangsyn så vi kaller det gode ondt og det onde godt. Uten å nøle eller komme med innvendinger bør vi lukke alle sinnets innfallspor^{ter} og vokte dem slik at ikke noe ondt slipper inn.

Enhver kristen må stadig være på vakt og vokte alle veier til sinnet der Satan kan komme inn. Vi må be om guddommelig hjelp, og samtidig motstå alle tilbøyeligheter til synd. Ved å vise mot, tro og utholdenhet kan vi vinne seier. Men vi må aldri glemme at dersom vi skal vinne seier, må Kristus bo i oss og vi ham.

Vi må unngå å lese, høre eller se det onde. -- Apostelen Peter søkte å lære de troende hvor viktig det er å holde sinnet borte fra forbudte områder, eller bruke kreftene til unyttige ting. De som ikke vil falle som offer for Satans påfunn, må omhyggelig vokte

innfallsveiene til sinnet. De må unngå å lese, se eller høre det som kan gjøre tankelivet urent. Sinnet må ikke få lov å dvele ved noe av det fienden foreslår. Vi må sette vakt ved hjertet, ellers vil det onde som strømmer på utenfra, vekke til live det onde inne i oss, og sinnet vil bli innhyllet i et dypt mørke.

Vi bør gjøre alt som står i vår makt for at vi selv og våre barn kan unngå å se verdens ondskap. Vi bør omhyggelig velge ut det vi skal se og høre, slik at disse fryktelige ting ikke skal få innpass i vårt sinn.

Når avisene kommer, har jeg mest lyst til å gjemme dem, slik at ingen skal se de merkelige og sensasjonelle ting som står der. Det synes som om fienden har sin finger med i mye av det som står i avisene. Alt det syndige som kan oppdrives, blir avdekket og vist for all verden

[314] De som vil eie den visdommen som kommer fra Gud, må bli som dårer i den syndige kunnskap som kjennetegner vår tid. Først da kan vi bli virkelig vise. Vi bør lukke ørene så de ikke hører det som er ondt og bringer oss i kontakt med det som kan gjøre tankene og handlingene urene. Og vi bør vokte tungen slik at ikke falskhet og dårlig snakk kommer over våre lepper.

Når døren åpnes, svekkes motstandskraften. - Prøv ikke å finne ut hvor nært du kan gå kanten av avgrunnen uten å falle ned. Ta hensyn til de første faresignaler. Vi må ikke spøke med våre dypeste interesser. Vår karakter er det mest dyrebare vi har, og vi bør behandle den som en gyllen skatt. Moralsk renhet, selvrespekt og en sterk motstandskraft er noe vi må fremelske med utholdenhet og fasthet. Vi må alltid vise tilbakeholdenhet. En eneste fortrolig handling i ubetenksomhet og en eneste uforsiktighet kan sette mye på spill og åpne døren for fristelser. Motstandskraften blir lett svekket.

Satan vil fordunkle fremtidsløfter. - Satan har alltid anstrengt seg for å stille gledene i den kommende verden i et uheldig lys og konsentrere all oppmerksomhet mot dette livet. Han har prøvd å legge forholdene slik til rette at våre tanker, vår bekymring og vårt arbeid skal være bundet til timelige ting, slik at vi ikke skjelner eller forstår verdien av den evige virkelighet. Verden og dens sorger tar altfor stor plass, mens Jesus og de himmelske ting spiller en altfor liten rolle i vårt tanke og følelsesliv. Vi bør derfor utføre dagliglivets

plikter på en samvittighetsfull måte. Men fremfor alt bør vi utvikle en hellig hengivenhet for Jesus Kristus.

Himmelens engler vil hjelpe oss. - Vi må ikke glemme at usynlige krefter er i virksomhet til enhver tid for å få kontroll over vårt sinn. De arbeider med en usynlig, men virkningsfull makt. De gode englene er tjenende ånder som øver en himmelsk innflytelse på hjerte og sinn, mens sjelefienden og hans engler arbeider utrettelig for å bryte ned. . . .

Samtidig som vi bør være våkne og på vakt overfor angrep fra usynlige fiender, kan vi være sikre på at de ikke kan skade oss med mindre vi selv samtykker.

[315]

HVA ØRET HØRER OG HVA ØYET SER

Nedbrytende sanseinntrykk. - Vi har grunn til å nære en dyp bekymring for våre barn som møter fristelser på alle hold. Det er umulig for dem helt å unngå kontakt med dårlige omgangsfeller. . . . De vil komme til å se og høre ting som er nedbrytende, og bli utsatt for ond påvirkning. Dersom de ikke blir omhyggelig beskyttet mot det, vil sinnet langsomt, men sikkert bli urent og karakteren vil slå sprekker.

Alle trenger et vern mot fristelse. - I alle kristne hjem bør man bygge opp et forsvar mot fristelse. Satan gjør sitt ytterste for at nedverdiggende laster og lovbrudd skal virke tiltrekkende. Vi kan ikke gå på gaten i våre byer uten å bli møtt av glorete oppslag om forbrytelser som blir skildret i et eller annet ukeblad eller dramatisert på teater. Sinnet blir oppdratt til å være på bølgelengde med synden. Det primitive og nedverdiggende er blitt toneangivende i dagens tidsskrifter, og alt som vekker lidenskapene, blir formidlet gjennom spennende skildringer.

Noen foreldre er så likegyldige og uforsiktige at de ikke tror det gjør noe fra eller til om barna går på menighetsskole eller på offentlig skole. «Vi er i verden,» sier de, «og kan ikke melde oss ut av den.» Men de bør være klar over at vi i stor grad kan fjerne oss fra verden, dersom vi ønsker det. Vi kan unngå å stifte bekjentskap med mye av den ondskap som brer seg så hurtig i våre dager. Vi kan lukke våre ører mot mye av den grusomhet og lovløshet som eksisterer.

[316] *Årsak og virkning.* - Mange av de mest utbredte publikasjoner i dag, er fylt med usanne og sensasjonspregede skildringer som lærer de unge opp i grusomhet, og leder dem inn på stier som fører til fortapelse. Selv om de er barn av år, er de allerede erfarne i kjennskap til forbrytelser og ondskap. Fortellingene de leser, oppmuntrer dem til å gjøre der som er galt. I fantasien gjenopplever de det de har lest, inntil det oppstår en sykkelig trang til å finne ut hvor mye galt de kan gjøre uten å bli straffet.

Barn og unge har en levende fantasi, og skildringene av det som skal skje i fremtiden, vil ofte fortone seg som virkelighet. Når revolusjoner blir forutsagt, og alle slags former for atferd som vil bryte ned lov og orden, blir beskrevet, er det mange som blir revet med av disse skildringene. De blir drevet til å begå lovbrudd som kanskje er enda verre enn det disse forfatterne har beskrevet. Hele samfunnet blir demoralisert gjennom slike innflytelser. Lovløshetens frø blir spredt vidt omkring. Ingen bør undre seg over at det fører til en rik høst av forbrytelser.

Populærmusikkens lokketoner. - Jeg blir skremt når jeg legger merke til hvor mye løsslupenhet det er blant unge menn og kvinner som bekjenner seg til sannheten. De synes å ha stengt Gud ute fra tankene. Samtalene er bare tomt og unyttig snakk. De har et våkent øre for musikk, og Satan vet godt hvordan han skal egge opp sansene slik at han kan fortrylle menneskesinnet og legge beslag på det. Kristus blir etter hvert fremmed og uønsket. Lengselen etter guddommelig kunnskap, etter vekst i nåden, falmer bort.

Det ble vist meg at de unge må sette målet høyere og søke råd i Guds ord. Det hviler et alvorlig ansvar på dem, som de tar altfor lett. Den musikken de fyller hjemmene med, trekker tankene bort fra sannheten, i stedet for å oppmuntre til mer hellighet og et dypere åndelig liv. Vår tids mangfoldighet av plater med mindreverdige og løsslupne musikk synes å stemme med deres smak. Alt dette stjeler av den tiden de skulle tilbringe i bønn til Gud.

Dersom musikken ikke blir misbrukt, kan den være til stor nytte og glede. Men dersom den blir brukt på en feilaktig måte, blir den til stor forbannelse. Den oppegger, men gir ikke noe av den kraft og det mot som den kristne bare kan få ved nådens trone når han ydmykt legger frem sine behov, og med sterke rop og tårer ber inderlig om styrke fra Gud til å stå imot den ondes fristelser. Satan tar de unge til fange. Om jeg bare kunne si noe som vil hjelpe dem til ikke å la seg forblinde av ham. Han er en dyktig bedrager som leder dem ut i fortapelsen.

Urene tanker fører til urene handlinger. - Vi lever i en tid da forfallet viser seg overalt. Öynenes lyst og syndige lidenskaper blir vekket gjennom det vi ser og leser. Hjertet blir forurenset av vår syke fantasi. Sinnet finner glede ved scener som vekker primitive lidenskaper. Disse skammelige skildringene som oppfattes av en

forvendt fantasi, forderver moralen, og bidrar til at de forførte og forblindede personene gradvis gir lyster og lidenskaper fritt løp. Alle former for synd og forbrytelser følger i kjølvannet og reduserer de skapninger som er dannet i Guds bilde, til dyrenes nivå. Og når linen er løpt helt ut, går de fortapt.

Jeg vil ikke se på det onde. - Foreldrene må uopphørlig være på vakt, slik at ikke barna går fortapt. Davids løfter, slik de kommer til uttrykk i 101. salme, burde gjenlyde fra alle som har ansvaret for hvordan et hjem skal være. Salmisten sier det slik: «Jeg vil ikke sette meg fore noe nidingsverk; å gjøre overtredelser hater jeg, det skal ikke henge ved meg. Et falskt hjerte skal vike fra meg, den onde vil jeg ikke, vite av. Den som baktaler sin neste i lønndom, harn vil jeg utrydde; den som har stolte øyne og et oppblåst hjerte, ham vil jeg ikke tåle. Mine øyne ser etter de trofaste i landet, forat de skal bo hos meg; den som vandrer på den rettsindiges vei, han skal tjene meg. Der skal ikke i mitt hus bo noen som farer med svik; den som taler løgn, skal ikke bli stående for mine øyne.»

Si til deg selv: «Jeg ønsker ikke å bruke dyrebar tid til å lese det som ikke gagnar, og bare gjør meg uskikket til å være til hjelp for andre. Jeg vil vie min tid og mine tanker til å dyktiggjøre meg i [318] tjenesten for Gud. Jeg vil lukke øynene

for alt som er løssluppet og som bærer preg av synd og urenheter. Også ørene tilhører Herren, og jeg vil ikke lytte til fiendens spissfindige ideer. Stemmen skal ikke på noen måte være underlagt en vilje som ikke blir ledet av Guds And. Legemet er et tempel for Den [319] Hellige And, og alle mine evner og krefter skal være helliget verdige formal.»

HVILKEN INNFLYTELSE HAR DET VI LESER?

Barnesinnet må ha riktig næring. - Det mottagelige barnesinnet er stadig under utvikling, og det søker kunnskap. Foreldre bør holde seg godt underrettet, slik at de kan gi sine barn den rette føden. I likhet med kroppen, henter også sinnet sin styrke fra den maten det mottar. Det blir utvidet og opphøyet av rene, konstruktive tanker, men det blir begrenset og fornedret av verdslige tanker.

Det er foreldrene som bestemmer om barnesinnet skal bli fylt med opphøyde tanker eller med fordervede følelser. Dere kan ikke holde det levende og aktive barnesinnet i uvirksomhet, og dere kan heller ikke skremme bort det onde. Bare ved å innprente de rette prinsipper kan dere hindre at dårlige tanker trenger seg inn. Dersom foreldre ikke sår sannhetens frø i barnehjertet, vil fienden så ugress. Det er bare gjennom en forstandig opplæring at vi kan hindre de onde påvirkninger i å bryte ned gode vaner. Sannheten vil beskytte sinnet mot de endeløse fristelser vi møter fra dag til dag.

Foreldrene bør forme barnas lesevaner. - Mange unge er ivrige etter å lese. De sluker alt de kommer over. Jeg vil innstendig oppfordre alle foreldre til å lede deres leselyst i riktig retning. Blader som inneholder kjærlighetshistorier, bør aldri forekomme i et kristent hjem. I stedet bør man ha bøker som er nyttige for barnas karakterutvikling, og som lærer dem å elske og frykte Gud og gir dem kunnskap om Kristus. Vi bør oppmuntre barna til å fylle sinnet med verdifull kunnskap, slik at det blir dominert av det rene og gode og ikke gir rom for lave og nedverdiggende tanker. Legg bånd på ønsket om å lese det som ikke gir sinnet den rette føden.

Foreldrene bør legge vinn på å holde alt som ikke fører til noe godt, langt borte fra hjemmet. På dette felt har de mye å lære. Til dem som mener at det ikke gjør noe om de leser ukebladfortellinger og romaner, vil jeg si: Den sæd dere sår, vil føre til en høst som dere ikke vil ha noen glede av. Det er ingen åndelig styrke å få i slikt lesestoff. I stedet bryter det ned kjærligheten til den rene sannhet som finnes i Guds ord. Satan bruker slike oppdiktete fortellinger som et

[320]

middel til å fylle sinnet med uvirkelige og forflatende tanker og til å lamme de kreftene som skulle vært benyttet til flittig granskning av Guds ord. På denne måten frarøver han tusener og atter tusener den kraft og selvbeherskelse de trenger for å mestre livets vanskeligheter.

Barna trenger nyttig og godt lesestoff som kan gi dem avveksling og glede, og ikke bryter ned den moralske finfølelse og utmattar kroppen. Dersom de venner seg til å like romaner og noveller, vil de etter hvert synes at lærerrike bøker og blad er dødsens kjedelige. De fleste barn og unge vil gjerne ha noe å lese, og dersom ikke andre velger det ut, vil de gjøre det selv. Det er ikke vanskelig å få tak i nedbrytende lesestoff, og barna vil etter hvert venne seg til å like det. Men dersom de får rent og godt lesestoff, vil de fremelske smaken for det.

Den åndelige smakssansen. - Det er viktig at man er nøye med å oppdra den åndelige smaksevnen. Foreldre bør åpne Bibelen og gjøre barna kjent med innholdet allerede mens de er små, mens sinnet er mottagelig og under utvikling, slik at de kan danne riktige vaner.

Foreldre bør ikke spare seg når det gjelder å forme riktige lesevaner. Dersom tankene har lett for å komme på avveier, bør de bringes under kontroll. Dersom den intellektuelle og moralske smak er blitt forvrent gjennom lesning av spennende fortellinger fra uvirkelighetens verden, slik at de unge har motvilje mot å anstrenge sinnet, må det kjempes en hard kamp for å overvinne denne holdningen. Hangen til å lese det som er uvirkelig bør overvinnest straks. Vi må innskjerpe strenge regler for å holde sinnet på rett vei.

[321] *Si nei til fantasiskildringer.* - Hva skal barna våre lese? Dette er et alvorlig spørsmål som krever et alvorlig svar. Det bekymrer meg å legge merke til at familier som helligholder sabbaten, har blader og tidsskrifter som inneholder føljetonger som langt fra etterlater noe godt inntrykk på barnesinnet. Jeg har lagt merke til dem som dyrker smaken for det uvirkelige og oppdiktede. De har hatt forretten av å høre sannheten forkynt, og de er kjent med grunnene for vår tro. Men de er vokst opp til moden alder uten å eie virkelig fromhet og praktisk gudsfrykt.

De som leser fantasiskildringer, ligger under for en last som bryter ned deres åndelighet og fordunkler skjønnheten i Den hellige skrift.

Hvilken makt har skadelige bøker? - Verden blir oversvømt med bøker som heller burde bli tilintetgjort enn spredt omkring. Bøker som handler om sensasjonelle ting, og som blir utgitt og spredt for fortjenestens skyld, bør aldri komme i de unges hender. Det er en satanisk tiltrekningskraft i slik litteratur. . . .

Uvirkelige skildringer er et av Satans midler til å ødelegge menneskesinnet. Det fører til en falsk og usunn spenning, pirrer innbilningskraften, ødelegger sinnet og gjør det uskikket til åndelig aktivitet. Det hemmer bønnelivet og vår kjærlighet til åndelige ting.

Romantiske verker, løsslupne og opprivende fortellinger, er ikke mindre skadelige for leseren. Selv om forfatteren hevder å ville gi oss moralske lærdommer, selv om han vever inn religiøse følelser gjennom hele verket, bør vi likevel holde oss borte fra slikt lesestoff. Det er bare et falskt dekke som skjuler dårskapen, og gir det fullstendig verdiløse innholdet et skinn av betydning.

Vantro skribenter. - En annen fare som vi til stadighet bør være på vakt mot, er fristelsen til å lese gudsfornektende verker. Slike bøker er inspirert av sannhetens fiende, og ingen kan lese dem uten å ta skade på sitt sinn. Riktignok finnes det eksempler på at de som har vært påvirket av dem, til slutt har kommet til fornuft. Men alle som leker med onde innflytelser, går inn på Satans område, og han utnytter det alltid til sin fordel. Når de stiller seg åpne for hans fristelser, kan de ikke lenger skjelne mellom rett og galt, og har heller ikke styrke til å stå i fristelsene. Vantro og tvil fester seg i sinnet med en fortryllende og besettende makt.

[322]

Sagn og eventyr. - I barnas utdanning har myter, eventyr og oppdiktede fortellinger fått en bred plass. Slike bøker blir benyttet i skolen, og de finnes i mange hjem. Hvordan kan kristne foreldre tillate sine barn å lese bøker som i en slik grad er fylt med usannhet?

Når barna spør hvorfor disse fortellinger er så forskjellige fra det foreldrene har lært dem, blir det svart at de ikke er sannferdige. Men dette fjerner ikke de onde følgene av slik lesning. De forestillinger som kommer til uttrykk gjennom disse bøkene, leder barna på villspor. De gir dem et falskt syn på livet og stimulerer sansen for det uvirkelige. . . .

Vi bør aldri gi barna og de unge lesestoff som forvrenger sannheten. I sin utdanning bør ikke barna bli utsatt for ideer som leder ut i synd.

Bryter ned den mentale kraft. - Grunnen til at det er så få likevektige og harmoniske mennesker i dag, er at foreldrene har forsømt å stimulere de svake karaktertrekk og kue de dårlige. De glemmer så lett at de er hellig forpliktet til å være på vakt når det gjelder barnas tilbøyeligheter, og at de har plikt til å lære barna rette vaner og tankemønstre.

De moralske og intellektuelle evner bör utvikles. La ikke disse edle kreftene bli forkrøplet og forvrent ved at barna leser fortellingsbøker. Jeg vet om sterke personligheter som er blitt brakt ut av balanse og har fått sinnet nesten lammet på grunn av ukontrollert lesning.

[323] Spennende lesning fører til rastløshet og dagdrømmeri. De som leser løsslupne, opprivende fortellinger, blir etter hvert uskikket til å utføre dagliglivets plikter. De lever i en uvirkelig verden.

Jeg har lagt merke til barn som har fått lov å lese slike fortellinger. Uansett om de er hjemme eller andre steder, er de rastløse og drømmende og ute av stand til å føre en samtale, unntatt om de mest dagligdagse ting. Åndelig tenkning og samtale syntes å være helt fremmede for dem.

Når vi utvikler lysten til å lese sensasjonspregede historier, blir smaken forvrent, og sinnet er ikke tilfreds med mindre det får tilført denne mindreverdige næringen. Jeg kan ikke finne noen mer dekkende betegnelse på avhengigheten av slik lesning enn mental beruselse. Manglende måtehold når det gjelder lesevaner har samme virkning på hjernen som manglende måtehold i mat og drikke har på kroppen.

Mange la seg til vanen å lese romaner før de ble kjent med sannheten. Når de slutter seg til menigheten, forsøker de å bli kvitt uvanen. Å tilby disse menneskene den slags lesestoff som de har gitt avkall på, er som å gi rusdrikk til en dranker. Ved stadig å gi etter for de fristelser de møter, mister de snart lysten til å fordype seg i verdifull lesning. De har ingen interesse for bibelstudium. Deres moralske styrke blir svekket. Synden synes mindre og mindre avskyelig. Det viser seg en stadig større grad av utroskap og en voksende avsmak for livets praktiske plikter. Etter som sinnet blir forkrøplet, blir det mottagelig for all slags opphissende lesning. På den måten ligger veien åpen for Satan til å få sinnet fullstendig under sitt herredømme.

Hurtig, overfladisk lesning svekker konsentrasjonsevnen. - På grunn av den stadig økende strøm av lesestoff som flommer ut fra trykkpressen, har både unge og eldre lett for å gli inn i vanen med å lese på en hurtig og overfladisk måte, og sinnet mister evnen til vital og sammenhengende tenkning. Verre er det at en stor del av de tidsskrifter og bøker som i likhet med froskene i Egypt oversvømmer landet, er ikke bare middelmådige, åndsforlatte og slette, men de er urene og nedverdiggende. Deres virkning begrenser seg ikke til bare å forgifte og ødelegge sinnet, men de degraderer og ødelegger sjelen. [324]

«Jeg har ikke råd til å abonnere på våre egne blad.» Det finnes dem som kaller seg trofeller, og likevel ikke holder våre egne tidsskrifter, samtidig som de kjøper et eller flere verdslige blad. Deres barn er svært interessert i å lese de oppdiktede fortellingene og kjærlighetshistoriene i disse bladene som faren øyensynlig har råd til å betale for, selv om han hevder at han ikke har råd til å betale for våre egne sannhetsfylte tidsskrifter og blad. . . .

Foreldre bør passe på barna og lære dem å utvikle en ren fantasi. De bør også lære dem å sky elskovsskildringene som om det var spedalskhet. Tidsskrifter som handler om moral og andre religiøse emner, bør heller finnes i bokhyllen og på bordet. Da vil barna etter hvert utvikle en smak for høynende lesestoff.

Å lese for å lære. - Når jeg ser den fare som truer de unge gjennom feilaktig lesning, kan jeg ikke la være å gi uttrykk for de sterke advarsler jeg har fått når det gjelder dette ondet.

Skadevirkningene ved å engasjere seg i en tvilsom materie er ikke blitt ofret tilstrekkelig omtanke. Oppmerksomheten blir fanget, og interessen vekket av det emnet man er opptatt av. Ord og uttrykk blir preget inn i hukommelsen. Tanker blir inngitt. Nesten ubevisst blir den som leser, påvirket av forfatterens tenkesett, og sinnet og karakteren mottar dårlige inntrykk. Det er mange som har svak tro og liten selvkontroll, og det er vanskelig for dem å avvise de tanker og inntrykk som slik lesning fører med seg.

Å, om bare de unge ville tenke på den innflytelsen slike spennende historier har på sinnet! Kan dere åpne Guds ord etter slik lesning? Kan dere lese livets ord med interesse? Eller synes dere Bibelen er kjedelig?

Kjærlighetsfortellinger forvirrer og bedrar menneskesinnet, ødelegger dets helse og gjør det umulig å feste tankene ved de alvorlige

[325] og viktige sannheter som gjelder deres evige interesser. Dere synder mot deres foreldre når dere gjør så dårlig bruk av den tiden som tilhører dem, og dere synder mot Gud ved å sløse bort den tiden dere skulle gi til ham.

Jeg har et budskap til barna. Dere er nå i ferd med å bestemme deres fremtid, og den karakteren dere bygger opp, er ofte slik at den vil stenge dere ute fra Guds paradis. . . .

Hvor lite oppløftende er det ikke for Jesus, verdens frelser, å se på en familie der barna ikke har noen kjærlighet til Gud og ingen respekt for hans ord, men er opptatt med å lese mindreverdige fortellingsbøker! Den tiden dere bruker på den måten, er ikke bare bortkastet, den ødelegger lysten til å gjøre noe i huset, og den gjør dere uskikket til å bære familieansvar. Dersom dere fortsetter i samme spor, vil dere bli mer og mer innviklet i Satans garn. . . .

Enkelte av de bøkene dere leser, inneholder verdifulle prinsipper, men dere pløyer bare igjennom dem for å få tak i historien. Dersom dere ville ta vare på det som kan hjelpe dere til å danne karakteren, ville lesningen ikke være helt bortkastet. Men når dere kaster dere over bøkene, og sluker side etter side, er det sjelden dere stanser og spør: Hva er hensikten med dette? Leser jeg for å få tak i nyttig kunnskap? Ingen kan bygge opp en rettlinjet karakter ved å benytte tre, høy og halm som grunnvoll.

Sannhetens frø. - Det er en slående likhet mellom udyrket mark og et sinn som ikke er riktig oppdratt. I det unge sinnet sår fienden ugress, og dersom foreldrene ikke stadig er på vakt, vil det vokse opp og bære bitre frukter.

Når vi skal dyrke sinnets jordbunn, må vi vise stadig årvåkenhet og omsorg. Vi må så den til med Bibelens dyrebare sæd. Barna må lære å avvise unyttig og opprivende lestoff, og heller lese noe fornuftig, noe som gir smak på bibelstudium og historielesning og sunt resonnement. Lesning som tjener til å kaste lys over Den hellige skrift og vekker lysten til selvstudium, er på ingen måte skadelig, men til stor nytte.

[326] De unge vil aldri få et sunt sinn og riktige kristne prinsipper, dersom de ikke verdsetter Guds ord. Denne boken inneholder de mest interessante historiske beretningene. Den viser oss frelsens vei gjennom Kristus og leder oss til et bedre og edlere liv.

Trivselsfaktorer i hjemmet

HØFLIGHET OG VENNLIGHET

Høflighet gjør livet lettere. - Det prinsippet som blir innskjerpet med påbudet: «Elsk hverandre inderlig som søsken», er en forutsetning for lykke og trivsel i familien. Kristen høflighet og omtanke burde prege atmosfæren i alle hjem. Det koster ingenting, men har makt til å mildne et sinn som ellers ville bli forherdet og ugjestmildt. Ved å fremelske en usvikelig høflighet, en villighet til alltid å gjøre mot andre det vi vil at de skal gjøre mot oss, kan vi bli spart for halvparten av livets plager.

Høflighet begynner i hjemmet. - Dersom vi ønsker at barna våre skal være vennlige, høflige og kjærlige, må vi selv sette det rette eksempel.

Foreldre bør vise høflighet mot hverandre selv i de minste ting. Det burde være en uskreven lov om å vise alminnelig høflighet i hjemmet. Vi må aldri bruke harde, grove ord. Vår tale må ikke bære preg av bitterhet.

Alle kan ha et tilfreds ansiktsuttrykk, en vennlig stemme og en taktfull fremferd. Det ligger en utrolig makt i slike ting. Barna føler seg tiltrukket av en glad og oppmuntrende holdning. Vær vennlige og høflige mot dem, så vil de opptre på samme måte mot dere og mot hverandre.

Dersom foreldrene viser høflighet og selvbeherskelse i hjemmet, har det kanskje mer å si for barnets karakter enn bare ord.

[327]

Gjensidig vennlighet gjør hjemmet til et paradys. - Ved å tale vennlig til barna og rose dem når de forsøker å gjøre det som er rett, kan foreldrene oppmuntre dem i deres anstrengelser og gjøre dem lykkelige. Familiekretsen blir på den måten omgitt av en varm atmosfære som vil drive bort alle skyer, så solen får skinne. Gjensidig vennlighet og overbærenhet vil gjøre hjemmet til et paradys og trekke hellige engler inn i familiekretsen. Men de vil flykte fra et hjem som er preget av uvennlige ord, grettenhet og strid. Når vi viser uvennlighet, når vi klager og blir sinte, lukker vi Jesus ute.

Den høflige tonen som bør prege dagliglivet, og hengivenheten som skulle herske i forholdet mellom familiemedlemmene, avhenger ikke av ytre omstendigheter.

Når alt det vi sier og gjør, bærer preg av vennlighet og oppriktig omtanke, og vi samtidig viser flid, orden og økonomisk sans, kan selv en hytte bli det lykkeligste hjem. Skaperen ser med tilfredshet på et slikt hjem.

Det er mange som burde være mindre engasjert i verden omkring, og i stedet ofre seg mer for medlemmene i sin egen familie. Det burde vises mindre overfladisk høflighet overfor tilfeldige gjester, og mer av den høflighet som har sin rot i ekte kjærlighet og sympati, overfor ens nærmeste.

Sann høflighet. - Det er stort behov for å utvikle ekte dannelses i hjemmet. Dette vil vitne for sannheten på en mektig måte. Et ufint språk og en slett oppførsel er uten unntak et tegn på at hjertet er urent og fordervet. Sannhet av himmelsk opprinnelse vil aldri nedverdige mennesker eller gjøre dem simple og grove. Sannheten har en mild og høynende innflytelse. Når den får ta de unges hjerte i eie, blir de ærbødige og høflige. Sann kristen dannelses kommer bare til syne der Den Hellige Ånd får virke på menneskesinnet. Den består ikke i påtatte manerer, i bukking og skraping. Det er slik verdens høflighet arter seg, men dette har ikke noe til felles med kristen dannelses. Sann dannelses og høflighet kan bare oppnås gjennom et praktisk og erfaringsmessig kjennskap til Kristi evangelium. Sann høflighet gir seg utslag i et vennlig og vinnende forhold til alle mennesker, høye og lave, rike og fattige.

[328]

Det grunnleggende trekk ved sann høflighet er at man tar hensyn til hverandre. Den viktigste og mest varige utdannelsen er den som utvider medfølelsen og fremelsker en altomfattende vennlighet. Dersom den såkalte dannelses ikke gjør de unge ærbødige overfor foreldrene, og ikke får dem til å verdsette deres gode trekk og bære over med deres svakheter, er den feilslått. Virkelig dannelses gjør oss hjelpsomme og hensynfulle overfor unge og eldre, særlig overfor dem som ikke er så heldig stilt. Den gjør oss vennlige og høflige overfor alle mennesker.

Kristen høflighet er den gyldne spennen som binder familiemedlemmene sammen med kjærlighetens bånd, og den blir sterkere og nærere for hver dag.

La den gylne regel være lov i familien. - De mest verdifulle regler for sosialt og familiært samkvem finner vi i Bibelen. Der finner vi ikke bare den beste og reneste målestokk for moral, men også de mest verdifulle normer for høflighet. Jesu bergpreken inneholder råd av uvurderlig betydning for både unge og eldre. Vi burde studere dem langt oftere i familiekretsen, og la den dyrebare undervisning komme til uttrykk i det daglige liv.

Både den gylne regel: «Alt dere vil at menneskene skal gjøre mot dere, skal også dete gjøre mot dem» - og apostelen Paulus' påbud: «Sett de andre høyere enn dere selv» bør være lov i familien. De som daglig fremelsker Kristi Ånd, vil være høflige i hjemmet og vise sann godhet selv i de minste ting. De vil alltid søke å glede og hjelpe dem de omgås. De vil glemme selvet for å ta hensyn til andre. Dette er frukten på det kristne treet.

Den gylne regel danner mønster for sann høflighet. Aller best kom dette prinsippet til syne i Jesu liv og karakter. Hvilke stråler av mildhet og skjønnhet vår frelsers daglige liv sendte ut! Hans nærvær åndet av ømhet og fred. Den samme ånd vil komme til syne hos hans barn. De mennesker som Kristus får bo hos, vil være omgitt av en guddommelig atmosfære. Deres rene, hvite klær sender ut duften fra Herrens hage. Deres ansikt gjenspeiler lyset fra ham, og opplyser stien for trette føtter som ofte snubler.

[329]

Det beste som er skrevet om skikk og bruk. - Det beste som noen gang er skrevet om skikk og bruk, er den dyrebare undervisning vår frelser gav oss, som er utdypet av apostelen Paulus og inspirert av Den Hellige Ånd. Disse ordene burde skrives med uutslettelig skrift i alle menneskers hukommelse, både ung og gammel:

«Som jeg har elsket dere, skal dere elske hverandre.» «Kjærligheten er tålmodig, kjærligheten er velvillig, den misunner ikke, den skryter ikke, er ikke hovmodig. Den gjør ikke noe usømmelig, den søker ikke sitt eget, blir ikke oppbrakt og gjemmer ikke på det onde. Den gleder seg ikke over urett, men har sin glede i sannheten. Kjærligheten utholder alt, tror alt, håper alt, tåler alt.»

Bibelen pålegger oss å være høflige, og den gir mange eksempler på den uselviske ånd, elskverdigheten og det vinnende vesen som kjennetegnet sann høflighet. Dette er gjenskinn fra Kristi karakter. All sann vennlighet og høflighet, selv blant dem som ikke bekjenner hans navn, kommer egentlig fra ham. Og han ønsker at disse egen-

skaper skal komme helt og fullt til syne i hans etterfølgeres liv. Det er hans hensikt at menneskene gjennom oss skal få se skjønnheten i hans karakter.

Kristendommen vil alltid gjøre et menneske taktfullt og høflig. Kristus var høflig, selv overfor sine forfølgere, og hans sanne etterfølgere vil være preget av den samme ånd. Legg merke til hvordan Paulus opptrådte da han ble stilt ansikt til ansikt med datidens herskere. Hans tale til Agrippa er et eksempel på sann høflighet, like så mye som på overbevisende veltalenhet. Evangeliet oppmuntrer oss ikke til å vise en rent ytre og formell høflighet, som vi ser rundt omkring oss, men en høflighet som springer ut fra et mildt og medfølende hjerte.

[330]

Vi er ikke opptatt av det verden kaller høflighet, men av den høflighet som alle kan ta med seg til de evige boliger.

Sann høflighet et utslag av kjærlighet. - Den mest omhyggelige utvikling av ytre manerer er ikke tilstrekkelig for å stenge ute all grettenhet, alle harde og dømmende ord og all upassende tale. Så lenge selvet får sitte i høysetet, er sann dannelse utelukket. Kjærligheten må få bo i hjertet.

En helstøpt kristen handler ut fra en inderlig kjærlighet til Mesteren. Hengivenheten til Kristus er selve roten i hans liv, og gjennom den strømmer en uselvisk interesse for hans trosfeller.

Av alt det vi kan søke etter, fremelske og utvikle, finnes der ikke noe som er så verdifullt i Guds øyne som et rent hjerte og en holdning som er gjennomtrengt av fred og takknemlighet.

Dersom Guds kjærlighet og sannhet får fylle hjertet, vil det komme til syne i alle ord og handlinger. . . . Godgjørenhetens ånd må bo i hjertet. Kjærligheten vil komme til syne i elskverdighet og tekkelighet. Den preger ansiktstrekkene, demper stemmen og foredlar hele mennesket. Kjærligheten bringer oss i samfunn med Gud, for den er en himmelsk egenskap.

Vi kan ikke lære sann høflighet ved bare å følge skikk og bruk. Det er riktig å oppføre seg tekkelig under alle livets forhold. Dersom det ikke stridet mot sanne prinsipper, bør vi alltid ta hensyn til andre og føye oss ettet alminnelig godtatte vaner. Men den høfligheten som er av Gud, krever ikke at vi skal ofre prinsippene på sedvanens alter. Den bryr seg ikke om stand eller sosial anseelse. Den lærer

selvaktelse og respekt for menneskeverd hos alle medlemmet av den menneskelige familie.

Kjærligheten kommer til syne i ansiktsuttrykk, ord og handlinger.

- Fremfor alt hør foreldre omgi sine barn med en gledens atmosfære som er preget av høflighet og kjærlighet. Englene liker å ferdes i et hjem der kjærligheten kommer til uttrykk i blick, ord og handlinger. Alle foreldre bør la kjærlighetens solskinn få trenge inn i hjertet og fylle det med glad takknemlighet. Da vil det prege atmosfæren i hjemmet. Vis en vennlig og overbærende holdning, og fremelsk den samme ånd hos barna, slik at alle de egenskaper som kan lyse opp i hjemmet, får utvikle seg i fullt monn. Den atmosfæren som på denne måten blir skapt, er av like stor betydning for barna som frisk luft og solskinn er for plantelivet. Den fremmer helse og styrke i kropp og sinn.

[331]

Hensynsfull omgangsform, gladlynt samtale og vennlige handlinger vil binde barna til foreldrene med hengivenhetens gyldne bånd. Dette spiller en større rolle når det gjelder å gjøre hjemmet tiltrekende enn den mest utsøkte utsmykning man kan få for penger.

Ulike personlighetstyper må leve sammen. - Det er Guds vilje at mennesker med forskjellig temperament skal ferdes sammen. Derfor bør alle medlemmer i familien betrakte andres følelser som hellige, og respektere deres rettigheter. På denne måten lærer vi å vise hensyn og gjensidig overbærenhet. Fordommer blir mildnet og harde karaktertrekk blir slettet ut. Det oppstår etter hvert forståelse og harmoni. Alle parter har nytte av å leve sammen med mennesker av forskjellig temperament.

Ingenting kan erstatte sann høflighet. - De som kaller seg Kristi etterfølgere, og samtidig er harde og uvennlige og uhøflige i ord og handlinger, viser at de ikke har lært av Jesus. Et skrytende, overlegent og dømmesykt menneske er ikke en kristen, for en kristen vil være lik Kristus. Mange som kaller seg kristne, er så blottet for mildhet, vennlighet og høflighet, at selv deres gode sider blir kalt onde. Vi har ingen grunn til å tvile på deres oppriktighet, og vi må ikke mistenkeliggjøre deres rettskaffenhet. Men et oppriktig og helstøpt vesen kan ikke gjøre opp for mangelen på vennlighet og høflighet. Den kristne bør vise både medfølelse og fasthet. Han bør være høflig, ømhjertet og omtenkso, men også helstøpt og ærlig.

[332]

Hver gang vi forsømmer å være høflige og vise omtanke overfor vår bror, og når vi unnlater å si oppmuntrende ord i familiekretsen - foreldrene til barna og barna til foreldrene - danner vi vaner som gjør karakteren ulik Kristi karakter. Men dersom disse små ting får skje, vil de vokse og bli store. De fyller livet med en skjønn duft som stiger opp til Gud som hellig røkelse.

Mange lengter etter medmenneskelighet. - Mange lengter intenst etter vennlighet og sympati. . . . Vi bør glemme oss selv, og alltid lete etter anledninger til å vise takknemlighet for all den godhet som er blitt vist mot oss av andre. Vi bør utnytte alle muligheter til å oppmuntre andre, mildne deres sorger og befri dem for deres byrder, gjennom vennlige handlinger og små beviser på kjærlighet og omtanke.

Denne form for vennlighet og oppmerksomhet som begynner i hjemmet og etter hvert strekker seg utenfor familiekretsen, utgjør til sammen livets sum av lykke. Når disse ting blir forsømt, fører det til bitterhet og sorg.

Medmenneskelig kontakt. - Det er gjennom sosiale forbindelser at kristendommen når ut til verden. Alle som har opplevd Kristi kjærlighet, og som har fått sitt hjerte opplyst av Gud, er forpliktet til å spre lyset over den mørke stien for dem som ikke kjenner en bedre vei.

På tusen forskjellige måter kan vi vise andre oppmerksomhet i form av vennlige ord og blick, som vil reflektere tilbake på oss selv. Det er mange tankeløse kristne som ved å forsømme andre, viser at de ikke har samfunn med Kristus. Det er umulig å ha samfunn med Kristus og likevel være uvennlige og glemme andres rettigheter.

[333] Vi bør alle være vitner for Kristus, og vi bør bruke vår innflytelse til å vinne andre for Kristus, når disse egenskaper er helliget til Gud. La verden se at vi ikke er selvopptatte, men at vi ønsker at andre skal få del i vår forrett og glede. La dem få se at kristendommen ikke gjør oss ufølsomme og dømmesyke. Alle som hevder å ha funnet Kristus, bør prøve å hjelpe sine medmennesker på samme måte som han gjorde. Vi må aldri gi verden det falske inntrykk at de kristne er sørgmodige og ulykkelige mennesker.

Dersom vi alltid er høflige og vennlige i hjemmet, vil vi bære med oss den samme vinnende holdningen også utenfor hjemmet.

Dersom vi viser overbærenhet, tålmodighet og ydmykhet i hjemmet, kan vi også være lys i verden.

[334]

GODT HUMØR

En kristen har grunn til å være glad. - Vi må ikke la hverdagens plager og bekymringer formørke vårt sinn og våre ansiktsuttrykk, for da vil det alltid være noe som plager og irriterer. Livet er for en stor del hva vi gjør det til, og vi vil finne det vi leter etter. Dersom vi er opptatt av det som er sørgelig eller besværlig, og alltid forstørrer små vanskeligheter, vil vi finne nok til å fylle sinnet og våre samtaler. Men dersom vi ser tingene fra den lyse siden, vil vi finne grunner til å være takknemlige og glade. Når vi smiler til andre, vil vi bli møtt med smil. Når vi snakker vennlig og oppmuntrende, vil vi bli tiltalt på samme måten.

Enkelte kristne har et så sørgmodig og nedtrykt utseende at man skulle tro de var fullstendig venneløse. De gir andre et falskt inntrykk av den kristne tro. Det finnes mennesker som har den forestilling at det ligger under den kristnes opphøyde verdighet å gi uttrykk for livsglede. Men dette er en feiltagelse. Himmelen er fylt med glede og dersom vi fyller sinnet med himmelens gleder og lar dem komme til syne i ord og handling så langt det er mulig, ærer vi vår himmelske far i langt større grad enn om vi er sørgmodige og nedtrykte.

Alle har plikt til å være glade i stedet for å ruge over sorger og plager. Det er mange som formørker sin egen og andres tilværelse på denne måten. De ofrer helse og livslykke på grunn av denne sykelige innbilningen. Det finnes mindre behagelige ting i deres omgivelser, og tydeligere enn ord bærer deres ansikt stadig preg av misnøye.

En slik trist og nedtrykt sinnsstemning er til stor skade for helsen. Fordøyelsen kommer i ulage, og de kan ikke gjøre seg nytte av næringsstoffene. Sorg og engstelse kan ikke bøte på et eneste onde. Slike følelser er alltid nedbrytende. Men glede og håp «er til liv for hver den som finner dem, og legedom for hele hans legeme», samtidig som en slik holdning lyser opp veien for andre.

[335]

Ellen White var glad selv i motgang. (Anmerkning: I 1867 var James White pasient på «Vårt hjem» i Dansville, på grunn av lammelse. Overlegen ved sykehuset mente at religionen trykket mennesket ned,

og oppmuntret sine pasienter til å delta i forskjellige fornøyelser for å bevare livsgleden. En av betjeningen spurte Ellen White om hun ville være med på en dansetilstelning, og på denne måten gravlegge sine sorger. Ordene nedenfor viser hvilket svar hun gav.) - Ser dere meg noen gang sørgmodig og nedtrykt? Har dere hørt meg klage? Jeg har en tro som forbyr meg dette.

Det er en fullstendig misforståelse av det sanne mønster for den kristnes karakter og tjeneste som fører til slike slutninger. Det er mangelen på sann kristen tro som gjør oss triste og nedfor. Oppriktige kristne vil prøve å ligne Kristus, for det å være en kristen betyr å være lik Kristus. Derfor er det viktig at vi har den rette oppfatning av hans liv og vaner, slik at de prinsipper han levde etter, kan få lov å prege også vårt liv, vi som ønsker å bli lik ham.

Vår tjeneste må ikke være halvhjertet. Vi må ikke være en hemmelig kjærlighet til verden og til oss selv. Vi må ikke finne noen glede i løsslupne fornøyelser. Da mister vi vår kristne frimodighet og følger Kristus på avstand. Men en hjerteglad og villig tjeneste for Jesus fører til en lys kristentro. De som følger Kristus mest trofast, er ikke triste. Hos Kristus er det alltid lys, fred og glede. Vi trenger mer av ham og mindre av verdens gleder, mer av ham og mindre av selvishet.

Vi må være lysets barn. - Det er ikke Guds vilje at vi skal være nedtrykte og utålmodige, og heller ikke at vi skal være lettsindige og overfladiske. Satan ønsker å drive menneskene fra det ene ytterpunkt til det andre. Fordi vi er lysets barn, ønsker Gud at vi skal fremelske en livsglad holdning, og på den måten ære ham som kalte oss fra mørket til sitt underfulle lys.

Hvordan vi skal vinne barnas hengivenhet. - Alle foreldre og lærere burde ha et lyst sinn. Dersom hjertet er nedtrykt, må du ikke la ansiktsuttrykket røpe det. La sollyset fra et vennlig og takknemlig hjerte få lyse opp ansiktet. Tvihold ikke på noen kunstig verdighet, men innrett dere etter barnas behov, slik at de blir glade i dere. Dersom dere ønsker at sannheten skal gjøre inntrykk på dem, må dere vinne deres tillit og hengivenhet.

Tilfreds mine og behagelig stemme. - Foreldre bør være glade og tilfredse, men ikke overfladiske og tankeløse. De bør være takknemlige overfor sin himmelske far, og underordne seg hans vilje. Dere har ikke rett til å gi følelsene fritt løp når dere blir irritert. Den

kjærlighet som vinner andres tillit må være som dype vann. Den må alltid komme til syne i behandlingen av barna. De er lammene i Guds hjord. Bring dem til Kristus.

Dersom foreldre vil lære barna å være hyggelige og behagelige, må de aldri snakke til dem på en hard og røff måte. Oppdra dere selv til å ha et tiltalende ansiktsuttrykk, og la stemmen være behagelig. Guds engler er alltid i nærheten av de små, og en hard, høyrøstet og gretten stemme virker ikke godt.

En mor bør utvikle en glad og tilfreds holdning. Alle anstrengelser på dette området vil bli rikt belønnet ved barnas fysiske trivsel og moralske innstilling. Familien vil bli lykkeligere, og hennes egen helse vil bli bedre.

Spre skyene og gjør byrdene lettere. - Se lyst på livet, og forsøk å spre skyene som truer med å formørke sinnet. Vi må prøve å utvikle sympati for andre mennesker og la glede, vennlighet og kjærlighet få gjennomtrengte hjemmet. Dette vil øke vår interesse for bibellesning og bønn, og vi vil utføre våre plikter, både store og små, med et glad hjerte.

Glede uten lettsindighet. - Vi kan eie en sann kristen verdighet, samtidig som vi er glade og hyggelige i all vår ferd. Den kristne kan være livsglad uten å være lettsindig.

SAMTALE

Stemmen er et talent. - Stemmen er en gave Gud har gitt oss, og vi bør bruke den til å hjelpe, oppmuntre og styrke våre medmennesker. Dersom foreldre elsker Gud, går på hans veier og gjør rett og rettferdighet, vil ikke deres talemåte være preget av sykelig sentimentalitet. Den vil ha en ren og høynende karakter. Kristne foreldre vil alltid velge sine ord med omtanke, uansett om de er hjemme ellet borte. De vil aldri gi etter for simple ord og billige talemåter.

Hvert eneste ord teller. - Alt det en far eller mor sier, påvirker barna i god eller dårlig retning. Dersom foreldre snakker med hissig stemme og viser den ånd som preger denne verdens barn, regner Gud dem som barn av denne verden. Han kan ikke kalle dem sine sønner og døtre.

Et ord talt i rette tid kan være et verdifullt frø i det unge sinnet. Det kan lede små føtter inn på rett vei. Men et eneste feilaktig ord kan lede dem mot undergang.

Englene legger merke til den talemåte som blir praktisert i hjemmet. Derfor bør vi aldri skjenne på barna. Våre ord bør være slik at de stiger opp til himmelen som velluktende røkelse.

Foreldre bør holde atmosfæren i hjemmet ren og fylt med duften av vennlige ord, med øm medfølelse og kjærlighet. Men samtidig må de være bestemte og holde urokkelig fast ved prinsippene. Dersom du viser fasthet overfor barna, kan de kanskje tro at du ikke er glad i dem. Dette er noe du må regne med. Men du må aldri gi etter for fristelsen til å være hard og ubøyelig. Mildhet og rettferdighet må gå hånd i hånd. Vi må aldri vise en vaklende holdning eller gi etter for skiftende innfall.

Talemåten gir uttrykk for karakteren. - Vår talemåte bør først og fremst være preget av vennlighet, renhet og sannhet - det ytre uttrykk for den indre pryde. Hjemmet er det beste sted å lære en slik talemåte. [338]

Vennlige ord er som dugg og milde regnskurer for menneskesinnet. Bibelen sier om Kristus at hans nåde strømmet ut gjennom hans

lepper, så han kunne «kvege den trette» med sine ord. Og Herren oppfordrer oss til å «si bare det som er godt, og som tjener til å bygge opp der det trengs, så det kan bli til velsignelse for dem som hører på».

I hjemmet skal man undervise om riktig stemmebruk. - Det er viktig å lære opp familiemedlemmene til å bruke stemmen på riktig måte. Foreldre bør lære barna å snakke så tydelig at hvert eneste ord de sier er lett å forstå. De bør lære dem å lese Bibelen med klar og tydelig uttale, slik at det er til Guds ære. Og de som kneler sammen under familieandakten, bør ikke gjemme hodet i hendene eller dypt nede i stolen når de tiltaler Gud. De bør løfte hodet og tre frem for nådens trone med ærefrykt og frimodighet.

Vår tale bør være ren. Legg vinn på å snakke vennlig og overbevisende, og ikke med et grovt og bydende tonefall. Gi barna undervisning i riktig stemmebruk. Lær dem riktige talevaner, inntil grove og harde ord ikke lenger slipper uforvarende over deres lepper når de møter vanskeligheter.

Riktig stemmebruk har stor helsemessig betydning for dem som går på skole. Lær de unge ordentlig pusteteknikk. Opp dra dem til å lese på en slik måte at de ikke belaster hals og lunger unødig, men også lar musklene i mage og mellomgulv ta del i arbeidet. Å tale fra halsen og la lyden komme bare fra den øvre del av taleorganene, svekker disse organene og nedsetter deres effektivitet. Musklene i mellomgulvet skal gjøre det tyngste arbeidet, og halsen skal bare tjene som en kanal. Mange er døde simpelthen fordi de aldri lærte å bruke stemmen riktig. Å bruke magemusklene riktig under høytlesning og samtale vil vise seg å være et godt middel mot mange hals- og brystsykdommer, og på denne måten bidra til å forlenge livet.

[339]

Virkingen av harde og dømmende ord. I et hjem der det faller harde og dømmende ord, vil barna gråte mye. Det følsomme barnesinnet blir etter hvert preget av utilfredshet og disharmoni. Derfor bør alle mødre legge vinn på å utstråle solskinn. Smil så ofte du kan, og barnesinnet vil gjenspeile lyset i ditt ansikt på samme måte som en kunstners arbeid viser de menneskelige trekk. Når Jesus får bo i ditt hjerte, vil Guds eget bilde bli preget inn i det rene og mottagelige barnesinnet.

Ingen skurrende toner. Vi må aldri la strid og uenighet komme inn i hjemmet, men snakke vennlig. Vi må forsøke å være rolige og aldri bli harde i stemmen. Unngå usannferdighet og negativ kritikk. Vi bør forklare barna at vi gjerne vil hjelpe dem å nå himmelen, der alt skal være fredfylt og ingen skurrende toner skal høres. Vær tålmodig i deres prøvelser, som kan synes ubetydelige for oss, men som kanskje er store for dem.

Når foreldre virkelig vender om, vil det komme tydelig til uttrykk i den måten de styrer hjemmet på, ja, i hele deres oppførsel. Deres tanker vil bli forandret og deres ord vil bli av en helt annen karakter enn tidligere. . . .

Det vil ikke lenger bli ført høylydte og sinte diskusjoner i hjemmet. Ordene vil berolige og gjøre godt for dem som hører på. . . . Fjern alle frastøtende trekk fra stemmen.

Vi må kue et oppfarende sinnelag og holde ordene våre i tømme. På dette området kan vi vinne store seire. Dersom vi ikke kan styre vårt sinn og våre ord, er vi slaver under Satan. Vi er behersket av hans makt, og han vil ta oss mer og mer til fange. All strid, alle ubehagelige, utålmodige og gretne ord, er en innrømmelse overfor ham. Det er et offer vi må betale dyrt for, mer enn noe vi kan gi til Gud, for det ødelegger freden og lykken for hele familien. Det bryter ned helsen, og til slutt fører det til at vi går glipp av det evige liv.

Skal våre ord bringe lys eller skygge? Det er viktig å oppdra barna og de unge til å være nøye med hva de sier og gjør. Deres fremferd lyser enten opp veien for andre, eller den kaster skygge, ikke bare i hjemmet, men for alle de kommer i kontakt med. [340]

Menneskelig ulykke er ofte et resultat av at vi bruker talegavene på en feilaktig måte. Guds ord gir ingen rett til å snakke hardt og uforsonlig, slik at vi sårer andres følelser og skaper ulykkelige tilstander i familien. De andre familiemedlemmene mister respekten for den som snakker slik. Dersom han ville legge bånd på sine følelser, kunne han vekke tillit og hengivenhet hos alle.

Snakk vennlig til barna, snakk respektfullt til foreldrene. Foreldre bør ikke si annet enn vennlige ord til barna, og barna bør på sin side vise respekt når de snakker til sine foreldre. Vi bør vie disse ting større oppmerksomhet i det daglige liv i hjemmet. Dersom barna danner riktige vaner som grunnlag for karakteren, vil også Gud lettere kunne lære dem å være lydige mot hans bud.

Sky alle simple uttrykksmåter. Jeg vil råde alle fedre og mødre, brødre og søstre, til å vende seg bort fra alt som er vulgært i tanker, ord og handling. Grove uttrykk, usmakelige vitser og mangel på høflighet og omtanke i hjemmet; kan lett bli en del av deres natur, slik at dere ikke er skikket til å omgås dem som er helliget ved sannheten. Hjemmet er et altfor helligt sted til å bli forgiftet av det som er grovt og sanselig, med beskyldninger og baktalelse. Vi bør bringe alle onde ord til taushet og vise bort alle vanhellige tanker, for han som er det sannferdige vitne, veier hvert eneste ord og vurderer alle handlinger: «Jeg vet om dine gjerninger.»

Overfladisk og intetsigende samtale skulle være bannlyst fra familien. Fra et rent hjerte vil det flyte rike skatter av visdom.

[341] Vi bør aldri gi etter for tåpelig samtale i familiekretsen. Til og med de små barna vil ha fordel av å høre sanne og sindige ord. Men dersom foreldrene veksler tomme og tåpelige ord seg imellom, vil barna snart ta etter denne vanen.

På samme måte vil oppriktige, sanne og alvorlige ord spre seg som ringer i vannet, og også føre med seg riktige handlinger.

Skaden ved uoverveide ord. Når dere snakker i en sint tone til barna, hjelper dere ham som hater alt som er sant og rett. Alle barn bør få en virkelig sjanse til å utvikle seg i riktig retning allerede fra de er helt små. Det er i de helt unge år opplæringen av barna bør begynne, ikke på en hard og gretten måte, men i vennlighet og tålmodighet. Og denne opplæringen bør fortsette opp gjennom barne- og ungdomsårene, til de blir modne kvinner og menn.

Alle familier bør søke Herren i opptiktig bönn for å motta hjelp til å utføre det Guds forventer. Alle må overvinne vanen med å snakke på en uoverveid måte, og trangen til å klandre andre. De bør legge vinn på å være vennlige og høflige i hjemmet, og lære seg å vise omsorg og omtanke.

Ingen har oversikt over hvor mye skade utålmodige ord fører med seg innenfor familiekretsen. En utålmodig ytring fører uvil-kårlig med seg andre av samme slag. Så følger det hevngjerrige og selvrettferdige ord som legger et tungt og bittert åk på oss, for alle de sårende ordene vil resultere i en ond høst i sinnet.

Harde ord når hjertet gjennom øret, de vekker til live de verste lidenskaper i menneskesinnet og frister menn og kvinner til å bryte Guds bud.. .. Ord er som frø som blir plantet.

Heftige ord er en form for banning. I mange familier har man for vane å snakke på en tankeløs og uforsiktig måte. Uvanen med å erte hverandre og si harde og uoverveide ord, vokser seg sterkere og sterkere jo mer vi gir etter for den. Det blir sagt utallige leie og beklagelige ord som er etter Satans vilje, ikke Guds.. . Sårende og bitre ord burde være usagt, for i Guds og de hellige englers øyne er det bare en annen måte å sverge på.

Hvordan en far mister barnas tillit. - Din diktatoriske talemåte sårer barna. Når de blir eldre, vil de få en stadig sterkere tilbøyelighet til å kritisere. Din sykelige trang til å finne feil hos andre vil forplante seg til din hustru og dine barn. Du appmuntrer ikke barna til å ha tillit til deg og til å erkjenne sine feil, fordi de vet at du bare vil irrettesette dem. [342]

Dine ord er ofte som et ødeleggende haglvær som knekker de spede plantene. Det er umulig å avgjøre hvor mye skade de gjør. For å beskytte seg mot dine harde ord, forsøker barna å bedra deg og føre deg bak lyset. De omgår sannheten for ikke å bli irrettesatt og straffet. En hard og kald befaling kan ikke annet enn å skade dem.

Forslag til en forpliktelse. Det ville være fint om alle ektemenn ville underskrive et løfte om å snakke vennlig i hjemmet og la kjærlighetens lav styre alle ord. Foreldre bør aldri snakke i en hissig og uoverveid tone. Dersom barna gjør noe galt, bør dere irrettesette dem, men ordene må være preget av ømhet og kjærlighet. Hver gang dere skjenner på barna, går dere glipp av dyrebare anledninger til å lære dem mildhet og tålmodighet. La kjærligheten være fremtredende når dere irrettesetter dem for noe galt.

Samtale ved bordet. Hvor mange familier finnes det ikke som benytter måltidene til å så tvil og mistenksomhet. De dissekerer sine venners karaktertrekk og serverer dem som en lekker dessert. Et deilig stykke sladder blir sendt rundt, slik at alle kan få komme med sin mening, til og med de små barna. Gud blir vanæret på den måten.

I hjemmet bør det ikke forekomme kritikk og daddelsyke. Hjemmets fred er for hellig til å bli forstyrret av en slik ånd. Men hvor ofte er det ikke nettopp dette man er opptatt med rundt spisebordet. Man koser seg med andres feilag alle slags oppdiktete historier. Dersom Kristus kom i dag, ville han sikkert oppdage at mange familier som kaller seg kristne, fremelsker en uvennlig og kritikksyk atmosfære.

Medlemmene i slike familier er ikke rede til å forene seg med den himmelske familie.

[343] Samtalen ved bordet bør være slik at den etterlater en duft av liv i barnas sinn.

Sladder og vås. Det er med gru vi tenker på kannibalen som holder måltid på det varme kjøttet til sitt offer. Men det er ikke sikkert resultatet av denne fryktelige skikken er så mye verre enn den smerte og ødeleggelse vi forårsaker ved å forvrengte andres motiver, svartmale deres rykte og lemleste deres karakter. Lær barna og de unge hvordan Gud ser på disse ting: «Død og liv er i tungens vold.»

Sladder og tomt snakk er et av Satans beste midler til å så stridighet og splid, til å skille venner fra hverandre og til å svekke andres tillit til ektheten av vår kristne tro og bekjennelse.

Når vi sår mistanke, hjelper vi fienden. Det er menneskelig å bruke skarpe ord. De som gir etter for denne tilbøyeligheten, åpner døren for Satan, og han er mer enn villig til å minne dem om andres feil og nederlag. De dveler ved deres feil, legger merke til deres mangler og benytter ord som tjener til å bryte ned tilliten til dem som gjør sitt beste for å oppfylle sin plikt som Guds medarbeidere. Mistillitens frø blir ofte sådd av personer som mener at de ikke er blitt anerkjent i den grad de virkelig fortjener.

Gud ber alle troende om å holde opp med å finne feil og komme med forhastede og uvennlige uttalelser. Foreldre bør bruke milde og vennlige ord når de snakker med barna. På den måten kan de samarbeide med englene i å trekke dem nærmere Kristus. Det må skje store forandringer i mange hjem. Hvorfor ikke begynne nå? La det bli slutt på all knurr og klage, alle sårende ord og alle skjennepreker. De som har for vane å benytte harde og sårende ord, stenger himmelens engler ute og åpner døren for de onde englene.

[344] Foreldrene bør lære tålmodighet og selvbeherskelse. Når foreldre føler seg gretne og irritable, bør de legge bånd på seg, slik at de ikke begår den store synd å forgifte hele familien med denne farlige holdningen. I slike øyeblikk bør de sette dobbelt vakt over seg selv, og høytidelig bestemme seg for ikke å såre andre med sine ord, men bare benytte vennlige og oppmuntrende ord. De bør minne seg selv om ikke å knuse barnas lykke ved å benytte et eneste grettent ord.

Gjennom slik selvkontroll blir vi etter hvert sterkere. Nervesystemet vil ikke lenger være så overfølsom. Vi blir styrket når vi holder fast på riktige prinsipper. Vissheten om at vi trofast skjøtter vår plikt, gir også nye krefter. Guds engler ser med glede og tilfredshet på våre anstrengelser og hjelper oss.

Jeg oppfordrer alle fedre og mødre å snakke mildt og vennlig til barna sine. Glem ikke hvor følsomme dere selve er, og hvor stor uvilje dere har mot å bli klandret. Barna er ikke så forskjellige fra dere. Utsett dem ikke for det dere selv ikke vil tåle. Dersom dere ikke tåler å bli fordømt eller klandret hvordan kan dere så vente at barna skal tåle det bedre? De er jo mindre og svakere. La glade og oppmuntrende ord spre solskin i familien. Når dere anstrenger dere for å vise selvbeherskelse, omtanke og flid, vil det gi frukt i hundrefold.

Tid for taushet. Alle mennesker vil møte prøvelser i livet. Ingen er fritatt, selv ikke de mest oppriktige. Tålmodigheten til den mest tålmodige vil bli satt på prøve. Den ene av ektefellene kan komme til å si ting som lett frister til et hastig og ubetenksomt svar. Men det er langt bedre at den som blir tiltalt på denne måten, tier stille. Taushet er alltid trygt. Ofte er taushet den kraftigste irettesettelse til den som har syndet med sine ord.

Når de [barna og de unge] mister selvbeherskelsen og blir hissige, er det ofte best å tie stille. Det er som regel hensiktsløst å irettesette dem eller forsøke å argumentere med dem. Angeren vil snart melde seg. Tausheten er ofte mer veltalende og virkningsfull enn alle de ord vi kan finne på.

Når andre er utålmodige og gretne, og når de klager på grunn av at selvet ikke er kuert, kan vi begynne å synge Sions sanger. Da Kristus arbeidet i tømmermannsverkstedet ble han fra tid til annen stilt overfor mennesker som forsøkte å rukke hans tålmodighet. I slike situasjoner kunne han begynne å synge noen av de mange vakre salmene, og før de riktig var klar over hva de gjorde, begynte de å synge med. Den Hellige Ånd var til stede og påvirket dem.

[345]

Kampen med å beherske tungen. Gjennom selvbeherskelse og ved å være de rette eksempler på karakterdannelse venter Gud at alle foreldre skal sende ut klare stråler av lys til den lille flokken de har fått ansvar for. De må ikke gi etter for fjas og tomt, intetsigende snakk. Gud kjenner alle livets hemmeligheter.

Enkelte må føre en stadig kamp for å bevare selvbeherskelsen. Dag etter dag kjemper de med seg selv i bønn til Gud mot harde ord og uforsonlige trekk. Deres indre kamper blir kanskje ikke verdsatt av noe menneske. De får ikke høre noen ros fra andre fordi de holdt tilbake ord som trengte seg frem i deres sinn. Verden vil aldri få kjennskap til disse seirene. Og om så var, ville den bare ha forakt til overs for den som kjempet og vant. Men i himmelens bøker er de omtalt som seiervinnere. Det er en som legger merke til enhver hemmelig kamp og seier, og han sier: «Den langmodige er bedre enn en veldig helt, og den som styrer sitt sinn, er bedre enn den som inntar en by.

Dersom du bestemmer deg for ikke å være ubehagelig og irriterende, vil Herren lede deg på rett vei. Han vil hjelpe deg til å benytte taleevnen på en så kristeligsinnet måte at tålmodighetens, trøstens og kjærlighetens dyder får plass i hjemmet.»

[346]

GJESTFRIHET

Engler som gjester. Bibelen legger stor vekt på gjestfrihet. Den ikke bare fremhever gjestfrihet som en plikt, men den gir mange vakre eksempler på gjestfrihetens dyd og hvilke velsignelser den føret med seg. I aller første rekke står Abrahams erfaring.. . .

Disse høflighetshandlinger er så betydningsfulle at Gud har gitt dem plass-i sitt ord. Mer enn tusen år senere ble de nevnt av den inspirerte apostel: «Glem ikke å være gjestfri, for på den måten har noen, uten selv å vite det, hatt engler som gjester.»

Den forrett som ble vist Abraham og Lot, kan også vi få del i. Ved å være gjestfrie mot våre medmennesker, kan også vi får engler som gjester. Til og med i vår tid får noen besøk av engler i menneskeskikkeIse. Og de troende som lever i Guds lys, blir alltid fulgt av usynlige engler, og disse hellige vesener er til velsignelse for vårt hjem.

Forsømte anledninger og privilegier. «Han skal være gjestfri.» Dette er en av de egenskaper som Den Henige Ånd angir hos dem som skal bære ansvar i menigheten. Og for hele menigheten gjelder rådet: «Vær gjestfrie mot hverandre uten å klage. Tjen hverandre, hver med den nådegave han har fått, som gode forvaltere over Guds mangfoldige nåde.»

Disse formaninger er merkelig nok blitt forsømt. Selv blant dem som kaller seg kristne, er det altfor lite gjestfrihet. Heller ikke våre egne trosfeller verdsetter anledningen til å vise gjestfrihet slik de burde, som en forrett og en velsignelse. De er for lite omgjengelige og har ikke særlig lyst til å gjøre plass for to eller tre gjester ved familiebordet uten å skulle gjøre en hel del ekstra.

Dårlige unnskyldninger. - Jeg har hørt mange unnskyldte seg for ikke å kunne be trosfeller med hjem. De klager over at de ikke er forberedt eller har noe å servere, så andre bör heller ta seg av dem. Men de andre har også unnskyldninger. De vil heller ikke be dem som trenger gjestfrihet. På denne måten blir de besøkendes følelser dypt såret, og de må gå sin vei med ubehagelige inntrykk av brødres

[347]

og søstres gjestfrihet. Dersom du ikke har brød i huset, så følg det rådet som Guds ord gir. Gå til naboen og si: «Kjære, lån meg tre brød, for en venn som er på reise, er kommet til meg, og jeg har ikke noe å by ham.»

Vi har ikke et eneste eksempel på at mangel på brød skulle være en unnskyldning for ikke å ta imot en som trengte det. Da Elias kom til enken i Sarepta, delte hun det lille hun hadde, med profeten. Han utførte et under, og fordi hun åpnet sitt hjem for denne Guds tjener, ble hun selv underholdt, og både hun og sønnen overlevde. Slik vil det være for mange når vi gjør dette med glede for å ære Gud.

Noen skylder på dårlig helse. De ville gjerne gjøre det om de bare hadde hatt krefter til det. Slike mennesker har i så lang tid lukket seg inne i seg selv, tenkt på sine egne følelser og snakket så mye om sine lidelser, prøver og sorger, at det er blitt selve sannheten for dem. De er ikke i stand til å tenke på noe annet enn seg selv, uansett hvor stort behov andre har for sympati og hjelp.

Det finnes et botemiddel for dem som er plaget av dårlig helse. Dersom du kler den nakne og hjelper den fattige utenfor din stuedør og deler ut ditt brød til de sultne, så «skal ditt lys bryte frem som morgenrøden, og din legedom snart spire frem». Å gjøre godt er et vidunderlig middel mot sykdom. De som er opptatt i Herrens tjeneste, kan vende seg til Gud, og han har lovet å svare. De skal bli lesket midt i tørketiden, og de skal bli lik en vannrik hage, der vannet aldri slipper opp.

[348] *Tapte velsignelser fordi vi isolerer oss.* Gud misliker den selviske interesse for «meg og min familie». Alle de familier som fremelsker en slik holdning, må omvende seg og følge de rene prinsipper vi finner i Jesu liv. De som lukker seg inne i seg selv og som er uvillige til å ta seg av andre, går glipp av store velsignelser.

Englene venter for å se om vi vil benytte de muligheter som ligger innenfor vår rekkevidde - om vi vil hjelpe og glede andre, slik at de også kan være til velsignelse for oss. Herren har gjort oss forskjellige - noen er fattige, andre er rike, og noen er hardt prøvet, for at alle skal ha mulighet til å utvikle sin karakter. Gud har tillatt at noen er fattige, for at vi kan settes på prøve og få anledning til å utvikle det som bor i oss.

Når gjestfrihetens ånd dør ut, blir hjertet lammet av selviskhet.

Hvem har krav på gjestfrihet? Vi må ikke la vår omgang med andre mennesker bli bestemt av verdens skikker, men av Kristi ånd og lærdommene i Guds ord. Israelittene lot den fattige være med når de hadde festligheter. Det samme gjaldt den fremmede og levitten, som både var en tjener for presten i helligdommen og en åndelig lærer og misjonær. De ble betraktet som folkets gjester, og de skulle nyte godt av deres gjestfrihet under alle sosiale og religiøse tilstelninger, og bli tatt hånd om under sykdom og andre vanskelige forhold. Det er slike vi bør ønske velkommen i vårt hjem. Hvor mye ville ikke dette bety for oppofrende tjenere på utsatte poster i Herrens verk, den hardt prøvede og slitte husmoren, eller de svake og gamle som ofte ikke har sitt eget hjem, men lever i trange kår og møter mange skuffelser.

«Når du skal ha gjester,» sa Jesus, «enten til middag eller kvelds, skal du ikke be venner og brødre og slektninger og rike naboer. For de kommer til å be deg igjen, og dermed får du gjengjeld. Nei, når du skal holde selskap, så innby fattige og vanføre, lamme og blinde. Da blir du glad, for de kan ikke by deg noe igjen, men du skal få igjen for det når de rettferdige oppstår.»

Slike gjester vil ikke være til så mye bryderi. Det er ikke uødvendig med all slags underholdning. Dere behøver ikke å utfolde noen prakt. Varmen i en ekte velkomst, en plass foran peisilden eller ved bordet, velsignelsen ved å kunne be sammen, vil for mange være som å få et glimt av selve himmelen.

[349]

Vår omsorg må få strømme ut over selvets trange grenser og hjemmets egne vegger. Det ligger store muligheter og venter på dem som vil bruke sitt hjem til glede for andre. Sosial innflytelse er en forunderlig makt. Dersom vi vil, kan vi bruke den som et middel til å hjelpe dem som omgir oss.

En tilflukt for de unge. Vårt hjem bør være et tilfluktssted for dem som er spesielt utsatt. Det er mange som står ved veiskillet. All innflytelse og hvert inntrykk er med på å avgjøre de valg som former deres skjebne for tid og evighet. Det onde øver sin tiltrekning. Dets tilholdssteder er lyse og tiltrekkende og ønsker alle velkommen. Rundt omkring oss er det mange unge som ikke har noe virkelig hjem, og mange som ikke har noen som hjelper dem og løfter dem opp. Gradvis driver de inn i det onde. De går til grunne rett utenfor døren vår.

Disse unge behøver en hånd som møter dem med sympati. Vennlige ord og litt oppmerksomhet kan drive bort fristelsens tunge skyer som samler seg i sinnet. Det ekte uttrykk for himmelsk sympati har makt til å åpne hjertedøren hos dem som trenger duften av kristelig-sinnede ord og den enkle berøring av Kristi kjærlighet. Dersom vi ville vise interesse for de unge, be dem hjem og oppmuntre og hjelpe dem, ville mange vende om, og gå på veien som fører oppover.

Enkelhet i familien. Når det kommer folk på besøk, slik det ofte skjer, må de ikke legge beslag på hele husmorens tid og oppmerksomhet. Barnas timelige og åndelige trivsel må komme i første rekke. Vi bør ikke bruke tiden til å lage store kaker, paier og andre usunne retter. Dette medfører ekstra utgifter som mange ikke kan bære. Men den største skaden ligger i eksemplets makt. Familielivet bør være preget av enkelhet. Gi ikke inntrykk av at dere kan opprettholde en livsstil som i virkeligheten ligger langt over de midler dere rår over.

[350] Prøv ikke å få det til å se ut som dere er noe dere ikke er, hverken når det gjelder oppdekning eller oppførsel.

Samtidig som dere bør behandle gjestene på en vennlig måte og få dem til å føle seg hjemme, må dere ikke glemme at dere skal være lærere for barna som Gud har gitt dere. De legger merke til alt dere gjør, og ikke noe må få lede dem på gal vei. Dere skal behandle folk som kommer på besøk på samme måte som dere behandler familien hver dag - med vennlighet, omtanke og høflighet. På denne måten kan alle undervise ved å være et eksempel i gode gjerninger. De vitner om at det er mer vesentlige ting i livet enn mat, drikke og klær.

En fredfylt, avslappet atmosfære. Vi ville være langt lykkeligere og til langt større nytte dersom vårt liv i hjemmet og vår omgang med andre mennesker var preget av Kristi mildhet og enkelhet. I stedet for å streve med å fremheve oss selv og vekke andres beundring eller misunnelse, bør vi legge vinne på å spre livsglede omkring oss, ved å være glade, omsorgsfulle og vennlige.

La gjestene forstå at vi ønsker å leve i samsvar med Kristi vilje. Selv om vi har fått en beskjedne plass i livet, kan de legge merke til vår takknemlige og fornøyde holdning. Atmosfæren i det kristne hjem bør være preget av fred og ro. Et slikt eksempel vil ikke være uten virkning.

Det blir ført regnskap i himmelen. Kristus fører regnskap med alle utgifter vi har ved å ta oss av andre for hans skyld. Han skaffer

til veie alt vi trenger for å gjøre dette. De som for Kristi skyld tar seg av sine trosfeller og ber dem med hjem, og som gjør sitt beste for at de skal ha glede av besøket, blir skrevet opp i himmelen som verdige til å motta særskilte velsignelser....

I sitt eget liv har Kristus lært oss gjestfrihet. Da han var omgitt av den sultne menneskemengden ved sjøbredden, sendte han dem ikke hjem, uten å gi dem noe å spise. Han sa til sine disipler: «Dere skal gi dem mat.» Og gjennom en skapende handling sørget han for nok mat til å tilfredsstille deres behov. Det var enkel mat han skaffet til veie, fjernt fra all overdådighet. Han som hadde hele himmelens rikdom til sin rådighet, kunne ha gitt folket et rikt måltid. Men han gav dem akkurat det de trengte og som fiskerbefolkningen langs sjøbredden vanligvis levde av.

[351]

Dersom menneskene i dag hadde enkle vaner, og levde i samsvar med naturens lover, ville vi ha tilstrekkelig til å dekke alle menneskelige behov. Det ville være færre innbilte behov og større muligheter til å arbeide slik Gud har planlagt....

Fattigdom bør ikke avholde oss fra å vise gjestfrihet. Vi skal dele det vi har. Det finnes dem som strever for å tjene til livets opphold, og som har store vanskeligheter med å få endene til å møtes. Men de elsker Jesus i hans barns skikkelse, og ønsker å vise gjestfrihet mot både troende og ikke troende, og de gjør sitt beste for at de som er gjester, skal ha utbytte av besøket. Gjestene blir ønsket velkommen ved bordet og får delta i familieandakten. Bønnestunden vil gjøre et dypt inntrykk på dem som er innbudt, og kanskje kan bare et eneste besøk tjene til å frelse et menneske fra fortapelse. Gud fører regnskap, og han sier: «Jeg skal betale.»

Benytt anledningene. - Våkn opp, brødre og søstre! Vær ikke engstelige for å gjøre det som er godt. «La oss ikke bli trette av å gjøre det gode. Når tiden er inne, skal vi høste, bare vi ikke gir opp.» Vent ikke til andre peker på pliktene. Lukk opp øynene og se hvem som er rundt dere. Bli kjent med de hjelpeløse, de plagede, de trengende. Forsøk ikke å unngå dem eller glemme deres behov. Hvem oppfyller kravene Jakob nevner om å ha en ren tro som ikke er merket av selvishet og ondskap? Hvem ønsker å gjøre alt de kan for å være med å fremme frelsens plan?

[352]

Vennskap og omgangsformer

VÅRE SOSIALE BEHOV

Gud vil dekke våre sosiale behov. Den måten Gud ønsket å lære opp sitt utvalgte folk, viser klart at et liv i avhengighet av Gud, er et fullverdig liv. Han vil fylle alle de behov han har lagt ned i oss, og han vil utvikle alle de evner han har gitt oss.

Han som er opphavet til alt vakkert, og som selv elsker det rene og vakre, har lagt alt til rette for å tilfredsstillte denne trangen hos sine barn. Han har også sørget for å dekke deres behov for selskapelighet, den vennskapelige og gagnlige tilknytning mellom mennesker, som bidrar så mye til å vekke vennlige følelser og gjøre livet lysere og lettere.

Innflytelsen fra andre. Alle vil finne venner eller stifte bekjentskaper. Og den innflytelsen venner øver på hverandre til godt og ondt, står i nøyaktig forhold til styrken i vennskapet. Alle mennesker har forbindelser som påvirker dem, og som de selv har innflytelse over.

Guds ord legger vekt på den innflytelse som skyldes omgang med andre mennesker, selv når det gjelder voksne kvinner og menn. Og hvor mye større er ikke denne makten over et sinn som er under utvikling, over barna og de unge. Den omgangskrets de velger, de vaner de danner, de prinsipper de legger til grunn for livet sitt, avgjør om de skal være til nytte her i verden, og besegler deres evige skjebne. . . .

[353] Det er ikke til å unngå at de unge vil få en viss omgangskrets, og de vil nødvendigvis bli påvirket av den. Det finnes usynlige lenker som binder mennesker sammen, slik at hjerte finner hjerte. Krefter i menneskesinnet griper fatt i andres ideer, følelser og innstilling. Slike forbindelser kan være til velsignelse eller til forbannelse. De unge kan hjelpe og styrke hverandre, forbedre sin fremferd og innstilling, og utvide sine kunnskaper. Eller de kan tillate seg å øve en nedbrytende innflytelse ved å være skjødesløse og utro.

Det er mye riktig i ordtaket: «Si meg hvem du omgås, og jeg skal si deg hvem du er.» De unge innser ikke hvor lett deres karakter og omdømme blir påvirket av den omgangskrets de velger.

Vi søker ofte selskap med dem som har samme smak, samme vaner og atferdsmønster som vi selv. Den som foretrekker å være sammen med de lastefulle og uvitende fremfor de rettskafne og forstandige, gir til kjenne at hans egen karakter er mangelfull. Til å begynne med kan han kanskje ha helt forskjellig smak og vaner fra dem han omgås, men etter hvert som han ferdes sammen med denne gruppe mennesker, blir hans tanker og følelser gradvis forandret. Etter hvert gir han opp sanne og rette prinsipper, og umerkelig, men uunngåelig, synker han ned på kameratenes nivå. På samme måte som en elv river med seg noe av jordsmonnet, vil de unges prinsipper og vaner bli farget av det selskap de søker.

De naturlige tilbøyeligheter trekker nedover. Dersom vi kan overtale de unge til å være sammen med dem som er rene, omtenk-somme og elskverdige, ville det ha en gagnlig virkning. Hvis vi velger omgangsfeller som frykter Gud, vil deres innflytelse lede til sannhet, pliktroskap og hellighet. Et sant kristenliv er en kraft til det gode. Men de som omgås kvinner og menn med tvilsom moral, med dårlige prinsipper og slett fremferd, vil snart følge i samme spor. Tilbøyelighetene i det naturlige hjertet leder alltid nedover. Den som ferdes sammen med tvileren, blir snart en tviler. De som velger venner blant dem med slette karaktertrekk, vil komme til å utvikle de samme trekk. Å vandre i de ugudeliges råd er det første steg mot å stå på synderes vei og sitt i spotteres sete.

[354]

Hos verdslig ungdom blir gjerne interessen for selskap og fornøyelser den altoppslukende lidenskap. Å være opptatt av klær og gå på besøk, å gi etter for appetitt og lidenskap og å virvle rundt i malstrømmen av selskapelige utsvevelser, synes å være det store mål i livet. De blir ulykkelige og usikre dersom de blir overlatt til seg selv. Deres høyeste ønske er å bli smigret og å gjøre inntrykk på andre. Og når denne sykelige trangten ikke blir tilfredsstillt, synes livet helt uutholdelig.

De om er opptatt av selskapelighet, gir ofte etter for dette karaktertrekk til det blir en altoverskyggende lidenskap. . . De kan ikke holde ut å lese i Bibelen eller meditere over himmelske ting. Dersom det ikke er noe spennende å foreta seg, føler de seg ille til mote. De

har ikke evnen til å være lykkelige, men bygger sin lykkefølelse på samværet med andre som er like tankeløse og skjødesløse som dem selv. De mentale krefter som de kunne benytte til edle formål, sløser de bort i dårskap.

Velsignelsen ved kristen selskapelighet. Virkelig kristen selskapelighet er et altfor ukjent begrep blant Guds folk. . . De som lukker seg inne i seg selv og er uvillige til å være med å hjelpe andre ved sitt vennskap, går glipp av mange velsignelser. Ved gjensidig kontakt blir sinnet rensset og foredlet. Når vi er sammen med andre, knytter vi vennskapsbånd og stifter bekjenskaper. Hjerte blir knyttet til hjerte, og det oppstår en atmosfære av kjærlighet som himmelen ser på med glede og tilfredshet.

Mer enn andre bør de som har smakt Kristi kjærlighet, prøve å utvikle sine sosiale egenskaper, slik at de kan vinne andre for Frelseren. De må ikke gjemme Kristus i sitt hjerte, stenge ham inne som en ettersøkt skatt, noe som bare de selv skal ha del i. De bør heller ikke begrense Kristi kjærlighet til dem som føyer seg etter deres krav. De som er elever, bør

[355]

lære å ligne Kristus i det å vise vennlig interesse og en omgjengelig holdning mot dem som har mest behov for det, selv om de ikke hører til den omgangskrets de har valgt. Til enhver tid og på alle steder viste Jesus en dyp interesse for andre mennesker, og han

[356]

omgav seg med en livsglad og tillitsfull fromhet.

HVILKE FORBINDELSER ER TRYGGE?

Ting som påvirker oss og våre barn. - Alle de forbindelser vi inngår, uansett hvor ubetydelige de kan synes, øver sin innflytelse på oss. I hvilken grad vi gir etter for denne innflytelsen, avhenger av hvor fortrolig forbindelsen har vært, hvor lenge den har vart og av vår interesse og aktelse for den vi omgås.

Dersom vi omgås mennesker som får påvirke oss til å glemme de høye krav Gud har stilt for oss, utsetter vi oss for mange fristelser, og vår moralske kraft til å møte dem, blir svekket. Vi vil bli preget av samme innstilling, og fremelske de samme ideer som våre venner har. Kort sagt, vi blir formet slik rettferdighetens fiende ønsker det.

Unge som blir utsatt for denne innflytelsen, vil lettere bli revet med enn de som er eldre. Alt etterlater et inntrykk på det unge sinnet - de ansiktene de ser inn i, de stemmene de hører, de stedene de besøker, det selskap de ferdes i, og de bøkene de leser. Det er ikke mulig å overvurdere betydningen av de forbindelser vi knytter, både når det gjelder dette livet og det neste. Og mer enn noen andre gjelder dette barna.

Faren ved å ferdes sammen med de ugudelige. Verden må aldri være vårt mønster. Vi skal ikke omgås de ugudelige og la oss prege av dem, for de vil lede tankene våre bort fra Gud og få oss til å dyrke falske guder. Når sinnet er rotfestet og troen er fast og sterk, kan vi utrette mye godt. Vi kan hjelpe og støtte våre medmennesker i aller høyeste grad, for Guds lover skrevet i vårt hjerte. Men vi kan ikke frivillig ferdes sammen med dem som trår Guds lov under føtter, og likevel bevare en ren og plettfri tro. Vi vil bli fanget av deres ånd, og dersom vi ikke skiller lag, vil vi etter hvert bli så fast knyttet til dem, at vi til slutt får den samme dom.

Det var ved å omgås avgudsdyrkere og delta i deres fester at hebreerne kom til å overtre Guds lov og føre hans straffedommer over landet. Også i dag har Satan mest hell med seg i å lede Jesu etterfølgere ut i synd, ved å få dem til å inngå forbindelser med ugudelige og delta i deres fornøyelser. «Dra bort fra dem, og skill

[357]

dere fra dem, og rør ikke noe urent.» Gud krever at hans folk i dag skal skille seg klart fra verden, i fremferd, vaner og prinsipper, på samme måte som han krevde det av Israel i gammel tid.

Samsons selvrådige valg. Gud hadde holdt sin hånd over Samson for å berede ham til den oppgaven han var kalt til. Helt fra første stund hadde han de mest gunstige betingelser for å oppnå fysisk og mental styrke og moralsk renhet. Men han kom under innflytelse av dårlige venner og brøt forbindelsen med Gud. Han mistet den eneste beskyttelse mennesket har, og ble revet med av ondskapens tidevann.

Når mennesker stilles på prøve, mens de gjør sin plikt, kan de være sikre på at Gud vil bevare dem. Men dersom de frivillig utsetter seg for fristelsens makt, vil de før eller senere falle.

Ondskapens farlige surdeig. Kjære elever. Dag og natt blir dere fulgt av de bønner deres foreldre sender opp til Gud for dere. Lytt til deres bønner og advarsler, og velg ikke lettsindige og likegyldige omgangsfeller. Dere har ikke oversikt over hvordan ondskapens surdeig på en lumsk og farlig måte vil ødelegge sinnet og påvirke vanene. Ved å gjenta det som er galt, vil dere utvikle en dårlig karakter.

Kanskje ser dere ikke noen virkelig fare i dette, og innbiller dere at det fortsatt er like lett å handle riktig etter at dere gav etter for fristelsen til å gjøre noe galt. Men dette er en stor feiltagelse. Foreldre og lærere som elsker og frykter Gud, kan nok advare og gi råd. Men det kan vise seg å være forgjeves dersom dere ikke overgir dere til Gud og utvikler de evner han har gitt dere for at dere skal ære ham.

[358] *Se opp for dem som ikke har religiøse interesser.* Dersom barna ferdes sammen med dem som bare snakker om uvesentlige, verdslige ting, vil deres sinn komme ned på samme nivå. Dersom de hører at kristne prinsipper blir ovettsett og vår tro gjort ubetydelig, og dersom deres ører fanger opp lumske innvendinger mot sannheten, vil disse ting feste seg i sinnet og være med på forme karakteren.

Ingenting kan mer virkningsfullt hindre eller fordrive alvorlige inntrykk og gode ønsker enn omgang med overfladiske og likegyldige mennesker med er fordervet sinn. Uansett hvor tiltrekkende slike mennesker kan virke på grunn av sin åndrikhet, ironi og slagferdighet, er deres lettsindige og likegyldige forhold til kristendommen

tilstrekkelig grunn til ikke å ha dem som omgangsfeller. Jo mer tiltalende de er på andre områder, desto mer må vi frykte deres innflytelse som kamerater. De omgir sitt ukristelige sinn med så mange farlige egenskaper.

Verdslige forbindelser tiltrekker og sløver våre sanser, slik at fromhet, gudsfrykt, trofasthet og lojalitet ikke lenger kan bevare oss standhaftige. Kristi ydmyke, fordringsløse liv synes altfor lite tiltrekkende. Mange som kaller seg Guds sønner og døtre, oppfatter Jesus, himmelens majestet, som «et rotskudd av tørr jord; han hadde ingen skikkelse og ingen herlighet.»

Vårt forhold til verdslige slektninger. Vi kan ikke tjene Gud og verden samtidig. Vi må ikke konsentrere vår hengivenhet omkring verdslige slektninger som ikke har noen lengsel etter å lære sannheten å kjenne. Når vi er sammen med dem, kan vi på alle måter forsøke å la lyset skinne. Men våre ord, vår fremferd, våre vaner og skikker må ikke på noen måte bli preget av deres ideer og livsførsel. Dersom dette ikke er mulig, er det best å ha minst mulig forbindelse med dem, for å bevare vår egen åndelige sunnhet.

Unngå dem som har lave idealer og en slapp moral. Det er galt av kristne å ferdes sammen med dem som har en slapp moral. Å bruke tid på daglig, fortrolig samkvem som ikke bidrar til å styrke moralen og intellektet, er farlig. Dersom den moralske atmosfæren som omgir visse personer, ikke er ren og helliggjort, men fordervet av ondskap og synd, vil vi oppdage at den nesten umerkelig påvirker følelse og forstand, forgifter oss og leder ut i ødeleggelsen.

Det er farlig å være på bølgelengde med dem som lar sinnet dvele ved det lave. Gradvis og umerkelig vil også de som av naturen er samvittighetsfulle, komme ned på samme plan. De vil ta farge av den sløvhet og den lave moral de stadig kommer i berøring med,

Et godt navn er mer verdifullt enn gull. De unge er tilbøyelige til å ferdes sammen med dem som befinner seg på et lavt åndelig og moralsk plan. Hvilken lykke og tilfredshet kan et ungt menneske vente å oppnå ved frivillig å ha samkvem med slike som har lave idealer for tanker, følelser og livsførsel? Noen har dårlig smak og fordervede vaner, og alle som velger slike kamerater, vil følge deres eksempel. Vi lever i en farlig tid, som burde vekke frykt hos alle.

Mange gir etter av frykt for å bli hånet. Barna bør ikke ha venner som latterliggjør det som er rent og verdig, men heller er rede til å

forsvare det som er rett. Frykten for å bli gjort til latter leder mange unge til å gi etter for fristelse og gå på de ugudeliges vei. Både i ord og handlinger kan mødre gjøre mye for å lære barna å løfte hodet midt i hån og latterliggjørelse.

Hvorfor tenker ikke de unge over at de som står klar til å lede andre inn på forbudte stier, lett blir overvunnet av fristelser? De er Satans redskaper for å tilskynde til dårlige vaner og for å latterliggjøre dem som er samvittighetsfulle og vil bevare en helstøpt karakter.

[360] *Samme oppførsel blant fremmede som i Guds nærhet.* De unge bør ikke tilbringe tiden sammen med dem som vil gjøre dem uskikket til en ren og hellig gjerning for Gud. Når de er sammen med fremmede, må de ikke gjøre noe som de ikke ville gjøre dersom far eller mor var til stede, eller som de ville skamme seg over i Kristi og de hellige englers nærvær.

Noen tror kanskje at slike forsiktighetsregler ikke er nødvendige blant sabbathholdere, men dem det gjelder, vil forstå hva jeg mener. Jeg ønsker at alle unge menn skal være på vakt. Dere kan ikke gjøre noe som Gud og englene ikke legger merke til. Dere kan ikke utføre en eneste feilaktig handling uten at andre blir påvirket av det. Samtidig som oppførselen røper hva slags byggemateriale dere har benyttet i byggingen av karakteren, har den også mektig innflytelse over andre. Tap aldri av syne den kjensgjerning at dere tilhører Gud, at han har kjøpt dere for en høy pris, og at dere må stå til regnskap for alle de evner og anlegg han har betrodd dere.

Løfte om særskilt hjelp. Vi bør ikke la barna våre være sammen med slike som er fordervet og degradert. Av og til vil Gud i sitt forsyn lede våre unge sammen med dem som er preget av urenhet og umåtehold i sin fremferd. Da vil han gi dem styrke til å motstå fristelse. Dersom de vil samarbeide med ham, vil han gjøre dem målbevisste og sterke, på samme måte som Daniel og hans venner i Babylon. De må stadig ha forbindelse med Gud, og nekte å gjøre noe som vil sette hans navn i et ugunstig lys. Alltid må de ha øynene åpne for hva som vil ære og opphøye ham. De må vise våken interesse for andre mennesker og med iver arbeide for å gjenopprette Guds bilde der det er gått tapt, og prøve å forandre, opphøye og foredle dem.

Venner som er oppriktige og alvorlige. De unge som har samfunn med Kristus, vil velge venner som kan hjelpe dem til å gjøre det som

er rett. De vil unngå samkvem med slike som ikke vil støtte dem når det gjelder å utvikle riktige prinsipper og edle hensikter. Overalt kan vi møte unge som lar karakteren bli formet etter et lavt mønster. Når de som betingelsesløst har stilt seg på Kristi side, kommer i forbindelse med denne gruppen, vil de stå uryggelig fast på det som fornuft og samvittighet sier er sant. [361]

Alle som ønsker å danne en rettskaffen karakter, må velge oppriktige og omtenkssomme venner, som er sterkt forankret i kristen tro. De som har beregnet omkostningene og ønsker å bygge for evigheten, må benytte gode materialer i byggverket. Dersom de tar til takke med råttent tømmer, og dersom de er fornøyd med å ha en mangelfull karakter, er bygningen dømt til å bli ødelagt. Alle må tenke nøye over hvordan de bygger. Fristelsens stormer vil feie over bygningen, og dersom den ikke er bygd solid og med troskap, vil den ikke bestå prøven.

Ved å omgås dem som lever i samsvar med rette prinsipper, vil endog de likeglade lære å elske rettferdighet. Når vi stadig gjør det som er rett, vil vi etter hvert få avsmak for det som er billig og vanlig, og som avviker fra prinsippene i Guds ord. [362]

FORELDRENE MÅ VEILEDE I VALG AV VENNER

Det onde tar overhånd. De dårlige innflytelsene som omgir våre barn, tar nesten makten fra oss. De nedverdiger barnas sinn og leder dem i fortapelsen. Det unge sinnet er naturlig disponert for dårskap. Allerede i ung alder, før deres karakter er formet og deres dømmekraft modnet, vil de ofte vise at de foretrekker forbindelser som har en skadelig innflytelse på dem.

Dersom min røst kunne nå frem til alle foreldre, ville jeg advare dem mot å gi etter for barnas ønsker når det gjelder valg av venner og omgangskrets. Foreldrene tenker ikke nok over at de unge blir mye lettere påvirket av de nedbrytende innflytelsene enn av de guddommelige og høynende. Derfor bør de søke sin omgangskrets blant dem som er best i stand til å hjelpe dem å vokse i nåde og bli grunnfestet i sannheten, slik den er åpenbart i Guds ord.

De unge må få vokse opp under de mest gunstige forhold vi kan tenke oss. Den omgangskrets de ferdes i, de prinsipper de godtar og de vaner de danner, vil avgjøre om de skal bli til nytte her og nå, og hvordan fremtiden skal arte seg. Evige interesser står på spill.

Faren ved ubegrenset frihet. Det er mange foreldre som ikke tar hånd om sine sønner og døtre på den rette måten. De bør ikke få lov til å komme og gå når de selv finner det for godt, uten at dere vet om det og har gitt deres samtykke. Den ubegrensede frihet som ofte blir gitt barna i vår tid, har vist seg å føre til ødeleggelse for tusener. Det er mange som blir overlatt til seg selv og tilbringer natten på gaten. Foreldrene bryr seg ikke om å vite hvem barna ferdes sammen med. Altfor ofte finner de seg venner som bare drar dem nedover.

[363] Under mørkets dekke samler guttene seg i gjenger, og lærer sine første lekser i kortspill, røking og drikking. Sønner av kristne foreldre besøker restauranter for å meske seg med usunn mat og føye sin egen lyst. På den måten kommer de innenfor fiendens enemerker. Selve atmosfæren på slike steder utstråler blasfemi og moralsk forfall. Ingen kan oppholde seg på slike steder uten å ta

skade av det. Det er i slikt miljø at løfterik ungdom blir til drankere og forbrytere.

Vi må stadig være på vakt mot det ondes spede begynnelse. Foreldre må ikke tillate barna å drive i gatene om kveldene for å delta i fornøyelser sammen med andre unge, dersom de ikke vet hvem de er sammen med. Hvis denne regelen blir håndhevet med fasthet, vil lydighet bli en vane, og trangen til å gå sine egne veier vil gradvis avta.

Foreldre må velge barnas omgangskrets. Foreldre bør huske at daglig omgang med dem som har en slapp moral og en vulgær opptreden, vil ha en skadelig innflytelse på barna. Dersom de ikke velger riktig selskap for sine barn, og dersom de tillater dem å være sammen med slike som har en tvilsom moral, gir de stilltiende sitt samtykke til at barna begynner i en skole der de lærer fordervelige ting i teori og praksis. Kanskje innbiller de seg at barna er sterke nok til å motstå fristelse. Men hvordan kan de være sikre på det? Det er langt lettere å gi etter for ond påvirkning enn å motstå den. Før de er klar over det, kan barna være sterkt farget av den ånd som preger deres omgangsfeller. Det fører bare til nedverdiggelse og undergang,

De farer som de unge står overfor, blir sterkt forstørret når de blir kastet inn i en stor gruppe jevnaldrende med forskjellige karaktertrekk og livsvaner. Under slike forhold er mange foreldre tilbøyelige til å slappe av, fremfor å fordoble sine anstrengelser for å beskytte og kontrollere barna.

Far og mor bør stå sammen i bønn for å bære det alvorlige ansvaret med å lede barna på rett vei. Uansett hva de ellers forsømmer, bør de aldri la barna få lov til å gå på syndens stier. Mange foreldre tillater barna å gå dit de ønsker og more seg som de selv vil sammen med dårlige kamerater. I dommen vil slike foreldre få vite at deres barn har gått glipp av himmelen fordi det ikke ble lagt noen restriksjoner på dem i hjemmet.

Hvor tilbringer de kveldene? Enhver sønn og datter må la foreldrene få vite hvor de har vært, om de en kveld kommer sent hjem. De bør vite hvem barna er sammen med, og i hvilke hjem de tilbringer kveldene. Noen barn fører sine foreldre bak lyset med falske opplysninger for å unngå at deres tvilsomme livsførsel kommer for dagen.

Ugresset flourer på udyrket mark. Foreldrene overlater ofte barna til selv å velge fornøyelser, omgangskrets og beskjeftigelse. Og følgene blir det man kan vente seg. La et jorde ligge udyrket, og det vil vokse opp torner og tistler. Man vil knapt se at en vakker blomst eller en nyttig plante trenger seg opp gjennom det tette villniset.

Det verdiløse krattet vokser alltid opp uten noe stell eller omtanke, mens planter som blir verdsatt for sin nytteverdi eller skjønnhet, krever grundig stell og ettersyn. På samme måte er det med de unge. Det kreves samvittighetsfullt arbeid for å danne riktige vaner og sunne prinsipper. Og vi må vise flid og utholdenhet for å kunne fullføre oppgaven med å forandre feilaktige vaner.

Lær barna å stole på foreldrenes dømmekraft. Foreldre bør vokte barnas vaner og prinsipper som om det var deres eget øyeeple. La dem ikke ha samkvem med noen som dere ikke kjenner tilstrekkelig. Tillat dem ikke å være fortrolige med noen før dere er sikre på at det ikke vil skade dem. Barna bør lære å stole på foreldrenes erfaring og dømmekraft. Minn dem om at de voksne har en klarere forståelse av menneskenaturen enn de selv har, og at de ikke må overse foreldrenes avgjørelser.

[365] *Vennlighet og fasthet.* Foreldre bør ikke la seg forlede av barnas tilbøyeligheter, men følge pliktens klare vei som Gud har merket opp. De bør på en vennlig måte sette grenser for barnas livsutfoldelse, holde dem i tømme med fasthet og bestemthet, og under inderlig bønn bør de lede deres skritt fra verden mot himmelen. Barna bør ikke bli overlatt til å drive i den retningen de er tilbøyelige til, og gå på veier som fører hit og dit, slik at de kommer bort fra den rette sti. Ingen er i så stor fare som dem som ikke oppfatter noen fare, og som ikke vil ta imot råd og tilrettevisning.

Beskytt barna mot alle nedbrytende innflytelser. Mens de er små, er de langt mer mottagelige for inntrykk enn senere, enten av moralsk verdighet, renhet og et behagelig vesen, eller av selviskhet, urenhet og ulydighet. Når de først er kommet i vane med å klage, å være stolte, forfengelige og urene, vil arrene i karakteren være like varige som livet selv.

Det er på grunn av den mangelfulle opplæringen i hjemmet at de unge er så uvillige til å underkaste seg sann myndighet. Jeg er selv mor, og jeg vet hva jeg snakker om når jeg sier at barna og de unge ikke bare er tryggere, men også lykkeligere når de blir holdt i

tømme på en sunn og forstandig måte, enn når de følger sine egne tilbøyeligheter.

Foreldreautoriteten må ikke svekkes. Mange foreldre begår en stor feil ved å gi barna for stor frihet. Av og til har de så stor tiltro til dem at de ikke ser deres feil. Det er ikke riktig å la barna dra langt bort på besøk uten at de er sammen med foreldre eller andre foresatte, uansett hva det måtte koste. Det har en negativ innflytelse på dem. De vil lett føle at de er betydningsfulle og har spesielle privilegier. Dersom man ikke føyer seg etter dem, føler de seg forurettet. De sammenligner seg med barn som kan komme og gå som de vil, som har stor frihet og mange rettigheter, mens de selv bare har få.

Og moren oppfyller ofte deres ønsker, for at barna ikke skal synes at hun er urettferdig. Men til slutt vil det vise seg å være til stor skade for dem. Når barna går ut for å besøke andre og ikke har foreldrene i nærheten som kan rette på deres feilgrep, vil de ofte motta inntrykk som det kan ta måneder å fjerne.

[366]

Imøtegå uforstandige råd. Mange hevder at dersom man holder barna hjemme, vil de aldri lære hvordan de skal oppføre seg blant andre mennesker. Da kan vi imidlertid fortelle dem at vi ikke er så bekymret for den siden av saken, men at vi er mer opptatt av å føre dem til Mesteren for å få hans velsignelse, på samme måte som mødrene på Jesu tid kom med sine barn til ham. Vi bør minne våre rådgivere om at barna er Herrens arv, og at vi ønsker å bære vårt ansvar med troskap....

Våre barn må oppdras slik at de ikke blir revet med av verdslig iunflytelse, men alltid kan svare et klart og utvetydig nei når de blir fristet til å synde. Vi må si til våre venner og naboer at vi ønsker å se vår familie iunenfor portene i det nye Jerusalem.

Store prøver venter våre unge. Barna bør bli oppdratt og undervist med tanke på at de skal møte vanskeligheter, fristelser og farer. De bør være forberedt til å møte livet, til å ha selvkontroll og til å overviune vanskeligheter. Dersom de ikke med vitende og vilje kaster seg ut i farer og unødig utsetter seg for fristelser, og dersom de prøver å unngå nedbrytende innflytelser og dårlige kamerater, vil de få styrke fra Gud til å stå fast med uplettet moral når de blir tvunget til å være i dårlig selskap. Unge mennesker som er blitt riktig oppdratt, og som har satt sin lit til Gud, vil ha moralsk styrke til å stå fast selv i den hardeste prøve.

[367]

FRIDAGER OG HØYTIDER

Veiledning nødvendig. Det ble vist meg at vi ikke bør benytte fridagene på samme måte som verden. Men vi bør ikke la dem gå ubemerket hen, for det vil skape utilfredshet hos barna. På slike dager er det stor fare for at de blir utsatt for dårlig innflytelse, og tar skade av de fornøyelser og den spenning som kjennetegner verden. Derfor bør foreldrene forsøke å fiune på noe som kan erstatte de farlige og nedbrytende former for tidsfordriv. Vi må la barna forstå at vi har deres lykke og trivsel for øye.

Ved den måten høytidsdagene blir feiret på, har både verdslige og kristne mennesker fått den oppfatning at disse behagelige og avslappende dagene er av betydning for helse og livslykke. Men følgene av dem viser klart hvor mye ondt som er forbundet med dem.

Vi har oppriktig forsøkt å gjøre høytidsdagene så interessante som mulig for barna og de unge, samtidig som vi har avveket fra det som er vanlig. Vårt mål har vært å holde dem borte fra å fornøye seg sammen med ikke-troende.

Disse dagene er ofte bortkastet. Hvor tilfredse er egentlig de som har benyttet en hel dag på fornøyelser? Har de som kristne hjulpet noen til et bedre, edlere og mer høyverdig liv? Hva ville de se dersom de fikk lese det engelen har skrevet? En bortkastet dag! Både for dem selv og i tjenesten for Kristus er det en bortkastet dag, fordi det ikke ble utrettet noe godt. De får kanskje andre dager, men aldri de dagene som ble kastet bort til billig, tåpelig snakk mellom gutter og jenter.

[368] De samme anledninger vil aldri komme igjen. Det hadde vært langt bedre om de hadde vært opptatt med hardt arbeid på fridagen. Den ble ikke benyttet på den rette måten. Den gikk over i evigheten og vil møte dem igjen i dommen som en misbrukt dag.

Fødselsdager bør være takkedager. Når et barn ble født i det gamle Israel, ble det gitt en gave til Gud, slik han selv hadde bestemt det. I dag er vi vitne til at foreldrene legger stor vekt på å gi barna

gaver på fødselsdagen. De benytter denne anledningen til å gjøre ære på barna, som om et menneske har krav på ære. Satan har fått sin vilje i disse ting. Han har snudd menneskenes sinn, og deres gaver, mot mennesket selv. Barnas tanker blir vendt innover mot selvet, som om de har noen rett til å bli gjenstand for særskilt gunstbevisning... .

På barnas fødselsdager er det riktig å minne dem om at de har grunn til å være takknemlige til Gud for hans kjærlige omsorg, for at han har bevart deres liv enda et år. På den måten kan de lære verdifulle ting. Han gir oss alt vi trenger - liv, helse, mat og klær. Vi står like meget i gjeld til ham for dette som for håpet om evig liv. Vi er skyldige å anerkjenne hans gaver og forsøke å gi noe tilbake til ham som er vår største velgjører. Disse fødselsdagsgavene blir godtatt i himmelen.

Tid for tilbakeblikk. Lær dem å se tilbake på det siste året i deres liv. La dem tenke over om det ville glede dem å se det som står skrevet om dem i himmelens bøker. De bør oppmuntres til å tenke alvorlig over om deres fremferd og deres ord og handlinger har vært til Guds ære. Har de prøvd å leve rent i Guds øyne, slik Jesus levde? Lær dem å kjenne Gud, hans planer og forskrifter.

Guds verk må ha førsteplassen. Jeg har sagt til min familie og mine venner at jeg ikke ønsker fødselsdagspresanger eller julegaver, dersom det ikke er underforstått at de skal bringes videre til Herrens forrådshus for å brukes i misjonen.

Hvordan skal vi feire høsttakkefest?(Amerikansk helligdag, siste torsdag i november.) - Høsttakkefesten nærmer seg. Skal det, som så mange ganger tidligere, bli en takk til oss selv, eller skal den ytre seg som en takk til Gud? Takkefestene kan bli verdifulle høytider både for oss selv og andre, dersom vi benytter anledningen til å hjelpe de fattige blant oss....

[369]

Det er hundre forskjellige måter å gå frem på, og vi kan gjøre det så fint og hensynsfullt at de føler at de gjør oss en tjeneste ved å ta imot våre gaver og vår omsorg. Vi må ikke glemme at det er bedre å gi enn å få. Våre trofeller viser ofte stor oppmerksomhet mot dem de ønsker å ære og være på god fot med, men som ikke trenger deres hjelp. Vanlig skikk og bruk tilsier at vi skal gi til dem som vil gi oss noe igjen. Men Bibelen gir helt andre regler for gavmildhet. Guds ord uttaler seg klart mot å tilfredsstille oss selv ved å dele ut gaver på denne måten: «Å gi til den rike volder ham bare tap.»

Vi står nå foran en tid da våre prinsipper skal settes på prøve. La oss tenke på hva vi kan gjøre for de nødstedte blant Guds folk. Vi kan være kanalen de mottar Guds velsignelser gjennom. Tenk på hvilken enke, hvilket foreldreløst barn og hvilken fattig familie dere kan hjelpe. Det skal ikke skje ved hjelp av en masse oppstyr, men ved at dere er kanaler som Guds sinnelag kan strømme igjennom til velsignelse for de fattige blant hans barn. . . .

Men dette er ikke hele vår plikt. Vi bør også gi en gave til vår beste venn. Vi må ikke glemme hans gavmildhet, men gi et takkoffer til ham, og på den måten vise at vi er takknemlige for det han har gjort imot oss. . . . Vi bør spise en enkel middag den dagen. Og de pengene vi sparer ved ikke å føye appetitten, kan vi gi som et takkoffer til Gud.

Vi bør ikke benytte flere takkefester til å føye og tilfredsstille appetitten og opphøye selvet. Det er sterke motiver til at vi heller skal komme til Guds forgårder med våre gaver og vise at vi er takknemlige fordi han har bevart vårt liv enda et år. . . . Dersom vi i det hele tatt skal holde noen fest, må det være for å hjelpe dem som er i nød.

[370] *En dag til å bære frem vår takk.* (Anmerkning: Fra en tale under en høsttakkefest i Battle Creek, 27. nov. 1884.) Jeg tror vi har mye å være takknemlige for. Vi bør være glade og fryde oss i Gud som har gitt oss så mye. . . . Vi ønsker at denne takkefesten virkelig må komme til sin rett. Misbruk den ikke ved å blande den med slagg, men la den bli det navnet innebærer, en takkefest. La oss stemme i en lovsang.

Høytid til Guds ære. Ville det ikke være på sin plass om vi holdt høytid for Gud, og ble minnet om hva han har gjort for oss? Vi vil ha rikt utbytte av å tenke på hans velsignelser i tiden som gikk, og huske alle de alvorlige advarsler vi har fått for at vi ikke skal glemme Gud.

Verden har mange høytider, og menneskene blir opptatt med lek, sport og lotterispill, røking og drikking. . . .

Skal ikke Guds folk komme sammen oftere og takke Gud for han rike gaver?

Høytidene bør benyttes til misjonsarbeid. Vi trenger menn i våre menigheter som kan planlegge og organisere, og som kan gi praktiske råd og tilrettelegge oppgaver for de unge, slik at de kan

være med å lindre nød og arbeide for å frelse menn og kvinner, unge og gamle. Det er selvsagt ikke alle som har anledning til å benytte hele sin tid i dette arbeidet, fordi de må tjene penger til livets opphold. Men alle har høytidsdager og annen fritid som de kan benytte til kristen virksomhet. På den måten kan de utrette mye godt, selv om de ikke har så mange midler å gi.

Når dere har en fridag, bør dere gjøre den lys og hyggelig for barna, og også for de fattige og lidende. La ikke dagen svinne uten at dere takker Jesus, og gir deres gaver til ham.

[371]

JULEFEIRING

Julen som høytid. Overalt i verden stilles det store forventninger til julen - fra øst til vest og fra nord til sør. Både for barn og voksne, ja, til og med for eldre mennesker, er det en tid som er preget av fryd og glede. Men hva er egentlig julen, siden den skulle ha krav på så stor oppmerksomhet?

Den tjuefemte desember blir regnet som Jesu fødselsdag, og det er blitt både vanlig og populært å feire denne dagen. Men dermed er det ikke sagt at vi virkelig feirer den dagen da Frelseren ble født. Historien gir ingen støtte til en slik tanke, og Bibelen nevner ikke noe nøyaktig tidspunkt. Dersom Herren hadde ansett det som vesentlig for vår frelse å ha kjennskap til dette, ville han ha talt gjennom sine profeter og apostler, slik at vi kunne vite alt om disse forhold. Men når Bibelen er taus på dette punkt, tyder det på at denne viten er skjult for oss av gode grunner.

I sin visdom skjulte Herren det stedet han gravla Moses. Gud gravla ham, og Gud vekket ham opp og tok ham til himmelen. Det ble holdt hemmelig for å hindre avgudsdyrkelse. Den samme personen som folket gjorde åpent opprør mot mens han levde og virket blant dem, og som de plaget nesten mer enn mennesker kan utholde, ble dyrket omtrent som Gud etter at døden hadde skilt ham fra dem.

Av samme grunn har Gud skjult det nøyaktige tidspunkt for Kristi fødsel. Det var for å unngå at dagen skulle få den ære og oppmerksomhet som alene tilhører Kristus, verdens forløser. Han kan vi ta imot i vårt liv, og stole på som den som kan fullkomment frelse alle som kommer til ham. Mennesket bør rette sin tilbedelse mot Jesus, den evige Guds Sønn.

[372] *Vi bør ikke overse høytiden.* Fordi den tjuefjerde desember blir feiret til minne om Jesu fødsel, og fordi barna gjennom ord og eksempel er blitt vant til at dette er en dag til fryd og glede, vil det være vanskelig å overse den helt. Men vi kan benytte den i det godes rjeneste.

Vi må behandle de unge med stor forsiktighet, og ikke overlate dem til seg selv på julekvelden, til å velge sine egne fornøyelser og underholde seg selv. Dette fører ofte til tomhet og virker nedbrytende på deres åndelighet. Foreldre kan lede barna i riktig retning. De kan vende deres sinn til Gud og minne dem om at gavene de gir, skal være til hjelp i Guds verk til menneskers frelse.

Foreldre bør ikke på en egenmektig måte ødelegge barnas trang til atspredelse, men ved samvittighetsfulle anstrengelser heller prøve å veilede dem. Deres ønske om å gi gaver kan ledes inn i rene og hellige baner, slik at det blir til beste for våre medmennesker. De kan være med å støtte det store og viktige verk som fikk Kristus til å komme til verden. Hans handlemåte var preget av selvfornektelse og selvoppofrelse. Vår oppførsel bør også være preget av slike karaktertrekk, vi som hevder å elske Jesus og som har grunnet vårt håp om evig liv på ham.

Å gi hverandre gaver er et tegn på hengivenhet. Julehøytiden nærmer seg med raske skritt, og med den følger skikken å gi hverandre gaver. Både unge og eldre er ivrige etter å finne ut hva de kan gi sine venner som uttrykk for at de setter pris på dem. Det er hyggelig å motta en gave fra den vi er glad i, uansett hvor liten den er. Det er en forsikring om at vi ikke er glemt, og det binder os nærmere sammen....

Det er riktig å gi andre et tegn på at vi er glade i dem og husker på dem. Men det må ikke få oss til å glemme Gud, vår beste venn. Våre gaver bør være til virkelig nytte for de mennesker som mottar dem. Jeg vil anbefale gavebøker som kan øke forståelsen av Guds ord og kjærligheten til hans bud. Sørg for å ha noe å lese i de lange vinterkveldene.

Gode bøker for barn. Det er mange som ikke har bøker og tidsskrifter om sannheten for vår tid. Dette er noe vi trygt kan bruke penger til. Det finnes så mange barn som trenger å få noen gode bøker. . . Alle de småpengene som vanligvis blir brukt til søtsaker og unyttige leketøy, kan vi sette til side for å kjøpe disse bøkene. . .

De som ønsker å gi gaver med varig verdi til sine barn, barnebarn, nieser og nevøer, bør få tak i gode barnebøker. . . Gud gir oss lys fra himmelen, og det finnes ikke en eneste familie som har råd til å unnvære det. De gavene dere gir, skal bidra til å kaste lysstråler over veien til himmelen.

Vi må ikke glemme Jesus. Alle trosfeller som har planer om å gi gaver til hverandre, bør også tenke på vår himmelske venn, slik at de ikke glemmer det han krever. Tror du ikke han gleder seg over å se at vi ikke har glemt ham? Jesus, livets fyrste, gav alt for å frelse oss. Han led endog døden for å gi oss evig liv.

Alle velsignelser får vi gjennom Kristus.. . . Skal ikke vår himmelske velgjører få del i våre uttrykk for takknemlighet og kjærlighet? Kom med barna deres - også spedbarna som dere holder i armene - og gi gaver til Gud etter som dere har evne til. La sangen lyde i deres hjerte, og la hans pris strømme fra deres lepper.

Julen - en tid til å ære Gud. Verdens mennesker benytter ofte høytidsdagene til løssluppenhet og urimelig forbruk, fråtseri og pomp og prakt.. . . I forbindelse med jule og nyttårsfeiringen blir det brukt mange penger på tom nytelse,. som er verre enn om pengene var blitt kastet. Men det er vår forrett å skille oss ut fra det som er vanlig i denne fordervede verden. I stedet for å bruke våre midler utelukkende på å tilfredsstille appetitten, eller på unødvendige smykker eller klær, kan vi benytte den kommende høytid til å ære og opphøye Gud.

[374] Kristus burde stå i sentrum for vår oppmerksomhet. Men når vi feirer julen på den vanlige måten, blir der dødelige mennesket opphøyet i stedet. Det var menneskenes syndige og mangelfulle karakter som gjorde det nødvendig for ham å komme til vår verden.

Jesus, himmelens majestet, la til side sin kongelige verdighet og forlot herlighetens trone. Han gav avkall på sitt høye verv, og kom til verden for å gi guddommelig hjelp til det falne mennesket som er svekket moralsk og fordervet av synd...

Foreldre bør fremholde disse ting for barna og undervise dem, bud på bud og regel på regel, om deres plikter overfor Gud - ikke om deres plikter overfor andre mennesker. Det er ikke Guds vilje at vi skal ære og opphøye hverandre med alle slags gaver.

Vend barnas tanker i ny retning. Ved å utvikle en sunn smak kan vi finne på mange ting som ofte koster langt mindre enn de unødvendige gavene vi gir våre barn og slektninger. På den måten kan vi vise omtanke og gjøre hjemmet hyggelig.

Dere kan lære barna noe nytt når dere forklarer dem grunnen til at dere nå gir dem andre gaver. Fortell dem at deres egne ønsker var satt høyere enn Guds ære, at dere har tenkt mer på å tilfredsstille

selvet og følge med i verdens skikker og tradisjoner ved å gi gaver til dem som ikke trenger til det, enn dere har tenkt på betydningen av å fremme Guds verk. I likhet med de vise menn i gammel tid, kan dere gi Gud de beste gaver, og vise at dere verdsetter hans gave til en syndig verden. Led barnas tanker inn i en ny og uselvvisk retning ved å tilskynde dem til å gi noe til Gud, fordi han gav sin eneste Sønn.

Hva med juletre? Gud ville finne behag i om hver eneste menighet hadde et juletre i kirken, der man kunne henge større og mindre gaver til disse gudshus. (I artikkelen nevner forfatteren en rekke aktuelle byggeprosjekter.) Vi har mottatt brev fra mange som spør om vi kan ha juletre, og om det ikke er å ligne verden. Selvfølgelig kan det lett få et verdslig preg dersom du er innstilt på det. Men du kan også gjøre det mest mulig ulikt verden. Det er ikke noen synd i seg selv å ha et duftende, eviggrønt tre i våre kirker. Synden ligger i de motivene vi handler ut fra, og hvordan vi benytter de gavene som henger på treet.

[375]

Treet kan ha den størrelse som passer for anledningen. Men grenene bør alltid bugne av gavmildhetens og velgjørenhetens gygne frukter. La dette være deres julegave til Gud. La gavene bli helliget ved bønn.

Jule- og nyttårsfeiringen kan og bør skje til beste for dem som trenger hjelp. Gud blir opphøyet når vi hjelper dem som har stor familie å forsørge.

Foreldre må ikke tro at det er noe syndig ved å sette et grønt tre inn i kirken for å glede deltakerne i sabbatsskolen. Det kan tvert imot være til stor velsignelse. Lær barna å være hjelpsomme og gavmilde. Sammenkomstene må aldri komme i stand bare for fornøynsens skyld. Noen er nok innstilt på overfladisk lettsindighet, og deres sinn er ikke mottagelige for guddommelige inntrykk. Men for andre kan disse sammenkomstene være til stor velsignelse. Jeg mener det er helt i orden at vi har uskyldige erstatninger for sammenkomster som ellers virker nedbrytende.

Harmløs atspredelse. Jeg vil minne alle mine brødre og søstre om å gjøre sin plikt i sann gudsfrykt. Dere bør planlegge denne høytiden slik at den ikke blir tørr og kjedelig, men fylt av harmløs glede og atspredelse som har himmelens preg. Jeg vet at de fattige blant oss vil være enige i dette. Også de velstående bør vise sin interesse og gi gaver og offer som står i forhold til de midler Gud

har gitt dem. Da kan det bli skrevet i himmelens bøker at det aldri har funnet sted en slik julefeiring, på grunn av de gaver som blir gitt [376] for å støtte Guds verk og bygge opp hans rike.

FAMILIEN - ET MISSIONSSENTER

Gi barna den rette veiledning. Som foreldre og kristne er vi ansvarlige for å gi barna den rette veiledning. På en vennlig og fornuftig måte bør vi lære dem å være Kristi tjenere. Vi har inngått en hellig pakt med Gud om å oppdra barna til hans tjeneste. Vår første plikt som foreldre er å omgi dem med en innflytelse som vil få dem til å vie sitt liv til tjeneste, og vi bør gi dem den undervisning som er nødvendig,

Som Daniel og Ester. Guds hensikt med barna som vokser opp i våre hjem, er videre, dypere og langt mer opphøyet enn vår begrensede forstand kan fatte. Fra tid til annen har Gud kalt trofaste mennesker fra de enkleste kår til å vitne om ham i de mest ansvarsfulle stillinger i verden. Unge som i dag vokser opp på samme måte som Daniel i sitt hjem i Judea, som studerer Guds ord og hans skaperverk og lærer hva det vil si å være trofaste i tjenesten, vil også komme til å opptre i lovgivende forsamlinger, for domstoler og landets ledere for å vitne om kongenes konge. Mange vil bli kalt til en større tjeneste. Hele verden vil være åpen for evangeliet... .

Fra alle deler av verden lyder ropet fra mennesker som er rammet av synd, om å få vite noe om kjærlighetens Gud... . Det påhviler oss som har fått del i denne kunnskap, og også barna våre som vi skal bringe kunnskapen videre til, å svare på dette ropet. Alle familier og skoler, alle foreldre, lærere og barn som har mottatt det klare lyset fra evangeliet, vil oppleve en krise da de vil bli stilt overfor det samme spørsmålet som dronning Ester fikk på det skjebnessvangre tidspunktet i Israels historie: «Hvem vet om du ikke nettopp for en tid som denne er kommet til dronningverdigheten?

Hvordan kan vi vitne for Kristus? Ikke alle kan dra som misjonærer til fremmede land, men alle kan være hjemmemisjonærer i sin egen familie og i nabolaget. På mange måter kan menighetsmedlemmer bringe budskapet videre til dem som bor rundt omkring. Noe av det mest virkningsfulle er å vise uselviskhet og hjelpsomhet. De som kjemper livets kamper under vanskelige forhold, vil få nytt

[377]

livsmot ved at vi viser dem litt oppmerksomhet. Det koster ingenting. Vennlige ord og enkle beviser på at vi bryr oss om dem, vil spre fristelsens og tvilens skyer som så ofte legger seg over sinnet. Et hjertevarmt uttrykk for kristen medfølelse, gitt i all enkelhet, har makt til å åpne hjertedører slik at Kristi milde ånd kan trenge inn.

Det er et stort felt der både kvinner og menn kan yte sin tjeneste. En dyktig kokk, en syerske, en sykepleier - det er behov for alle. De som har små midler å greie seg med, bør få lære å lage mat, sy klær eller sette brukte klær i stand. De bør også lære hvordan de skal ta seg av syke og stelle hjemmer sitt. Barna bør lære å gi uttrykk for kjærlighet og kristelige karaktertrekk overfor dem som er dårligere stilt enn dem selv.

Barn og unge bør stå sammen i tjenesten for andre. Noen prøver å unnskyldes seg ved å minne om pliktene i hjemmet som legger beslag på deres tid og deres midler. Men foreldrene må ikke glemme at barna skal hjelpe dem, og på den måten øke deres mulighet til å arbeide for Herren. Barna er de yngste medlemmene i Herrens familie. De bør bli ledet til å overgi seg til Gud, som de tilhører fordi han har skapt dem og gjenløst dem. Foreldrene bør lære dem til å forstå at alle krefter i kropp og sinn tilhører ham, og undervise dem om hvordan de kan hjelpe til i forskjellig slags arbeid. La ikke barna være en hindring. De skal dele både åndelige og fysiske byrder med dere. Ved å hjelpe andre blir de både lykkeligere og mer nyttige.

Dersom unge menn og kvinner overgir seg til Gud, og dersom de er villige til å vise selvfornektelse i hjemmet ved å hjelpe en trett og sliten mor, vil det føre til en stor forandring i våre menigheter. Husmoren vil få tid til å besøke naboer.

[378]

Når anledningen byr seg, kan selv små barn utføre enkle former for godgjørenhet for å glede andre. På den måten kommer vi i kontakt med tusener av fattige og nødstedte som kan få del i vår tro.

Når vi er på besøk i de forskjellige hjem, kan vi legge igjen bøker som handler om helse og måtehold. Å spre disse bøkene er en viktig gjerning, for de inneholder verdifull kunnskap om hvordan vi skal behandle sykdommer, kunnskap som vil være til stor velsignelse for dem som ikke har råd til å betale legereregninger.

Gud ønsker at barna skal være misjonærer. Gud vil at de små barna som har et mottagelig sinn, skal tilhøre ham og bli opptatt i

hans familie. Selv om de er unge av år, kan de være med i familien av troende og høste rike erfaringer.

I sine tidligste år kan barna være til nytte i Guds verk. . . Han vil gi dem av sin nåde og sin Hellige And, slik at de blir i stand til å overvinne utålmodighet, ergrelse og all synd. Jesus elsker barna. Han har store velsignelser til dem, og han gleder seg over at de er lydige mot foreldrene. Han ønsker at de skal være små misjonærer for ham, at de skal fornekte sine tilbøyeligheter og selviske ønsker for å tjene ham. Gud finner like mye behag i denne tjenesten som det de større barna kan gjøre.

I ord og eksempel skal foreldre lære barna å arbeide for de uomvendte. Barna bør lære å ha medfølelse med de gamle og skrøpelige, og å prøve å gjøre noe for de fattige og dem som har det vondt. De bør lære å bli flittige misjonsarbeidere. Allerede fra de tidligste år bør foreldrene innskjerpe selvfornektelse, offer for andres beste og for fremme av Kristi sak. På den måten kan barna bli Guds medarbeidere.

Foreldre bør lære barna å kjenne sannheten slik den er i Jesus. Og på sin enkle måte vil de gi videre til andre det de selv har lært.

Menighetens ansvar for de unge. De som har ansvar i menigheten, bør legge planer for å lære de unge å benytte sine betrodde evner. De eldre medlemmene i menigheten bør legge vinn på å arbeide ærlig for barna og de unge, og forsøke å leve seg inn i deres forhold. Predikantene bør benytte all sin kløkt til å legge planer for hvordan de unge i menigheten kan bli inspirert til å samarbeide med dem i evangelisk arbeid. [379]

Men vi må ikke innbille oss at vi kan vekke en oppriktig interesse hos dem bare ved å holde lange prekenes og misjons. møter. Vi må legge andre planer for å tenne en levende iver i de unges sinn. La alle få bære sin del av ansvaret. Lær dem å utføre det arbeidet de blir bedt om, og på det ukentlige misjonsmøtet bør de gi rapport over det de har gjort, der de forteller hva de har erfart og hvilken fremgang de ved Kristi nåde har hatt. Dersom vi fikk høre slike beretninger fra unge som har overgitt sitt liv til Gud, ville ikke misjonsmøtene være triste og kjedelige. De ville bli interessante, og fremmøtet ville bli langt større.

Benytt muligheter i nabolaget. Alle mennesker har anledninger innenfor rekkevidde. Gå i gang med det arbeidet som venter på deg i

nabolaget, det som du blir holdt ansvarlig for. Vent ikke på at andre skal tilskynde deg til å ta et initiativ. Ta fatt uten å se deg tilbake. Husk at du har et personlig ansvar overfor ham som gav sitt liv for deg. Gå i gang som om Kristus henvendte seg personlig til deg og bad deg våkne av søvne for å utnytte dine gudgitte talenter til å gjøre det ytterste i hans tjeneste.

Tenk ikke på om andre lar seg begeistre av Guds ord. Dersom du har overgitt deg helt og fullt til ham, kan han bruke deg som redskap til å bringe sannheten til slike, som igjen bringer lyset videre til dem som er i mørke.»

Troende familier bør spre seg. Gud kaller kristne familier til å bosette seg på steder som er preget av mørke og villfarelse, og arbeide planmessig og utholdende for Mesteren. Det kreves selvoppofrelse for å kunne besvare et slikt kall. Mange venter på at alle hindringer skal bli fjernet, samtidig som mennesker dør uten håp og uten Gud i verden.

[380]

Svært mange våger seg inn i farlige og sykdomsherjede områder, og tåler slit og savn for å sikre seg verdslige fordeler eller skaffe seg kunnskap. Finnes det ikke noen som er villige til å gjøre det samme for å kunne fortelle andre om Frelseren? Er det ikke flere kvinner og menn som vil dra til steder som trenger å høre evangeliet, slik at de som sitter i mørke, kan bli ledet til Frelseren?

Dersom kristne familier var villige til å slå seg ned på steder hvor menneskene er innhyllet i åndelig mørke, for å la lyset fra Kristi liv få skinne gjennom dem, kunne de utføre et stort verk. De bør begynne arbeidet i det små, og ikke bruke for mye av menighetens midler før interessen blir så omfattende at de ikke kan klare seg lenger uten hjelp fra en predikant.

Barna kan virke der ingen andre kan. Når de himmelske vesener ser at voksne mennesker ikke lenger får anledning til å forkynne sannheten, vil Guds Ånd falle over barna. De vil forkynne sannheten på en måte som de eldre ikke kan gjøre, fordi de møter hindringer på alle kanter.

I de avsluttende scener av denne verdens historie, vil mange barn og unge vekke forbauselse ved sitt vitnesbyrd om sannheten. De vil tale i enkelhet, men likevel i ånd og kraft. De har lært å frykte Gud, og deres hjerte er blitt bløtgjort gjennom bønn og bibelstudium. I nær fremtid vil mange barn bli forvandlet ved Den Hellige Ånds

kraft. De vil gå ut for å spre sannheten til hele verden. Dette vil ikke lenger være mulig for de eldre medlemmer i menigheten.

Våre menighetsskoler er opprettet av Gud for å berede barna til denne gjerningen. Her skal de få undervisning i spesielle sannhetsemner for vår tid, og om hvordan de skal utføre evangelisk arbeid. De skal innlemmes i Guds store hær av arbeidere for å hjelpe dem som er syke og lider. Barna kan være med å hjelpe andre mennesker både fysisk og åndelig, og med det lille de har av midler, kan de være med å føre verket videre... . Gjennom dem vil Guds budskap bli gjort kjent, at han kan frelse fra sykdom og synd. Derfor bør menigheten føle ansvar for de små lammene i flokken. Undervis dem om hvordan de skal virke for Gud.

[381]

Vi lærer gjennom handling. Kjærlighet og trofasthet mot Kristus er kilden til all sann tjeneste. Når hjertet blir berørt av hans kjærlighet, blir det født en trang til å gjøre noe for harn. Denne trangen bør bli oppmuntret og ledet på rett vei. Uansett om vi er i hjemmet, i nabolaget eller på skolen, om vi står overfor de fattige, de nødstedte, de uvitende eller de ulykkelige, må vi ikke betrakte det som en vanskjebne. Det gir oss rike muligheter til å tjene.

Som på alle andre områder vil vi også i denne gjerningen dyktiggjøre oss ved å handle. Det er gjennom øvelse i livets vanlige plikter og ved å hjelpe de nødstedte og dem som lider, at vi tilegner oss styrke og dyktighet. Uten dette er ofte de mest velmente anstrengelser nytteløse, ja, endog skadelige. Det er i vannet, ikke på tørt land, vi lærer å svømme.

[382]

Avkobling og rekreasjon

BETYDNINGEN AV REKREASJON

Ekstreme standpunkter. Enkelte mennesker har en sykkelig innbilningskraft. For dem blir kristendommen en tyrann som styrer dem med jernhånd. De sukker til stadighet over sin synd og elendighet, og klager over innbilte onder. De er blottet for kjærlighet, og ansiktet er som en mørk sky. De blir nedslått av å høre harmløs latter hos unge og eldre. De betrakter all fornøyelse og avkobling som synd, og tror at sinnet alltid må være omgitt av en streng og beksvart atmosfære. Dette er det ene ytterpunkt.

Andre har den grunnfalske forestilling at sinnet alltid må være i helspenn og finner på stadig nye former for fornøyelse og avkobling for å bevare en god helse. De blir etter hvert vant til å leve på kunstige fornøyer, ellers føler de seg uvel. Slike mennesker er ikke virkelig kristne. De faller i den andre grøften. De sanne prinsipper som kristendommen bygger på, åpner lykkens sanne kilder for oss. Høyden og dybden, lengden og bredden kan ikke måles.

Mental og fysisk rekreasjon. Det er alle kristnes plikt og forrett å fornye sinnet og styrke kroppen ved riktig avkobling, dersom de skal bruke sine fysiske og mentale krefter til Guds ære. Vi må ikke benytte fritiden til uvettig og løssluppen munterhet som grenser til det meningsløse. I stedet kan vi benytte den slik at vi hjelper og høyner dem vi er sammen med, og dermed dyktiggjør både dem og oss til å utføre våre plikter som kristne.

[383]

Det ble vist meg at sabbatsholdere ofte arbeider for hardt og intenst uten å unne seg forandring eller tid til hvile. Avkobling og fornyelse er av stor betydning for dem som er opptatt med fysisk arbeid, og det er enda mer nødvendig for dem som hovedsakelig er opptatt med åndsarbeid. Det gagnar ikke vår frelse, og heller ikke Guds ære, å la sinnet arbeide uavbrutt og overdrevent, selv med åndelige emner.

Når det gjelder spørsmålet om avkobling og fornyelse har omgivelsene som skolen eller hjemmet ligger i mye å si. Vi bør tenke nøye

over dette når vi skal avgjøre beliggenheten. De som legger større vekt på fysisk og mental trivsel enn materiell rikdom og samfunnets krav, dets skikk og bruk, bør la barna få gleden av å kunne slappe av ute i naturen.

Avkobling styrker yteevnen. Den tiden vi bruker til kroppsøvelser er ikke bortkastet. . . . En avbalansert bruk av alle kroppens organer og krefter er en grunnleggende forutsetning for at den menneskelige organisme skal fungere på best mulig måte. Når hjernen blir overanstrengt, og alle de andre organene i det levende maskineriet ikke blir benyttet, vil vi miste vårt overskudd, både fysisk og mentalt. Organismen mister sitt sunne preg, sinnet taper sin friskhet og tankekraften blir svekket. Vi blir sykelige og anspente.

Vi må være forsiktige med oss selv og avpasse tiden for arbeid og hvile. Fra tid til annen trenger vi hvile og avkobling for å fornye oss og grunne på Guds ord. . . . Prinsippene for måtehold strekker seg langt videre enn mange tror.

De som studerer, trenger avkobling. De som er opptatt med studier, bør ta tid til avkobling. Sinnet bør ikke til stadighet være belastet med hardt tankearbeid, for da blir det innviklede mentale systemet utslitt. Både kropp og sinn trenger å være i virksomhet.

Det er ingen tvil om at rekreasjon og kroppsarbeid fra tid til annen bør avløse den vanlige rutine med skolearbeid. Det er ikke tale om noen forstyrrelse eller hindring. Å benytte tid og krefter på denne måten lønner seg hundrefold. Sinnet og kroppen blir styrket og fornyet, en uselvvisk innstilling blir vekket til live, og lærere og elever blir knyttet nærmere sammen. Rastløs energi vil finne et nyttig avløp, og mange farer vil bli fjernet fra de unges vei. . . . Som vern mot det onde er det langt bedre at sinnet er sysselsatt med noe positivt enn å lage utallige skranker og forbud.

Kontorarbeidere trenger tid til avkobling. Jeg så at de færreste er klar over hva det vil si stadig å være opptatt med slitsomt arbeid, og bære det ansvaret som er forbundet med kontorarbeid. De er stengt inne bak lukkede dører dag etter dag, uke etter uke, mens et stadig press på de mentale krefter helt sikkert undergraver deres helsetilstand og svekker deres grep på tingene. Disse personene står i fare for å bryte sammen. De er ikke udødelige, og dersom de ikke unner seg avkobling, vil de komme til å slite seg ut litt etter litt, og gå tapt for gjerningen de er kalt til.

Brødrene A, B og C er verdifulle arbeidere i Guds verk, og vi har ikke råd til at de ødelegger helsen ved uavbrutt innendørs arbeid. . .

De unner seg knapt noen annen avveksling enn den de får når de er syke. De bør koble av fra arbeidet langt oftere og tilbringe en hel dag sammen med familien, som nesten ikke ser noe til dem. Det er kanskje ikke mulig for alle å forlate arbeidet samtidig, men de bør innrette seg slik at en eller to kan ta fri og andre fylle deres plass. Og så kan disse få samme mulighet etterpå.

Det ble vist meg at disse brødrene bør se det som sin kristne plikt å ta vare på den helse og kraft Gud har gitt dem. Han krever ikke at de skal være martyrer for hans sak. De vil ikke få noen lønn for et slikt offer, for Gud vil at de skal leve.

[385] *Positiv rekreasjon.* Vi kan slappe av og fornye oss på en slik måte at det er til nytte både for sinn og kropp. Et opplyst sinn som har lært å skjelne mellom godt og ondt, vil finne kilder til fornøyelse og atspredelse som er helt harmløse, men samtidig lærerike. Å koble av i frisk luft og grunne på det Gud har gjort i naturen, vil være til stor hjelp for oss.

Jeg tror Gud krever at vi skal benytte alle våre krefter til de bøyeste formål til enhver tid, samtidig som vi prøver å fornye sinnet og styrke kroppen. Når vi samles slik som i dag, (Anmerkning: Sagt til en gruppe på omkring to hundre mennesker som dro på utflukt til Goguac-sjøen i nærheten av Battle Creek, i mai 1870) kan vi gjøre alt til Guds ære. Vi kan og bør koble av fra dagens strev på en slik måte at vi bedre blir i stand til å utføre de plikter som hviler på oss. Og vi vil øve en mer gunstig innflytelse over dem vi er sammen med. Særlig burde det være tilfelle ved slike anledninger som denne. De skulle være til oppmuntring for alle. Vi kan dra hjem igjen med ny styrke i kropp og sinn, rede til å ta fatt på arbeidet igjen med større håp og livsmot.

Gud kaller på de unge. Gud vender seg til alle unge, og sier: «Min sønn, gi meg ditt hjerte. Jeg vil holde det rent; jeg vil tilfredsstille alle dets lengsler med sann lykke.» Gud vil gjerne gjøre de unge lykkelige, og det er derfor han ber dem gi sitt hjerte til ham. Bare da kan alle de evner og krefter han har gitt dem, bevare sin sunnhet og livskraft. De har tatt imot livets gave fra Gud. Det er han som får hjertet til å slå, og det er han som styrker alle evner. Harmløs

atspredelse vil ikke nedverdige eller avstumpe en eneste av Guds gaver.

[386]

FRITIDSSYSLER

Bytt det syndige ut med det harmløse. Vi kan ikke vente at de unge skal være like rolige og alvorstunge som de eldre, at barna skal være like sindige som foreldrene. Det er på sin plass å fordømme syndige fornøyelser på det sterkeste. Men samtidig bør alle som har med barn å gjøre, prøve å tilrettelegge harmløse gleder som ikke vil skjemme eller nedbryte moralen hos de unge. Det er galt å kneble de unge med strenge regler og restriksjoner som får dem til å føle seg undertrykt, slik at de bryter ut og kaster seg inn i dårskap og ødeleggelse. Med fasthet, vennlighet og hensynsfullhet bør vi lede deres tanker og følelser inn i riktige baner. I disse bestrebelsene bør vi være så vennlige, så kloke og kjærlige, at barna forstår at vi vil deres beste.

Det finnes forskjellige former for underholdning, for eksempel sjakk og kortspill, som vi ikke kan godta fordi himmelen fordømmer dem. Slik underholdning åpner døren for en mengde ondskap. Den har en uheldig virkning fordi den virker eggende og skaper en forkjærlighet for den slags som fører til hasardspill og utsvevelse. Kristne mennesker bør ta avstand fra slike spill og erstatte dem med noe som er harmløst.

Samtidig som vi forsøker å holde barna borte fra verdslige fornøyelser som har en tendens til å ødelegge og lede på villspor, bør vi sørge for å gi dem atspredelse som er harmløs. Vi bør lede dem på gledens stier der vi ikke utsetter dem for fare. Ingen barn behøver å ha en trist og nedslående erfaring. Guds bud og løfter viser at det er tilfelle. Visdommens veier «er fagre veier, og alle dens stier fører tillykke».

[387] Samtidig som vi bør sky det falske og kunstige, og vende oss bort fra veddeløp, kortspill, lotterier, boksekamper, alkohol og tobakk, må vi sørge for fritidssysler som har en ren og høynende virkning.

Betydningen av kroppsøving. Kroppsøving har en viktig funksjon i mange skaler. Men dersom det ikke blir holdt oppsyn, har mange lett for å overdrive. I gymnastikktimene er det mange som

forsøker å foreta kraftprestasjoner, og påfører seg selv livsvarige skader.

Uansett hvor riktige kroppsøvelsene blir gjennomført, kan de ikke erstatte aktivitet i frisk luft. Skolene våre bør legge forholdene bedre til rette for fysisk arbeid og avkobling utendørs.

Tanker om ballspill. Jeg har ikke noe imot enkle former for ballspill. Men selv om det er hamløst, kan det vel overdrives.

Jeg viker tilbake for det som oftest er resultatet av denne form for underholdning, nemlig en sløsing med midler som skulle vært brukt til å bringe sannhetens lys til mennesker som går til grunne uten Kristus. Disse fornøyelser og pengeutlegg tjener bare til å tilfredsstille selvet. Steg for steg fører de til selvopphøyelse. Når man lærer seg slike spill, som bare tar sikte på fornøyelse, leder det etter hvert til en mani som er til hinder for dannelsen av en kristen karakter.

Måten det praktiseres på ved våre skoler, bærer ikke himmelens preg. Det styrker ikke forstandsevnene; det forfiner og renser ikke karakteren. Mange former for ballspill er ledetråder som fører inn i verdens skikk og bruk og får oss til å ta del i det som er vanlig blant mennesker. De som er opptatt med slike ting, blir ofte så oppslukt og fortryllet at det i himmelen sies om dem at de elsker fornøyelse høyere enn de elsker Gud. I stedet for at deres forstand skulle bli styrket, slik at de kunne gjøre et bedre skolearbeid, og som kristne bli i stand til å utføre sine plikter, fører slike spill til at hjernen blir fylt med tanker som leder sinnet bort fra studiene. . . .

Mener vi å ære Gud i slike spill? Jeg vet at det ikke er tilfelle. Vi mister stadig Guds veier og hensikter av syne. Intelligente mennesker bruker tid og krefter på ting som trenger Guds åpenbarte vilje i bakgrunnen. Mens prøvetiden ennå varer, erstatter de Guds planer med menneskelige spekulasjoner og påfunn, og Satan står ved deres side for å fylle dem med sin ånd. . . .

[388]

Himmelens Gud protesterer mot den mani som blir lokket frem og lett får overtaket under slike fengende spill.

Hvilke farer er forbundet med idrett? Elevene trenger kraftig og allsidig mosjon. Det finnes knapt noe onde vi har grunn til å frykte mer enn latskap og mangel på målbevissthet. Likevel må det sies at tendensen i de fleste idrettsgrener gir grunn til bekymring hos dem som er opptatt av de unges trivsel. Lærerne er ofte bekymret når de

ser hvilken virkning disse idrettsøvelsene har, både når det gjelder elevenes innsats i skolearbeidet og deres fremgang senere i livet. Disse konkurransene opptar tiden og avleder sinnet fra studiene. De tjener ikke til å forberede ungdommen for ærlig, praktisk arbeid senere i livet. Deres innflytelse bidrar ikke til å utvikle dannelse, høysinn og mannsmot.

Noen av de mest populære former for underholdning, som for eksempel fotball og boksing, er blitt rene skoler i råskap. De fremelsker de samme trekk som lekene i det gamle Rom. Lysten til å herske, stoltheten over rå makt, den hensynsløse livsforakt, alt sammen øver en nedbrytende innflytelse over ungdommen som er skremmende.

Andre idrettsgrener er kanskje ikke så forrående i seg selv. Men på grunn av at de blir overdrevet, er de ikke mindre forkastelige. De øker dragingen mot fornøyelse og spenning, og fostrer en avsmak for nyttig arbeid og en tilbøyelighet til å sky praktiske oppgaver og ansvar. De bidrar til å svekke sansen for livets jevne virkelighet og rolige gleder. På denne måten blir døren åpnet for utsvevelser og lovløshet, med de fryktelige følger det har.

[389] *Da livet var enklere.* Før i tiden, da menneskene ennå var under Guds ledelse, var livet preget av enkelhet. Våre forfedre levde i nær kontakt med naturen. Barna tok del i foreldrenes arbeid og var opptatt av alt det vakre og underlige i naturens skattkammer. I freden og stillheten i skogene og på slettene grunnet de på de mektige sannheter som ble ført videre fra slektledd til slektledd. En slik oppdragelse skapte sterke mennesker.

I vår tid er livet blitt kunstig, og menneskene har utartet. Vi kan nok ikke helt og fullt vende tilbake til de enkle vanene i gammel tid. Men vi kan lære mye av det livet de levde, slik at den tiden vi benytter til rekreasjon, kan bli til det navnet antyder - en fornyelse av kropp og sinn.

Familieutflukter. Familier som bor i byer, bør slå seg sammen og dra en tur ut på landet fra tid til annen. De bør dra bort fra alt det som daglig tærer på dem, både fysisk og mentalt, og slå seg ned ved et vann eller i et fredfullt skogholt - der naturen får utfolde all sin skjønnhet. På slike utflukter bør de ta med seg enkel og helsebringende kost, de beste frukter og kornsorter, og holde måltid under et skyggefullt tre eller under åpen himmel. Turen ut fra byen,

aktiviteten og de vakre omgivelsene vil vekke appetitten. De kan nyte et måltid som selv konger ville misunne dem.

Ved slike anledninger bør både foreldre og barn glemme slit, bekymringer, forviklinger og alle problemer. Foreldrene bør være sammen med barna, og gjøre alt så hyggelig som mulig for dem. De bør benytte hele dagen til rekreasjon. Mosjon i frisk luft styrker helsen til dem som har innendørs arbeid. Alle som kan, bør føle det som sin plikt å gjennomføre et slikt program. De vil ikke tape noe på det, men tvert imot få rikt utbytte. De kan gå tilbake til sitt daglige arbeid målbevisste og med nytt livsmot. Og de er bedre rustet mot sykdommer.

Søk glede og trivsel i naturen. - Gud ønsker ikke at vi skal gi opp alt det som kan fremme livsgleden. Det eneste han krever at vi skal oppgi, er det som ikke tjener vårt beste, og heller ikke gjør oss tilfredse.

Den Gud som skapte de vakre trærne og kledde dem med rikt løvverk, som gav oss de vakre blomstene og alt det tiltrekkende og nyttige vi finner i naturen, ønsker ikke at vi skal være ulykkelige. Han har ikke skapt oss uten evne til å glede oss over det vakre, men vil at vi skal verdsette og nyte det. Det er hans hensikt at vi skal fryde oss over skaperverket og være lykkelige i de skjønne naturomgivelsene han har gitt oss. [390]

Nyttige sammenkomster. Å komme sammen for å styrke fellesskapet kan i aller høyeste grad være både nyttig og lærerikt, dersom de som kommer sammen, er oppglødd av Guds kjærlighet. De kan benytte anledningen til å utveksle tanker og synspunkter om Guds ord, eller samtale om metoder for å fremme hans verk og hjelpe sine medmennesker. Hvis Den Hellige Ånd er en velkommen gjest ved disse sammenkomster, og det ikke blir sagt eller gjort noe som kan bedrøve ham, blir Gud æret, og de som kommer sammen på denne måten, blir styrket og fornyet.

Både den måten slike sammenkomster blir ledet på, og vår egen oppførsel, må være slik at når vi kommer hjem, kan vi vite med oss selv at vi hverken har krenket Gud eller mennesker. Vi har ikke såret eller forurettet noen av dem vi har vært sammen med, og vi har ikke øvd noen nedbrytende innflytelse over dem.

Jesus tok del i harmløs glede. Jesus irttesatte alle former for selvtilfredsstillelse. Likevel hadde han et omgjengelig vesen. Han

tok imot gjestfrihet fra alle samfunnslag. Han besøkte både rike og fattige, lærde og ulærde, og forsøkte å løfte deres tanker fra det hverdagslige til det åndelige og evige. Han samtykket ikke i noen form for løssluppenhet, og hans vandel var ren for all lettsindighet. Og likevel følte han seg tiltrukket av harmløs glede, og bifalt selskapelige samvær ved selv å ta del. Et jødisk bryllup var en inntrykksfull begivenhet, og Menneskesønnen hadde ikke noe imot slike gleder.. .

[391] I Jesu sinn fikk gleden under bryllupet et større perspektiv. Han så frem til jubelen på den dagen da han skal hente sin brud hjem til sin fars hus, og de gjenløste skal nyte Lammets bryllupsmåltid sammen med gjenløseren.

Jesu eksempel i tale og oppførsel. Da han ved begynnelsen av sitt virke ble invitert til middag hos en fariseer eller tollere, tok han imot innbydelsen.. . . Ved slike anledninger var det Jesus som ledet samtalen ved bordet, og han gav mye verdifull kunnskap. Alle som var til stede, lyttet til det han sa, for han hadde helbredet de syke blant dem og trøstet dem som sørget, og han hadde tatt barna deres i armene sine og velsignet dem. Både tollere og syndere følte seg tiltrukket av ham, og når han åpnet munnen for å si noe, var deres oppmerksomhet festet på ham.

Kristus lærte sine disipler hvordan de skulle oppføre seg når de var sammen med mennesker som var religiøse og dem som ikke var det. Ved sitt eget eksempel lærte han dem at de ikke behøvde å være opprødd for noe å si når de var til stede ved en eller annen sammenkomst. Men hans måte å samtale på var helt forskjellig fra det man var vant til under festlige tilstelninger. Hvert eneste ord han sa, var som en livets vellukt for tilhørerne, og de lyttet med taus oppmerksomhet, som om de lengtet etter å høre noe helt spesielt.

Ellen White tok del i festlig samvær. Etter min lange reise østover, nådde jeg hjem i tide til å tilbringe nyttårsaften i Heraldsburg. Skolehallen var smakfullt pyntet til sabbatsmøtet - med kranser av sypresser, løv, eviggrønne planter og blomster. En stor klokke av grønne planter var hengt over inngangen til salen. På juletreet var det hengt opp mange gaver som skulle brukes til hjelp for de fattige, og til å kjøpe en ny klokke.. . . Ingenting ble sagt eller gjort som behøver å tyngte samvittigheten til noen.

Enkelte har spurt meg hva jeg synes om dette, om det er i samsvar med vår tro. Jeg vil svare: «Det er i samsvar med min tro.»

[392]

Vinn de unge gjennom en positiv holdning. Gud ønsker at alle hjem og alle menigheter skal øve en vinnende tiltrekningskraft på de unge, for å dra dem bort fra de forførende gleder i verden og fra samfunnet med dem som har en nedbrytende innflytelse over dem. Vi bør skaffe oss bedre innsikt i hvordan vi skal vinne de unge for Kristus.

[393]

REKREASJON SOM GIR VARIG TILFREDSSTILLELSE

Mosjon som styrker både kropp, sinn og karakter. Den mest givende form for mosjon er ikke den som skjer i form av lek eller øvelse for øvelsens skyld. Vi kan nok ha fordel av å oppholde oss i frisk luft og også av å trene opp musklene. Men dersom vi bruker den samme energi til å utføre nyttig arbeid, vil det være langt bedre. Vi vil føle oss mer tilfredse fordi vi har utrettet noe nyttig, og vi vil ha god samvittighet ved tanken på vel utført arbeid.

Hos barna og de unge bør vi vekke en trang til å bruke kreftene til noe som gagnar dem selv og andre. Den slags mosjon som utvikler sinnet og karakteren, som gjør hendene nyttige og modner de unge til å ta del i livets byrder, gir fysisk styrke og skjerper alle evnene. Lønningen kommer i form av større flid, og at det blir en vane å gjøre godt.

Ingen fritidssysler er så gunstige for barn og unge som det å hjelpe andre. De unge er av naturen begeistret og samarbeidsvillige, og er gjerne med på det som blir foreslått.

Jesu eksempel som ung. - Jesus arbeidet meget flittig, og han fikk mosjon ved å utføre forskjellige oppgaver som svarte til hans voksende fysiske styrke. Ved at han utførte det arbeidet som ble anvist, fikk han ikke tid til å gi etter for spennende, unyttige atspredelser. Han tok ikke del i noe som kunne forgifte hans moralske sans og svekke hans fysiske styrke. Han ble oppdratt til å ta del i nyttig arbeid, og endog til å tåle strabaser.

Under sitt liv på jorden var Jesus et eksempel for hele menneskeheten, og han var lydige og hjelpsom i hjemmet. Han lærte seg tømmermannsykket, og arbeidet i det lille verkstedet i Nasaret. . .

[394] Bibelen sier om Jesus: «Og gutten vokste og ble sterk, fylt av visdom, og Guds nåde var over ham.» Gjennom det daglige arbeidet under oppveksten ble hans sinn og kropp utviklet. Han brukte ikke sine fysiske krefter på en tankeløs måte, men sørget for å få den mosjon som var nødvendig for å bevare helsen, slik at han kunne

gjøre sitt beste på alle felter. Han ville ikke stå tilbake på noe område, selv ikke når det gjaldt å behandle verktøy. Han var en fullført håndverker, på samme måte som han hadde en fullkommen karakter. Ved ord og eksempel verdsatte Kristus nyttig arbeid.

Variert arbeid gir fornyelse. Unge menn bør huske at de skal stå til ansvar for alle de privilegier de har hatt, og at de skal svare for hvordan de har benyttet sin tid og sine evner. De vil kanskje undre seg over om de skal få ha noen form for fornøyelse og avkobling, om de skal arbeide uavbrutt, uten noen forandring.

Fra tid til annen kan det være nødvendig å få avveksling fra fysisk arbeid som har tært på kreftene, slik at de kan ta fatt med ny kraft og med større hell. Men fullstendig hvile er kanskje ikke nødvendig, og vil heller ikke være det beste når det gjelder deres fysiske styrke. De behøver ikke sløse bort dyrebare øyeblikk, selv når de er utslitt av ensidig arbeid. De kan da prøve å gjøre noe som ikke er så utmattende, men som vil være til glede for dem som arbeider i hjemmet. Når de er med på å lette deres byrder ved å hjelpe dem med det tyngste arbeidet, vil de oppleve å få del i den gleden og avvekslingen som har sin rot i prinsipper. Bare dette kan gi sann lykke. Da bruker de ikke tiden til fjas og selviske påfunn. De kan alltid være opptatt med noe nyttig og hele tiden få ny kraft gjennom forandring, og likevel bruke hvert eneste øyeblikk til beste for en eller annen.

Mange hevder at det er nødvendig å ta del i fornøyer dersom man skal bevare sin fysiske helse. Det er sant at forandring er nødvendig for å utvikle kroppen på den rette måten, for sinn og kropp blir fornyet og styrket gjennom avveksling. Men de nng oppnår ikke dette ved å hengi seg til tåpelig fornøyelse og ved å forsømme daglige plikter som de burde være opptatt av.

[395]

Et elevprogram som Gud velsignet. Vi må lære de unge å benytte de fysiske og mentale krefter i like høy grad. Å benytte alle evner og krefter på en helsefremmende måte vil gi oss en bred og omfattende utdanning..

Da vi var i Australia, hadde vi en vanskelig oppgave med å undervise foreldre og unge om disse ting. Men vi holdt på til de innså at for å få en fullstendig utdanning, måtte studietiden fordeles mellom boklige sysler og praktisk arbeid.

En del av dagen ble benyttet til praktisk, nyttig arbeid. Elevene lærte å rydde utmark, dyrke jord og bygge hus, i steder for å benytte tiden til lek og fornøyelser. Og Herren har velsignet de elevene som på denne måten bruker tiden til å lære noe nyttig.

Gud har sørget for at vi skal ha noe nyttig å gjøre for å styrke helsen, og disse nyttige beskjeftigelsene vil også sette elevene i stand til å hjelpe seg selv og andre.

I steder for å søke avkobling som bare er til fornøyelse, bør vi sørge for at mosjonsaktivitetene fører til det som er godt.

Misjonsarbeid er den beste form for mosjon. Det finnes en mengde nødvendige og nyttige ting å bruke tiden til som vil gjøre lek og fornøyelse nesten helt overflødig. Både hjerne, benbygning og muskler vil få ny styrke ved å bli brukt til det som er nyttig, til intens og positiv tenkning, og til å legge planer for utvikling av åndsevnene og styrking av kroppens organer, som kan realisere de evner og anlegg Gud har gitt til å opphøye hans navn.

Det er de unges plikt å gjøre det gode ved å benytte muskler og hjerne for å hjelpe andre og gjøre deres arbeid lettere, å trøste de sørgende, støtte de motløse, tale mildt og oppmuntrende til dem som er uten håp og vende elevenes sinn bort fra spøk og skjemt, slik at de kan bevare sin verdighet som menn og kvinner, og ikke synke ned i skam og vanære. Herren ønsker at sinnet skal være oppadvendt slik at det stadig søker høyere og edlere måter å være til nytte på.

Kraften vi får ved å oppøve muskler og hjerne, kan vi benytte til edlere oppgaver, til å forkynne evangeliet og samarbeide med Gud. Ved å utføre nyttig arbeid, vil vi stadig bli til større velsignelse. Dette er en viktig side ved sann utdanninge. . . .

Er ikke dette den gjerning alle unge burde være opptatt med? Skulle ikke alle arbeide slik Kristus arbeidet? Han vil hjelpe dere. Elevenes tankeverden vil bli utvidet. De vil sette seg høye mål, og selv under studietiden vil de stadig vokse i åndelig styrke og bli til større nytte. Hendene som Gud har gitt oss, skal vi bruke til å gjøre godt, til å utrette det som bærer himmelens stempel. Da vil vi til sist høre: «Det er bra, du gode og tro tjener.»

Råd til funksjonshemmede. Jeg er blitt opplyst om at de funksjonshemmede bør oppmuntres til ikke bare å sitte inne, men tilbringe mer tid i frisk luft, stelle blomster eller utføre annet lett og passende arbeid. Da vil sinnet vendes bort fra selvet, til noe som er

langt sunnere. Vi bør anbefale mosjon i frisk luft som en gagnlig, livgivende nødvendighet.

Kan vi annet enn å være glade og tilfredse når vi lytter til fuglenes glade sang og betrakter de blomstrende markene og hagene. Vi bør oppdra oss selv til å verdsette alt det skjønne Gud har gitt oss. Og når vi tenker på alle disse tydelige tegn på hans kjærlige omsorg, vil vi glemme våre skrøpeligheter og være glade og tilfredse. Vårt hjerte vil flyte over av takk til Gud.

I mange år er det fra tid til annen blitt vist meg at det er galt om vi lar de funksjonshemmede innstille alt fysisk arbeid for å gjenvinne helsen. For dermed blir viljen sløvet, blodet flyter langsommere i årene og blir stadig mer urent.

Hvis pasienten innbiller seg at hans tilfelle er verre enn det virkelig er, vil uvirksomheten helt sikkert få de mest ulykkelige følger. Godt planlagt arbeid gir de funksjonshemmede følelsen av ikke å være helt nytteløse i verden, men at de i det minste utretter noe. Dette vil gi tilfredsstillelse, nytt mot og livskraft, noe som fornøyelser aldri kan utrette.

[397]

Gud har gjort det mulig å oppleve sann glede. Gud har lagt forholdene til rette for at alle kan glede seg, både rike og fattige. Den største gleden kommer av å fremelske renhet i tankelivet og uselviskhet i alle handlinger, av å tale vennlig og gjøre det gode. Fra dem som gjør dette, vil Kristi lys skinne for mennesker som er tynget av mange sorger.

[398]

HVORDAN VELGER DEN KRISTNE SIN REKREASJON?

Rekreasjon i motsetning til fornøyelse. Det er forskjell på rekreasjon og fornøyelse. Ordet rekreasjon betyr egentlig gjenskapeelse - styrke, oppbygging. Vi kommer bort fra det vi vanligvis er opptatt med og blir fornyet i kropp og sinn, slik at vi kan vende tilbake til livets oppgaver med ny giv.

På den annen side søker man gjerne fornøyelse for fornøyelsens egen skyld, og dette blir ofte drevet til ytterligheter. Det legger beslag på den kraften vi trenger for å gjøre nyttig arbeid, og blir en hindring for virkelig fremgang i livet.

Måten Kristi etterfølgerne drivet rekreasjon på er helt annerledes enn verdslige menneskers forlystelse og underholdning. I stedet for bønn, i stedet for at Kristi navn blir nevnt og det blir snakket om hellige ting, vil det fra de ugudelige høres støyende lattet og tomt snakk. Hensikten er å ha det moro. Deres fornøyelser begynner i dumhet og ender i tomhet.

Det er et stort behov for måtehold når det gjelder atspredelse, som på alle andre områder i livet. Og vi bør tenke nøye over hvordan disse atspredelsene bør være. Alle unge bør spørre seg selv om hvilken innflytelse fornøyelsene har på deres fysikk, mentalitet og moral. Kan mitt sinn bli så fortryllet og forblindet at jeg glemmer Gud? Vil jeg slutte å sette hans ære høyest?

Hvordan avgjøre hva vi kan ta del i? Vi må aldri tape av syne at Jesus er kilden til all sann glede. Han gleder seg ikke over menneskenes elendighet, men vil gjerne se dem lykkelige.

Kristne mennesket har mange kilder til lykke, og de kan med ufeilbarlig nøyaktighet avgjøre hvilke atspredelser som er riktige og lovlige. De kan glede seg over atspredelser som ikke forvirrer sinnet og nedverdiger sjelen, som ikke fører til skuffelse og bryter ned selvrespekten, eller hemmer detes brukbarhet. Dersom de tar Jesus med, og bevarer en bønnens ånd, er de fullstendig sikre.

Alle de fornøyer du i tro kan be om Guds velsignelse over, er ikke skadelige. Men alt som får deg til å glemme å be, i lønnkammeret eller på bønnemøtene, er ikke trygt å ta del i. Det har farlige virkninger.

Fornøyer som gjør oss uskikket til å bære ansvar. Vi tilhører en gruppe mennesker som har den forrett å opphøye Gud på jorden gjennom vårt daglige liv. Vi lever ikke bare for vår egen fornøyseskyld, for å glede oss selv. Vi skal være til gagn for menneskeheten og til nytte for samfunnet. Dersom våre tanker beveger seg på det samme lave plan som mange av dem som bare søker tomhet og tåpelighet, hvordan kan vi da være til velsignelse for våre medmennesker? Vi kan ikke i uvitenhet ta del i fornøyer som gjør oss uskikket til å utføre vanlige plikter.

Vi må ikke utsette oss for fare ved å tilfredsstillte selviske ønsker, og vi bør sky alle fornøyer som fortryller og forvirrer sinnet så de dagligdagse plikter synes tomme og uinteressante. Ved å ta del i slike fornøyer blir sinnet fastlåst i feil retning, og Satan forvrenger vårt tankeliv i en slik grad at det gale synes å være rett. Da vil det virke utålelig for oss å underkaste oss våre foreldre og lytte til deres råd, slik Jesus gjorde det.

Forkastelige selskapsformer. Det er mye som kan være riktig i seg selv, men som lett blir en snare for de uoppmerksomme når Satan får forvrengte og fordreie det.

Den måten mennesker vanligvis kommer sammen for å underholde seg på, er en hindring for sinnets og karakterens vekst. Lettsindige fornøyer, tendensen til ødselhet, jaget etter tidsfordriv som altfor ofte fører til utsvevelser — alt dette former livet og fører oss inn i det onde. I stedet for å tillate slik underholdning, kan foreldre og lærere i stor grad legge forholdene til rette for sunn og styrkende atspredelse.

Det har vært noen spesielle selskapelige sammenkomster i -, lystige lag som har vært til vanære for våre institusjoner og for menigheten. De oppmuntrer til stolthet og forfengelighet når det gjelder påkledning og utseende, nytelsessyke, lystighet og spøk. Satan er der som en æret gjest. Han får lett herredømme over dem som er til stede ved slike samvær.

Jeg fikk se en slik sammenkomst, hvor de som bekjente seg til å tro på sannheten, var samlet. En av dem som var tilstede, satt og

spilte, og sangene som ble sunget, fikk englene til å gråte. Det var munterhet og rå latter, og stemningen var høy. Men gleden var av det slag som bare Satan er i stand til å skape. Alle som elsker Gud, bør skamme seg over en slik tåpelig begeistring. Den leder til vanhellige tanker og handlinger. Jeg har grunn til å tro at noen som tok del i samværet, må ha følt en hjerteskjærende anger.

Jeg er blitt vist mange av disse sammenkomstene. Jeg har lagt merke til munterheten, alle kostbare klærne og smykkene. Alle ønsker å bli lagt merke til, og gir etter for lystighet og tåpelig spøk, billig smiger og støyende latter. Öynene funkler, kinnene blusser og samvittigheten sover. Ved å spise og drikke og ha det moro, gjør de sitt beste for å glemme Gud. Det fornøyelige samværet er deres paradisi. Og himmelen er vitne til det, den ser og hører alt.

Sammenkomster for fornøydelsens skyld forvirrer troen og gir usikre og blandede motiver. Gud kan ikke godta at hjertet er delt. Han ønsker hele mennesket.

Et fåtall fornøydelsers kan forsvares. Mange av de atspredelser som er populære i verden i dag, selv blant dem som kaller seg kristne, fører i samme retning som de hedenske fornøydelsers. Det er få av dem som ikke blir Satans bytte. Gjennom det litterære drama har han i århundrer søkt å vekke lidenskapene og forherlige det lastefulle. Satan virker gjennom operaen med dens fascinerende oppvisning og fortryllende musikk, gjennom karneval, dans og kortspill, for å bryte ned den beskyttelse prinsippene gir og åpne døren for sanselig ettergivenhet. Ved alle sammenkomster for underholdningens skyld, der stoltheten blir næret og appetitten blir føyd, der man blir ledet til å glemme Gud og miste de evige interesser av syne, binder Satan menneskesinnet fast med sterke bånd.

[401]

En sarm kristen vil ikke ha noe ønske om å gå inn på noe fornøydelsessted eller ta del i noen atspredelse som Gud ikke kan anerkjenne. Vi vil ikke finne ham på teatret, ved biljardbordet eller i bowlinghallen. Han vil heller ikke ta del i den lystige valsen, eller på noen annen måte gi etter for forføreriske fornøydelsers som vil drive Kristus ut av sinnet.

Til dem som gjerne vil ta del i disse atspredelser, vil vi si: Vi kan ikke gi etter for dem og samtidig bære Jesu navn. Gud kan ikke velsigne dem som tilbringer tiden på teatret eller på dans. Ingen

virkelig kristen ønsker å møte døden på et slikt sted. Ingen vil heller ønske å bli funnet der når Jesus kommer.

Teatret - et arnested for umoral. Noe av den farligste underholdning er teatret. Det er ofte blitt hevdet at det er en skole i moralsk høyverdighet og dyd. Men det er langt fra tilfelle. Det er et drivhus for umoral. Slette vaner og syndige tilbøyeligheter blir styrket og befestet ved slikt tidsfordriv. Forflatende sanger og utuktige fakter, uttrykk og holdninger forderver fantasien og bryter ned moralen.

Alle unge som har for vane å gå på slike forestillinger, vil etter hvert miste alle rene og sunne prinsipper. Det finnes knapt noen kilde til påvirkning som har større evne til å forgifte fantasien, undergrave religiøse inntrykk og døyve smaken for de rene gleder og livets nøkterne virkelighet enn det som foregår på teatret. Kjærligheten til slike scener vil øke etter hvert som vi gir etter for dem, på samme måten som trangen til berusende midler øker ved stadig bruk. Den eneste sikre kurs er å sky teater, sirkus og alle andre tvilsomme fornøylessteder.

Dans - en skole i moralsk forfall. I mange kristne familier er dans og kortspill blitt alminnelig tidsfordriv. Det hevdes at dette er fredelig hjemmehygge som trygt kan foregå under foreldrenes oppsikt. Men forkjærligheten for disse oppeggende fornøylesene vil øke, og det som ble betraktet som helt harmløst hjemme, vil ikke i lengden bli betraktet som farlig utenfor hjemmet.

[402]

Det står ennå tilbake å bevise at det kommer noe godt ut av en slik underholdning. Den styrker ikke kroppen eller gir ro i sinnet. Den ødelegger tvert imot enhver trang til alvorlig tenkning og religiøse møter. Sant nok er det stor forskjell på de mer formelle sammenkomster og de løsslupne festene i danselokalet. Men all slik underholdning fører gradvis ut i utsvevelser og synd.

Davids dans foran arken. At David danset i ærbødig glede for Gud, blir ofte anført av fornøylesessyke mennesker som et forsvar for moderne dans. Men det er ingen grunn for et slikt argument. I våre dager er dans ofte forbundet med dårskap og natterangel. Både helse og moral blir ofret på fornøylesens alter. De som har sin plass i dansesalen, vender som regel ikke sine tanker mot Gud i ærbødighet. Bønn og lovsang faller helt utenfor mønsteret i slike samvær.

Dette bør være en avgjørende prøve. Fornøyleser som svekker kjærligheten til hellige ting og minsker vår glede i tjenesten for Gud,

er ikke noe for kristne mennesker. Sangen og musikken, den glade lovsangen til Gud da arken ble flyttet, hadde ikke den minste likhet med de utsvevelser som våre dagers dans gjerne fører til. Det ene tilfellet tjente til å ære Gud og opphøye hans hellige navn. Det andre er Satans middel til å få menneskene til å glemme Gud og vanære hans navn.

[403] *Kortspill - et forspill til lovløshet.* Kortspill burde være forbudt. Både omgivelsene og den virkning selve spillet har, er nedbrytende. Fyrsten over mørkets makter inntar forsetet i spillesalen og overalt ellers der man spiller kort. De onde engler er flittige gjester på slike steder. Det er ingenting ved slike fornøyelser som gagnar sinn og kropp. Det finnes ikke noe som styrker forstandsevnene, ingenting som kan fylle sinnet med verdifulle ideer til fremtidig bruk. Samtalen dreier seg om trivielle og nedverdiggende ting. . . .

Eksperter i kortspill vil lett nære et ønske om å utnytte sine ferdigheter til egen vinning. Først dreier det seg om ubetydelige beløp, men etter hvert satser man mer og mer, inntil spilletørsten helt tar overhånd, noe som fører til sikker ruin. Hvor mange er ikke blitt ledet ut i syndige handlinger, fattigdom, fengsel og mord på grunn av denne fordervelige praksis. Og likevel er det mange foreldre som ikke ser den fryktelige syndens avgrunn som åpner seg foran våre unge.

Frykten for å være annerledes: Bekjennende kristne med en svak karakter og med en overfladisk kristen erfaring, blir brukt som Satans lokkeduer. De er alltid villige til å ta del i sammenkomster der det er fornøyelse og sport, og med sin innflytelse tiltrekker de andre. Unge menn og kvinner som ærlig har forsøkt å leve som kristne, blir overtalt til å være med på slikt, og de kommer inn i den onde sirkelen. De vender seg ikke lenger til Gud i bønn for å få vite hva Kristus sier om den frukten som skal finnes på kristenlivets tre. De oppdager ikke at disse former for underholdning er Satans gjestebud, som er stelt i stand for å hindre mennesker å ta imot innbydelsen til Lammets bryllupsmåltid og bli iført karakterens hvite klær, som er Kristi rettferdighet. De blir usikre på hva som er riktig å gjøre for en kristen. De ønsker ikke å bli sett på som annerledes, og har en naturlig tilbøyelighet til å følge andres eksempel. På denne måten kommer de inn under innflytelsen av slike som aldri er blitt virkelig berørt av Guds Ånd i hjerte og sinn.

Unngå det første steg mot ettergivenhet. Kanskje ser dere ikke noen virkelig fare i å ta det første steg mot lettsindighet og jag etter fornøyer. Kanskje tror dere at når dere ønsker å legge om kursen, vil det falle like lett som før dere gav etter for det som er galt. Men dette er en feiltagelse. Ved å velge dårlige omgangsvenner er mange blitt ledet steg for steg bort fra dydens vei, og så langt ned i ulydighetens og utsvevelsens dyp som de tidligere ikke ville tro var mulig for dem å synke. [404]

Betydningen av kristne prinsipper. Dersom dere virkelig tilhører Kristus, vil dere få anledning til å vitne for ham. Dere vil kanskje bli invitert med til fornøysessteder, og da har dere mulighet til å vitne om Gud. Dersom dere er trofaste mot Kristus, vil dere ikke forsøke å finne på unnskyldninger for hvorfor dere ikke kan være til stede. Dere vil ganske enkelt og fordringsløst gjøre det klart at dere er Guds barn, og at de prinsipper dere lever etter, ikke tillater dere så meget som en eneste gang å være på steder der dere ikke kan ta Jesus med.

Guds ønsker å åpenbare sitt rikes prinsipper gjennom sitt folk. For at de i liv og karakter skal opphøye disse prinsipper, ønsker han å skille dem fra verdens vaner, dens skikk og bruk....

Forunderlige scener åpner seg foran oss. I en slik tid skal Guds folk være levende vitner, slik at verden kan se at i en tid da det onde griper om seg på alle kanter, finnes det likevel et folk som setter sin egen vilje til side og søker å gjøre Guds vilje. De har fått Guds lov skrevet i sitt hjerte, og den kommer til uttrykk i deres liv.

Gud venter at de som bærer Kristi navn, skal representere ham. Deres tanker skal være rene, deres ord edle og høynende. Kristi religion skal være innvevd i alt det de sier og gjør. . . Gud ønsker at hans folk i sitt liv skal vise hvilke fortrinn den kristne tro har fremfor verdslighet, at de arbeider på et høyt og hellig plan. [405]

JAGET ETTER FORLYSTELSE

Det naturlige hjerte søker forlystelse. Det naturlige hjerte trakter etter fornøyelse og tilfredsstillelse av selvet. Og Satan har sørget for at det finnes rike muligheter for dette. Han prøver å fylle menneskenes sinn med trangen til verdslig forlystelse, slik at de ikke får tid til å tenke på det viktigste i livet: Hvordan er det fatt med min sjel? Trangen til fornøyelse sprer seg som en farlig smitte. Når vi først gir etter, går det alltid videre fra det ene til det andre i jaget etter forlystelse.

Verdslige forlystelser forblinder menneskene. Mange ofrer sitt himmelske vennskap til fordel for jordiske gleder. Men de kilder til glede som de har valgt, vil etter hvert vekke utilfredshet og avsky.

Forlystelsesstedene er aldri tomme. I dag er det et jag etter fornøyer som er uten sidestykke i verdens historie. Utsvevelser og hensynsløs ødsling rår grunnen overalt. Store menneskemengder er ivrig opptatt med å lete etter en eller annen form for atspredelse. Sinnet blir lystig og lettsindig fordi det ikke er vant til meditasjon og studium. Uvitenhetens sentimentalitet brer seg. Gud krever at hvert menneske skal omdannes, opphøyes og foredles. Men som regel blir de verdifulle målsettinger forsømt til fordel for motepreget fremvisning og overfladiske fornøyer.

Den spennende underholdningen i vår tid har et fast grep på menneskesinnene, og særlig gjelder dette de unge som har en sterk trang til spenning, noe som trekker store vekslers på deres livskraft, ja, i langt større grad enn studier og kroppsarbeid. Det fører ofte til at forstandsevnene blir forkrøplet og den moralske styrke blir nedbrutt.

[406] De unge blir lett revet med av tidens strøm. De som liker fornøyelse for dens egen skyld, åpner døren for utallige fristelser. De hengir seg til selskaperlig forlystelse og tankeløs munterhet. De går fra den ene utsvevelsen til den andre, inntil de hverken ønsker eller er i stand til å gjøre nytte for seg. Deres åndelige lengsler kjølner, deres åndelige liv formørkes. Alle sinnets edle egenskaper, alt som forbinder mennesket med den åndelige verden, blir brutt ned.

Mange menighetsmedlemmer hengir seg til fornøyelser. Mange tar ivrig del i verdslige og moralsk nedbrytende forlystelser som er forbudt i Guds ord. På den måten bryter de forbindelsen med Gud, og går inn i rekkene til de mange fornøysessyke mennesker i verden. De synder som førte til at alt liv ble utryddet i vannflommen, og som var grunnen til at byene på sletten ble lagt i aske, er like levende i dag. Dette gjelder ikke bare i de hedenske land, heller ikke bare blant vanlige kristne, men også blant dem som gir seg ut for å vente på Menneskesønnens komme. Dersom Gud viste dere hvordan han ser på disse synder, ville dere bli fylt med skam og frykt.

Ønsket om spenning og underholdning er en fristelse og en snare for Guds folk, særlig for de unge. Satan finner stadig på nye lokkemidler for å trekke menneskesinnet bort fra den alvorlige oppgaven det er å forberede seg for det som skal skje i fremtiden. Han bruker verdslige mennesker som middel til å holde ved like en stadig spenning som skal lokke de uforsiktige til å ta del i verdens forlystelser. Forskjellige oppvisninger, foredrag og en mangfoldighet av underholdningstilbud har til hensikt å vekke kjærlighet til verden. Når vi forener oss ved verden på denne måten, blir troen svekket.

Satan er en dyktig forfører. Vi lever i den dyrebare prøvetiden, og Gud viser ennå sin nåde mot oss. Mange unge oppfører seg som om den dyrebare nådetiden skulle være en eneste stor ferie, som om de var kommet til verden bare for sin egen fornøyses skyld og for å søke tilfredsstillelse gjennom uopphørlig spenning. Satan har gjort særlige anstrengelser for å få dem til å finne glede i verdslige fornøyselser, og i å rettferdiggjøre seg ved å forsøke å vise at disse fornøyselsene er harmløse, uskyldige og til og med helsefremmende.

[407]

Han [Satan] fremstiller hellighetens vei som vanskelig, mens veien som går gjennom verdslig fornøyelse, er overstrødd med blomster. Han beskriver verden og dens gleder i falske og forlokkende farger. Men verdens gleder vil snart ta slutt. Vi må høste det vi har sådd.

Han er en bedrager i alle ordets avskygninger, en dyktig forfører. Han har mange finmaskede garn som ved første øyekast kan virke uskyldige, men som er nøye uttenkt for å fange de unge og ubetenksomme.

Forlystelsestrangen forkrøpler utviklingen. - Foreldrene begår en feil når de sender sine barn ut i samfunnet i tidlig alder, fordi de frykter at de skal bli uvitende dersom de ikke får ta del i selskapslivet og

ferdes sammen med dem som elsker fornøyelser. Ennå mens barna går på skolen, får de lov til å gå på fester og ha verdslig omgang. Dette er en stor feiltagelse. Barn lærer mye fortere det onde enn det som er godt og nyttig. Sinnet blir fylt med unyttige ting, samtidig som de utvikler en slik trang til underholdning at det er vanskelig for dem å tilegne seg kunnskap selv i de mest alminnelige skolefag. Oppmerksomheten blir delt mellom utdanning og trangen til fornøyelse. Og fordi forlystelsestrangen dominerer, er de intellektuelle fremskritt små.

I likhet med de gamle israelitter er fornøysessyke mennesker opptatt med å ete og drikke og stå opp for å leke. Det er munterhet og svir, lystighet og løssluppenhet. I alt dette er de unge påvirket av forfatterne til de bøkene de må lese til pensum. Det verste av det hele er den permanente virkning dette har på karakteren.

[408] *Guds siste budskap blir møtt med likegyldighet.* Menneskene som levde før syndfloden gav fullstendig etter for spennende fornøyelser og festligheter da deres prøvetid gikk mot sin avslutning. De som hadde makt og innflytelse, var stadig opptatt med å fengsle menneskesinnet i lystighet og løssluppen glede, slik at den siste advarsel skulle lyde for døve ører.

Ser vi ikke det samme gjentatt i våre dager? Samtidig som Guds tjenere forkynner at alle ting går mot sin avslutning, er verden oppslukt av forlystelser og løssluppen glede. Denne stadige spenningen gjør menneskene likegyldige overfor Gud, og hindrer dem i å bli påvirket av sannheten, det eneste som kan redde dem fra den kommende ødeleggelse.

De som holder sabbaten, vil bli prøvd. Unge sabbatsholdere som har gitt etter for verdens innflytelse, vil bli satt på prøve. Den siste tids farer er over oss, og de unge vil møte prøvelser som de fleste ikke har regnet med. De vil oppleve konfliktsituasjoner som vil avgjøre om deres tro er ekte. De hevder å se frem til Menneskesønnens komme, og likevel har mange av dem vært dårlige forbilder for de vantro.

De har ikke vært villige til å skille seg fra verden, men har tatt del med verden i utflukter (Anmerkning: Dette gjelder ikke familieutflukter sammen med andre trosfeller, men en slags friluftskarneval som var vanlig på den tiden.) og andre fornøyelser, og de unnskylder seg med at de deltar i uskyldig atspredelse. Men det er den slags

ettergivenhet som skiller oss fra Gud, og gjør oss til barn av denne verden. . .

Gud betrakter ikke forlystelsessyke mennesker som sine etterfølgere. Bare de som forneker seg selv og lever et rent, ydmykt og hellig liv, er Jesu sanne disipler. De kan ikke finne noen glede i det tomme og lettsindige snakk hos dem som elsker verden.

En viktig overveielse. - Ingen må tro at underholdning er vesentlig og nødvendig, og at likegyldighet og ringeakt for Den Hellige Ånd mens forlystelsene varer, er av underordnet betydning. Gud lar seg ikke spotte. Enhver ung mann og kvinne bør overveie dette: Er jeg i dag beredt dersom livet skulle ta slutt? Har jeg opplevd den hjertets beredelse som setter meg i stand til å utføre den gjerning Herren har bestemt for meg?

[409]

RÅD OM REKREASJON

Nivået synker. - Mange kristne foreldre godtar barnas kjærlighet til verden. De åpner døren for underholdning som de tidligere prinsipielt tok avstand fra,

Selv kristne foreldre har i altfor stor grad oversett hangen til underholdning. De har føyd seg etter verdens rettesnor, og latt seg forblinde av den alminnelige oppfatning at det er nødvendig at barn og unge skal ødsle bort en stor del av livet i lediggang, selviske fornøyelser og tåpelige nytelse. På denne måten utvikler de en smak for spennende forlystelser. De oppdrar sinnet til å finne glede i pirrende oppvisninger, og nærer avsky for livets edle og nyttige plikter. De lever mer på dyreplanet og tenker ikke på Gud eller evige verdier, men flagrer rundt som sommerfugler. De handler ikke som fornuftsvesener, som dem som har fått del i Guds liv, og som skal stå til regnskap for hver eneste time.

Mødre må veilede barna. - I stedet for å vise barna fra seg for ikke å bli plaget av støy eller forstyrret av all den oppmerksomhet de krever, bør moren føle at hun ikke kan benytte tiden til noe bedre enn til å berolige og atspre deres virksomme og rastløse sinn med sunne gleder eller små, lette arbeidsoppgaver. Hun vil bli rikt belønnet for de anstrengelser hun gjør og den tiden hun bruker til å ta seg av barna og finne måter å underholde dem på.

Små barn er selskapskjære. Vanligvis er de ute av stand til å glede seg alene, og i de fleste tilfelle bør moren føle at når barna er inne, bør de være nettopp i det rommet hun oppholder seg i. Da kan hun ha et øye med dem og stå klar til å løse de små flokene og motsetningene som måtte oppstå. Hun kan rette på dårlige vaner, undettrykke tegn på selviskheter og andre uønskede tendenser, og vende deres sinn i riktig retning.

[410] Det barna gleder seg over, tror de også vil glede moren, og det er helt naturlig for dem å søke råd hos henne i alle små forviklinger. Og moren bør ikke såre det lille, følsomme barnehjertet ved å behandle saken med likegyldighet eller ved å nekte å bry seg om

slike småting. Det som synes smått for moren, har stor betydning for barna. Rettledende og advarende ord, sagt i rette tid, vil vise seg å ha stor verdi.

Vi må ikke nekte barna uskyldige gleder. Av mangel på tid og omtanke er det mange mødre som nekter sine barn helt uskyldige gleder, mens deres travle fingrer og trette øyne ustanselig er opptatt med arbeid som bare tjener forfengelige formål, og som i beste fall bare vil fremme tomhet og snobberi hos barna. Når de vokser opp til menn og kvinner, bærer dette frukt i form av stolthet og slett moral. Moren sørger kanskje over barnas feil, men hun innser ikke at hun bare høster det hun selv har sådd.

Noen mødre behandler ikke barna likt fra gang til gang. Stundom gir de etter for deres ønsker på en måte som er skadelig for de små. Andre ganger nekter de dem uskyldige gleder som ville gjort dem lykkelige. I disse forhold følger de ikke Kristi eksempel. Han var glad i barna. Han satte seg inn i deres følelser og tok del i deres gleder og sorger.

Hvordan Ellen White rettledet sine barn. Når barna ber om å få ta del i sammenkomster eller forskjellige former for underholdning, bør vi si til dem: «Jeg kan ikke gi dere lov til det. Sett dere ned, så skal jeg fortelle dere hvorfor. Jeg arbeider for Gud med tanke på evigheten. Dere er Guds gave til meg, som han har overlatt til min omsorg. Jeg står i Guds sted overfor dere. Derfor må jeg ta meg av dere som en som skal svare for seg på Guds store dag. Ønsker dere at deres mors navn skal stå oppført i himmelens bøker som en som unnlot å gjøre sin plikt mot barna, som tillot fienden å trenge inn og ta over der hun skulle ha herredømme? Jeg må lære dere å gå på den rette veien. Om dere likevel velger å vende dere bort fra mor og gå på de ugudeliges veier, vil ikke jeg bli holdt ansvarlig for det. Dere må selv bære følgene av deres synder.»

[411]

Slik gikk jeg frem overfor mine barn. Før jeg var ferdig med forklaringen, begynte de ofte å gråte og ønsket at jeg skulle be for dem. Jeg unnlot aldri å be for dem, men knelte ved siden av dem, og vi bad sammen. Etterpå kjempet jeg med Gud hele natten, helt til det grydde av dag, for at fiendens planer måtte bli brutt. Og Gud har gitt seier. Selv om det kostet meg en hel natt, følte jeg meg likevel rikt belønnet når barna tok meg om halsen og sa: «Å, mor, vi er så

glade fordi du ikke lot oss gå da vi ønsket det. Nå forstår vi hvor galt det ville ha vært.»

Dette er den måten dere foreldre må gå frem på, og virkelig mene det dere gjør. Dere må gå helt opp i denne gjerningen, dersom dere skal møte barna igjen i Guds rikes.

Tenåringenes problem. Under de samfunnstilstander vi opplever nå, er det ingen lett oppgave for foreldre å holde styr på sine barn og undervise dem etter Bibelens retningslinjer. Barna blir ofte utålmodige når deres frimodighet blir begrenset. De ønsker å få sin egen vilje, og de ønsker å gå og komme når de selv måtte finne det for godt. Det er særlig aldersgruppen fra ti til atten år som er tilbøyelig til å mene at det ikke innebærer noen fare å ta del i sammenkomster med verdslig ungdom.

Men erfarne kristne foreldre kan tydelig se faren. De er kjent med barnas legning, og vet hvilken innflytelse slike ting har på deres sinn. Ut fra et oppriktig ønske om at barna skal bli frelst, bør de holde dem borte fra all eggende underholdning.

Nyomvendte bør være særlig på vakt. Når barna selv velger å vende seg bort fra denne verdens fornøyelser og følge Kristus, blir det løftet en tung byrde fra skuldrene til trofaste og omsorgsfulle foreldre. Men deres arbeid slutter ikke da. De unge har bare så vidt begynt sin oppriktige kamp mot synden og mot ondskapen i det naturlige menneskehjerte, og mer enn noen gang trenger de foreldrenes råd og omtanke.

[412]

Hvordan skal vi beskytte barna mot verdslig tiltrekning. Hvor mange foreldre er det ikke som klager over at de ikke kan holde barna hjemme, at de ikke synes å bry seg om hjemmet. Allerede i ung alder ønsker de å være sammen med fremmede, og så snart de er gamle nok, bryter de med alt som de føler som formynderskap og meningsløs begrensning. De nekter å bry seg om morens bønner og farens råd. Dersom vi undersøker forholdene nærmere, vil vi finne at synden vanligvis ligget ved foreldrenes dør. De har ikke gjort hjemmet slik det bør være - tiltrekkende og hyggelig, fylt av kjærlighetens solskinn, milde ord og vennlige blikk.

Hemmeligheten med å frelse våre barn ligger ofte i å gjøre hjemmet lyst og tiltrekkende. Dersom foreldrene er ettergivende, vil det hverken binde barna til hjemmet eller lede dem til Gud. Men en

fast og gudfryktig påvirkning for å oppdra sinnet til det gode, vil redde mange barn fra undergang.

Det er foreldrenes plikt å følge med når barna kommer og går. De bør oppmuntre dem og på forskjellige måter trekke dem til hjemmet og få dem til å forstå at foreldrene er interessert i dem. De bør skape en lys og hyggelig atmosfære i hjemmet.

[413]

Gud vil lønne de trofaste

LØNNEN I DETTE LIV OG I DET NESTE

Trofaste foreldre vil bli rikt belønnet. - Dersom foreldrene oppdrar barna på den rette måten, vil de selv bli lykkelige. Ved å se Kristi katakter i barna vil de kunne glede seg over fruktene av den omhyggelige oppdragelsen de har gitt dem. De gjør Gud den støtste tjeneste ved å vise verden en velordnet og harmonisk familie som ikke bare frykter Herren, men ærer og opphøyet hans navn gjennom den innflytelsen den har på andre familier. De vil få sin lønn.

Dere som er troende foreldre, har en ansvarsfull gjerning. Dere skal lede barnas skritt, også i deres kristelige erfaring. Dersom barna virkelig elsker Gud, vil de ha ærbødighet for dere på grunn av den omsorg dere har vist dem, og for den trofasthet dere har vist i å styre deres ønsker og dempe deres egenvilje.

Når sannhetens sæd blit sådd i hjertets jordbunn, og ombyggelig pleiet, vil det gi resultater.

Foreldre bør arbeide med tanke på den fremtidige høst. Når de sår med tårer og mange skuffelser, bør det skje i oppriktig bønn. Selv om de bare har utsikt til en sen og sparsom høst, bør det ikke avholde dem fra å så. De skal så ved alle vann og utnytte alle anledninger til å utvikle sin egen karakter og å hjelpe barna. En slik sæd vil aldri vise seg å være helt forgjeves. I høsttiden vil mange trofaste foreldre vende tilbake med glede og bære sine kornbånd.

[414] Dere bør gi barna forstandsmessig utdanning og moralsk opplæring. Styrk deres sinn med faste, rene prinsipper. Mens dere ennå har mulighet til det, bør dere legge grunnlaget for at de kan bli edle menn og kvinner. Deres anstrengelse vil bli lønnet tusen ganger.

Foreldre blir bedret av sine troende barn. - I Guds ord finner vi en vakker beskrivelse av et lykkelig hjem, og av henne som var midtpunktet i det: «Hennes sønner står opp og priser henne lykkelig; hennes mann står opp og roser henne.» Kan en husmor ønske seg en mer uforbeholden anbefaling enn den som er uttrykt i disse linjer?

Dersom hun [den sanne hustru og mor] vender seg til Gud for å få styrke og trøst, og prøver å gjøre sin daglige plikt i visdom og gudsfrykt, vil hun binde mannen til sitt hjerte, og hun vil kunne glede seg over at barna vokser opp til modenheter som hederlige menn og kvinner og med moralsk styrke til å følge morens eksempel.

Den store drivkraften for en sliten mor som er tynget av byrder, er å se at barna som er riktig oppdratt og har den indre pryden, som er en stille og saktmodig ånd, er rede for himmelen og vil skinne i Guds tike.

Himmelens gleder skal begynne i hjemmet. Avstanden mellom himmelen og jorden er ikke større i dag enn da hyrdene lyttet til englenes sang. Menneskeheten er like mye gjenstand for himmelens omsorg som da alminnelige mennesker i vanlige kår møtte engler ved høylys dag og samtalte med himmelske budbærere i vingårdene og på markene. For oss vanlige mennesker under vanlige forhold kan himmelen være meget nær. Engler fra de himmelske boliger vil være med dem som kommer og går under Guds ledelse.

Livet på jorden er begynnelsen til livet i himmelen. Utdannelsen på jorden er en innføring i himmelens prinsipper. Det vi gjør her, er en forberedelse for vårt livsevnrk der. Det vi står for nå, i karakter og hellig tjeneste, peker fremover mot det vi skal bli.

Gud vil belønne den tjeneste som springer ut av et oppriktig hjerte. «Din Far, som ser i det skjulte, skal lønne deg.»

[415]

Det er gjennom det liv vi lever ved Kristi nåde, at karakteren blir dannet. Menneskesinnet begynner å få tilbake noe av sin opprinnelige skjønnhet. Kristi karaktertrekk blir preget inn, og det guddommelige bilde kommer til syne.

Når mennesker vandrer og arbeider sammen med Gud, vil ansiktet gjenspeile himmelens fred. De er omgitt av himmelens atmosfære. For disse mennesker har Guds rike allerede begynt. De har Kristi glede, gleden av å kunne hjelpe andre mennesker. De har æren av å bli brukt av Mesteren. De blir betrodd å gjøre hans gjerning i hans navn.

Vi må passe inn i det himmelske miljø. Gud ønsker at himmelens plan skal bli gjennomført, og at det skal herske guddommelig orden og harnaoni i alle familier, menigheter og institusjoner. Dersom kjærligheten fikk lov å gjennomsyre samfunnet, ville vi se hvordan sanne og edle prinsipper ville gi seg utslag i kristen dannelse og

høflighet, medlidenhet og kjærlighet mot dem Kristus har kjøpt med sitt dyrebare blod. Den Hellige And ville omdanne alle våre familier, institusjoner og menigheter. Når denne forandringen finner sted, vil de bli redskaper som Gud kan bruke for å spre himmelens lys til verden. Slik vil menn og kvinner bli skikket for fellesskapet i himmelen gjennom guddommelig oppdragelse og undervisning.

Den store lønningsdagen. - I arbeidet for barna bør dere gripe fatt i Guds veldige makt. Overgi dem til Herren i bønn. Arbeid oppriktig og utrettelig for dem. Gud vil høre deres bønner og dra barna til seg. På den siste; store dag kan dere bringe dem frem for Gud og si: «Se, her er jeg og de barn Herren har gitt meg.»

Når Samuel mottar herlighetens krone, vil han svinge den til Guds ære foran tronen. Med glede vil han erkjenne at hans mors trofaste undervisning gjennom Kristi fortjeneste, har kronet ham med udødelig herlighet.

[416] Verden vil aldri kunne verdsette den gjerning som trofaste foreldre utfører. Men når retten blir satt og bøker blir åpnet, vil det de har gjort, komme for dagen slik Gud ser på det, og de vil få sin lønn i englers og menneskers påsyn. Det vil bli tydelig at hvert eneste barn som er oppdratt på en samvittighetsfull måte, har vært et lys i verden. Det koster kanskje tårer og søvnløse netter å forme barnets karakter, men når arbeidet er utført på en forstandig måte, vil foreldrene få høre et «vel gjort» av Mesteren.

Hvem vil få adgang til Guds rike? - Lær barna at når de åpner sinnet for rene, kjærlige tanker og utfører vennlige og hjelpsomme handlinger, kler de seg i hans karakters skjønne drakt. Denne drakten vil forskjønne deres liv her og gjøre dem elsket, og vil gi dem adgang til Kongens bolig hisset. Hans løfte står fast: «De skal følge meg i hvite klær, for de er verdige til det.»

Gud vil by de gjenløste velkommen. Jeg så mange engler som kom fra den lysende staden med strålende kroner - en krone til hver eneste av de hellige, og med navner skrevet på kronen. Da Jesus spurte etter kronene, brakte englene dem til ham, og med sin egen høyre hånd satte Jesus kronene på de frelstes hode. På samme måte kom englene med harpene, og Jesus gav også disse til sine barn. Den engelen som førte ordet, slo an tonen, og så stemte alle i en takkens lovsang. Alle hender behandlet harpestrengene med stor dyktighet, og en vakker musikk strømmet frem.

Deretter så jeg hvordan Jesus gikk i spissen for de frelste mot stadens port. Han grep tak i porten, svingte den på de glitrende hengslene og bad alle som hadde holdt fast ved hans sannhet, om å gå inn. Innenfor porten fantes alt som kan glede et menneskeøye. Overalt ble de møtt av et herlig syn.

Jesus så på de gjenløste hellige. Ansiktene strålte av herlighet. Da han festet sine øyne på dem, utbrøt han med høy og klangfull stemme: «Min sjel har hatt møye, men jeg mettes ved det jeg ser. Denne gleden er deres for alltid. Alle sorger er slutt. Aldri mer skal det være død eller sorg eller skrik, og heller ikke mer smerte.» Jeg så den frelste skaren bøye seg og kaste de glitrende kronene foran Jesu føtter. Og da han reiste dem opp, grep de gullharpene og fylte himmelen med sin sang og sin lovprisning til Lammet. . .

[417]

Språket er altfor fattig til å gjøre det minste forsøk på å beskrive hvordan himmelen er. Når jeg ser alt dette, blir jeg slått av forundring. Henrykt over den overveldende glans og fullkomne herlighet må jeg legge pennen til side og utbryte: «Å, hvilken kjærlighet, hvilken forunderlig kjærlighet!» Det mest opphøyde språk kan ikke beskrive himmelens herlighet eller de grenseløse dybder i Frelserens kjærlighet.

[418]

LIVET I EDEN-HJEMMET

Et nytt Eden. Edens hage var fremdeles på jorden lenge etter at menneskene var blitt drevet bort fra dens fredfulle stier. Den falne menneskehet fikk i lang tid lov til å betrakte de uskyldiges rette hjem. Men inngangen var sperret av englevakt. Ved porten der kjerubene holdt vakt, ble Guds herlighet åpenbart. Adam og hans sønner kom hit for å tilbe Gud. Her fornyer de sitt løfte om lydighet mot den lov de hadde overtrådt - det som hadde drevet dem bort fra Eden. Da urettferdighetens flodbølge skyllet over verden, og menneskenes ondskap beseglet deres ødeleggelse ved en vannflom, ble Eden trukket tilbake fra jorden av den samme hånd som hadde skapt den. Men når alt blir endelig gjenopprettet, når Gud skaper «en ny himmel og en ny jord», skal Eden bli gjenskapt enda skjønnere enn i begynnelsen.

De som har holdt Guds bud, skal da innånde udødelig livskraft ved foten av livets tre, og gjennom uendelige tidsaldrer skal innbyggerne i syndfrie verdener se et bilde på Guds fullkomne skaperverk i denne vakre hagen. Den er ikke merket av syndens forbannelse - et eksempel på hva hele verden kunne ha blitt om mennesket hadde oppfylt Skaperens herlige plan.

Guds store gjeløsningsplan vil føre til at verden på ny kommer inn under Guds nåde. Alt som er gått tapt på grunn av synd, skal bli gjenopprettet. Ikke bare mennesket, men også jorden skal gjenløses og bli et hjem for hans lojale folk. I seks tusen år har Satan kjempet for å beholde herredømmet over jorden. Nå oppfylles Guds opprinnelige skaperhensikt. «De rettferdige skal arve landet og bo i det evindeligg.»

[419] «Inntil forløsningen kommer for Guds folk.» Guds opprinnelige hensikt med å skape jorden blir oppfylt når den blir et evig bosted for de frelste. «Og ditt folk - de er alle sammen rettferdige; til evig tid skal de eie landet.» Den tid er kommet som hellige menn har sett frem til med lengsel helt siden det flammende sverdet stengte det første menneskeparet ute fra Edens hage - tiden for forløsningen av

Guds folk. Denne jorden ble opprinnelig gitt til menneskene som deres kongerike, men de overlot den i Satans hender, og den mektige fienden har holdt den fast i sitt grep. Men nå er den vunnet tilbake gjennom den store frelsesplanen.

Alt som gikk tapt med den første Adam, blir gjenvurmet med den andre Adam. Profeten sier: «Og du hjordens tårn, du Sions datters haug! Til deg skal det nå, ja, det skal komme det forrige herredømme.» Og Paulus peker fremover til «forløsningen kommer for Guds folk».

Gud skapte jorden til bosted for hellige og lykkelige mennesker. Denne hensikten vil bli oppfylt når jorden er fornyet ved Guds kraft og befridd fra synd og sorg, som de frelstes evige hjem.

Adam skal bo i det nye Eden. Etter at Adam ble utstøtt fra Eden, var hans liv på jorden fylt av sorg. Hvert vissent blad, hvett dyr som ble ofret, hver ødeleggelse i naturen, hver flekk på menneskets uskyldighet minnet ham stadig om hans synd. Han led fryktelig da han så hvordan urettferdigheten økte, og når han forsøkte å irettesette folket, ble han bebreidet fordi han selv var årsak til synden. I omtrent tusen år led Adam syndens straff med tålmodig ydmykhet. I oppriktighet angret han sin synd og stolte på den lofte frelsers fortjeneste, og døde i håpet om oppstandelsen. Guds Sønn forløste menneskene fra deres nederlag og fall, og nå blir Adam gjennom forsoningsverket igjen innsatt i sitt første herredømme.

I grenseløs lykke betrakter han trærne som engang gledet ham, de samme trær som han plukket frukt av da han ennå levde i uskyldighet og glede. Han ser vinrankene som han har dyrket med sine egne hender, de samme blomstene som han engang gledet seg over å stelle med. Han fatter nå at dette er virkelighet. Han forstår at dette i sannhet er det gjenopprettede paradisi, og at det er skjønnere nå enn da han ble drevet bort fra det. Frelseren fører ham til livets tre, plukker den herlige frukten og ber ham å spise den. Han ser seg omkring og oppdager at en stor skare av hans familie er frelst og står i Guds paradisi. Så kaster han sin skinnende krone for Jesu føtter og omfavner Forløseren. Han spiller på gullharpen, og himmelens hvelvinger gir gjenlyd av hans seierssang: «Verdig, verdig, verdig er Lammet, som ble slaktet og lever igjen!» Adams familie gjentar sangen og kaster sine kroner for Frelserens føtter mens de kneler i tilbedelse.

De englene som gråt da Adam falt, og som gledet seg da Jesus stod opp og for opp til himmelen etter at han hadde åpnet graven for alle som ville tro på hans navn, er vitne til denne gjenforening. Nå ser de at forsoningsverket er fullendt, og de slutter seg til det store lovprisningskoret.

Et hjem for de hjemløse i denne verden. Frykten for å gi de frelstes arv et for materielt preg, har fått mange til å åndeliggjøre og bortforklare de sannheter som har fått oss til å betrakte den som vårt hjem. Kristus forsikret sine disipler om at han gikk bort for å berede boliger for dem i sin Fars hus. De som godtar det Bibelen lærer, behøver ikke å være helt uvitende om det himmelske hjem. . . . Det menneskelige språk er for fattig til å beskrive hvilken lønn de rettferdige skal få. Bare de som en gang får se det, vil vite noe om det. Et begrenset menneskesinn kan ikke fatte herligheten i Guds paradisi.

I Bibelen blir de frelstes arv kalt et land. Der leder den himmelske hyrde sin hjord til kilden med det levende vann. Livets tre gir sin frukt hver måned, og bladene på treet er til legedom for folkene. Det flyter stadige vannstrømmer, klare som krystall, og langs dem kaster de vaiende trærne sine skygger på stiene som er gjort i stand for Herrens løskjøpte. De vidstrakte slettene går over i vakre fjellskråninger opp mot de mektige toppene av Guds fjell. På disse fredfulle slettene, langs de levende vannstrømmene, vil Guds folk, som så lenge har vært fremmede og pilegrimer, finne et hjem.

[421] Det finnes hjem for pilegrimene på jorden. Der vil de rettferdige få klær, herlige kroner og seierspalmer. Alt i Guds forsyn som har vært uforståelig for oss, vil bli klarlagt i den kommende verden. Det som var vanskelig å forstå, vil vi da få forklaring på. Nådens hemmeligheter vil da bli åpnet for oss. Der vår begrensede forstand bare så forvirring og brutte løfter, vil vi oppdage den vakreste og mest fullkomne harmoni. Vi vil forstå at det var Guds uendelige kjærlighet som tillot de erfaringer som syntes mest prøvende. Når vi forstår hvilken øm omsorg Gud har for oss, han som får alle ting til å virke sammen til vårt beste, vil vi fryde oss i ubeskrivelig og herliggjort glede. . . .

Vi er på vei hjem. Han som elsket oss så høyt at han døde for oss, har bygget en by for oss. Det nye Jerusalem er vårt hvilested. Ingen vil sørge i Guds stad. Aldri skal vi høre noen klage på grunn av

sorg. Det skal ikke lyde noen sørgesang over knuste håp og skuffede følelser. Snart blir sorgens drakt byttet ut med bryllupskledningen. Snart skal vi være vitner til at kongen blir kronet. De som har skjult sitt liv med Kristus i Gud, de som har kjempet troens gode strid på jorden, vil skinne med Gjenløserens herlighet i Guds rike.

De gjenløstes privilegier. Himmelen er et godt sted. Jeg lengter etter å være der og se min kjære Jesus som gav sitt liv for meg, og bli forandret til hans herlige bilde. Språket er ikke i stand til å gi uttrykk for herligheten i den kommende lyse verden. Jeg tørster etter de levende strømmer som fyller Guds stad med glede.

Herren har latt meg få se inn i andre verdener. Jeg fikk vinger, og en engel fulgte meg fra staden til et sted som var lyst og herlig. Gresset var friskt og grønt, fuglene slo triller og forente seg i en vakker sang. Innbyggerne på stedet var av alle størrelser. De var edle, majestetiske og vakre. De bar Jesu uttrykte bilde, og deres ansikt lyste av hellig glede, som et uttrykk for den lykke og frihet som hersket der. Jeg spurte en av dem hvorfor de var så mye vakrere enn dem på jorden. Og jeg fikk til svar at de hadde levd i fullkommen lydighet mot Guds bud, og ikke falt i ulydighet som tilfellet er med menneskeue på jorden. . . .

[422]

Jeg bønnfalt engelen som fulgte meg, om å få bli på det stedet. Jeg kunne ikke holde ut tanken på å vende tilbake til denne mørke verden. Men engelen sa: «Du må dra tilbake. Dersom du er trofast, skal du, sammen med de 144 000, få besøke alle verdener og betrakte Guds skaperverk.»

Når den jordiske familie forenes med den himmelske. Der skal de frelste «forstå fullt ut», slik også Gud kjenner dem fullt ut. Den kjærlighet og medfølelse som Gud har lagt ned i menneskesinnet, skal komme til uttrykk på den sanneste og ømmeste måte. Det rene samværet med hellige vesener, omgangen med opphøyde engler og med de trofaste fra alle tidsaldrer «som har vasket sine klær og gjort dem hvite i Lammets blod», de hellige bånd som binder sammen «alle som kalles barn i himmelen og på jorden», - alt dette er en del av de frelstes lykke.

De frelste vil ikke kjenne noen annen lov enn himmelens lov. Alle vil de utgjøre en lykkelig, forent familie som er kledd i takkens og lovsangens klær. Og over hele skueplassen vil morgenstjernene juble og alle Guds sønner rope av fryd, mens Gud og Kristus forener

seg i å forkynne: «skal ikke være mer synd, og døden skal ikke finnes lenger.»

Fra den hendelsen som fylte himmelen med glede Kristi himmelfart, kommer ekkoet av Kristi egne underfulle ord tilbake til oss her på jorden: «Jeg farer opp til ham som er min Far og Far for dere, min Gud og deres Gud.» Familien i himmelen og familien på jorden er ett. Det var for vår skyld Kristus for opp til himmelen, og det er for vår skyld han lever. «Derfor kan han også fullt og helt frelse dem som kommer til Gud ved ham, fordi han alltid lever og går i forbønn for dem.»

[423] *Løftet står fast, tross tidens tann.* Vi har ventet lenge på Frelserens gjenkomst. Men løftet står likevel fast. Snart skal vi være i det hjemmet vi er blitt lovt. Jesus skal lede oss langs livets elv som flyter ut fra Guds trone. Han vil forklare for oss alt det som er mørkt og uklart ved den måten han ledet oss på her på jorden for å gjøre vår karakter fullkommen. Med uformørket syn skal vi se alt det skjønne i det gjenopprettede Eden. Vi skal legge kronene ned for hans føtter, gripe gullharpene og fylle himmelen med lovsang til ham som sitter på tronen.

[424] Alt det vakre vi finner i vårt jordiske hjem, bør minne oss om den krystallklare elven og de grønne markene, de vaiende trærne og kildespringene, om den strålende staden og alle de hvitkleddes sangerne, om vårt himmelske hjem - den forunderlige skjønne verden som ingen kunstner kan gi et bilde av og ingen dødelig tunge kan beskrive. «Det intet øye så, og intet øre hørte, det som ikke kom opp i noe menneskes tanke, alt det Gud har gjort ferdig for dem som elsker ham.»

GLIMT AV DEN NYE JORD

Herlige fremtidsvisjoner. Med Jesus i spissen forlot vi staden og drog tilbake til denne verden, til et stort og mektig fjell, men som likevel ikke kunne bære Jesus. Det delte seg, slik at det ble dannet en stor slette. Så vendte vi blikket oppover og så den store staden med tolv grunnstener og tolv porter, tre på hver side, og en engel ved hver av portene. Vi ropte alle: «Staden, den store staden - den kommer ned fra himmelen, fra Gud!» Og den kom ned og ble grunnfestet på det stedet vi stod.

Så begynte vi å se nærmere på de herlige tingene utenfor byen. Jeg så de mest strålende hus, som syntes å være av sølv, og som ble holdt oppe av fire støtter som var besatt med perler. Det var et strålende skue. I disse husene skulle alle de hellige bo. I hvert av dem var det en hylle av gull. Jeg så at mange av de hellige gikk inn. De tok den glitrende kronen av og la den på hyllen. Så gikk de ut på markene for å dyrke jorden, men ikke slik vi gjør det her - slett ikke. Et herlig lys skinte rundt deres hode, og de sang lovsanger til Gud.

Jeg så en annen eng med alle slags blomster, og når jeg plukket dem, ropte jeg: «De vil aldri visne!» Deretter så jeg en eng med høyt gress. Det var vakkert å se på. Gresset var eviggrønt og syntes å skinne som sølv og gull når det vaiet og bølget til Jesu ære. Så gikk vi over marker med alle slags dyr - løver, lam, leoparder og ulver. Og alle gikk fredfullt og harmonisk sammen. Vi gikk midt iblant dem, og de fulgte fredelig etter oss.

Nå kom vi inn i en skog, som slett ikke lignet på de dype, mørke skogene her. Den var lys og herlig. Grenene på trærne vaiet hit og dit, og vi ropte alle: «De skal bo trygt i ørkenen og sove i skogene.»

Ubegrenset visdom og kunnskap. Tror dere at vi ikke skal lære noe nytt der? Vi har ikke den ringeste forestilling om hva som vil [425] åpne seg for oss der. Sammen med Jesus skal vi gå langs levende vannstrømmer. Han vil gi oss innblikk i naturens storslåtte skjønnhet. Han vil åpenbare hva han er for oss, og hva vi er for ham. De

sannheter vi ikke kan forstå her på grunn av vår begrensning, skal vi kjenne fullt ut på den nye jord.

Den kristne familie skal være en forberedende skole, og barna skal gå videre til en høyere utdanning i Guds rike.

Himmelen er en skole med universet som studiefelt. Læreren er den Allmektige. En slik skole ble grunnlagt i Eden, og når frelsesplanen er gjennomført, skal utdannelsen fortsette i den samme skolen. . . .

Mellom den skolen som i begynnelsen ble opprettet i Eden, og skolen i den kommende verden ligger hele denne verdens historie - historien om menneskenes overtredelse og lidelser, om det guddommelige offer og om seier over synd og død. . . . Når mennesket blir gjenskapt, skal det være sammen med Gud og bli undervist av ham slik som i begynnelsen. «Derfor skal mitt folk lære å kjenne mitt navn; derfor skal det på den dag lære å kjenne at jeg er den som sier: Se, her er jeg!»...

Da skal det slør som formørker vårt syn, bli fjernet, og vi skal se den vakre verden som vi nå bare får korte glimt av som gjennom et mikroskop. Vi skal få se himmelens herlighet som vi nå må nøye oss med å granske på avstand gjennom teleskop. Syndens forbannelse skal være fjernet, og hele jorden skal tre frem i Guds skjønnhet. Hvilket uendelig studiefelt!

Aldri ferdig, alltid på vei. De frelste skal få del i alle universets skatter. Uten å være hindret av død og tretthet skal de besøke fjerne verdener, verdener som ble grepet av sorg ved synet av menneskelig smerte, men som gjenlød av gledessang når de hørte om et menneske som ble frelst. Med ubeskrivelig fryd får jordens barn del i gleden og visdommen hos vesener som aldri falt i synd. De får del i de skatter av kunnskap og innsikt som er oppnådd av dem som i tidsalder etter tidsalder har gransket Guds skaperverk. Med fullkomment syn betrakter de skapningens herlighet - soler og stjerner og verdenssystemer, som alle i sin bestemte orden kretser omkring Guddammens trone. På alle ting, fra de minste til de største, står Skaperens navn skrevet. Alt vitner om hans ubegrensede makt.

Etter hvert som evighetens år ruller hen, bringer de stadig rikere og herligere åpenbareelser om Gud og Kristus. Som kunnskapen vokser, vil også kjærligheten, ærbødigheten og lykken øke. Jo mer

menneskene lærer om Gud, desto større blir deres beundring for hans karakter.

Et hellig fellesskap. Der skal vi forstå fullt ut, slik Gud kjenner oss fullt ut. Den kjærlighet og medfølelse som Gud har lagt ned i oss, vil komme til syne på den vakreste og sanneste måte. Det rene fellesskap med hellige vesener, det harmoniske samværet med opphøyde engler og dem som har vært trofaste ned gjennom alle tider, dette hellige fellesskapet som binder alle Guds barn i himmelen og på jorden sammen - er noe av det vi skal erfare.

Ingen arbeidsledighet på den nye jord. På den nye jord skal de frelste være opptatt med de samme aktiviteter og gleder som gjorde Adam og Eva lykkelige i begynnelsen av denne jords historie. Livet i Eden skal være et lykkelig liv i hage og eng. «Og de skal bygge hus og bo i dem og plante vingårder og ete deres frukt; ikke skal de bygge og en annen bo, ikke skal de plante og en annen ete; nei, som treets dager skal mitt falks dager være, og mine utvalgte skal selv få nyte frukten av sine henders gjerning.»

Alle krefter vil bli utviklet og alle evner økt. De største foretagender vil bli gjennomført, de høyeste lengsler vil bli oppfylt og de høyeste mål vil bli nådd. Stadig vil det være nye høyder å nå, nye underverker å beundre og nye sannheter å forstå. Det vil alltid være noe som utfordrer alle krefter i kropp og sinn.

[427]

På grensen til den evige verden. Vi lever i en ytterst alvorlig tid i jordens historie. Det har aldri vært på sin plass å synde, og det er alltid farlig å fortsette i overtredelse. Men på en særlig måte er dette sant i vår tid. Vi står nå på grensen til den evige verden, og har et mer alvorlig forhold til tid og evighet enn noen gang før. Alle mennesker bør granske sitt eget hjerte, og be om å bli opplyst av de klare stråler fra Rettferdighetens sol som vil spre det åndelige mørke og rense fra all urenheter.

Vi står på grensen til oppfyllelsen av disse ting. Den levende skildringen som Bibelen gir av det som skal komme, bør være en mektig drivkraft for oss. Vi bør se frem til disse hendelser med levende interesse. Helt siden våre første foreldre vandret ut av Edens hage, har Guds barn sett frem til dette, våket og ventet, lengtet og bedt.

Kjære medvandrere, ennå er vi omgitt av denne mørke verdens ufred og forvirring. Men snart skal vår frelser komme for å bringe

forløsning og hvile. La oss i tro feste blikket på det som skal komme, slik Gud har tegnet det for oss.

Et kall til personlig beredelse. Jeg ber dere inntrengende om å forberede dere for Kristi komme i himmelens skyer. Dag for dag må dere rense kjærligheten til verden ut av hjertet. Lær gjennom erfaring hva det vil si å ha samfunn med Kristus. Bered dere til å møte dommen, slik at dere kan være blant dem som møter Kristus med fred når han kommer for å bli herliggjort i alle de troende.

Den dagen skal de frelste skinne med Faderens og Sønnens herlighet. Englene vil gripe sine gullharper og ønske kongen velkommen, sammen med dem som er tegnet på hans seier - dem som er blitt rensset og gjort hvite i Lammets blod. Seierssangen skal lyde klart og fylle hele himmelen. Kristus har seiret. Han går inn i de himmelske boliger sammen med de frelste. De er vitner om at hans lidelse, hans offer, ikke har vært forgjeves.